MART 2008 • YIL: 36 • SAYI: 102 • ISSN 1303-6300

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

FİYATI: 5 YTL

ERSİN ÖZİNCE:

Reformlar beş yılda tamamlanır

s:16

20 Bankalarımızda risk yönetimi dönemi

36 Java'nın vizyonunu liderinden dinledik

56 TOBB sanayinin resmini çekecek

Tüm dosyaları, filmleri, MP3'leri ve resimleri

PC'den **yedekle** TV'den **izle!**

Kendi Film, müzik **750 GB*** ve resim arşivinizi yaratın!

YENİ ÜRÜN

Doğrudan TV'ye bağla ve izle!

SMARTMEDIA PLAYER PLUS 3,5"

- DVD destekli • Tek tuş ile yedekleme
- 3.5" 250GB, 500GB, 750GB yüksek kapasite
- TV'de MP3, JPG, MPEG4, DIVX ve DVD oynatabilme özelliği
- Taşınabilir özelliği ile her yerde film izleme keyfini yaşayın
- Film, müzik ve ses dosyalarının yanında her türlü veri dosyanızı da yedekler.
- Alüminyum kasası ile hem estetik bir görünüme sahiptir, hem de disk sıcaklığını uygun seviyede tutar
- Kolay kullanım - Türkçe destekli altyazı arayüzü
- CF, SD, MMC, MS ve SM hafıza kartlarından direkt yedekleme özelliği
- USB 2.0 ile Yüksek hızda Veri Transferi
- PC, Notebook, Macintosh uyumlu
- 7200 RPM • Uzaktan kumanda
- PC'den yedekle, TV'den İzle!

* 250GB, 500GB, 750GB kapasite seçenekleri mevcuttur.

Değişen teknolojinin KONT Değişmeyen adresi..

KONT BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE DIŞ TİC. A.Ş.
Call Center: +90(216) **444 KONT**(56 68) **www.kont.com.tr**

Smartmedia plus

Kayıtsızlık

Yücel Kamcez
yucel@bilisimdergisi.net

Küreselleşmenin etkisiyle hemen her sektöre hakim olan konsolidasyon rüzgarı, bir süredir bilişim endüstrisinde de etkilerini hissettiriyor. Daha bu yılın ilk aylarında Oracle'ın BEA'yı, Sun'ın MySQL'i satın alacağı açıklandı, Yahoo için teklif veren Microsoft 44.6 milyar doları gözden çıkarmaya karar verdi. Şöyle bir merak edip de dünya üzerindeki ülkelerin GSMH'lerine göz attığımızda şu yalın gerçeği görüyoruz ki, sadece Microsoft'un Yahoo için önerdiği para, BM üyesi 130 ülkenin GSMH'sından bile fazla.

Her biri farklı segmentlerde pazar lideri konumunda olan birçok dev bilişim şirketinin pazar değerleri, Türkiye GSMH'sına yakın seyrediyor. Dolayısıyla bizler, Batı ile aramızdaki sayısal uçurumu kapamaya yönelik niyetlerimizi her fırsatta beyan ederken, dünya ekonomisindeki eşitsiz gelişmenin bugün ulaştığı nokta son derece umut kırıcıdır. Bu nedenle bilgi toplumu ve bilginin kendisine daha yakından bakma gibi acil bir ihtiyaç söz konusudur.

Bilgisayar sonunda sadece ve sadece bir araçtır, üzerinde çalışan uygulamalar da öyle. Bu aracı kullanacak veya kullandırtacak yetişmiş nitelikli insanlarımız olmadıkça, bu aracın ne kişilere, ne de topluma bir faydası olduğunu söylemek safdillikten öteye geçmez. Eğer uluslararası standartlarda bilgi üretme konusunda çeşitli sıkıntılarımız varsa internet değil bizi kimse kurtaramaz. Çünkü her araç gibi bilgisayar ve internet de ancak onları doğru ve etkin kullanmayı bilen insanların elinde bir anlama kavuşur.

Bu arada bir parantez açarak, TBD'nin öncülük edeceği bilgisayar okur yazarlığını artırma kampanyasının önemini vurgulamak isterim, derginin iç sayfalarında ilgili haberimizi bulabilirsiniz.

Konumuza kaldığımız yerden devam etmek gerekirse...

Pozitif bilimlere inancı olan, yaptığı her işi dünya ölçeğinde karşılaştırabilen ve değerlendirmesini yapabilen ciddi bir insan kaynağımız olduğunu varsayalım.

Bu kez de karşımıza yerelde üretilen bilginin derinliği gibi bir sorun çıkıyor.

Türkiye'de, bugün, bırakınız bilimsel bilgiyi, günlük ihtiyaçlar için birçok güncel veriye istediğiniz anda erişebilmeniz kolay bir iş değildir. Bu konuda geçmiş yıllara oranla daha ileri bir konumda olduğumuz iddia edilebilir. Medyası, üniversitesi, kamuda ve özelde projeksiyon yapmak zorunda olan araştırmacısı ile bilgi üretmek zorunda olan kitleye, soru yöneltseniz, veri eksiklikleri nedeniyle nasıl muzdarip olduklarını rahatça görebilirsiniz.

Kuşkusuz bu zayıflık üzerine inşa edilen haber, araştırma, vb. gibi ufuk açıcı olması gereken her türlü malzeme de ne yazık ki, çoğu kez malumun ilanı olmaktan öteye gidemiyor. Dilimize pelesenk olan yenilikçilik ise iddia ya da niyetle değil bilgiyle hayat bulan bir çabadır. Gündelik ihtiyaçlara göre dönem dönem yapısı değiştirilen istatistiklerden söz etmek istemiyorum bile.

Bilişim'in bu sayısında Rapor sayfalarındaki bir habere özellikle göz atmanızı arzu ederim. Haberin özü şu: ABD 1929 Krizi öncesinde oluşturduğu istatistik çalışmalarında bugün farklı bir boyuta geldi. Bugün bulundukları noktada ekonomiye etki eden maddi varlıkların dışında fikri haklar, yenilikçilik, vb. gibi soyut ama katma değeri olan varlıkları da istatistik hesaplarına dahil etmeyi düşünüyorlar. Oysa Türkiye'nin bırakın soyut kavramları kendi maddi varlıklarını dahi tam ölçebildiğini sanmıyorum.

Üstelik bir de ulusal düzeyde ürettiğiniz bilgiyi kendi insanlarınızla paylaşma meselesi var ki, bu da zaten zurnanın zırt dediği yer misali, uzun bir öyküdür...

BU SAYIDA

YAZARLAR

BİLİŞİM /
Atilla Yardımcı
Planlamak 6

UFKUN ÖTESİ /
Nezih Kuleyin
Tekerleği neden yeniden keşfetmeyelim? 64

ÖZGÜRLÜK İÇİN /
Erkan Tekman
Özgür yazılım neden satıyor? 74

BİLİŞİM ÖZEL /
Dilek Kılıç
Standartlar ve sağlık bilişimi - II 78
Osman Arslan Tunçelli
E-Posta, e-imza, m-imza derken... 82

ROBOTİK /
Ziya Bahtiyar
Emekleme çağından ergenliğe ASIMO 86

CESUR YENİ DÜNYA /
Abdullah Raşit Gülhan
Bilgi toplumu olabilecek miyiz? 90

NEVZEMİN /
Zafer Babür
Ürünümüz taze bitti, hizmetini verelim 94

REKLAM İNDEKSİ

KONT	Ö.K.İ
OKI	7
ORACLE	9
KOÇNET	11
LOGO	13
DATA MARKET	15
VEGA BİLGİSAYAR	25
TURKCELL	30-31
TELLCOM	45
HP	59
PRO-G	81
BİLGE ADAM	A.K.İ.
ASUS	A.K.

TBB Başkanı Ersin Özince ile küresel dünyada finans sektörü üzerine...

Özince'ye göre önümüzdeki dönemde, Türk bankaları, e-bankacılık ve temassız kartlarda rakiplerinin önünde olacak s.16

EDİTÖRDEN 3

BÜLTEN 8

KAPAK 16

BDDK'dan yönetişim ve bilişime yakın takip 20
BDDK, bankaların üst yönetiminde bilişim farkındalığı yaratmaya çalışıyor.

Yapı Kredi'de Basel II harekatı! 22
Yapı Kredi Basel II standartlarına uygun aylık raporlama düzenine geçiyor.

Yurtdışından risk yönetimi 26
HSBC'de veriler veri ambarında tutuluyor, işleniyor, yurtdışına gönderiliyor, kapsamlı analiz ise merkezde yapılıyor.

İş, müşteriyi merkeze aldı 28
Operasyonlarını satış ağırlıklı geliştiren banka kullanıcılarına şimdi daha yakın.

VADİDEN GÜNDEM 32

TBD, Anadolu'ya yayılıyor 34
TBD, Anadolu'da bilişimin yerel dinamiklerini yaratacak

Javacılar İstanbul'da 36
Javacıların liderinden Bilişim okurlarına mesaj

Felakete izin yok 38
Akzo Nobel iş sürekliliği sistemi ile Exchange sunucularını her daim kesintisiz çalışacak hale getirdi.

Microsoft toplarını ateşlemeye hazır 40
Dört yıl aradan sonra Windows Server 2008 ile kurumsal pazarda yeni bir çıkış yapmaya hazırlanıyor.

Eureko yenilikçiliğin güçlü adresi olacak 42
Eureko sigorta yenilikciliğin merkezi olacak

Almanya'da pişirip Türkiye'de sunuyor 43
A tipi iletişim lisansı olan şirket, internet hizmetleri sunacak

GSM'e İsrail dopingi 44
Leadcom, doğuya açılan yeni üssü olarak Türkiye'yi seçti.

Türkiye Bilişim Derneği Adına İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Müdür
Turhan MENTEŞ

Yayın Yönetmeni
Yücel Kamcez / ykamcez@bilisimdergisi.net

Yazı Kurulu Başkanı
Dr. Atilla Yardımcı

Yazı Kurulu
İlker Tabak / Nezih Kuleyin
Abdullah Raşit Gülhan / Koray Özer
Feyza Okan / Dicle Eroğul

TBD Yönetim Kurulu
Turhan MENTEŞ (Başkan),
Murat AŞKAR (II. Başkan),
Mehmet Ali KÖKSAL (Genel Yazman),
Lütfi VAROĞLU (Sayman), Deniz ŞAHİN (Veznedar),
Serdar BİLECEN (Üye), Mustafa OKAY (Üye), Selçuk KAVASOĞLU (Üye),
Hakan AKSÜYEK (Üye),
İsmail İlker TABAK (Üye), Türker GÜLÜM (Üye)

Yazı İşleri Müdürü
Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Editörler
Hakan Akben / hakan@bilisimdergisi.net
Aslıhan Bozkurt (Ankara) / aslihan@bilisimdergisi.net
Deniz Sözüdoğru (SF) / deniz@bilisimdergisi.net
Gül Doğay (Londra) / gul@bilisimdergisi.net

Reklam ve Pazarlama Müdürü
Güler Okumuş / guler@bilisimdergisi.net

Haber Merkezi: haber@bilisimdergisi.net
Fotoğraflar: Matrisphoto

Grafik Tasarım: artistanbul (Hande Güner)

Yazılımın kendisi Ar-Ge'dir

Yenilikçiliğin az sayıda insanın geliştirdiği başarılı projelerle ortaya çıktığını vurgulayan Halıcı, "Sektörümüzün bu konunun ısrarla altını çizmesi gerekiyor" diyor s.48

Java'yı Sun yarattı, ama topluluk taşıyor

Sun Microsystems'da Yazılım Teknolojileri ve Geliştiriciler Bölüm Lideri olarak görev yapan Reginald Hutcherson, Java'nın geleceğini Bilişim dergisi okurları için yorumladı. s.36

BT, faturayı hafifletir 47
Pacific Gas & Electric, "SmartMeter" projesiyle, 10 milyon müşterisine ekonomik enerji sağlama planı yapıyor

Sudan değil 300 dolardan ucuz 50
Asus yeni ekonomik dizüstü modeli Eee PC ile her eve girmeyi hedefliyor

Vega dünyaya teğet geçiyor! 53
Finans yazılımlarında uzmanlaşan Vega Bilgisayar, dünyanın önde gelen devlerine beş kıtada hizmet veriyor

ÖSYM Başkanı Yarımağan ile sınav sistemi 54
Sınav Merkezi Otomasyonu Projesi ile çok şey değişecek

TOBB ticaret ve sanayimizin resmini çekecek 56
Ticaret Sicil Gazetesi ve Sanayi Kapasitesi Envanteri ile bilgiler uluslararası standartlarda tutulacak

Bölgenin patronu 58
AB Genişleme Bölgesi, Oracle Türkiye'ye uğurlu geldi

Aydınlanmış özçıkar 60
Kurumsal sosyal sorumluluk taktik mi, stratejik bir gerçeklik mi?

Demir çelik ateşinde yerli ERP 63
Model Yazılım, Unilever, Pepsi, Arçelik ve Kürüm gibi dev şirketlere hizmet veriyor

RAPOR
İstatistiklere yansıyan yenilikçilik 70
ABD Ticaret Bakanlığı yeni fikirlerin ekonomiye etkisini değerlendirecek

Gelecek beş yılda sunucu ve OS pazarı 72
Araştırma şirketi Gartner, BT odalarındaki değişimi raporladı

YAKIN BAKIŞ 87
Kobilere özel lazer yazıcılar
Ergonomisi,enerji tüketimi ve işlevlerine göre yeni yazıcı modelleri

KİŞİSEL 92
KURUMSAL 95

Sayısal Şehir

Her geçen gün gelişen yeni iletişim standartları alışageldik şehir profilini değiştirmeye başladı s.67

Teknik Hazırlık: Ramazan Taşkın
Yapım: Seri İletişim Ltd. Şti.
Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın
Yayınlanma Biçimi: Ayda Bir Yayınlanır
TBD DERGİSİ TBD ÜYELERİNE ÜCRETSİZ OLARAK GÖNDERİLİR.YAYINLANAN YAZILARDAN YAZARLARI SORUMLUDUR. YAYINLANAN YAZILAR KAYNAK GÖSTERMEKSİZİN BAŞKA BİR YERDE KULLANILAMAZ.
Yönetim Yeri
TBD Genel Merkezi
Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cadde No:3/11-12
06450 A.Öveçler-ANKARA
Tel: (0312) 479 34 62 Faks: (0312) 479 34 67
e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr / www.tbd.org.tr
TBD İstanbul Şubesi
Hasanpaşa Kurbağalıdere C. Ali Ruhi S.
No: 2 Kat: 3 Kadıköy-İSTANBUL
Tel: (0216) 337 70 41 / e-posta: ist@tbd.org.tr
TBD Eskişehir Şubesi
Porsuk Bulvarı, Çağlayan İş Merkezi Kat: 5 No: 47A-B ESKİŞEHİR
Tel: (0222) 233 54 54
e-posta: tbd-eskisehir@tbd.org.tr
TBD Bursa Şubesi
Kükürtlü Mah. Mudanya Cad. Arzu Apt. No: 111 K: 3D: 5 Sırameşeler – BURSA Tel: (0224) 234 66 73
Temsilcilikler
Adana: (0322) 458 66 92 **Afyon:** (0272) 213 05 69
Antalya: (0242) 227 69 99 **Denizli:** (0258) 267 22 77
Elazığ: (0424) 237 00 00 **Gaziantep:** (0342) 215 39 00
İzmir: (0232) 463 28 33 **Konya:** (0332) 241 21 81
Mersin: (0324) 233 12 86 **Niğde:** (0388) 311 45 27
Sivas: (0346) 219 10 10 / 2850
Trabzon: (0462) 377 33 03 **Van:** (0432) 212 12 64
Basım Yeri
Özgün Ofset
Aytekin Sokak. No.21 4.Levent / İstanbul
Telefon: (0212) 280 00 09

Dr. Atilla Yardımcı
TBD Yayın Kurulu Başkanı
atilla.yardimci@tbd.org.tr

Planlamak

Bilişim projelerinde kurumsal planlamalar yanında genel konu planlamasının da yapılması gerekmektedir

Rekabetin oldukça acımasız bir hale geldiği günümüz dünyasında kişiler, kurumlar ve ülkeler daha başarılı planlamalar yapmak zorundadırlar. Özellikle üretim aşamalarının herbirinin doğru planlanması ve kaynak ihtiyaçlarının önceden belirlenmesi için sürekli olarak sürecin takip edilmesi gerekmektedir. Aslına bakarsanız, sanayi toplumu olma aşamalarından geçmiş bazı ülkeler, bu yeteneğe, farkında olmadan sahip olmuşlardır. Buna bağlı olarak bu ülkeler bilimsellik temeline oturtulmuş karar mekanizmalarının oluşturulmasında zorlanmamışlar, edindikleri bu bilgi birikimini kullanarak bilgi toplumuna geçişi daha kolay gerçekleştirmişlerdir.

Sanayi toplumunu yaşamadan bilgi toplumunun gereklerini yerine getirmeye çalışan ülkemizde ise planlama ve zamanlama hatalarından dolayı istenilen gelişme sağlanamamaktadır. Bilgi toplumuna geçiş aşamasında bazı ülkelerin yaşadığı sıkıntılardan ders alınması açısından bakıldığında, arkadan gelmek tercih edilebilir. Ancak bilgi toplumu olma sadece bilgi teknolojilerini kullanmak biçiminde algılanmamalıdır. Toplumun her kesiminin sürece dâhil edilmesi ve gelişmeyi beraber yaşaması sağlanmalıdır. Özellikle devletin üst kademesinde yer alanların, örnek davranışlarda bulunmaları çok önemlidir. Dergimizin geçen sayısında TBD Yönetim Kurulu Üyesi Türker Gülüm'ün Estonya izlenimleri hakkındaki yazısında bulunan bir fotoğrafta, Bakanlar Kurulu toplantısında herkesin önünde dizüstü bilgisayarları görülüyor. Sanırım bu görüntü bile çok şeyi anlatmaya yetiyor.

Kritik olanları seçmek

Ülkemizde son yıllarda bilgi toplumuna geçiş için çeşitli stratejiler belirlenerek bunlara ilişkin eylem adımları tanımlandı. Bunun yanında e-devlet kapısı adında bir proje başlatıldı. E-devlet kapısı bilindiği gibi kamu hizmetlerinin tek noktadan sunulması için bir başlangıç noktası olacak. Ancak proje kapsamında çalışmalar başladıktan sonra çeşitli sıkıntılar ortaya çıktı. İdari sıkıntılar konusunda süreç işliyor. E-devlet kapısı projesinin zamanlaması konusunda ise çok az tartışma yapıldı. Henüz kamu kurumlarımız birbirleri ile veri ve bilgi paylaşımını elektronik ortamda istenilen ölçüde yapamaz iken e-devlet kapısının tam açılamayacağı belliydi.

Binanın temellerini sağlam biçimde oluşturmadan kapısını hazırlamak görüldüğü gibi zor oluyor. Bu aşamada, e-devlet kapısında yer alması planlanan kamu hizmetlerinden kritik olanlarının belirlenerek, sadece bunlar arasında bir eşgüdüm sağlanmasında yarar var. Bunun için ilgili kurumlara ihtiyaç duyacakları bilgi destekleri verilerek, kendi içlerinde gerekli yapısal ve fikirsel değişiklikleri bir an önce yapmaları sağlanabilir.

Hedef belirleme

Hazırlanan bilişim projelerine karar verirken, mevcut altyapı ve diğer kurumlar ile uyumluluğunun incelenmesi kaynak planlaması açısından önemlidir. Ülkemizde her kurum kendi ihtiyacına yönelik çok güzel ve başarılı projeleri gerçekleştirirken, bana göre e-devlet kapısının açılamaması altında yatan neden, kurumsal planlamalar yanında genel kamu planlamasındaki eksikliklerdir.

Her şeye karşın ülkemizin bilgi toplumu olma yolunda planlamaların yapılması ve hedeflerin belirlenmesi olumlu bir aşamadır.

Kanımca belirlenen hedeflere ulaşma oranı istenilen düzeyde olmasa da yine de belli alışkanlıkların kazanılması bence önemli. Sanayi toplumu olmanın kazandırdığı doğru planlama ve ulaşılabilir hedef belirleme alışkanlıklarını sanırım biraz deneme yanılma ile kazanacağız.

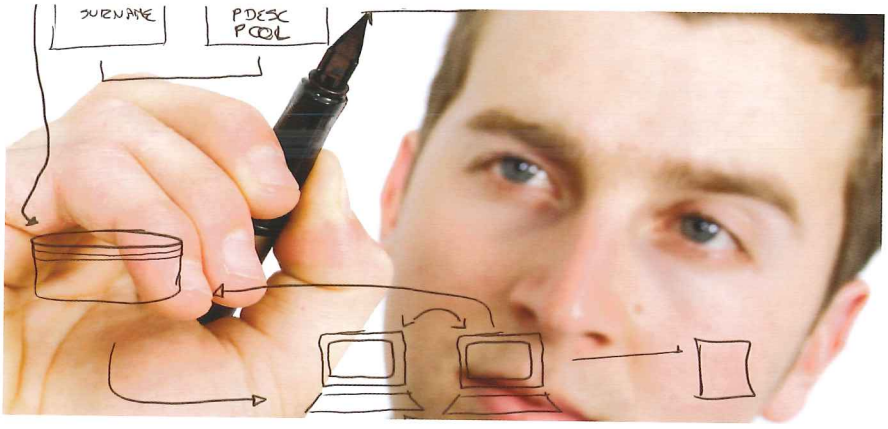

XS boyutlarda, XXL avantajlar...

OKI B2000 serisi lazer sınıfı siyah-beyaz A4 yazıcılar, küçük boyutları ile pratik kullanım imkanı sunuyor ve sınıfının en yüksek baskı hızıyla (20 ppm) çalışma performansınızı yükseltiyor. 99 €'dan başlayan fiyatlarla sizleri bekliyor.

- B2200 20ppm/USB 2.0
- B2400 20ppm/Paralel Port/PCL/Barkod fontları
- B2400n 20ppm/Paralel Port/PCL/Barkod fontları/Network

OKI
PRINTING SOLUTIONS

www.oki.com.tr

• YAZIHANE •

Turkcell Akademi'ye ödül

Gelişim sektörünün otoriteler tarafından saygı duyulan ödüllerinden biri olan "Corporate University Xchange Awards" bu yıl 9. kez sahiplerini buldu. Yedi dalda verilen ödüllerde Turkcell Akademi Yeni Kurumsal Üniversite, Başarılı Lansman dalında En İyi Örnek Uygulama ödülüne layık görüldü. Turkcell ile birlikte ödül alan şirketler Fortune Dergisi'nin "Çalışılacak En İyi 100 Şirket" listesinde de yayımlanacak. Turkcell Akademi ödülü Boeing ve Plastipack Packaging firmasıyla paylaştı. Turkcell Akademi adına ödülü alan Turkcell Akademi Bölüm Başkanı Feyzan Sayalı, Turkcell'in Akademi insana yatırım kavramına yepyeni bir boyut kazandırdığını vurgulayarak, "İnsana yatırım işe yatırımdır. Bu felsefeden hareketle, bireysel ve organizasyonel gelişim hedeflerini, kurumsal hedefler ve stratejilere entegre ettik. Şirket stratejisini destekleyen gelişim programlarının Turkcell'i ve ekosistemini daha rekabetçi kılacağına inanıyoruz. Turkcell Akademi, stratejik öncelikler doğrultusunda belirlenmiş teknik ve teknik olmayan eğitimler, web tabanlı eğitim sistemleri, sınıf içi eğitimleri destekleyen e-learning uygulamaları ve dil eğitimleri gibi geniş bir içerikte eğitim veriyor. Kurumsal Üniversite konusunda uzman olan Amerikalı şirketlerle yarışarak aldığımız bu ödül, bu yolda ne kadar başarılı çalışmalar yaptığımızın bir göstergesi. Türkiye'deki diğer firmalara da Kurumsal Üniversite kavramı konusunda örnek teşkil etmeyi umuyoruz." dedi.

Netone,Turk.Net'i satın aldı

Mayıs 1995'de kurulan ve Türkiye'yi "internet paketi, kişisel web alanı, Türkçe forum, portal" gibi yeniliklerle tanıştıran Turk Nokta Net'e, Sabancı Holding 1999 yılında çoğunluk hissesini satın alarak ortak olmuştu. 2003 yılı başında Sabancı Telekom'un kuruluşuyla birlikte Turk Nokta Net de Sabancı Telekom bünyesine geçmiş ve Turk Nokta Net erişim markası ile TNN portal markaları birbirinden ayrı faaliyet göstermeye başlamıştı. Turk Nokta Net'in marka adı, TNN portalı ve dial up hizmetleri tamamen Netone Telekom'a geçti.

Tekir'in yeni sürümü geldi

Uygun Teknoloji'nin geliştirdiği ön muhasebe ve ticari otomasyon programı olan Tekir'in 1.1.2 sürümü duyuruldu. AGPL lisansı ile özgür bir yazılım olarak yayınlanan Tekir ile cari bilgiler tutulabildiği gibi, stok, hizmet takibi, fatura, irsaliye işlemleri ve işletmelerin durumunu anlık raporlarla görüntülemek mümkün. Tekir, Java EE teknolojilerinin verdiği avantajı kullanarak donanım ve işletim sisteminden bağımsız olarak her platformda çalışabiliyor. Veritabanı olarak Mysql ya da Oracle gibi diğer çözümlerin yanında Tekir ile kurulu gelen HsqlDB çözümünü de kullanılabiliyor. Bu sayede kurumlar düşük işletme maliyetleri ile mevcut sistemlerine Tekir'i konumlandırabiliyor. Uygulama sunucusu olarak JBoss'u kullanan Tekir'in web sitesinden (www.tekir.com.tr) yazılım ile ilgili ayrıntılı bilgiye ulaşılabiliyor.

Canı sıkılana Avea hizmeti

Acilçıkış hizmeti sayesinde abonelerini bulunmak istemedikleri ortamdan bir aramayla kurtaran Avea, bu hizmeti 31 Mart'a kadar ücretsiz sunuyor. Özellikle gençler tarafından tercih edilen bu hizmet ile Avea, abonelerinin istedikleri anda kendilerine çağrı gelmesini sağlayarak, bulunmak istemedikleri bir ortamdan kolayca ayrılmalarına fırsat yaratıyor.

Bulundukları ortamda sıkılan ve ayrılmak isteyen aboneler, 9898'e boş bir SMS atıyor veya bu numarayı arıyor. Bunu takiben aboneler maksimum 1 dakika içerisinde Acilçıkış tarafından geri aranıyor ve bir bant kaydı dinletiliyor. Bu sayede, kendilerine bulundukları ortamdan ayrılmak için kullanabilecekleri bir bahane sunuluyor. Avea'nın bu yenilikçi ve eğlenceli hizmeti sayesinde artık kimse arkadaşlarını arayıp 'beni ara' demek zorunda kalmayacak gibi görünüyor.

Oracle R12 Sahnede!

Oracle İş Uygulamaları'nın yeni sürümü R12'yi sizlere tanıtmak; İş ortaklarımızla birlikte, karşılıklı deneyimlerimizi paylaşmak amacıyla düzenleyeceğimiz AppsDay Sempozyumu'muzda sizi de aramızda görmekten mutluluk duyacağız.

Oracle APPS Day

13 Mart 2008
Swissotel, İstanbul

www.oracle.com/tr/appsday

Ana Sponsor

accenture
High performance. Delivered

Salon Sponsorları

Deloitte.

innova
geleceğe hazır çözümler

Sunum + Stand Sponsorları

aktek

JDEDWARDS TURKIYE

keysoft

experteam consulting

SMARTAGE

TAV
TEPE AKFEN INFORMATION TECHNOLOGIES

Basın Sponsoru

TÜRKİYE BusinessWeek

Stand Sponsorları

AppsCon

NATICA
IT Consulting

ORATURK

ORACLE®

Mimar Sinan'ın ödüllü web sitesi

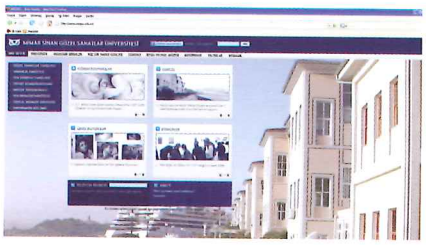

Türkiye'nin en köklü eğitim kurumlarından bir olan ve tasarımın duayenleri ile birlikte yeni ve yetenekli tasarımcıları hayata kazandıran Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (www.msgsu.edu.tr), web sitesinin tasarımını Pixelplus Interactive'e (www.pixelplus.net) yaptırdı. Kısa bir süre önce yayına giren Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi internet sitesi dünyada referans kabul edilen web tasarım yarışması Interactive Media Awards'ta iki önemli ödüle layık görüldü. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nden ödüle ilişkin şöyle bir açıklama geldi: "Farklı olan hem içimizde hem dışımızdadır. Farklı olabilmek ise dışarıdaki farklılıkları da keşfedebilmektir. İşte biz, bu düşünceye sahip olduğumuz için farklı bir eğitim ve sanat kurumu olarak farklı bir web sitesine sahip olduk. Şimdi, Pixelplus Interactive ile ülkemizin en eski ve köklü sanat kurumu Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi için yeni ve bu köklülüğe yakışır bir web sitesini hayata geçirmenin ve böylece ödül almanın haklı gururunu yaşıyoruz..."

Sürat Teknoloji Orta Asya'ya adım attı

Kurulduklarından bu yana kamu ve özel sektörde birbirinden değişik birçok kurumda başarılı projeleri hayata geçirdiklerini söyleyen Sürat Teknoloji Genel Müdürü Harun Şahin, geçtiğimiz dönemde özellikle gelişmekte olan ülkelerin bilişim ihtiyaçlarını karşılamak üzere yatırım yapmayı düşünerek çeşitli araştırmalar yaptıklarını; ancak araştırmalarının sonucunda bölgede bu hizmetleri sağlayacak şirketlerin çok fazla olmadığını tespit ettiklerini şöyle anlatıyor: "Daha önce gerçekleştirdiğimiz projelerin bize kattığı deneyimlere dayanarak, süreç içerisinde Orta Asya bölgesine hizmet sunmak üzere Kırgızistan, Kazakistan ve Azerbaycan müdürlüklerimizi kurduk. Bu ofislerden özellikle geçtiğimiz dönemde çok etkin projeleri hayata geçirdik. Bu projeler arasında Kırgızistan Devlet Televizyonu dijital altyapı projesi, Devlet Arşivleri dijitalleştirme projesi, Polis Akademisi projesi, özel sektörde faaliyet gösteren şirketlerini sistem altyapı projeleri ile internet, network, sistem ve güvenlik projelerini sayabiliriz" dedi.

İş dünyasının profesyonelleri birarada

Türkiye'nin ilk uluslar arası iş ağı sitesi pronected.com, iş dünyasının nitelikli ve yetkin profesyonellerini bir araya getiriyor. Beyaz yakalıların deneyimlerini, başarı hikayelerini, kariyer hedeflerini, iş ilişkilerini ve yeni fikirlerini paylaşacakları pronected.com, 2008 sonuna kadar, 500 bin üyeye ulaşmayı hedefliyor. Web stesi, ilk kez cep telefonu üzerinden doğrulama ile sahte üyeliklerin önüne geçmeyi amaçlıyor. Sitede cepe telefonu doğrulamasıyla gerçekleşen, biri ücretsiz olmak üzere, dört farklı üyelik paketi bulunuyor. Her biri farklı katma değerli özelliklere sahip üyelik çeşitleri için kredi kartı veya havale ile ödeme yapılabiliyor.

Atamalar

Nezihe Güçlü S&T kadrosunda

Şubat ayı itibariyle S&T Türkiye'de ürün satış müdürü olarak göreve başlayan Nezihe Güçlü, Iron Mountain Digital markasının satışlarından sorumlu olacak. Bu marka altında; PC, sunucu yedekleme, veri şifreleme ve yenileme ile arşivleme ürünleri sunuluyor. Markanın dünya çapında yakaladığı başarıyı Türkiye'de de devam ettirmeyi hedefliyor. 1970 Amasya doğumlu Nezihe Güçlü, 1991 yılında İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'nden mezun oldu. Yeditepe Üniversitesi İşletme ve Yönetim Fakültesi'nde İşletme dalında İngilizce MBA yapan Güçlü, iş yaşamına, 1993 yılında Empa Elektronik'te satış mühendisi olarak başladı. Daha sonra, DOS Bilgisayar ve SKY Bilişim firmalarında network ürün müdürü olarak görev yaptı. Güçlü, İngilizce ve Japonca biliyor.

Intel'e yeni Genel Müdür

Intel Türkiye, Genel Müdür Yardımcısı Çiğdem Ertem 1 Şubat tarihi itibariyle Intel Türkiye Genel Müdürü olarak görevine başladı. Intel Türkiye'den yapılan açıklamada, Genel Müdürlük görevini üç yıldır sürdüren Ege Ertem'in de Intel'in uluslararası organizasyonuna atanarak Türkiye, Ortadoğu ve Afrika Satış Müdürü olarak görevine kurum bünyesinde devam edeceği belirtildi.

Sony Ericsson'da yeni atamalar

Sony Ericsson Türkiye'deki organizasyon düzenlemesinin ilk adımı olarak pazarlama direktörlüğü görevine Dimitris Andrianakis getirildi. Türkiye atamasından önce, Sony Ericsson CEEMEA (Merkezi Doğu Avrupa Orta Doğu ve Afrika) bölgesi merkezi olan Münih'te Kategori Müdürü olarak görev yapan Dimitris Andrianakis, Sony Ericsson'dan önce Siemens Mobile'da Küresel Ürün Müdürü görevinde S-sınıf ürünlerin Avrupa ve Asya'daki pazarlamasından sorumlu ekibi yönetti. Sony Ericsson'daki yeni yapılanma içerisinde satış direktörlüğü görevine ise Soner Cesur getirildi. Boğaziçi Üniversitesi BSY bölümünden mezun olduktan sonra kısa süreli bir ilaç sektörü tecrübesinin ardından ilk olarak Compaq Computers'da Satış Temsilcisi olarak işe başlayan Soner Cesur kariyerine HP-Compaq birleşmesinin ardından HP'de satış kanalı yöneticisi olarak devam etti.

iletişimin gücü | Koç.net

www.koc.net | (0216) 556 10 10

Google'ın CIO'su İstanbul'daydı

Douglas Merrill, Google'ın gelecek vizyonunu ve hedeflerini açıkladı

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Google'ın mühendislik grubu başkan yardımcısı Douglas Merrill Google'ın aramada gelecekte öne çıkacak uygulamaları, Google'ın tarihçesi ve başarısının sırlarını İstanbul'da düzenlenen toplantıda paylaştı. İki Stanford öğrencisinin projesi olarak hayata geçen ve 1998 yılından itibaren internet dünyasında fenomen haline gelen Google'ın temel misyonunun bütün dünyadaki bilgileri evrensel olarak erişilebilir kılmak olduğunu belirten Douglas Merrill, "Kullanıcılara faydalı olabilecek bilgilere hızlı bir şekilde ulaşmalarını sağlayacak yöntemler üzerinde odaklanıyoruz" dedi.

Douglas Merrill yaptığı açıklamada, "Her yıl 4 kat büyüyen ve her ay içeriğin yüzde 10'unun değiştiği web ortamında farklı dil seçeneklerinde kullanıcıların aradığı bilgilere kısa sürede erişimi sağlayabilmek önemli.

Google şu anda 100'ün üzerinde dilde konuşabilen bir arama motoru. Google kullanıcılara sadece web'den değil, mobil cihazlardan kiosklardan kısacası zamandan ve mekandan bağımsız her noktadan bilgileri erişilebilir kılmayı amaçlıyor" dedi. Google'ın yaptığı projelerin merkezinde kullanıcıya fayda sağlayacak, internet dünyasının gelişimine katkıda bulunacak fikirlerin hayata geçirilmesi olduğunu vurgulayan Merrill; "Aramada kişiselleştirme uygulamaları önemli. Kişiselleştirme uygulamaları kullanıcının ilgi alanlarını doğru analiz ederek, ilintili arama sonuçlarını listeleyebiliyor" dedi. Anlaşılan o ki, Google yetkilileri Türkiye'yi daha sık ziyaret edecek.

BKM sunucularına elektronik göz

Bankalararası Kredi Kartları Merkezi, Microsoft'un çözümüyle iş sürekliliğini en üst seviyeye çıkarttı

Kritik sistemlerde sunucuların kontrol edilmesi, sorunların daha ortaya çıkmadan tespit edilmesi çok önemlidir. Sunucu sayısının çok olduğu, yapıların karmaşık olduğu yerlerde bunu sağlamak iyice zorlaşır. İşte bu noktada özel yazılımlardan yararlanılması gerekir. Türkiye'nin en önemli kurumlarından biri olan BKM (Bankalar Arası Kredi Kartları Merkezi) gerçekleştirdiği proje ile iş sürekliliği konusunda büyük bir adım attı. Microsoft System Operations Manager 2007'nin kullanıldığı proje Netron tarafından gerçekleştirildi. Proje üç hafta gibi rekor bir sürede hayata geçti.

Proaktif izleme

Proje sayesinde BKM bünyesinde yer alan Windows tabanlı sunucular sürekli olarak izleniyor ve proaktif bir şekilde sorunlar daha ortaya çıkmadan engellenebiliyor. Proje sayesinde aynı zamanda da geçmişe yönelik veriler üzerinden alınan çeşitli raporlar ile sunucudaki sorunun belirlenme süreci hızlanmış durumda. BKM Genel Müdür Yardımcısı Mert Gülçür projeyle ilgili olarak şunları söylüyor: "BKM'nin üyelerine verdiği hizmetlerin artması, bu hizmetlerin donanım ve yazılım anlamında ayrı birer uzmanlık ve mesai gerektirmesi nedeniyle sunucularımızın kontrolü oldukça zorlaşmıştı. Ayrıca sunucularımızın üzerindeki disk, bellek, CPU problemlerini ancak sorun olduktan sonra fark edilebiliyorduk. Bir kesinti yada performans sorunu yaşadığımızda, sorunun kaynağını, saatini tespit edebilmek için bir simülasyon sürecine girmek gerekebiliyordu. Tüm bu sorunların üstesinden gelmek ve operasyonel BT süreçlerimizi hızlandırmak için

Netron CIO'su Murat Bayraktar ve BKM Genel Müdür Yardımcısı Mert Gülçür

SCOM2K7 ürününü tercih ettik. Ayrıca sunucularımızın tamamına yakını Microsoft tabanlı olduğu için bu ürünü kullanmayı daha akılcı bulduk. Projede Netron'un kurumsal bilişim çözümlerindeki geniş deneyiminden yararlandık. Netron'u zaten yakından tanıyorduk ve kalitesine güveniyorduk. Proje sırasında olduğu gibi proje sonrasında da Netron'un desteğinden son derece memnunuz."

GLOBAL SOFTWARE LOCAL SOLUTION

Türkiye'nin yazılım devi Logo, kurulduğu ilk günden bu yana liderliğini koruyor. Her türde ve büyüklükte yerli ve yabancı şirketler için, bağımsız ve esnek kurumsal planlama çözümleri sunan Logo, 24 ülkeye yazılım ihracatı yapıyor. Uluslararası deneyimiyle o, **artık dünyanın Logo'su.**

Kampus
LOGO Kampus
Gosb Teknopark
No: 609 Gebze 41480
Kocaeli TÜRKİYE
Tel: 0 262 679 80 00

Almanya
LOGO Business Software Gmbh
Mainzer Landstrasse 27-31
60329 Frankfurt Am Main
ALMANYA
Tel: 0049 69 27 40 155 37

Birleşik Arap Emirlikleri
LOGO Business Solutions
Fz-llc Dic Alshatha Building
Office 2414
Dubai-BAE
Tel: +97143901093

LOGO
BUSINESS SOLUTIONS
www.logo.com.tr

Milyon dolarlık çözüm merkezi

Bilge Adam, 1,5 milyon dolarlık yatırımla gerçekleşen HP Çözüm Merkezi'ni bu ay hizmete açıyor

Yücel Kamcez
ykamcez@bilisimdergisi.net

Geçen yıl bireyselde 6 bin, kurumsalda ise 9 binden fazla insana eğitim veren Bilge Adam, Intel, Microsoft, HP, Apple, Autodesk, Adobe, CompTIA ve Symantec gibi teknolojide öne çıkan markaların eğitim merkezi konumunda. 7 şubesi ve 520 kişilik kadrosuyla bu kuruluş, aynı zamanda BT alanında da büyük bir satın almacı. 100'den fazla sınıfında 2 binden fazla bilgisayar, onlarca sunucu, sayısız veri depolama ve network cihazı kullanan Bilge Adam, bu BT parkını iki yılda bir yenilemek durumunda.

Performans ve uyumluluk gibi birçok açıdan uygulamaların ve altyapının testi, Bilge Adam yönetimi için önemli bir gündem maddesi oluşturunca bu konuda yalnız olmadıklarını fark etmişler. Günümüzde birçok şirket BT satın almasını yaparken uygulamaların ve altyapının uyumluluğu konusunda benzer kaygıları taşıyor. Aslında sorun, doğal olarak kendi çözümünü üretmiş. Şimdi Bilge Adam, 1,5 milyon dolarlık bir yatırımla mart ayında HP Çözüm Merkezi'ni hizmete açıyor.

Bilge Adam Genel Müdür Yardımcısı Cem Çevik, merkezdeki sunucu sistemleri üzerinde veri depolama, network, güvenlik, sanallaştırma, felaketten kurtarma vb. gibi 115 senaryo bulunduğunu söylüyor. Test aşamasında bile 50 civarında firma bu merkezde kendi uygulama senaryolarını oluşturmuşlar. Çevik, firmaların, özellikle sunucu sistemleri, sanallaştırma, kablosuz güvenlik çözümleri ile ağ üzerindeki aktif cihazları kapsayan senaryolara talepte bulunduğunu söylüyor.

Rakip değiliz

Cem Çevik, HP Çözüm Merkezi'ndeki senaryoların iki-üç saatlik zaman dilimleri içinde gerçekleştirildiğini ve burada çok yığılma olmasını önlemek açısından cüzi bir katılım ücreti alındığını söylüyor. Büyük firmaların yanı sıra orta ölçekli kuruluşları hedeflediklerini söyleyen Çevik, çeşitli işortaklarının müşterilerini iç rahatlığıyla bu merkeze getirebildiklerine dikkat çekerek şunları anlatıyor; "Donanım ve lisans satışı yapmadığımız için çözüm ortaklarıyla bir rekabet durumumuz yok. Burada mümkün olduğunca tarafsız davranıyoruz. İşortağı senaryoları kendileri oluşturup müşterilerine gösterebildiği gibi Bilge Adam'ın danışmanlarından da yararlanabiliyor. Büyük şirketlerin bir kısmı ürünlerin test sonuçlarına kendi çabalarıyla veya işortağının olanaklarıyla ulaşabiliyor, biz büyüklerin yanı sıra daha çok orta ölçeklileri tercih ediyoruz. Türkiye'de bu türden gereksinimleri olan yüzlerce firma var. Olabildiğince objektif davranıyoruz ve güvenilir bir danışman olarak ürünlerle ilgili fiyat ve pazarlama vb. gibi hususlara karışmıyoruz".

Yurtdışına açıldı

Bilge Adam, Microsoft ile Suudi Arabistan'da, HP ile Danimarka'da olduğu gibi yurtdışında gerçekleştirdiği birçok projede danışmanlık hizmetleri sunuyor.

Türkiye'de de sayısız projeye danışmanlık yapan bu şirketin gerçekleştirdiği projeler arasında, Kordsa'da ve Global Bilgi'de System Center Operational Manager 2007 uyarlaması, Boydak'ta bilgi teknolojileri konsolidasyon projesinin danışmanlığı, Bossa'da Active Directory ve ağ altyapısı iyileştirme ve Çalık Holding Exchange Server 2007 sunucu aktarma projeleri gibi bir dizi kapsamlı iş bulunuyor.

Eğitimden gelen deneyimi ile geliştirdiği eğitim yazılımı ise hem sınıf için eğitimi, hem de e-learning işlevlerini sağlayan bir portal oluşturmaya izin veriyor. Aynı şekilde Bilge Adam'ın kendi yazdığı insan kaynakları portali, bugün, İsdemir, Axa Oyak, STM, Frito Lay, Doğan Online, Vakıfbank ve Botaş'ta kullanılıyor. Bazı yerlerde ise bu portal yazılımı, çokuluslu iki büyük ERP markasının bu amaçla yazılmış modüllerinin yerini almaya başlamış bile.

Active Directory, Exchange ve File Server'lar için "güvenlik ve uyumluluk."

NETPRO
KNOW YOUR NETWORK.

ITIL SOX HIPAA GLBA FISMA ISO17999 COBIT

AccessManager
Windows kaynaklarının rol tabanlı yönetilmesi, gerçek zamanlı takibi merkezi raporlama ve uygunluk kriterlerinin otomatik yürütülmesi

ChangeAuditor
Windows'da yapılan tüm anahtar konfigürasyon değişikliklerinin gerçek zamanlı olarak yönetilmesi

SecurityManager
Uygunluk kriterlerinin tatbiki, kurum içindeki güvenlik politikalarının 7x24 izlenmesi, oluşan ihlallerin aktif ve pasif olarak düzeltilmesi

GPOADmin
Grup politikası nesne yönetiminin kolaylaştırılması, kontrol edilmesi raporlanması ve yedeklenmesi

LogADmin
Windows etkinlik loglarının uzun süreli arşiv ve analiz için konsolide edilmesi, kriptolanması ve sıkıştırılması

ReportADmin
Windows altyapınızın iç yüzünü gösteren, otomatik, geniş kapsamlı ve anlaşılır raporlama

SelfServiceADmin
Kullanıcıların güvenlik standartlarına bağlı kalarak kendi şifrelerini sıfırlayabilmesi ve kilitlenen hesaplarını açabilmesi

Datamarket, kurumlar için hayati öneme sahip verilerin güvenliğini; ITIL, SOX, COBIT gibi standartların ve yasal düzenlemelerin gerektirdiği çözümlerle sağlıyor. İş ortağı Netpro ile birlikte sunduğu çözümlerle dağıtık ve karmaşık organizasyon modellerinde "Kim, Neyi, Nerede, Ne Zaman ve Niçin Değiştirdi?" sorularının cevaplarını raporluyor. Organizasyon içi bilgi güvenliğinin başlangıç noktası olan kimlik doğrulama ve yetkilendirme mekanizmalarını oluşturarak organizasyon modellerinde kontrolü sağlıyor ve operasyonel maliyetleri düşürüyor.

DATAMARKET

Arayın
0.212.337 07 07

Tıklayın
www.datamarket.com.tr/netpro

erkekkedi

Türkiye Bankalar Birliği Başkanı Ersin Özince:

"Türkiye yapısal reformları isterse beş yılda gerçekleştirebilir"

Teknoloji standartları ve yenilikçilik açısından bölgede lider konumda olduğunu söyleyen Ersin Özince, Türkiye'nin acilen yapısal reformların tamamlanmasına ihtiyaç duyduğunu söylüyor

Yücel Kamcez
ykamcez@bilisimdergisi.net

Türkiye bankacılık sektörü 2001 krizinden sonra ciddi bir yapılanma ve denetim sürecine girdi. Özellikle kurumsal yönetim, şeffaflık ve denetim açısından hem kamu otoritesinin yönlendiriciliği, hem de kurumların kendi iç yapılarını gözden geçirmesiyle bugün geçmişe göre daha sağlıklı bir finans sektöründen söz etmemiz mümkün. Bu arada yaşanan özelleştirme dalgası ve yabancı sermaye akımı ile birlikte küreselleşmenin etkisini de yakından yaşıyoruz. Kurumsal yönetişim, Basel II ve CobiT gibi uluslararası standartların sektör üzerindeki etkisinde, küreselleşme rüzgarının önemli bir payı bulunuyor. Kuşkusuz küreselleşme sadece olumlu anlamda değil, olumsuzlukların ve risklerin bir sosyal çarpanı olarak da güçlü bir işleve sahip. Tüm bu tartışmalı konuları konuşmaküzere, yoğun mesaisi içinde bize vakit ayırma nezaketi gösteren bir bankacılık duayeni olan sayın Ersin Özince'nin kapısını çaldık. İş Bankası Genel Müdürü ve Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Özince , Türk finans sektöründeki uzun yılların deneyimi ve bilgi birikimi ile Bilişim okurlar adına kendisine yönelttiğimiz birçok soruyu yanıtladı.

Türkiye'de bugün bankacılık sektörümüzün dünyadaki konumu ve finans sektörüne yönelik stratejik kararlar hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Esasen dünyada sermaye piyasalarındaki gelişmeyi, büyümeyi, standartizasyonu, istikrarı ve olağanüstü istikrarsızlıkları hesaba katacak olursak, Türkiye'nin bunlardan kimine sağlıklı bir şekilde ayak uydurduğunu, kimi yerde ise esasa dair konularda sorunlar yaşadığını görüyoruz. Bu kapsamdan bakınca dünya finans sektörünün bu denli büyük bir devinim içinde olması, Türkiye'yi her geçen gün daha fazla etkiliyor. Geçmiş yıllarda kimi zaman istikrarsız gelişmelerle, kimi zaman da tam tersine istikrarsız daralmalarla Türkiye'nin kendi iç dinamiklerini kontrol etmede zorlandığını gördük.

Aktüel olayları bir kenara bırakacak olursak, dünya finans sektörü, özellikle teknolojiyle yakaladığı dalgayı olumlu veya olumsuz ama sürekli büyüme yönünde değerlendiriyor; dolayısıyla bugün düşünen herkes, biraz da kontrolsüz bir globalleşme ile bir konsolidasyon süreci yaşadığımız saptamasında bulunabilir. Türkiye bu yöndeki gelişmelerden bazen gereğinden fazla etkileniyor. Bu gelişmelerin olumlu veya olumsuz, Türkiye'nin tartamayacağı boyutlarda olması ihtimali veya durumu söz konusudur.

Türkiyede özellikle yeni nesil, daha çok siyasi ve ekonomik krizler ortamında yetiştiği için, günümüzün tüketicisi, üreticisi ve yöneticisi, yaşanan bu hareketli ortamda fırsat ya da bozgun beklentisi içindedir. Tam bu noktadan hareketle Türk finans piyasasında yaptıklarımızı, ben çok başarılı ve çok sistemli hareketler olarak görmüyorum. Nitekim bu nedenle 2001 Krizi'ni, finansal bir olgudan ziyade ülkemizin ve ekonominin yönetiminde yapılan bir dizi hata olarak değerlendirmeliyiz.

Biz, 2001 krizi içinde neyi ne kadar doğru yapıyorduk ve 2001 krizinden aldığımız derslerle bu hataları nasıl düzelttik, gibi konular tartışılmaya devam edecektir. 2001 krizinden sonra, birçok şeyi yeni baştan yapmak zorunda kaldığımız için, en azından bankacılığı, çok daha şeffaf, çok daha iyi regüle edilen ve çok daha güçlü sermayelendirilen, güçlü risk yönetimi ve denetim yapılan bir sektör haline getirdiğimiz söylenebilir. Ama bugün genel olarak baktığımızda 'esasa dair konular' diye adlandırabileceğimiz birçok alanda ülkece herhangi bir politikamız olmadığını görüyoruz. Yaklaşık 30 yıl gibi bir süredir serbest piyasa ekonomisini geliştirmeye uğraşıyoruz. Sürekli gelişme içinde olduğunu söylemek bir başarı değildir. Bütün bunları fark ederek aşmaya çalışmalıyız.

Yapısal reformlar anlamında neleri sorun olarak görüyorsunuz?

Her şeyden önce mali sektör reformlarının yapılması ve yerleşmesi yaşamsal bir konudur. Örneğin, ülkemizde uluslararası standartlarda muhasebe sisteminde, bilgi teknolojileriyle ilgili standartlarda, ekonomideki kayıt sisteminde ve maliye politikalarında, uluslararası iyi örneklere dönüş olması lazım. Devletin ekonomik hayatta çok daha rasyonel bir paya sahip olması gerekiyor.

Serbest piyasa ekonomisinin altyapısı olan hukuk, maliye, mali sektör otoriteleri gibi birçok kurumun birlikte ve verimli çalışmasını sağlayacak bir yapı arzu ediyoruz. Eğer genel olarak içinizde yaşadığınız dünya, size el verdiği sürece başarılı olmayı umut ediyorsanız, hiçbir zaman böyle bir şansınızın olmadığını bilmelisiniz. Bu şekilde rekabet yarışında da önde olmanız mümkün değildir. Kaldı ki, biz hala rekabete değil de esasa dair bir şeyleri yapabilmeyi konuşuyoruz.

Devlet diğer işleriyle uğraşmaktan iktisadi verimliliğe yeterince zaman ayıramıyor. Örneğin, hukuk, vergi ve kayıt sistemini serbest piyasa ekonomisinin iyi çalışacağı bir şekilde yapılandırıp işletemiyor.

Özellikle kendi borçlanma ihtiyacı doğrultusunda yetersiz olan tasarrufları çok büyük ölçüde kullanma ihtiyacı olduğundan fiyatı belirliyor. Fiyat serbest piyasada oluşamıyorsa, başka bir deyişle fiyat, bireyler ve özel kurumlar tarafından oluşturulamıyorsa serbest piyasa ekonomisinden bahsetmek nafile bir çabadır.

Hemen her değerlendirmede devlet adamlarımız ekonominin özel sektörün önderliğinde gelişeceğini öne sürüyorlar. Peki o zaman özel sektörümüz niçin Türkiye'de TL kaynaklara müracaat etmiyor, diye sormak gerekir. Daha birçok örnek verilebilir. Özetle kamu maliyesinin göreceli olarak düzeltilmesi tek başına bir başarı değildir. Bugün geçmişe göre daha iyi bir yerdeyiz ve Avrupa Birliği ülkelerine nazaran ekonomik göstergeler de iyi görünüyor ama bu göstergeler, bizim gelirimizle giderimiz arasındaki dengeyi, AB seviyesine çıkartmak için gerekli olan kaldıraç etkisini pek olası kılacak gibi görünmüyor.

Türkiye'nin üreten, değer yaratan ve tasarrufun yükseldiği bir ülke olması zorunludur. Siz kayıt sisteminin tam oturmadığı, bireylerin dahi tasarrufla-

rını kayıt dışı tutma eğiliminde oldukları bir ortamda finans sektörünün sağlıklı gelişmesinden söz edemezsiniz. Ergin olduğunu düşünen bir ülkenin serbest piyasasının neden hala emeklediği de ciddi olarak sorgulanmalıdır.

Bir yanda dünyaya açılan bir sektör, diğer yanda eksik kalan reform süreci... Tünelin ucundaki ışık bir tren olabilir mi?

Öncelikle yapısal reformlar devam ettirilmeli, Türkiye'nin güncel konularından bağımsız olarak yönetilebilmelidir. Bugün Türkiye'nin gündeminde şu ya da bu konunun önceliği olabilir. Türkiye, önceki hükümet döneminin ilk anlarında tanık olduğumuzdan çok daha yüksek bir ivmeyle yeniden yapılanma hamlesi içinde olmalıdır. Bu kapsamda serbest piyasa ekonomisini çalıştırmayla ilgili eksikliklerimiz çok bellidir.

Gelişmiş ülkeler doğrultusunda AB iyi bir kerterizdir. Kendi yapısal şekillenmemiz Avrupa'dan etkilenmiştir. Üyelik konusundan bağımsız olarak AB'nin üzerinde epeyce çalıştığı kurumsal standartlar doğrultusunda, kendi içsel değerlendirmelerimizi de yaparak reformları sürdürmeliyiz.

Bütün bu gereksinimler ortadayken, sorunuza gelecek olursak, hiç tereddütsüz, finans sektörünün halen çok sığ piyasaları ihtiva ettiğini söyleyebiliriz. Finans sektörünün görevini yapabilmesi, bu piyasa derinlikleriyle olanaklı olmadığı için reel sektörümüz önemli ölçüde dış kaynaklara müracaaat etmekte, her önemli inisiyatif konuşulduğunda akla ilk gelen konu yabancı sermaye olmaktadır.

2001 krizi ile birlikte BDDK'nın hayata geçmesi, uluslararası standartların benimsenmesi gibi konular gündeme geldi. Sizce bu önlemler yeterli mi?

Bankacılık sektöründe hiç tereddüt yok ki çok önemli işler yaptık. Ama artık devamlı aynı şeylerle övünüp durduğumuzun da farkına varmamız lazım. Kuruluşunun üzerinden çok uzun bir zaman geçmesine rağmen bağımsız bankacılık otoritesi kurduk demeye devam ediyoruz. Hala bankacılıkta reformları sürdürüyoruz. Belki sürdürmeye mecburuz. Çünkü bugün bankacılıkta en büyük sermayeyi getirmiş olsak dahi, şöyle bir durum var. Gelişmiş ülkeler standartlarında kuralları, kaynak aktarma maliyetleriyle ilgili rasyonalizasyonu ve diger gelişmiş piyasalardaki işlerliği sağlayacak mekanizmaları ortaya net bir şekilde koymuş değiliz.

Örneğin, Bankalar Birliği platformunda yıllardır kaldırmaya çalıştığımız Banka Sigorta Muamele Vergisi ve Gider Vergisi konusuna bakalım. Bugün bir bankacılık işlemini bir Türk bankası, Türkiye'de, Türk müşterisi ile yaptığında devlete vergi veriyor. Aynı işlemi yurtdışında yaptığı takdirde vergi vermesi gerekmiyor. Yerli yatırımcı ile yabancı yatırımcı arasındaki tasarruf değerlendirme ile ilgili vergi farkları gibi onlarca örnek eklenebilir. Tüm bu sorunlar söz konusuyken bankacılık sektörümüzde elde edilen karlar dahi fevkalade ilgi uyandırıyor. Şöyle deniliyor mesela, "İşler bu kadar iyi değilken bankacılık sektörü nasıl bu kadar kazanç elde ediyor?"... Daha çok bazı kamu kuruluşlarında bu yaklaşımı görüyoruz.

Olaya bilimsel bakarsanız, bankacılık sektörüne göreceli olarak çok daha büyük bir sermayenin konulması gerektiği ortadadır. Genel yapı itibarıyla sermaye verimliliklerinin ve aktif karlılıklarının birçok sektörün altında olduğu bilinen bir konudur. Buna karşılık bankacığın ekonominin tümüne kan pompalayan, alternatör bir sektör olduğunu kavramak ve ulusal ekonomi adına olumlu bir bakış açısı geliştirmek gerekiyor.

Sektördeki giderek ağırlık kazanan yabancı sermayenin rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu nokta çok net algılanamıyor. Yabancı sermayeyi getirmek bir başarıdır ama onu elde tutmak, yönlendirmek ve yerelde kalıcı olmasını sağlamak çok daha önemlidir. Kişi olarak ulusal sermayemizin gelişmesini arzu ederim. Kendi kuruluşumun da bu yönde bir misyonu var ama uluslararası sermayenin, bizim piyasalarımızda yerleşmek suretiyle ülkemize gelmesi ciddi bir gereksinimdir. Eğer, uluslararası sermayeye, borsalarımıza kayıtlı şirketler açtırabiliyorsak ve onları bu sermaye piyasasında büyütebiliyorsak, kendimizi başarılı sayabiliriz. Çünkü piyasaları ancak bu şekilde derinleştirebiliriz.

Bankacılık sektöründe hiç tereddüt yok ki, 2001 krizinden sonra alınan önlemlerle geçmiş yıllara ve içinde bulunduğumuz yörenin benzer ülkelerine göre çok önemli gelişmeler gösterdik. Bankaların birçoğunun sermayelerinin el değiştirmesi ilk aşamada etkili olmuş gibi görünüyor. Bu nedenle uluslararası piyasalarda yaşanan sıkıntıların, ülkemizi, özellikle bankacılık sektörü açısından, göreceli olarak az etkileyeceği gibi bir değerlendirme de yapılabilir. Sektörümüz, sermaye yapısı bir tarafa bilgi birikimi, risk yönetimi, kurum kültürü, teknolojik yetkinlik ve inovatif güç gibi açılardan dünyadaki emsallere nazaran ihmal edilmeyecek seviyelere geldi.

Basel II ve CobiT gibi referanslar, bankacılık sektörü tarafından tam anlamıyla benimsendi mi? Bilişimde öncü sektör olması itibarıyla finansın yenilikçilik açısından durumunu değerlendirir misiniz?

Bankalarımızın sermaye koşullarının uluslararası standartlara getirilmesi, nasıl yabancı sermaye girişini hızlandırdıysa, bu standartlar da günlük yaşamımızın bir parçası haline geldi. Ancak burada ilginç olan bir durum var: Uluslararası krizin ardından Basel II standartlarını uygulamak belki biraz güç olabilir. Türkiye, bazı arkadaşlarımızın ifadesiyle "Basel 1,5" seviyelerinde görünüyor ama buna rağmen birçok gelişmiş ülkenin dahi önünde yer alıyor. Bizce sağlamlığın bir zararı yok, özellikle siyasi ve ekonomik istikrarsızlık dönemlerinde faydası çok ama bankacılık sektörü olarak CobiT gibi standartlarda ülke genelinin çok ötesinde olmanın bir yararını da görmüyoruz.

Kanımca ülkemizin en iyi yönlendirmesi gereken politikalarından bir tanesi de bilişim ve iletişim teknolojileriyle ilgili olan hususlardır. Bu konuda devlet politikalarının nasıl şekillendiği çok önemlidir. Örneğin, internet dolandırıcılıklarını ele alalım: İstediğiniz kadar şeffaf finans ve bankacılık sistemine sahip olun; bankalarınız,

müşterilerinize en iyi, en modern ve fonksiyonel elektronik hizmeti versinler; yine bankalarınız ve bir kısım müşteriniz bu hizmetleri fevkalade etkin kullansın. Hatta bu çabalarınızı müşteri talebi doğrultusunda dünya konforunun ötesine geçirmeye çalışın. Farzedelim, sistemde sıkıntılar veya hatalar oluştu ve dolandırıcılıklar gündeme geldi... Sorun çıktığında bunu halledebileceğiniz bir hukuk sisteminiz, uzmanlık içeren yasalarınız veya mahkemeniz, hadi bunları bir kenara koyalım, buna uygun bir kültürel altyapınız mevcut mu? Buna benzer birçok örnek verilebilir, bu nedenle teknoloji ve bilişim tek başına yeterli değildir. Bir başka örnek vermek gerekirse. Teknolojinin ve e-bankacılığın banka şube ağını daraltacağı düşünülmekteydi. Neden tam tersi oluyor, sürekli şubeler açılıyor? Çünkü, Türkiye'nin bir gerçekliği var. Talebi daha fazla hızlandırabileceğinizi görüyor ve bunu başarabiliyorsunuz.

Nüfus sayımını bile tereddütlü yaptığınız bir ülkede bankacılık veya diğer sektörlerin ne denli rasyonel hareket etmesini, ekonomik sermayenin ne denli doğru oluşmasını ümit edebilirsiniz? Bütün bunlar hiç kuşkusuz yapısal reformlarla ilgili bir sorundur.

Standartlar açısından AB'yi kerteriz almak doğrudur, kaldı ki, Türkiye'nin yöresindeki ülkeler de bize uygun referans noktaları değildir. Gerçi sektör sermaye yeterliliğini, önemli ölçüde bankalarımızın bir bölümü yükseltmektedir ama Türk bankacılık sektörü, mali güç ve yönetim kalitesi olarak çevremizdeki birçok emsalin önündedir. Denetim ise geçmişe nazaran aşırı güçlenmiştir. Aşırı kelimesini özellikle vurguladım ama en azından bunun emniyet yönünden uygun olduğu düşünülebilir.

Uzakdoğu ülkeleriyle kıyaslarsak bizim belli bir süre daha insan kaynakları niteliğimiz ve teknoloji altyapımız açısından önde olacağımız söylenebilir. Bunda Batı kültürüne yakın oluşumuzun önemli bir etkisi var. Bu arada onlar da bu konuda arayı hızla kapatıyorlar.

Teknoloji desteğiyle inovasyonu çok iyi kullanıyoruz. Talepkar demografik altyapımız, Türkiye'de birçok sektörde olduğu gibi finans sektörüne de potansiyel fırsat yaratıyor. Inovasyon sonucu ortaya çıkan ürünlerin bazıları dikkati çekmekle beraber, tümü yeterince anlaşılamıyor ama yine de kullanılıyor. Örneğin bugün ürün dediğiniz zaman herkesin aklına kredi katları gelir. Oysa bankalarımızın kartlı ödeme sistemlerinin çok ötesinde ürünleri var. Önümüzdeki dönemde temassız kartların yaygınlaşmasında ve elektronik bankacılıkta yine dünyanın birçok ülkesinden daha ileride olacağız.

İstanbul'un bölgesel bir finans merkezi olması için, bir süre önce, Türkiye Bankalar Birliği olarak bir çalışma yaptırdınız. Bu konu gündeminizde mi?

Plansız ve öngörülerin üzerinde bir metropolleşme yaşayan bir dünya kenti olan İstanbul, bugün kabul edelim ya da etmeyelim, kendi yöresiyle birlikte uluslararası ölçekte ciddi bir ilgi odağıdır. Bu kapsamda, İstanbul'un sadece Türkiye'nin değil, yörenin finans merkezi olabileceği anlayışını geliştirmeye çalışıyoruz.

Türkiye tüm yapısal reformlarını beş yıl içinde noksansız tamamlayabilir ve bu reformlar en fazla 10 yılda tam anlamıyla yerli yerine oturur. Türkiye'nin buna gücü ve olanakları vardır. Devamında yörenin örnek ülkesi olmaya daha somut adımlarla devam ederek güçlü bir finans merkezi olabilir. Bankalar Birliği platformunda profesyonel bir kuruluşa yaptırdığımız değerlendirmeler ve bankalarımızın bu fikir etrafındaki değerlendirmeleri böyle bir hedefin mümkün olduğunu gösteriyor.

Finansın Türkiye'ye kendi yöresinde mukayeseli üstünlük sağlayacağı bir faaliyet alanı olacağını tereddütsüz düşünüyoruz ama konuşmamızın başından beri değindiğimiz noksanlıkların halledilmesi hatta emsallerinin önüne geçilmesi koşuluyla.

Küresel ölçekte finansal araçlar çeşitleniyor ve uluslararası akışkanlığın etkisiyle krizler hızlı yayılma belirtileri gösteriyor. Son krizi ve bu bağlamda küreselleşmeyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Globalizasyonun iyi yönetilemediğini, dahası bir liderlik sorunu olduğunu düşünüyorum. Özellikle dünya insanının iktisadi gücü veya refahı, insan nesline yararlı olacak şekilde geliştirilemiyor. Finansal piyasalarda yaşananlar tam anlamıyla bir skandaldır. Hiçbir zaman inovasyonun gücünü yadsımadım. İnovasyon ve dolayısıyla finansal araçlar, ihtiyaçların giderilmesi açısından gereklidir. Araçların yaratılmasından çok kötüye kullanılması ciddi sorun yaratabiliyor.

Dünyada dengesiz şekilde oluşan servet ve finansal birikiminin ivmesiyle özellikle azgelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerden gelişmiş piyasalara doğru olan fon transferlerinin çok büyük boyutlarda gelişmesi ve ortaya çıkardığı arz fazlalığı, tsunami dalgası gibi bir etki yaratabiliyor.

Bugün petrol ve hammadde fiyatlarının geldiği seviyelerle ortaya çıkarttığı servet transferi, parası olan ama o parasını işletecek piyasası ve ürünü olmayan ülkeleri uluslararası piyasalara yönlendirebiliyor veya tam tam tersi de söz konusu olabiliyor.

Örneğin, reel sektör kredilerinin çok büyük bir bölümü yine içeride yaşanan olumsuzluklar nedeniyle yurtdışından alınıyor.

Türkiye gibi bir ülkede bizler reformdan, regülasyonların standartlaşmasından veya kurumsal şeffaflaşmadan söz ederken gelişmiş dediğimiz ülkelerde bu konuların hala yerli yerine oturtulamamış olması, uluslararası arenada bu konuda görevli olan, gelir elde eden veya ücretlendirilen birçok insanın işlerini de tam anlamıyla yapmadığını gösteriyor.

BDDK'dan kurumsal yönetişim ve bilişim farkındalığına yakın takip

Son iki yıldır bankacılıkta kullanılan bilgi sistemlerine ilişkin standartlar getirmek üzere tebliğler çıkaran BDDK, bankaların üst yönetiminde bilişim farkındalığı yaratmaya çalışıyor

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Bankacılık sisteminin tek düzenleyici kamu otoritesi olan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), bankaların kendi iç denetim birimleri, bağımsız denetim kuruluşları ve kendisi olmak üzere üçlü saç ayağında gerçekleştirilen denetimler ile finans sektöründe sağlıklı bir işleyiş sağlamayı hedefliyor.

Kurum, İmar Bankası olayından sonra yaptığı düzenlemelerde sadece bilgi güvenliğine değil, kamuoyuna duyurulan veya otoritelere aktarılan mali tabloların doğru olup olmadığına dönük kaygı ve şüpheleri de giderme çabasında.

Finans sektörü, teknolojinin üzerinde yükseliyor. Bu nedenle, örneğin, tüm bir sistem altyapısı olarak bilişim süreçlerinin doğru yürütülememesi veya kurgusunun iyi yapılamaması, bankalarda ciddi operasyonel riskler yaratabiliyor. BDDK Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanı Ahmet Türkay Varlı, dünyada bilgi teknolojileri (BT) konusundaki riskler, BT yönetimi ve denetimi ile ilgili standartların henüz kesinleşmediğine işaret ediyor. Uluslararası kurumların yaptığı ölçümlerde teknolojik bir yapının ömrünün 18 ay olarak kabul edildiğini belirten Varlı, "Böylesine hızlı değişen bir süreçte değişmeyecek bir şekilde standartları tanımlamak ve yerleştirmek oldukça zor. Bu nedenle mümkün olduğu kadar ilkeler seviyesinde düzenlemeler yapmak ve denetim altyapısı kurmak gerekliliği ortaya çıkıyor" diyor.

BDDK Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanı Varlı, değişmeyecek standart tanımlama ve yerleştirmenin güçlüğüne değinerek, ilkeler seviyesinde düzenlemeler yaptıklarını bildiriyor.

Batı ülkeleriyle aynı düzeyde

Türk bankacılığının yaratıcılığına dikkat çeken Varlı, "Türkiye'de bankacılık sektörünün ciddi bir inovasyon avantajı var. Türk bankacılık sektörü, Avrupa bankaları ve diğer gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında, bankacılık ürünleri bakımından, çok daha yaratıcı ve yeni hizmetleri ortaya koyabilen bir sektör. Yapmayı planladığımız düzenlemelerde, bu yaratıcılık özelliğini göz önünde bulunduruyoruz ama riskler ve sağlıklı yönetim konusunda bankalarımızın farkındalığını artırarak konulara doğru ve zamanında müdahale etmelerini hedefledik" diye konuşuyor.

Varlı, bankaların en üst karar organı olan yönetim kurullarında normal olarak bilişim alanı dışından yöneticilerin bulunduğunu, onların da teknolojiyle ilgili gelişmelere uzak kalabildiklerini ve dolayısıyla bazı konuların yeterince farkında olamadıklarını söylüyor. Bu nedenle kurum, rapor formatına ilişkin yayınladığı bir tebliğinde, bağımsız denetim kuruluşlarının yazdıkları rapor-

ların yöneticilerin konuyu anlamalarını sağlayacak düzey ve içerikte olmasını istiyor. Raporlarda denetim sonucu belirlenen teknik sorunların nasıl bir iş riskine sebep olduğu, hangi aksaklığa sebep olabileceği, - ilgili sorunun ne kadar müşteri kaybı veya finansal zarara yol açabileceği gibi- bilgilerinin de yer alması gerekiyor.

Mayıs 2006'da çıkarılan Yönetmelik sonrasında 6 bağımsız denetim firması lisans aldı. Dışardan destek alarak denetim yapmak isteyen finansal denetim yetkisi olan kuruluşların da bilgi sistemleri denetim sürecinde yer alabilmeleri öngörüldü. Bunun için 2 bağımsız denetim kuruluşuna izin verildi.

Rapora göre bankacılığımız

Bilişimdeki risk yönetimi konusuna 2006 denetim raporlarının sonuçları itibariyle bakıldığında avantaj olarak kabul edilen konuların bazı eksikliklere neden olabildiği görüldü. Hızlı davranmak bir konuyu çabuk sonuçlandırmak bir avantaj ama dokümantasyon ile ilgili genel olarak bir eksiklik var.

Plan ve politikaları hazır hale getirme konusunda da biraz zayıf kalabiliyorlar. Ancak genel olarak Türk bankacılığı, kullandığı teknolojiyle dünyanın gerisinde değil hatta birçok gelişmiş ülkenin ilerisinde. Ama bilgi sistemlerinin risk yönetimi konuları biraz eksiklikler taşıyor. Bankacılık sistemi içinde kriz yönetimi, acil durum merkezleri, yedekleme sistemleri BDDK'nın düzenlemelerinden sonra daha bilinçli yapılmaya başlandı.

Bankacılık sisteminin bir bütün olarak, ilkeler tebliğinde öngörülen koşulları tamamen karşılayabilmesi bir bütçeleme ve kaynak tahsisi gerektiriyor. Bu nedenle bankalara iki yıllık bir geçiş süresi tanındı. Yürürlük tarihi 1 Ocak 2008 olan tebliğ ile 2010 yılı başında bankacılığın öngörülen minimum standartlarda bir BT altyapısına sahip olması bekleniyor.

Şeffaf yönetim ilkeleri

Varlı, "Şeffaflık, yetkili ve ilgililerin kendi ilgi alanındaki bilgilere erişmelerini sağlamalı" derken sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bankacılık sisteminin otoritesiyseniz, şeffaflık konusunu en çok finansal rakamlarda aramak gerekebilir. Para ve zaman ilişkisi de düşünüldüğünde doğru bilgiyi süratli olarak kamuoyu, yatırımcılar ve tüm diğer paydaşlara yeterli ayrıntıda sunduğunuz takdirde ciddi bir imkan kazandırıyorsunuz. Sunduğumuz pek çok bilgi, hem içerik hem de güncel olma bakımından dünyadaki pek çok muadil kuruluştan çok daha ileride. Bugün itibariyle üç gün öncesine ilişkin bankacılık sisteminin özet finansal rakamlarını sunabiliyoruz. Günlük, haftalık, aylık, üç aylık data setlerimiz, anketlerimiz var. Bunlar BDDK'nın denetlediği kesim ile ilgili ve kendi karar sürecinde de kullandığı bilgiyi kamuoyu ile paylaşması anlamına geliyor."

50 banka 86 faktoring, 64 finansal kiralama, 9 tüketici finansman kuruluşu ve 5 varlık yönetim şirketi olmak üzere BDDK'nın görev alanına giren 214 adet finansal kuruluş var.

Basel II ve CobiT

16 Mayıs 2006 tarih ve 26170 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankalarda Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Gerçekleştirilecek Bilgi Sistemleri Denetimi Hakkında Yönetmelik ile denetimi gerçekleştirecek bağımsız denetim kuruluşlarının yetkilendirilme ve çalışma esasları belirlendi. Yönetmelik uyarınca; bankalarda genel kontrol alanları iki yılda bir, uygulama kontrolleri ise her yıl denetlenecek. Ayrıca 2007'den itibaren konsolide bazda da bilgi sistemleri denetiminin yapılması zorunlu hale geldi.

Yönetmeliğin oluşturulmasında birçok en iyi uygulamayı değerlendiren BDDK, hedeflenen denetim alanlarının tamamını kapsaması ve bütünlüğün korunması açısından, temel çerçeve olarak CobiT'i seçti. Bu kararla, CobiT genel kontrol alanlarının tamamı denetim kapsamına alınarak uygulamaya konuldu. Bilgi sistemleri bağımsız denetim raporları BDDK tarafından incelendikten sonra, bankalardan bulgulara yönelik çözüm önerilerini sunmaları ve çözüm programındaki gelişmeleri üçer aylık periyotlar halinde BDDK'ya raporlamaları isteniyor.

14 Eylül 2007 tarih ve 26643 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankalarda Bilgi Sistemleri Yönetiminde Esas Alınacak İlkelere İlişkin Tebliğ ile bankaların bilgi sistemleri yönetiminde uygulayacakları kurallar hükme bağlandı. Buna göre bankalar BT altyapılarının Tebliğe uyumunu 2009 sonuna kadar tamamlayacaklar.

Kurumsal yönetişim

BDDK'nın düzenlemelerinde bankaların kurumsal yönetim ve denetim konuları özel olarak ele alınıyor. Öncelikle 1 Kasım 2005 tarih ve 25983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankacılık Kanunu'nun 22'den 28'e kadar olan maddeleri (üçüncü kısım) kurumsal yönetim ile ilgili hükümleri düzenleniyor. Aynı konuda, 1 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankaların Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Yönetmelik'te özel olarak yönetişim ile ilgili ilkeler belirleniyor.

Yine 1 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmelik bankaların iç denetim sistemlerinde bilgi sistemleri denetimini yapabilecek nitelikte denetim ekipleri bulundurulması ve bunların düzenli biçimde eğitilerek niteliklerin sürekli biçimde yüksek seviyede tutulması öngörülüyor.

BDDK, kendi yedek merkezini oluşturma çalışmalarını yürütürken bankalar için de CobiT-DS4 genel kontrol alanı denetim kapsamına alıp, bankaların bu konudaki yeterliliklerini denetim raporları aracılığıyla izliyor.

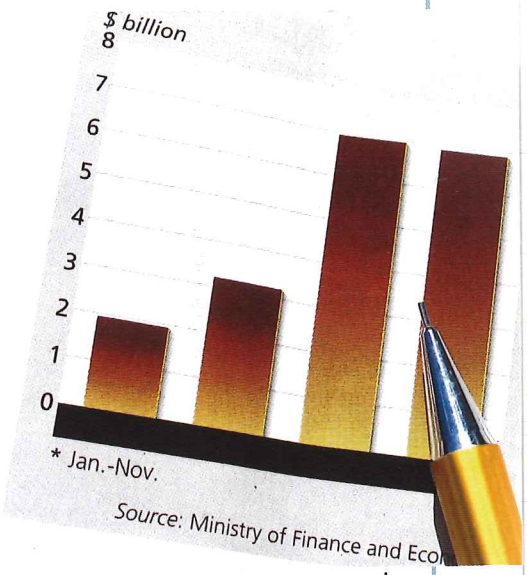

Bunların dışında Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmelik'in 13 üncü maddesinde acil ve beklenmedik durum planlarıyla ilgili hükümler yer alıyor. Aynı Yönetmeliğin dördüncü kısmında risk yönetim sistemleriyle ilgili hükümler de bulunuyor. Bankalarda Bilgi Sistemleri Yönetiminde Esas Alınacak İlkelere İlişkin Tebliğ'in 19'uncu maddesinde ise acil ve beklenmedik durum planlarıyla ilgili uyulması gereken kuralları içeriyor.

Yapı Kredi'de Basel II harekatı!

Geniş bir müşteri tabanına seslenen banka için şeffaflık, sürekli geliştirilen bir kurum kültürü. Banka, çok yakında Basel II standartlarında aylık raporlama düzenine geçiyor

Yücel Kamcez
ykamcez@bilisimdergisi.net

Türk bankacılık tarihinin en büyük birleşmelerinden biri olarak ortaya çıkan yeni Yapı Kredi, bugün, 3 milyar 143 milyon YTL'lik ödenmiş sermayesi ve 48 milyar YTL'nin üzerindeki aktif büyüklüğü ile sektörün dördüncü büyük bankası konumunda. Yapı Kredi ve Koçbank birleşmesinde, Koçbank ve Yapı Kredi yöneticileri, sayısı 60'ın üzerinde olan projeleri birlikte yöneterek bu kapsamlı entegrasyonu tamamladı. Banka artık yeni yapısıyla pazardaki ve rekabet kulvarındaki yerini almış görünüyor.

Avrupa'nın en büyük üçüncü bankacılık grubu UniCredit Yapı Kredi'de Koç Grubu'nun ortağı olarak, geçen ay İstanbul'da bir yönetim kurulu toplantısı gerçekleştirdi. Bu toplantıda bir konuşma yapan Yapı Kredi Murahhas Üyesi ve Genel Müdürü Tayfun Bayazıt, 2007 yılında entegrasyon çalışmalarının tamamlanmasıyla birlikte Yapı Kredi'nin sağlıklı ve istikrarlı bir şekilde büyümeye basladığını ancak 2008'i tümüyle büyümeye adanmış ilk yılları olarak gördüklerini belirtti.

Bayazıt, kredi kartlarında 17 yıllık liderliklerini sürdürdüklerini belirtti ve 2008'de tüm alanlarda sektörün üzerinde büyüyecekleri sinyalini verdi. Bugün yaygın şube ağı anlayışını sürdüren Yapı Kredi, bu entegrasyon sonucu yeni açılanlarla birlikte 600'ün üzerinde şubeye ulaştı ve alternatif kanallarla birlikte geniş müşteri portföyüne hizmet vermeyi sürdürüyor. Bu yıl 160 yeni şube açmayı hedefleyen Yapı Kredi, 2009 sonu itibarıyla Türkiye genelinde 1.000 şubeden oluşan bir bankacılık ağı yaratmayı planlıyor.

Bu arada Avrupa'nın saygın finans yayınlarından Euromoney, dünya genelinde gerçekleştirdiği ve dünya çapında 994 kurumu kapsayan 2007 Özel Bankacılık Araştırması'nda, Yapı Kredi'yi, hem Türkiye'nin, hem de Orta ve Doğu Avrupa Bölgesi'nin En İyi Özel Bankacılık Hizmeti Veren Kurumu olarak seçti. Yapı Kredi'den yapılan açıklamada, "İlişki Yönetimi" "Vergi Danışmanlığı" ve "Müşteri Gizliliği ve Güvenliği" gibi hizmet kategorileri de dahil olmak üzere belirlenen kriterlere göre, banka, Türkiye'de 13 kriterde, Orta ve Doğu Avrupa Bölgesi'nde ise 28 kriterde en iyi kurum olarak değerlendirildi.

Yapı Kredi Genel Müdür Yardımcısı Marco Arnaboldi, "Kredi risk yönetimi tarafında yeni hesaplama modelleri geliştiriyoruz" diyor.

Basel II'ye hazır

Türkiye genelinde yaklaşık 13 milyon müşteriye ve 420 şubeye sahip bir banka ile yine 3 milyon müşteri ve 172 şubeye sahip bir başka bankanın birleşmesi, başlı başına dev bir entegrasyon projesini gerektiriyordu. Bu açıdan ciddi bir sınavdan geçen Yapı Kredi, bugünlerde daha çok risk yönetimi, kurumsal şeffaflık ve inovasyon gibi konulara odaklanmış görünüyor. Bankanın bu konulardan sorumlu yöneticileriyle bir toplantı gerçekleştirdik ve çalışmaların son durumunu öğrenmeye çalıştık.

Basel II konusunda yapılan BT çalışmaları Yapı Kredi Genel Müdür Yardımcısı Marco Arnaboldi yönetiminde gerçekleşiyor. Arnaboldi, çalışmalar hakkında şu bilgileri verdi:

"BDDK'nın talep ettiği Basel II uyumluluğunu tüm bankacılık sistemlerimize entegre ederek bir rota oluşturduk. Basel II, sadece bir yönetim aracı değildir. Aynı zamanda süreçlerin ve raporlamanın kaydedilmesi, izlenmesi ve kısaca kurumsal şeffaflığın sağlanması anlamına da geliyor. Risk metodolojisi ile ilgili projemiz çerçevesinde birbirinden farklı riskler ve farklı projeler üzerinde çalışmalarımız sürüyor. Kredi risk yönetimi tarafında hesaplamalar için yeni bir yazılım çekirdeği geliştirme çalışmalarını başlattık. Bu konuda SAS'la birlikte geliştirdiğimiz yeni modellerin doğruluğunu test ediyor, buradan aldığımız verilerin analizlerini yapıyoruz. Sorumluluk alanımızdaki operasyonel yönetim ala-

nında uzun zamandır riskleri analiz ediyoruz. Koçbank ve Yapı Kredi birleşmesinden çok daha uzun bir süre önce yaklaşık beş yıldır sistemdeki kayıp dataları kurtarmaya başladık ve yönetime raporlayacak şekilde bu dataları sisteme entegre ettik. Dolayısıyla bugün sistemimize bir şekilde girmiş her türlü bilgi şeffaf bir şekilde kurum içinde sorumlu kişiler tarafından görülebiliyor. Kredilendirme tarafında özellikle küçük ölçekli işletmeler bağlamında riskleri değerlendirecek ve rating yapmaya yarayan bazı yazılım araçları geliştiriyoruz. Pazarla ilgili olarak dahili süreçlerimizin güncellemelerini yapıyoruz. Basel I standartlarına uyumlu bu yapıyı Basel II standartlarına getirdik. Dolayısıyla bankacılık otoritesinin şimdiye kadar talep ettiği çalışmaların önemli bir kısmında ciddi bir yol aldığımızı söyleyebilirim".

Yapı Kredi BT Sistem Geliştirme Yöneticisi Fahri Öbek, felaket kurtarma senaryolarına, insan kaynağından ürünlere kadar kurum içindeki kritik her unsuru dahil ettiklerini söyledi.

Risklerin ratingi

Yapı Kredi Bilgi Teknolojilerinden Sorumlu Başkan Yardımcısı T. Özgür Kaynar, Basel II konusunda geçen mayısta başlayan çalışmanın sonuçlanmak üzere olduğunu ifade ederek bu alandaki test datalarını geçen ay, BT açısından bağlı oldukları Bank of Austria'ya raporladıklarını söylüyor. Önümüzdeki aydan itibaren düzenli olarak bu raporlamayı yapacak olan banka, bir anlamda Basel II platformunu oluşturmuş durumda. Kaynar, "BDDK, özelleştirilmiş Basel II dokümanının nihai şeklini açıkladıktan sonra biz sadece kurallar ağacını değiştirerek yolumuza devam edeceğiz" diyor.

BDDK, Basel II dokümanını, ülke şartlarından kaynaklanan bazı nedenlerle bugüne kadar iki kez güncelledi. Basel II içinde tarif edilen üç ana risk konusu var. Piyasa riski, operasyonel risk ve kredi riski. Bankalar için en kritik konulardan biri kredi riskleri olmasına karşın, diğer konularda da ciddi çalışmalar yürütülüyor.

Birçok banka gibi Yapı Kredi de kredi risklerini geçen yıla kadar geleneksel yöntemlerle hesaplarken, şimdi hemen her kredi tipi için farklı bir yazılım algoritması kullanıyor. Kaynar, 2009 itibarıyla daha gelişmiş bir hesaplama modeline geçeceklerini belirtiyor. Şu an kredi risklerini belirlemede kullanılan ve deyim yerindeyse bir "kara kutu" olan bazı yabancı yazılımların çalışma kurallarını netleştirme ve uygulamaları özelleştirme konusunda da çalışmalar yürüyor. Özellikle Kobilere yönelik değerlendirme yapan uygulamalar üzerinde başlatılan projenin ilk ayağı, önümüzdeki beş altı ay içinde tamamlanacak.

Banka'nın toplam kredi hacmi 2007'nin ilk dokuz ayında yüzde 12 oranında artarak 25,2 milyar YTL seviyesine ulaştı. Kredi kartları alanındaki pazar payını yüzde 25,3'e yükselten Yapı Kredi'nin mevduat büyüklüğü ise 31.5 milyar YTL olarak gerçekleşti.

Yabancı ortaklığı ve sektördeki köklü deneyimi Yapı Kredi'nin Basel II geçişini de kolaylaştırmış. Özgür Kaynar, Basel II'nun banka genelinde sahiplenildiğini belirtiyor ve şunları söyledi:

"Belki başlangıçta raporlama nedeniyle bir zorunluluk olarak başlamış olabilir ama bugün kurumsal şeffaflık, Yapı Kredi'de yönetimi ve çalışanıyla sahiplenilen bir anlayış olarak öne çıkıyor. Bütün bu süreçleri tamamladığınız zaman risklerimizi daha iyi yöneterek bankadaki sermaye kuralını daha optimum bir hale getirebiliyorsunuz. Bu her banka açısından olumlu bir gelişmedir".

Risk yönetiminden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Marco Arnaboldi ise Unicredit ve Koç Grubu'nun uluslararası piyasalara uzun vadeli yatırımlarının söz konusu olduğunu, bu nedenle Basel II'nun özellikle bankacılık sisteminde karşılaştırmalar yapmak, iyi fiyatlama yönündeki pazar yaklaşımını geliştirmek, kurumsal kaliteyi yükseltmek ve müşteri başına düşen risk maliyetlerini azaltmak gibi bir dizi faydasına dikkat çekti.

Güvenlik ve iş sürekliliği

İş sürekliliği konusunda da projelerini sürdüren Yapı Kredi, bu konudaki son güncellemelerini şu günlerde tamamlamak üzere. Yapı Kredi BT Sistem Geliştirme Grup Başkanı Fahri Öbek konuyla ilgili şu bilgileri verdi:

"Kuşkusuz bu noktada düzgün işleyen bir iş sürekliliği planına olan gereksinimden hareketle daha önce her iki bankada ayrı ayrı yürüyen projelerin revize edilmesi yoluna gidildi. Bu amaçla uluslararası bir danışmanlık kuruluşundan destek alıyoruz. Deprem kuşağında olan bir ülkede yaşıyoruz. Bu nedenle kurum genelinde bir etki analizi yaptırdık ve olağanüstü durumlar için tüm önceliklerimizi belirledik. Olağanüstü bir olay, bütün işinizi kesintiye uğratabilir, bu nedenle insan kaynaklarınızdan ürünlerinize kadar kritik her unsuru ayrıntılarıyla planlamamız gerekiyordu. Proje çıktılarının önemli bir bölümünü bilgi teknolojile-

Sistem Geliştirme Yöneticisi Fahri Öbek, teknoloji destekli bankacılık ürünlerinde Yapı Kredi'nin çok sayıda ilk'i olduğunu vurguluyor.

ri departmanımız ile paylaştık. Banka içindeki bu konuyla ilgili görüşmelerimizin sonuçlarını bir yazılım aracına yüklüyoruz ve operasyonların ve ürünlerin zaman içinde değişme olasılığı nedeniyle altı ayda bir güncelleyeceğiz".

Yapı Kredi'nin felaket kurtarma merkezi Ankara'da bulunuyor. Tesadüfi bir şekilde 1997 yılında Koçbank, veri merkezini İstanbul Çamlıca'ya, Yapı Kredi ise İstanbul Levent'ten Gebze'ye taşıyarak bir deneyim yaşamıştı. Öbek, bu çalışmalar sırasında iş sürekliliği konularının da gündeme geldiğini söylüyor: "Data taşınması kritik bir çalışma. O anda bir sorun çıkarsa neyi nasıl yaşatırım, neler ayakta durmalı, gibi birçok konuyu sorgulamaya başlıyorsunuz. Felaket kurtarma merkezi ise 1996 yılında kurduğumuz bir yapı ve geçmişi itibarıyla Türkiye'de başka bir örneği olduğunu sanmıyorum. Ankara'daki veri merkezi, online yedekleme sistemiyle çalışıyor. Burada herhangi bir sorun yaşandığında herhangi bir data kaybı olmadan sistemi bağlayabiliyoruz".

Banka 1999 depreminde bir sorun yaşamadığı halde sistemlerini her olasılığa karşılık Ankara'ya bağlayıp çalıştırmış. Bazen ortaya çıkan yerel sorunlarda da sistemler aynı şekilde bağlanarak çalışılıyor. Yapı Kredi'nin Gebze'deki veri merkezi, banka için en kritik uygulamaları ve ana sunucuları barındırıyor. Yazılım geliştirme Çamlıca'da kalırken sistem ve ağ desteği bu merkez üzerinden verilmeye devam edecek. Unix ve Windows sunucuların ağırlık olduğu BT ortamında sanallaştırma teknolojisi, taşıma işlemlerini kolaylaştırmış. Gebze'deki merkez de birbirinden bağımsız iki bölüm halinde karşılıklı olarak yedeklemeli çalışan bir BT altyapısına sahip. Ankara'daki merkez ile birlikte tüm sistemler birkaç kademeli olarak güvenlik altına alınmış.

CobiT uyumluluğu

Geçen yılın son aylarında BDDK'nın CobiT denetiminden başarıyla geçen Yapı Kredi, BT hizmet süreçleriyle ilgili çalışmalarını dört faz altında planlamış. BT Proje Ofisi ve Güvenlik Yönetimi Grubu Başkanı Soner Ersoy, "CobiT ile bağlantılı ve BT iş süreçlerinde standartlara uygunluk ile ilgili bazı çalışmalarımız var. Bu çalışmaların çoğu birbirini besliyor. Problem yönetimi, servis kalitesi gibi birçok konuda bu yılın 3. çeyreğinde hedeflediğimiz seviyeye gelmiş olacağız. Geçen yıl başladığımız bu çalışmanın yanı sıra güvenlik yönetimi bakımından ISO standartlarına göre kendimizi yapılandırmaya çalışıyoruz. BDDK'nın bu konuların tümünü kapsayan bir tebliği var. Tebliğde bahsedilen konuların birçoğu bizim bankamızda yapılmış durumda ama yine de önümüzdeki dönemde tebliğe istinaden bir projelendirme çalışması başlatıyoruz" diyor.

Yapı Kredi Genel Müdür Sistem Geliştirme Yöneticisi Fahri Öbek, üzerinde çalıştıkları son projeler hakkında şu bilgileri verdi:

"Inovasyon gerektiren birçok uygulamayı ilk kez yapan bankayız. Esasında tek kullanımlık şifre uygulamasını 2000 yılında denemiştik. Aynı yıl PKI uygulamasını da yaptık, kurumsal müşteriler için SMS kullanımını ve Java üzerinden tek kullanımlık şifreyi 2005'de başlattık. 2005 sonu gibi elektronik imza yönetmelikleri çıktıktan sonra ilk uygulamayı yapan banka olduk. E-mail ile gönderilen belgelerin elektronik imza ile imzalanıp döndükten sonra sisteme otomatik talimatlar şeklinde girmesini uygulayan ilk banka yine Yapı Kredi oldu. Bugün 1 milyonun üzerinde internet kullanıcımız var ve kurumsal internet bankacılığına yönelik bazı projeler geliştiriyoruz. Bu yılın nisan ayında büyük kurumlara ve Kobilere yönelik, yepyeni bir internet bankacılığı uygulaması hayata geçiyor olacak. Tabi ki bu hizmet beraberinde bireyselde müşterilerimize sunduğumuz güvenlik ürünlerinin tümünü de içeriyor olacak. PKI zaten kurumsal müşterilerimize sunduğumuz bir hizmetti. Tek kullanımlık şifreyi de geçen sene hizmete sunmuştuk. Yeni yapı ile birlikte SMS hizmetini ve mobil imzayı da sunmaya başlayacağız".

Rakamlarla Yapı Kredi

2007 dokuz aylık bilânçosu verilerine göre Yapı Kredi'nin mevduat büyüklüğü 31.5 milyar YTL olarak gerçekleşti. Yapı Kredi, 3. çeyrekte hızlı şubeleşme planı çerçevesinde 23 yeni şube açtı; toplam şube sayısı 661'e ulaştı. Yapı Kredi Murahhas Üye ve Genel Müdürü Tayfun Bayazıt, Bayazıt, 2.çeyrekten itibaren gözlenen olumlu büyüme trendinin 3.çeyrekte de devam ettiğini ve özellikle tüketici ve Kobi kredilerinde pazar payı kazanımlarının gerçekleştiğini belirtti. Kredilerin, bankanın toplam aktiflerindeki payının yıl sonuna göre 7 puan artarak yüzde 53'e yükseldiğini, buna karşılık menkul kıymetlerin payının ise 7 puan düşerek yüzde 27'ye gerilediğine işaret eden Bayazıt, ticari odaklı yaklaşım sayesinde Yapı Kredi'nin aktiflerinin dağılımının daha kaliteli ve sağlıklı hale geldiğini belirtti.

30 Eylül 2007 tarihli finansal sonuçlardan bazı göstergeler;

- ✔ Net kâr 632 milyon YTL
- ✔ Toplam gelirler 2 milyar 691 milyon YTL
- ✔ Net faiz gelirleri 1 milyar 451 milyon YTL
- ✔ Net faiz dışı gelirler 1 milyar 240 milyon YTL
- ✔ Toplam faaliyet giderleri 1 milyar 737 milyon YTL
- ✔ Toplam aktifler 48 milyar YTL
- ✔ Toplam krediler 25 milyar YTL
- ✔ Toplam mevduat 32 milyar YTL
- ✔ Sermaye yeterlilik oranı yüzde 12,9

Finansal Çözümlerde İddialıyız

Türkiye'de faaliyet gösteren bankaların %80'ine hizmet veren Vega, gözetim raporlama sistemi RapKon, Toplu Beyanname, Amortisman gibi ürünleriyle tercih edilmektedir.

Globalleşen dünyamızda Vega'nın finansal yazılımları 150'den fazla ülkede kullanılmakta. Çin, Hindistan ve Avustralya'nın 2008 sonuna kadar katılımıyla Vega yazılımları tüm dünyayı kapsamış olacak.

14 yıldır faaliyet gösteren Vega, Business Intelligence konusunda uzman.

www.vegatr.com

vega
Bilgisayar Hizmetleri Ltd Şti

Yurtdışından risk yönetimi

HSBC'de veriler veri ambarında tutuluyor, işleniyor, yurtdışına gönderiliyor, kapsamlı analiz ise merkezde yapılıyor

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Türkiye'nin en hızlı büyüyen bankalarından biri olan HSBC, risk yönetimine büyük önem veriyor. Bankada Basel-II ve CoBIT'e yönelik çalışmalar bundan 2.5 sene önce başladı. Çalışmalar kapsamında ITIL eğitimleri alındı ve Kalite Servis Yönetimi bölümü konuyla ilgili sertifikaları aldı.

Çalışmalarda bankanın mevcut sistemleri değerlendirildi ve büyük ölçüde bankanın Basel-II'ye hazır olduğu ve çok fazla iyileştirme gerekmediği ortaya çıktı. Sadece bazı versiyonların yenilenmesine karar verildi. Bankanın yapısı yurtdışından geldiği için zaten uluslararası standartlara belli bir uygunluk gösteriyordu.

BT denetim bölümü

HSBC Bilgi Teknolojileri Grup Başkanı Zeynep Seda Tekin, risk yönetiminin yurtdışı merkezinde yapıldığını belirterek, Türkiye'de veriyi topladıklarını, işleyip yurtdışına gönderdiklerini anlatıyor. HSBC merkezindeki gelişmiş risk yönetimi araçlarıyla bu veriler inceleniyor ve herhangi bir risk unsuru görülürse, banka ile bağlantıya geçiliyor. Bu yüzden HSBC Türkiye risk yönetimi konusunda herhangi bir yerel yatırım yapmamış durumda. Operasyon tamamen yurtdışından yürüyor.

HSBC felaket yönetimine de oldukça önem veren bankalardan birisi. Bankanın İstanbul merkezindeki sunucuları iki ayrı binada eş zamanlı olarak yedekleniyor. Ayrıca veriler İzmir'deki felaket yönetimi merkezine iletiliyor. Bankanın bilgi sistemleri altyapısı herhangi bir felaket durumunda hemen ayağa kalkacak şekilde tasarlanmış durumda.

Denetim hizmetleri HSBC için önemli bir konu. Banka içinde bir BT denetim bölümü bulunuyor. Bu birim sürekli olarak projeleri ve süreçleri denetliyor. En az yılda bir kez genel kapsamlı denetim yapılıyor. BT grubu içinde bulunan Kalite Servis Yönetimi bölümü süreçler açısından BT projelerini denetliyor. Ayrıca BDDK adına bağımsız kuruluşlar da denetleme yapıyorlar.

Geniş veri ambarı yapısı

HSBC'de çok gelişmiş bir veri ambarı yapısı var. Yaklaşık 8 yıldır veri amba-

En başarılı risk yönetimi bankası

Euromoney, HSBC Bank'ı "En Başarılı Nakit Yönetimi" ve En Başarılı Risk Yönetimi" alanlarında dünyanın birinci bankası seçti. Euromoney 2007 Mükemmellik Ödülleri kapsamında HSBC'nin, global, bölgesel ve ulusal platformlarda toplamda 13 ayrı ödülün sahibi olduğu bildirildi. Euromoney değerlendirmesinde, HSBC'nin hem risk yönetimi hem de nakit yönetiminde "Dünyanın En Başarılı Bankası" seçilmesinin altında, 82 ülkede sahip olduğu bilgi birikiminin ve uzmanlığın etkili olduğuna yer verildiği belirtildi. Derginin değerlendirmesinde, şunlar kaydedildi: "HSBC Bank, geleneksel iş modellerinin dışına çıkarak geliştirdiği risk yönetimi ile adeta risk anlayışına farklı bir bakış açısı kazandırıyor.
Banka, riski oluşturan unsurları araştırmaktansa, tehdidi önceden görerek, etkisini hafifletecek stratejiler geliştiriyor. HSBC, sağlam analiz ve uzmanlık gücünü, özellikle Asya ve Orta Doğu pazarlarındaki bölgesel ve yerel bilgi ağıyla pekiştirerek daha önceden bu piyasalarda hiç denenmemiş faiz oranları ve döviz kurlarını hayata geçiriyor."

rına sahip olan bankada bütün operasyonel sistemler üzerinden veriler toplanıyor ve SQL veritabanı üzerinde şekilleniyor. Banka bu topladığı verileri inceleyerek ileriye dönük projeksiyonlar yapıyor ve üst yönetime detaylı raporlar sunuluyor.

Veri ambarı tamamen iş zekası uygulamalarına yönelik kullanılıyor. HSBC'nin veri ambarı yapısında Web Focus, Business Objects ve SAS gibi çözümler bulunuyor.

HSBC, iş süreçleri yönetimi (BPM) ve servis Odaklı Mimari (SOA) çalışmalarının özgün kombinasyonu olan HSBC Servis Odaklı Yaklaşım programında Software AG ile işbirliği yapmış durumda. Ana bankacılık sistemlerini SOA altyapısına uyarlayacak olan HSBC, SOA Yönetişim çözümü için CentraSite'ı seçti.

HBSC'de yürütülen SOA programı paralelinde geliştirme ortamına entegrasyonu yapılmakta olan CentraSite, SOA yönetişim süreçlerini otomatikleştiren ve yeniden kullanımın yolunu gösteren bir SOA Yönetişimi platformu. Platform, karmaşıklıkları ve bağımlılıkları basitleştiriyor ve SOA adaptasyon sürecine yapı, ölçek ve hız kazandırıyor. HSBC, 2 yıl içinde, 300-400 sürecin, 2 bin hizmetin ve yaklaşık 15 bin SOA varlığının (Java, BPEL, modül, bileşen, WDSL, vb.) CentraSite tarafından yönetilmesini planlıyor. Proje, Eclipse ek yazılımlarıyla IBM SOA platformuna yapılacak entegrasyonu da içeriyor.

SOA avantajı

Bankacılık gibi çok servisli hizmetlerin var olduğu yazılımların SOA kapsamına alınma sürecinde, servislerin kullanımındaki ilişki ağının çoğalan yapısı ve baştan sona ilişki ağının takip edilme gerekliliği, proje geliştikçe daha belirgin bir şekilde ortaya çıkıyor. SOA Yönetişimi, bu doğrultuda tüm servislerdeki değişkenlerin takibini kolaylaştırarak hem geliştirme süresince hem de sonrasında sürece kattığı hız ve kalite ile hata olasılığını ortadan kaldırıyor.

Bankanın temel bankacılık uygulamaları Mainframe üzerinde çalışıyor. Bunun yanında diğer bankacılık uygulamaları için Unix ve Windows sunucular kullanılıyor.

HSBC'nin 334 kişiden oluşan bir BT ekibi var. Bu ekibin 180 kişisi yazılım geliştirmede, 110 kişi de sistem yönetimi alanında çalışıyor. HSBC bankacılık uygulamalarını kendisi geliştiriyor.

Alternatif bankacılık kanalları HSBC için çok önemli. Hatta öyle ki bankanın işlemlerinin büyük bir yüzdesi alternatif kanallar üzerinden yürüyor. Toplam işlemlerde şubeler yüzde 30 pay alırken, ATM'ler yüzde 50 pay alıyor. Geri kalan yüzde 20'lik dilim ise internet ve çağrı merkezi üzerinden gerçekleşiyor. Bankanın 700 kişilik bir çağrı merkezi bulunmakta.

Rakamlarla HSBC

Şube sayısı: 245
ATM sayısı: 703
Müşteri sayısı: 3 milyon
Çalışan sayısı: 5,586
Aktif büyüklük: 10.440.389 YTL
(31.3.2007 itibariyle)

Şube sayısı ikiye katlanacak

HSBC bu sene agresif olarak büyümeyi hedefliyor. Banka 2-3 yıl içinde şube sayısını ikiye katlamayı planlıyor. Bu hedef kapsamında bankanın IT sistemlerinde de büyük yatırımlar yapılacağı tahmin ediliyor. Özellikle alternatif bankacılık kanalları konusunda da büyüme hedefleyen banka ATM ağını da geliştirecek. SOA tabanlı çalışmalarına da hız verecek olan banka mimari yapısını sadeleştirmeyi hedefliyor.

HSBC Türkiye hakkında

HSBC, Türkiye bankacılık sektöründe 1990 yılından bu yana faaliyet gösteriyor. Türkiye'deki tek İngiliz bankası olan HSBC, İstanbul'da daha önce Midland Bank A.Ş. olarak kuruldu. Midland Bank'ın, merkezi Londra'da bulunan ve bireysel, ticari, kurumsal ve yatırım bankacılığı ile sigortacılık alanlarında faaliyet gösteren HSBC Grubu'yla birlikte çalışıyor. HSBC Grubu, faaliyet gösterdiği bütün ülkelerde kendi ofisini kurduktan sonra, o ülkenin küçük ve orta ölçekli bankalarını satın alarak büyüdü. Bunu yaparken de satın aldığı bankaların hepsinin ticari bir ismi olduğu için isimlerini değiştirmedi. Fakat son dönemlerde alınan bir kararla, bankanın müşterilerinin dünyada dolaşırken gittiği her ülkede kendi bankasını bulabilmesi için faaliyet gösterilen bütün ülkelerdeki bankaların ismi HSBC olarak değiştirildi.

İş Bankası'nda müşteri eksenli yapılanma dönemi

Operasyonlarının büyük bir kısmını merkeze çekmeyi hedefleyen banka, buradan elde ettiği tasarruf ile satışa odaklanmak istiyor

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

İş Bankası'nda büyük bir yeniden yapılanma süreci yaşanıyor. Banka satış odaklı bir şekilde yeniden yapılanmaya doğru gidiyor. Bunun paralelinde BT tarafında da atılımlar yapan banka, geçtiğimiz yıl, büyük bir CRM projesine başladı ve proje aşama aşama devam ediyor. Ayrıca temel bankacılık yazılımları, alternatif bankacılık kanalları yazılımları alanında da bazı güncellemeler ve yenilemeler yapılıyor.

İş Bankası Genel Müdür Yardımcısı Kadir Akgöz, bu yeni değişimi anlatırken, "Teknolojiden çok yapısal iş yapma modellerimizi değiştiriyoruz" diyor. Bunu sağlamak için de banka, şube sayısını artırmakla birlikte birçok iş sürecini yoğun bir şekilde merkezileştiriyor.

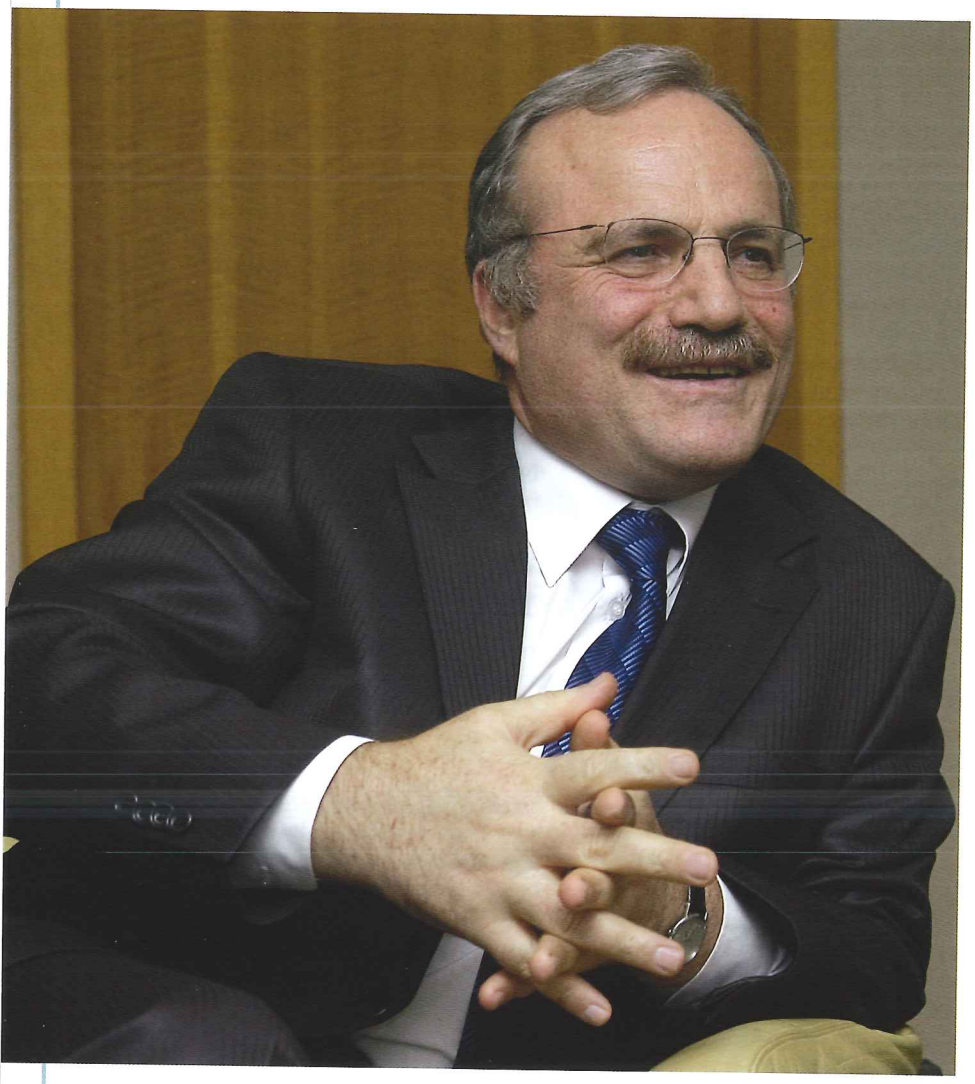

Türkiye çapında yaygınlık

İş Bankası önümüzdeki dönemde şube sayısını hızlı bir şekilde artırmayı planlıyor. Şu anda bankanın 967 şubesi bulunuyor. Kadir Akgöz, internet üzerinden yapılan işlemlerin artmasına rağmen, müşteriyle temas noktaları olan şubelerin hala önemini koruduğunu belirtiyor.

İş Bankası, teknolojik dönüşüm süreci çerçevesinde, şube altyapısını ileri teknolojilerle yeniledi. Bu projenin kendilerini geleceğe taşıyacak ve yeni ihtiyaçlarına uyum sağlayabilecek bir ihtiyaçtan kaynaklandığını belirten İş Bankası Genel Müdür Yardımcısı Kadir Akgöz, teknoloji seçerken açıklık ve açık standartlara uygunluk arayışından yola çıktıklarını belirtiyor.

Müşteri odaklı bir anlayışa yönelen İş Bankası, bu yaklaşımını destekleyebilmek için ortaya çıkacak her türlü ihtiyaca yanıt verebilmek istiyor. Bu amaçla akıllı uygulamalarla desteklediği şube altyapısında, IBM WebSphere ve Java teknolojilerinden güç alıyor.

Banka geçtiğimiz sene içinde makine parkını AMD Athlon 64 işlemci teknolojisine sahip HP Compaq dx5150 masaüstü bilgisayarlarıyla yeniledi. Ayrıca, mobil performansa ihtiyaç duyan çalışanlar için de HP Compaq nx6310 ve nc8430 dizüstü bilgisayarlar temin edildi. İş Bankası'nın yoğun işlem yapılan BT departmanında çeşitli markalardan sunuculardan oluşan büyük bir kapasite söz konusu. Bankanın bilgi işlem ortamında standart bir yapıya geçilmesiyle imaj yükleme, onarım ve servis açısından da büyük kolaylıklar sağlandı.

Bankamatik 20. yılını kutluyor

Türkiye İş Bankası müşterilerine daha hızlı hizmet verebilmek, haftanın her günü, günün her saatinde para çekilmesini sağlamak amacıyla bundan tam 20 yıl önce, 25 Aralık 1987 tarihinde Yenişehir/Ankara Şubesi'nde ilk Bankamatik cihazını hizmete sundu. Bankamatik'lerin Türkiye çapındaki toplam sayısı ise 2007 yılı itibarıyla 3 bin adedi aştı. Hizmete sunulduğu ilk yıllarda; hesap bakiyesi öğrenme, para çekme, hesaba havale gibi işlemlerle sınırlı olan İş Bankası Bankamatik menüsü bugün yatırım fonu, hisse senedi, hazine bonosu, repo işlemleri dahil yatırım işlemleri; fatura, vergi, harç ödemeleri; bağış ve kredi kartı işlemleri dahil olmak üzere pek çok bankacılık işlemini kapsıyor. Döviz ödeyen İş Bankası Bankamatikleri ile müşteriler, döviz hesaplarından Amerikan Doları ve Euro çekebilme imkanına da sahipler.

Basel-II'ye hazırlar

Basel-II aşamasında standart uygulama açısından İş Bankası, çalışmalarını tamamlamış. Daha ileri uygulamalarda ise çalışmaların devam ettiği bildiriliyor. Akgöz'e göre, BDDK'nın gelişmiş Basel-II uygulamaları konusundaki kararı henüz netleşmediği için, bu çalışmaların şimdilik ön hazırlıkları yapılıyor.

İş Bankası bünyesinde faaliyet gösteren Risk Yönetimi Müdürlüğü, banka içindeki riskleri denetleyerek doğrudan bağlı olduğu yönetim kuruluna raporluyor. Bankada yeni bir ürün geliştirileceği zaman bu risk açısından değerlendiriliyor ve operasyonel riskler analiz ediliyor.Bankacılıkta en önemli konulardan birisi de maliyet ve karlılık ölçümleri.

İş Bankası bu alanda SAS Institute'un finansal zeka çözümü olan Aktivite Bazlı Maliyet Hesaplaması OROS ABC/M'i (Activity Based Costing/Management) kullanıyor. IBM İş Danışmanlık Hizmetleri işbirliği ile gerçekleştirilen proje kapsamında İş Bankası, iş süreçlerinde aktivite bazlı maliyet ve kârlılık ölçümleri yaparak uzun vadede yaşayan esnek stratejiler geliştirebilecek.

Global ölçekte faaliyet gösteren bankalarda kullanılmakta olan, maliyetlerin aktivite bazında takibi ve yönetimi tekniğinin, Türkiye'de ilk ticari banka olarak Türkiye İş Bankası'nda uygulamaya konulmasına yönelik proje, yaklaşık bir yıl önce başlatıldı. Projenin önemli yönlerinden birisi de, maliyetlerin henüz oluşma aşamasından başlayarak izlenebilmesi. Aktivite Bazlı Maliyet Hesaplaması, özellikle enflasyonsuz veya düşük enflasyon yaşanan ekonomilerde maliyetlerini takip etmek isteyen kuruluşlar açısından hayati bir önem arz ediyor.

İş sürekliliği projesi

Banka bilgi işlem merkezleri, günün 24 saati, yedi gün durmadan çalışan veri işleme fabrikaları gibidir. İnternetin gelişimiyle birlikte iş sürekliliği ve veri bütünlüğü, uygulamaların kesintisiz çalışması bir bilgi işlem yöneticisinin bazen uykularını kaçıracak ölçüde kritik konular haline gelebilir. Bu açıdan bakıldığında İş Bankası, felaket yönetimi konusunda önlemini almış olan ilk bankalar arasında. IBM'in İzmir'deki merkezini kullanan bankadaki tüm veriler yüksek hızlı data hatları aracılığı ile eş zamanlı olarak bu merkeze yedekleniyor.

Banka ayrıca felaket anı senaryolarını senede iki kez test ediyor. İş Bankası felaket yönetimi dışında iş sürekliliği adı altında da yeni bir projeye başladı. Yeni proje kapsamında herhangi bir felaket halinde tüm BT süreçlerinin aksamadan sürdürülebilmesi hedefleniyor. Bu amaçla yapılan ön çalışmalarda mevcut insan kaynaklarının dahi alternatifleri göz önünde tutulmuş. Şu an banka konuyla ilgili olarak dış danışmanlık hizmetlerinden de yararlanıyor.

Mobil imza ile kredi

Bankanın geçtiğimiz dönemde gerçekleştirdiği en büyük atılımlardan birisi de mobil imza oldu. Genel Müdür Yardımcısı Kadir Akgöz, Türkiye İş Bankası'nın geçtiğimiz sene, ıslak imza ile aynı hukuki geçerliliğe sahip 'Turkcell Mobil İmza'yı kullanarak e-imza ile kredi veren dünyanın ilk bankası olduğunu söylüyor.

Turkcell'in 'Mobil İmza' servisini kullanan uygulama ile, kredi başvuruları internet şubesinden yapılıyor ve talep edilen kredi birkaç dakika içinde müşterinin hesabına aktarılıyor. Elektronik imza ile haftanın her günü, günün her saati kredi kullanmak mümkün hale geliyor. Bu uygulama ile artık kredi kartı başvurusunda ya da krediyi kullanırken şubeye gitme gereği ortadan kalkıyor.

Elektronik imza ile bankamatiklerden kartsız olarak para çekmek de mümkün. Bunun için bankamatik ekranında "Kartsız İşlem" menüsüne giriyorsunuz. Menüde "Para Çekme" işlemini seçiyorsunuz. İnteraktif Bankacılık numaranızı ve telefon şifrenizi tuşluyorsunuz. Çekmek istediğiniz tutarın girişini yapıyorsunuz. Cep telefonunuza kısa mesajla gelen elektronik imzayı onaylıyorsunuz.

İş Bankası'nın 500'e yakın sunucusu barındıran donanım parkı nedeniyle BT yönetimi bu alanda da verimliliği göz önünde bulundurmak zorunda.Bu sunucuların yönetimini kolaylaştırmak için sanallaştırma teknolojilerinden yararlandıklarını söyleyen Kadir Akgöz, "Sanallaştırma teknolojileri ile hem cihazları daha verimli olarak kullanabiliyoruz, hem de yeni bir sunucuya ihtiyacımız olduğu zaman onu çok kısa zamanda devreye alabiliyoruz" diyor.

2008 atılım yılı

Banka 2008 yılında özellikle merkezileştirme alanında büyük atılımlar yapmayı planlıyor. Şubelerdeki 2 bine yakın kişinin görevinin merkeze kaydırılması hedeflenirken bu çalışanların bir kısmının satışta değerlendirilmesi planlanıyor. Ayrıca banka CRM konusunda yeni atılımlar yapmaya hazırlanıyor.

Bankanın CRM için kurduğu operasyon merkezinde 2 bin 300 kişinin çalışması hedefleniyor. Bunun yanında yoğun veri ambarı projesi de devam ediyor. Veri ambarında biriken verilerin CRM alanında kullanılması planlanıyor.

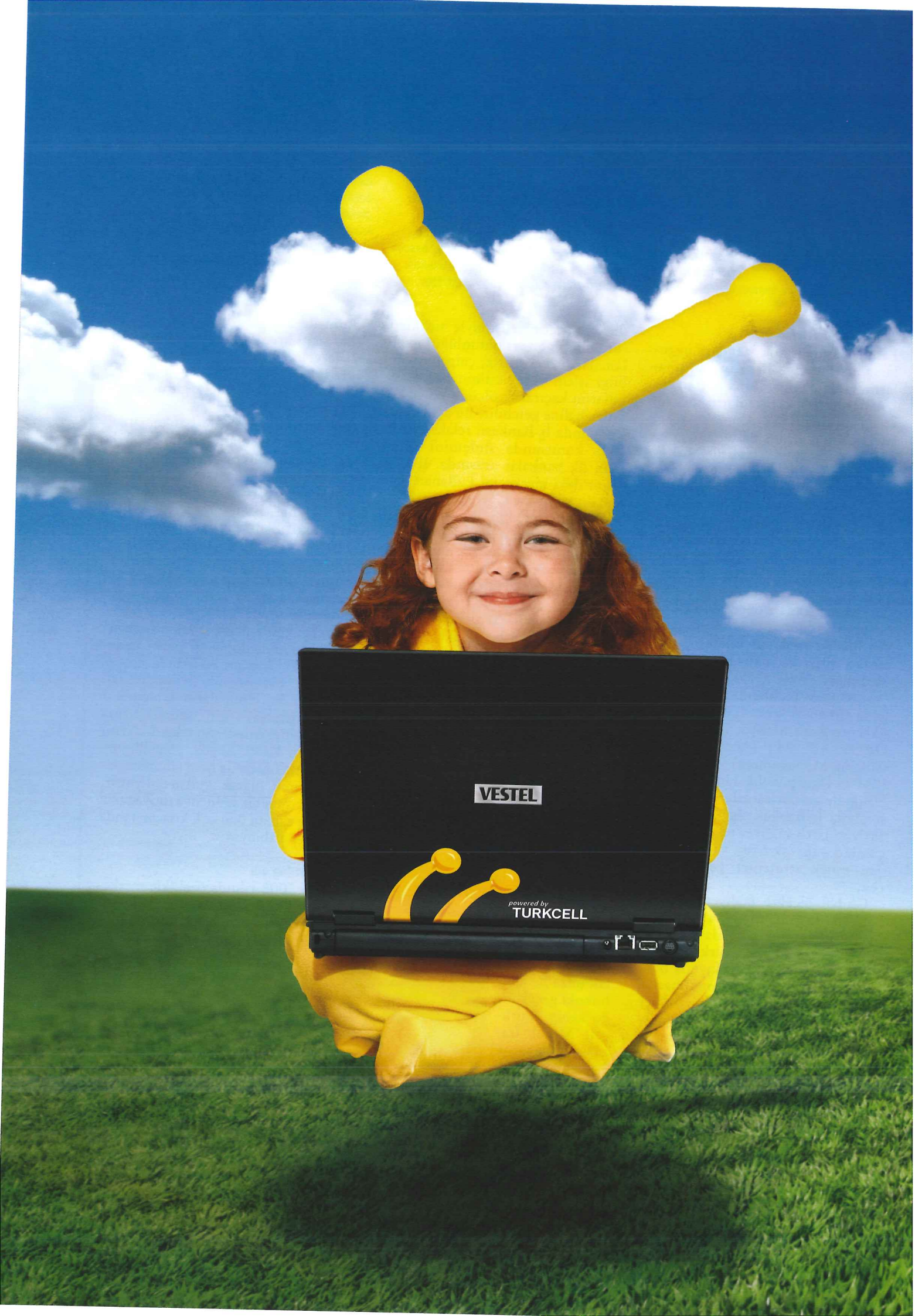
VESTEL
powered by
TURKCELL

Turkcell'den interneti içinde özgür bilgisayar

Şimdi 3G ve EDGE destekli "Powered by Turkcell" Vestel dizüstü bilgisayardaki entegre SIM kart sayesinde, başka hiçbir bağlantı adaptörüne gerek kalmadan, her yerden* EDGE hızıyla internete bağlanabilir, e-postalarınıza ulaşabilirsiniz.

Üstelik ayda sadece 59 YTL'ye 12 ay boyunca 3 GB'lik İnternet Paketi kullanmayı taahhüt ederek, dizüstü bilgisayarınıza 200 YTL indirimle sahip olabilirsiniz. Kampanyadan yararlanabilmeniz için sizi TurkcellExtra'lara bekliyoruz.**

Ayrıntılı bilgi **www.turkcell.com.tr**'de.

*GPRS/EDGE bağlantısı, Turkcell kapsama alanı dahilinde geçerlidir ve coğrafi koşullara göre değişiklik gösterebilir.
**Fiyata KDV dahildir. ÖİV dahil aylık ücret ise 73 YTL'dir.

TURKCELL

Deniz Sözüdoğru
deniz@bilisimdergisi.net

Yahoo nereye koşuyor?

Şu günlerde Silikon Vadisi'nin gündemini Yahoo'nun kararı meşgul ediyor. Ekonomik yavaşlama ve Google'la aralarındaki internet reklamcılığı alanındaki sert rekabet nedeniyle, Yahoo, geçtiğimiz günlerde, 1.000 kişinin görevine son vermeyi planladığını duyurmuştu. Bu rakam dot.com'ların patlak verdiği günden bu yana en büyük işten çıkarma. Şirket, 14 bin çalışanından yalnızca yüzde 7'sinin bundan etkileneceğini açıklarken, bu ay gerçekleşen çıkarmalardan daha çok teknoloji departmanları dışındaki işçilerin etkileneceği tahmin ediliyor.

Stanford Üniversitesi öğrencileri Jerry Yang ve David Filo tarafından kurulan Yahoo, son yıllarda Google'ın devrim yaratan arama motoru ve reklam bağlantılı işi ile rekabet ediyordu. ComScore'un yaptığı bir pazar araştırmasına göre, Amerika'daki internet araştırmalarının yüzde 58'i Google üzerinden gerçekleşirken, sadece yüzde 23'ü Yahoo'nun sitesinden yapılıyor. 2007 sonunda tamamlanan son mali çeyreğinde Yahoo'nun karı 206 milyon dolardı. Bu, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23'lük bir düşüş anlamına geliyor.

44.6 milyarlık teklife hayır!

Bu sıcak gelişmeler sürerken, bilindiği üzere, Microsoft 44.6 milyar dolarlık (hisse başına 31 dolar) teklifde bulunarak Yahoo'yla birleşmeyi istedi. Microsoft, online reklam pazarının 2010'da 80 milyar dolara ulaşacağını öngörüyor ve bu birleşmenin maliyetleri kontrol etmede son derece yararlı olacağını düşünüyor. Analistlere göre Google dünya genelinde yıllık online reklam gelirlerinin yüzde 78'ini (11.5 milyar dolar) elinde bulunduruyor.

Microsoft CEO'su Steve Ballmer bir konferansta "İki güçlü şirketin birleşmesi inanılmaz bir rekabetçi girişim oluşturacak" dedi. Tüm gelişmeler karşısında Google, "anti tröst" kartını masaya sürerek sessizliğini bozdu. Bu saldırı karşısında Ballmer ise Microsoft ve Yahoo birleşmesinin pazarda gerçek bir rekabet sağlayacağını ve bunun otoriteler için bir mesaj niteliğinde olduğunu söyledi.

Yeni bir evlilik görüşmesi

Uzun bir düşünme süreci geçiren Yahoo yönetimi, hisse başına 40 dolar, toplamda ise 12 milyar dolar daha fazla isteyince birleşme şimdilik gerçekleşemedi. Ayrıca AOL ile birleşme olasılığı üzerine haberler de gelmeye başladı. Ancak akılları karıştıran şirketlerin birbirleriyle olan ilişkileri.

Google, AOL'un yüzde 5 hissesine sahip ve bu da AOL'un değerini artırıyor. Resmi olarak Google, Yahoo ile bu arama motorunun reklamlarını devralma konusunda görüşüyor. Böylelikle bir anlamda, AOL ve Yahoo'nun medya işleri ve servisleri birleşirken, Google da arama motoru ve reklam işlerini üstlenmiş olacak. Çeşitli senaryoların konuşulduğu Silikon Vadisi'nde son sözler henüz söylenmedi.

Sun, Innotek'i satın aldı

Açık kaynak masaüstü sanallaştırma yazılımı üreticisi Innotek'i satın alan Sun, sanallaştırma stratejilerini geliştirmeyi planlıyor. Alman şirketi Innotek, çoklu işletim sistemleri üzerinde uygulama inşası ve testi yapmak ve çalıştırmak isteyen yazılım geliştirmecileri hedefleyen bir dizi ürün geliştiriyordu. Örneğin, şirketin yazılımlarından VirtualBox, masaüstü ve dizüstü PC'lerde çalışan Windows, Mac, Solaris veya Linux işletim sistemlerinden herhangi birine bir fare tıklamasıyla geçişi sağlayan bir ürün. Sun yetkilileri, bu ürün ile yazılım geliştiricilerin, çoklu katman ve çapraz platform uygulamalarını kolayca oluşturabileceklerini iddia ediyor. VirtualBox yazılımını, internetten, son bir yılda 4 milyondan fazla kişi indirdi. Anlaşmanın detayları hakkında bilgi verilmezken, yasal işlemler yılın üçüncü çeyreğinde tamamlanmış olacak. Açıklama, Sun'ın MySQL veritabanı için 1 milyar dolarlık satın alma teklifinden tam bir ay sonraya denk geldi.

22 milyon müşteriyi Siebel ile izleyecek

Hint kökenli GSM operatörü Idea, Siebel CRM uygulamalarını kullanmaya başlayacak. Şirket bu yeni uygulama ile müşteri deneyimlerini geliştirmeyi ve ön ödemeli ya da faturalı mobil hat kullanan müşterilerine yönelik hizmetlerini çeşitlendirmeyi hedefli-

yor. GSM operatörü, 11 bölgede 22 milyon aboneye sahip. İki yeni bölgeyi daha kapsamayı planlayan şirket, Siebel CRM ile hızlı bir şekilde yeni ürünler geliştirirken, satış kampanyalarını da etkili biçimde yönetebilecek. Idea'daki CRM kurulumunu stratejik dışkaynak iş ortağı IBM üstlendi.

Unilever ve HP'nin 675 milyon dolarlık evliliği!

Yedi yıllık bir dış kaynak anlaşması imzalayan HP ve Unilever, daha önce yaptıkları işbirliğini de böylece uzatmış oldu. 675 milyon dolarlık anlaşma kapsamında HP, Unilever'in Amerika, Asya, Afrika, Türkiye ve Orta Doğu'daki BT altyapısının yönetiminden sorumlu olacak.

HP, firmanın değişen ihtiyaçlarına kolayca uyum sağlayacak bir altyapı tasarlayacak. Stratejik iş ortakları SAP, Microsoft ve British Telecom ise maliyetleri yönetme ve yeni uygulamaların bütünleştirilmesi konularında birlikte çalışacak. Ayrıca dış kaynak hizmeti kapsamında, üçüncü parti sözleşmelerin yönetiminden de HP sorumlu olacak.

Ana sözleşmeye göre HP, Unilever'in veri merkezi, mesajlaşma ve dizin servisleri, internet ve intranet sistemlerinin bakımı ve yönetimini gerçekleştirecek; olağanüstü durum hizmetlerini de kapsayacak şekilde 4 bin 500 Unix ve Windows sunucusunu ve yedekleme sistemleri dahil tüm BT süreçlerini yönetecek. Anlaşmanın bir parçası olarak da 250 Unilever çalışanı HP'ye transfer olacak. Unilever CIO'su Neil Cameron, "Bu anlaşma varolan iş birlikteliğimizin doğal bir sonucudur" dedi.

Intel'in yeni kozu: Centrino 2

Tayvan'da yayın yapan Digitimes'a gore Intel, yeni Centrino 2 platformunu, Computex Taipei 2008'de dosta düşmana duyuracak! Çekirdek hızları 2.26 ile 3.06 GHz arasında değişen ve 45 nanometre teknolojisiyle üretilecek altı adet Centrino 2 dizüstü işlemcisinin 1.000 adetlik siparişler için 209 ile 805 dolar arası fiyatlardan pazara verilmesi bekleniyor. Intel, Centrino 2 ile yeni bir perde açmış olacak. Intel yetkilileri, resmen duyurmadıkları ürünler hakkında yorum yapmak istemediklerini ifade etti.

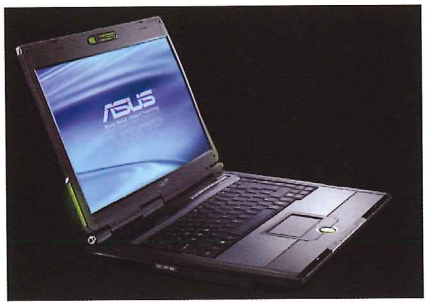

Şirket sonbahar aylarına doğru Apple'ın MacBook Air modelinde kullanılan türden çok küçük taşınabilir PC'lere uygun yedi adet daha 45 nm Centrino 2 işlemci çıkaracak. Intel geçen yıl 100 milyonun üzerinde taşınabilir PC işlemcisi sattı. Bu rakamın 2008 sonuna kadar 123 milyon adedi bulması bekleniyor. Şirket, her yıl artan satışlarla 2011 yılında 195 milyon taşınabilir PC işlemcisi satabilmeyi umuyor.

Nokia telefonlarda Google erişimi

Geçtiğimiz günlerde Barcelona'da gerçekleştirilen mobil iletişim konferansında, Nokia ve Google birlikte, arama motoru uygulamasını cep telefonlarına entegre edeceklerini duyurdular. Bütünleştirme Nokia'nın N96, N8, 6210 Navigator 6220 klasik modelleriyle başlayacak. Arama motoru 100'den fazla ülkedeki Nokia kullanıcılarına 40 dilde hizmet sunacak. Hızlı ve kolay bir web bilgisi sunacak olan arama motoru özelliği, özellikle kullanıcıların yerel içeriğe ulaşmasına imkan verecek. Nokia internet tabletleri (N95) geçen yıl Google'ın sahip olduğu Youtube videolarının gösterimini de desteklemeye başlamıştı. Yeni açıklamayla bu işbirliği daha da geliştirilerek yaygınlaştırılmış olacak. Hangi Nokia modellerinin Google uyumlu olduğunu öğrenmek için www.mobilesearch.nokia.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

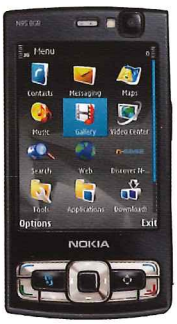

HD-DVD havlu atıyor

Son bir iki yıldır yüksek çözünürlüklü sayısal video formatlarından HD-DVD ile Sony'nin standardı olan Blu-Ray arasında ciddi bir çekişme yaşanıyordu. Geçmişte Betamax-VHS kavgasını kaybeden Sony bu kez iddialı. Büyük zincirlerin giderek Blu-Ray kampında yer alması, Toshiba'nın desteklediği HD-DVD'ye zemin kaybettiriyor. En son Wal-Mart, DVD satışlarındaki tercihini Blu-Ray'den yana yaptı. Kısa bir süre önce de elektronik zinciri Best Buy ve ABD'nin büyük online video kiralama şirketlerinden Netflix, Blu-Ray'i tercih ettiklerini açıklamışlardı. Wal-Mart önümüzdeki birkaç ay içinde 4 bin civarındaki mağazasında ve online sitelerinde HD-DVD sistemlerinin ve disklerinin satışını sona erdireceğini duyurdu. Computerworld'ün verdiği habere göre geleceğin video standartlarını belirleyecek olan bu savaş, küresel boyutta 24 milyar doların üzerinde ciroya sahip ev DVD pazarının yönünü değiştirecek.

TBD, Anadolu'da bilişimin yerel dinamiklerini yaratacak

Federatif bir organizasyona yönelen TBD, Anadolu'ya yayılıyor. TBD Başkanı Turhan Menteş "Tüm şubelerimizle TBD genelinde eşitlikçi bir temsil düzeni oluşturmak istiyoruz" dedi

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Bilişim sektörünün en köklü ve en geniş üye tabanına sahip sivil toplum örgütü Türkiye Bilişim Derneği (TBD), 2007 Temmuz'unda gerçekleşen genel kurul toplantısında gerçekleştirdiği tüzük değişikliğiyle federatif bir yapıya geçme kararı aldı. Türkiye Bilişim Derneği'nde artık genel merkez yönetimi, şube delegelerinin oylarıyla belirlenecek. Bu organizasyonu sağlayacak genel kurulların, 2008 yılı içinde yapılması gerekiyor. TBD, 25 ilde şube kurmayı hedefliyor ancak 2009 Mart ayında gerçekleştirilecek olan yeni genel kurula kadar 5-6 ilin kuruluş işlemlerinin tamamlanması bekleniyor.

TBD'nin şu anda İstanbul, Eskişehir ve Bursa'da şubeleri bulunuyor. TBD öncelikle Ankara ve İzmir şubelerini kurmayı planlıyor, İzmir şube hazırlıkları ise tamamlandı. İzmir Şube Başkanlığı'na Fikret Kavzak atandı. Önümüzdeki günlerde Ankara ve İzmir'in yanı sıra Karadeniz ve Güneydoğu bölgesinden de birer il seçilerek şubeler oluşturulacak.

Yaygın örgütlenme

TBD Başkanı Turhan Menteş, bu oluşumun TBD'nin etkisini Türkiye geneline yayacağını ve bilişimle ilgili sorunların ve çözümlerinin yerelde tartışmaya açılacağını söylüyor. Böylece bugün Ankara ağırlıklı olan örgütlenme şekli adım adım ülke geneline doğru yaygınlaştırılmış olacak. Halen İstanbul, Bursa ve Eskişehir'in üyesi olmayan üyelerin tamamının Ankara'da görüldüğüne dikkat çeken Menteş, "Şube yapılanmasıyla eşit bir temsiliyet sağlamayı hedefliyoruz. Dolayısıyla tek bir şube kendi ağırlığıyla yönetimi belirlememiş olacak" diyor.

Şu anda 18 temsilciliği bulunan derneğin şube yapılanmasına geçmesiyle birlikte üye sayısının da artması bekleniyor. Mevcut TBD temsilcilikleri korunurken, 300 üye sayısına ulaşan temsilciliklerin şubeye dönüştürüleceği açıklandı.

"Aslında bu yapı eskiden beri söylenen, denenmiş ama geri dönülmüş bir yapı" diyen Menteş, "Adımızdaki Türkiye nedeniyle derneğimiz sadece Ankara'yı kapsamamalı. Kendi içimizde Ankara ve İstanbul gibi Anadolu dinamiklerini de yaratmamız gerekiyor" diye konuşuyor.

Bilgisayar okur yazarlığı

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün himayesinde mart ayında başlayıp dört yıl sürecek olan Türkiye Okuyor kampanyasının bileşenlerinden biri olan Bilgisayar Okur Yazarlığı'nı Artırma görevini TBD üstlendi. Kampanya ortağı olarak TBD, içerik akreditasyonu ve Avrupa Bilgisayar Yetkinlik Sertifikası (ECDL – European Computer Driving Licence) görünürlük çalışmaları, eğitim desteği ve uygulama sorumluluğunu üstlenecek. ECDL, dünya çapında 148 ülkede, 7 milyondan fazla kişiye katma değer sağlayan bir sertifika olarak uluslararası düzeyde biliniyor.

ECDL'in Türkiye'deki lisansörü TBD ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında bu kampanya çerçevesinde imzalanan protokolle, tüm Halk Eğitim Merkezleri'nin ECDL eğitim ve test merkezi haline getirilmesi hedefleniyor. Bu sertifikalar bilgisayar yetkinliği anlamında toplumun Avrupa ve dünyaya entegrasyonuna katkı da sağlıyor. Bu hedefi yakalamak için kampanyanın ön çalışması kapsamında, 8 Şubat'ta Kuşadası'nda, Halk Eğitim Merkezleri'nin sorumlularına eğitim verilmeye başlandı. Dört hafta boyunca gerçekleştirilecek olan bu program çerçevesinde yurt çapındaki yaklaşık 350 Halk Eğitim Merkezi temsilcisi eğitilecek.

MEB Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü ile işbirliğiyle, TBD, çocuklar ve gençler öncelikli

e-Dönüşüm Danışma Kurulu BaşkanıSerhat Özeren

e-Dönüşüm Türkiye Projesi Danışma Kurulu ilk toplantısını 12 Şubat 2008'de gerçekleştirdi. 2007/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile e-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin kurumsal yapısı değişti ve bu çerçevede Dönüşüm Liderleri Kurulu ve Danışma Kurulu oluşturuldu.

Dönüşüm Liderleri Kurulu, kamuda ilgili kurumların strateji geliştirme birimi başkanları ve bilgi işlem daire başkanlarının katılımı ile Danışma Kurulu ise, Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşüm çalışmalarında ve stratejinin uygulanması sürecinde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerilerinin ortak bir zeminde paylaşılması ve değerlendirilmesi amacıyla oluşturuldu.

Toplantıda iki yıl sürecinde yapılacak başkanlık seçimi de gerçekleştirildi. Telekomünikasyon ve Enerji Hizmetleri Tüketici Hakları ve Sektörel Araştırma Derneği (TEDER) Başkanı Serhat Özeren, tek aday olduğu için oylamaya gidilmeden Danışma Kurulu Başkanı olurken Başkan Vekilliği'ne de Mustafa Akgül seçildi.

Toplantıda, İcra Kurulu'nun bir sonraki toplantısının 4 Mart 2008'de İstanbul'da gerçekleştirilmesi ve Danışma Kurulu'nun bir sonraki toplantısını ise 20 Mart 2008'de yapması kararlaştırıldı

TBD Başkanı Turhan Menteş, yeni yapının bilişim kültürünü Türkiye geneline yayacağını ve bilişimle ilgili çözümlerin yerelde tartışılacağını söylüyor.

2008 TBD Geleneksel Etkinlikleri

TBD'nin geleneksel etkinliklerinin tarihleri ve yerleri:

✔ ***15. Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri (BİMY)***
3- 6 Nisan 2008 / Çeşme Sheraton
✔ ***10. Kamu BİB***
21-25 Mayıs / Likya World/ Fethiye
✔ ***Bilişim'08***
19-22 Kasım / Ankara Sheraton

olmak üzere topluma, bilgisayar okur yazarlığı konusunda bilgi ve beceri kazandırmak amacıyla bir dizi çalışma gerçekleştirecek. Örneğin, yurt çapında kişisel ve kurumsal eğitim içeriklerinin hazırlanması, eğitimlerin yapılması ve sertifikalandırılması gibi çalışmalarla kampanya ile ilgili web sayfasını da TBD yapacak.

Bilgi Kentleri Platformu

Toplumsal bilişim çalışmaları kapsamında TBD, Eurocities benzeri bir örgütlenmeyi Bilgi Kentleri Platformu adı altında harekete geçiriyor. Bu amaçla 26 Şubat 2008'de Hacettepe Üniversitesi'nde bir toplantı yapıldı. Toplantıda bilgi kentleri için gerekli olan altyapı, Türkiye'de neler yapılması gerektiği, bu örgütlenmenin neden gerekli olduğu anlatılarak çeşitli toplum kesimlerinden görüşler alındı.

Yaklaşık 20 belediyenin katıldığı bu toplantıyı organize eden TBD, partiler üstü, tarafsız bir STÖ olarak konuya sahip çıkıyor. 30 ülkeden 120'den fazla kentin üye olduğu Eurocities oluşumunun sadece bilgi alışverişi ve işbirliği olanaklarının geliştirilmesi açısından değil, Türkiye'nin AB'ye üyelik hedefi açısından da stratejik bir önemi bulunuyor.

İnternet korunmaya değer!

Geçen ay TBD'nin önemli bir yabancı konuğu vardı. Harvard Üniversitesi Hukuk Profesörü ve Berkman İnternet ve Toplumsal Çalışmalar Merkezi Başkanı John Palfrey, 6 Şubat 2008'de TBD'nin düzenlediği yuvarlak masa toplantısında internette ifade özgürlüğü ve dünyadaki farklı yasal düzenlemeleri anlattı. Dijital Çağda Türkiye'nin Seçenekleri başlıklı bu yuvarlak masa toplantısında Palfrey, internetin, özellikle Türkiye gibi ülkelerin ekonomisi için yarattığı fırsatların önemini vurguladı.

"İnternet, hem ortalıkta dolaşan kötü kodların yarattığı endişeler, hem de kullanıcılar tarafından üretilen çok fazla sayıda içeriğin etkisinden duyulan korkular nedeniyle ciddi bir tehdit altında. Sayısal ortam, Türkiye de dahil olmak üzere, dünyanın pek çok bölgesinde yönetimler açısından bir sorun gibi algılanıyor" diyen Palfrey, internet üzerinde sansür ve onun kardeşi sayılan "denetim" uygulamalarının arttığına dikkat çekti ve dünyada yaklaşık 30 ülkede internet içeriğine erişimin bir şekilde kısıtlandığını örnekleriyle anlattı.

Türkiye'nin bu konuda bir seçimle karşı karşıya olduğuna işaret eden Palfrey, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bugün internet konusunda Türkiye'nin yapacağı seçimin etkisi, sonraki on yıllar ve kuşaklar boyunca hissedilecek. Ayrıca, Türkiye'nin yaptığı seçimin uluslararası sonuçları da bulunuyor. Türkiye, gerçek bir Dünya Geniş Ağı (World Wide Web) inşası sürecine devam etmek yerine, internet faaliyetlerini kısıtlama politikası uygulamaya karar verirse, interneti sadece bir dizi yerel ağ şeklinde parçalanmış olarak görmek isteyenlerin ekmeğine yağ sürmüş olacak; Çin Geniş Ağı, İran Geniş Ağı gibi... İnternet, hem Türkiye hem de küresel toplum adına korunmaya değer bir kaynaktır".

Bilişim uzmanları Çeşme'de

TBD'nin bilişim sektöründe çalışan üst ve orta düzey yöneticilerin mesleki gelişimi ve dayanışmalarını geliştirmek amacıyla düzenlediği Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri'nin 15.'si, 3-6 Nisan 2008'de Çeşme'de gerçekleştirilecek.

Bilişim sektöründeki teknolojik gelişmeler, yeni nesil iletişim ağlarının kamu ve özel sektöre sağlayacağı olanaklar, bilişim politikalarının kurum ve şirketler ile bilgi işlem birimlerine yansımaları, küresel rekabet koşullarında var olma ve iş yapma yetenekleri ve güvenli çalışma ortamları konularında bilgi alış verişinde bulunmalarını sağlayacak etkinliğe, kamu ve özel sektör bilgi işlem yöneticileri katılacak.

Etkinlikte, "Bilgi yönetiminde yönetsel problemler, paylaşım ve yetkilendirme sorunları, uygulama teknikleri", "Etkin yönetim, etkili yönetici", "Bilişim Sektörünün ülke ekonomisine ve diğer sektörlere etkileri", "Sen teknoloji sever misin?", "Bilim ile tanışırken ilk onu okuduk: Bilim ve Teknik Dergisi", "Melek ayrıntıda gizli/Bakıyoruz, görüyor muyuz?", "İnternet suçlu... dava devam ediyor" ve "Biyometrik Teknikler" gibi başlıklar altında çeşitli toplantılar düzenlenecek.

Java'yı Sun yarattı, ama topluluk taşıyacak

Sun Microsystems'da Yazılım Teknolojileri ve Geliştiriciler Bölüm Lideri olarak görev yapan Reginald Hutcherson, Java'nın geleceğini Bilişim dergisi okurları için yorumladı

Eylem Cülcüloğlu - Hakan Akben
haber@bilisimdergisi.net

Java Day toplantısında Java dünyasının çok önemli isimlerinden biri de vardı. Sun Microsystems'da Yazılım Teknolojileri ve Geliştiriciler Bölüm Lideri olarak görev yapan Reginald Hutcherson, Java Day'de bir sunum yaparak gelecek vizyonunu gözler önüne serdi. Reginald Hutcherson ile Java teknolojilerinin mevcut durumu ve geleceği üzerine sohbet ettik. Reginal Hutcherson, Java'da geliştirici camianın çok önemli olduğunu vurguluyor. Hutcherson'a göre Sun Java'yı icat etmiş olabilir ama onu topluluk ileriye doğru taşıyor. Java'ya yeni eklenen scripting özelliklerine de değinen Hutcherson, JavaFX gibi yeni platformlarla Java'nın yaygınlığının daha da artacağını söylüyor.

Java dünyasında neler oluyor, anlatabilir misiniz?

Java dünyasında bu aralar birçok şey oluyor. J2SE için destekleyici scripting dilleri geliştiriliyor, web servisleri geliyor. JavaFX adı verilen platform sayesinde scripting Java'nın içine çok kolay bir şekilde yerleştirilebiliyor. Bu hafta JavaFX Mobile'ın duyurusunu yaptık. Bu ürün sayesinde mobil cihazlarda Java scripting uygulamaları çalıştırılabiliyor. Bunun yanında VM tarafında da epey bir gelişme var. VM'in hızı artıyor, daha fazla platform desteklenir hale geliyor. Netbeans'in kullanımı sürekli olarak artıyor ve daha fazla özellik kazanıyor. Bunun dışında Java camiasında da büyük gelişmeler var. Kullanıcı gruplarının sayısı her geçen gün artıyor. Çok büyük organizasyonlar düzenleniyor.

Mobil taraftaki gelişmeler nasıl?

J2EMI'yi piyasaya sürdük ve bunun üzerinde bir süre geliştirme yaptık. Mobil tarafta bir çok ürün Sun dışındaki firmalar tarafından geliştiriliyor. O tarafta çok güçlü bir camia oluşmuş durumda. Ericsson ve Nokia gibi firmalar bu alanda birçok ürün geliştiriyorlar. Özellikle e-ticaret alanında birçok yeni uygulama görüyoruz. Telefonlar üzerinden elektronik bankacılık gibi başarılı uygulamalar Java platformu üzerinde çalışıyor. ABD'de cep telefonu üzerinden televizyon yayını başladı. Bu tür uygulamaların katlanarak artacağına inanıyoruz.

Java dünyasının yaşadığı zorluklar nelerdir?

En büyük yaşadığımız sorun topluluğu biraraya getirme konusunda. Örnek vermek gerekirse Jakarta Endonezya'da bir kullanıcı grubumuz var. Bu grup diğer gruplarla nasıl bağlantıya geçecek? Biz Sun olarak kullanıcı gruplarıyla sürekli iletişim halindeyiz. Onları ziyaret ediyoruz ve hepsini biraraya getirmek için çalışmalar yapıyoruz. Ayrıca JEDI adında bir proje gerçekleştirdik. Bu platform sayesinde Java kullanıcı grupları Java eğitimleri alabiliyorlar. Java'yı geçen sene açık kaynak kodlu hale getirdik. Birçok kişi kodu indirip inceledi. Açık kaynak koduna atanmış büyük bir departmanımız bulunuyor. Bu departmanın görevlerinden biri diğer açık kaynak kodlu camialarla görüş alışverişi içinde olmak. Java açık kaynak kodlu hale gelmesiyle, daha da kenetlenmiş bir topluluğa sahip oldu.

Türkiye'deki Java geliştiricilerine önerileriniz nelerdir?

Buraya benim dördüncü gelişim. Java Day gibi aktiviteleri düzenlememizin nedeni, geliştiricilerle biraraya gelip, endüstride olan bitenleri gözlemlemek. Geliştiriciler teknolojilerimizi kullanarak gelişimi hızlandıracak projeler yapabilirler. Örneğin Brezilya'da buna benzer çok başarılı örnekler var. Brezilya, Sağlık Sistemi adında çok başarılı bir uygulama geliştirildi. Bu proje J2EE kullanarak hazırlandı. Proje sayesinde şu an herkesin sağlık bilgilerine herhangi bir hastaneden ulaşılabiliyor. Bu bir açık kaynak kodlu projeydi ve Brezilyalıların sağlık sistemini kullanmalarını tamamen değiştirdi. Teknoloji şu an burada bulunuyor önemli olan insanların bir araya gelerek bunları projeler olarak hayata geçirmesi.

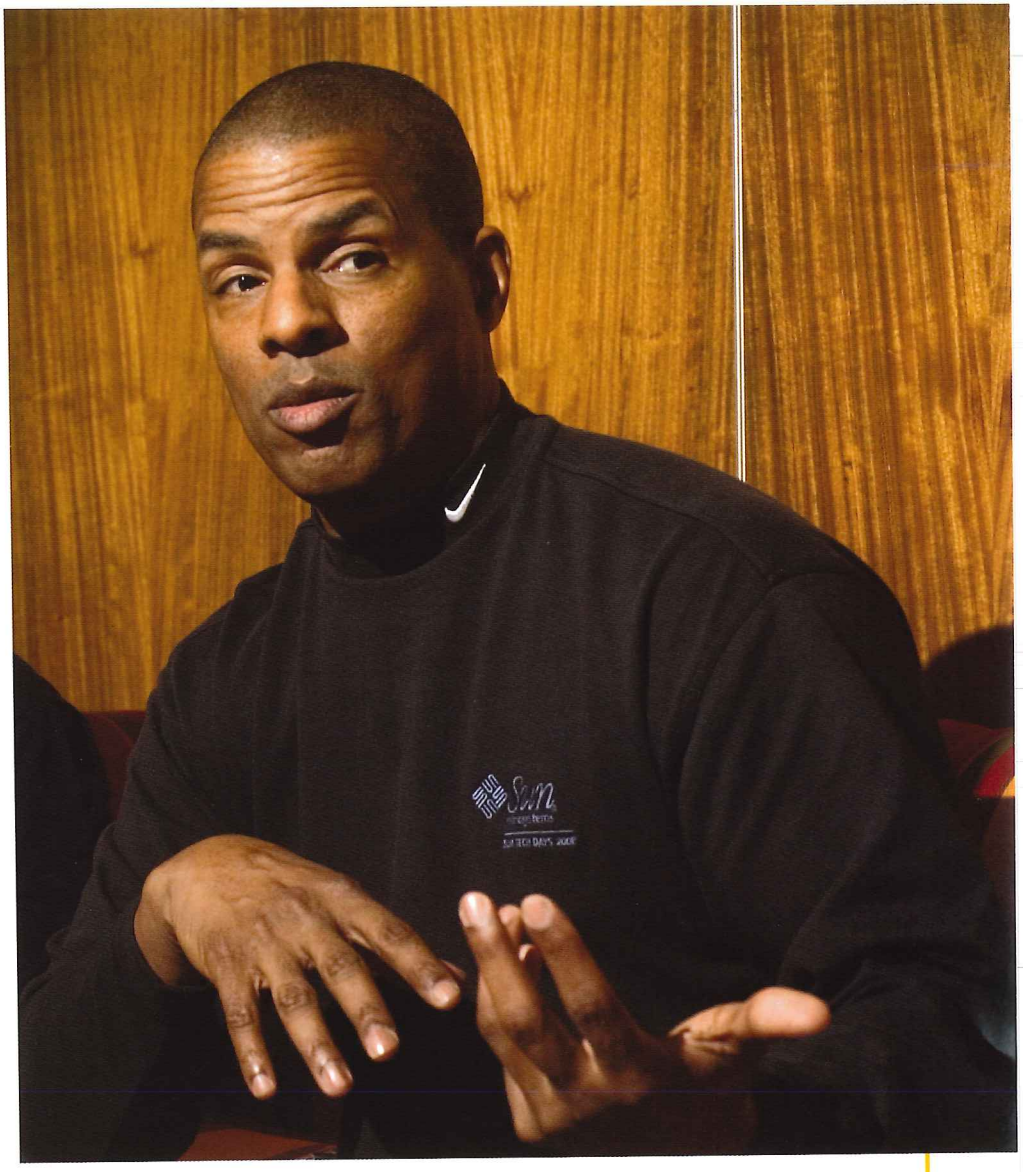

Java Web 2.0'ın gelişmesini nasıl etkiledi?

Web 2.0 birçok teknolojinin bir araya gelmesinden oluşuyor. Java bu teknolojilerden birisi. Java Web 2.0'nin ana teknolojilerinden birisi değil. PHP, Ajax gibi teknolojiler daha çok öne çıkıyor. Web 2.0'ı bir bütün olarak görmek gerekir. Bu platform bir çok teknolojinin bir ürünü, Java da bunların içinde.

Java'nın geleceğini nasıl görüyorsunuz? Hem teknoloji, hem de Java topluluğu açısından değerlendirir misiniz?

Java camiasının çok hızlı bir şekilde büyüdüğünü görmekteyiz. Java SE7 birçok dilin kullanımına izin verecek. Java SE6'de scripting dili yer aldı. Java çok daha hızlanacak. VM'in hızı artacak. Java çok daha kolay kullanılır hale gelecek. Java'nın nasıl gelişeceğine camia karar verecek.

Cep telefonlarında Java kullanımını nasıl görüyorsunuz? Mobil Java trendleri nereye doğru gidiyor?

Java mobil cihazlarda çok yoğun olarak kullanılıyor. Neredeyse her mobil cihazda Java çalışıyor. Bunun en büyük nedenlerinden birisi güvenlik. Java güvenilirliği kanıtlanmış bir platform. Bu yüzden güvenliğin çok önemli olduğu mobil cihazlarda Java öne çıkıyor. Ben Java'nın iPhone'un da bir parçası olacağına inanıyorum. Japonya gibi ülkelerin mobil teknolojilerde liderlik yaptığını görüyoruz. Java da bu trendin içinde. NTT DoCoMo gibi operatörler Java'yı yoğun olarak kullanıyorlar.

Java'nın hızı konusunda bazı eleştiriler var. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ben bu sorunları birkaç sene önce rafa kaldırdığımızı inanıyorum. Java'nın, diğer yazılım platformları ile karşılaştırıldığında oldukça hızlı olduğunu görüyoruz. Özellikle masaüstü tarafında hız sorunları ortadan kalkmış durumda. Cep telefonlarında hafızalar arttıkça, işlemci güçleri hızlandıkça, Java'nın bütün bir platform olarak kullanıldığını görüyoruz.

Linux'a yaklaşımınız nasıl?

Biz Solaris'i açık kaynaklı hale getirdik. Birçok Solaris işletim sistemi kodunu Linux projesi için bağışladık. Linux bir Unix türevi, biz Unix'i destekliyoruz. İnsanlar kendi seçimlerini yapıyorlar. Sun olarak Linux'un geliştirilmesi için büyük yatırımlar yapıyoruz. Linux'u destekleyenler olarak birçok listede birinci sıradayız.

Java'nın şu anki büyüme hızı nedir ve bu büyümenin nasıl devam edeceğini düşünüyorsunuz?

Geliştiricilerimize ve yaptığımız toplantılara baktığımız zaman birçok yeni üniversite öğrencisinin Java öğrenmek için geldiğini görüyoruz. Bundan beş sene evvel sadece bazı üniversitelerde birkaç Java bölümü bulunurdu. Şimdi ise neredeyse her üniversitede Java eğitimleri verildiğini görmekteyiz. Birçok öğrenci ana programlama dili olarak Java'yı öğreniyor. Bu Java'nın büyüme hızını arttırıyor. Ayrıca scripting dillerinin eklenmesi ile Java'nın büyüme hızı artmış durumda. Bizim zamanımızda sadece C ve C++ öğrenmek yeterliydi şimdi ise bu yeterli değil. Artık 3GL dillerini bilmeniz gerekiyor.

Web tabanlı uygulamalar ve gelecekte muhtemel web tabanlı işletim sistemleri hakkında neler düşünüyorsunuz?

Bu oldukça ilginç bir konsept. Java ve Netbeans gibi uygulamalarda geliştirici bu platformların yeni versiyonları ile uğraşmaktansa, bir portala gidip kod geliştirse işler çok daha hızlı yürüyebilir. Dünya web tabanlı uygulamalara doğru gidiyor. İleride geliştiriciler için platformlar transparan hale gelecek. Geliştiriciler bir portal üzerinden versiyonlarla uğraşmadan kodlarını yazabilecekler.

Java, İstanbul'da gövde gösterisi yaptı

Yazılım geliştiriciler ve Java tutkunları, İstanbul'da düzenlenen Java Day'08 etkinliğinde renkli bir gün geçirdi

Sun Microsystems uygulama geliştirme dünyasının gündemindeki konulara ışık tutmak amacıyla her yıl düzenlediği geleneksel Java Day etkinliğini, bu yıl da İstanbul'da Javacılar'ın yoğun katılımıyla gerçekleştirdi.

Ericsson, Oracle ve AMD'nin sponsorluğunda düzenlenen Java Day '08 – İstanbul etkinliğinde birçok yerde farkında olmadan kullandığımız Java teknolojisini, yaşanan yeni gelişmelerle birlikte gündeme taşıdı. Sun Microsystems'da Yazılım Teknolojileri ve Geliştiriciler Bölüm Lideri olarak görev yapan Reginald Hutcherson da toplantının konuşmacıları arasındaydı.

Çok sayıda Java geliştirici ve teknoloji meraklısının katıldığı etkinliğin sürpriz duyurularından biri Sun Java Akademisi Programı'nın Türkiye'de de başlatılması oldu.

16 bin 373 Java geliştiricisi

Etkinliğin açılış konuşmasını Sun Microsystems Türkiye Genel Müdürü Özhan Toktaş yaptı. Toktaş, 1995 yılında, "tüm dünyada, her an, her yer ve her araçta aynı dilin konuşulduğu bir gelecek" idealiyle yola çıkan Java'nın bu hedefini çok daha kısa bir sürede gerçekleştirdiğini söyleyerek konuşmasına başladı. Toktaş, özetle şunları söyledi:

"Bugün tüm dünyada milyonlarca Java geliştiricisi birbirinden farklı Java uygulamaları geliştiriyor ve 5 milyar civarında aygıta güç katıyor. Momentum Research Group araştırmasına göre Java, dünya genelinde BT profesyonellerinin tamamı ve teknoloji tüketicilerinin yüzde 86'sından fazlası tarafından tanınan bir teknoloji konumunda. Bu araştırmaya katılan her üç tüketiciden biri, satın alma kararlarında Java'nın, önemli bir rol oynadığını belirtiyor. Biz de Sun'ın ilk gününden bu yana bu katılım çağında geleceğin 'Açık Dünya' tarafından belirleneceğini vurguluyoruz. Java da bu açık dünyanın en önemli simgelerinden biridir" diye konuştu.

Türkiye'de Sun Developer Network programına kayıtlı 16 bin 373 Java geliştiricisi bulunuyor. Toktaş, bu rakamın, Türkiye'nin de içinde bulunduğu bölgedeki birçok ülkenin neredeyse iki katı olduğuna dikkat çekti. Özhan Toktaş, Sun Java Akademisi kapsamında, Java eğitimlerini Türkiye'de ilk defa Sun kalite ve güvencesi ile vermeye başladıklarını açıklayarak açılış konuşmasını tamamladı.

Web 2.0 uygulamaları

Sun Microsystems'da Yazılım Teknolojileri ve Geliştiriciler Bölüm Lideri olarak görev yapan Reginald Hutcherson, yaptığı sunumda, yazılım geliştiricilerin, Web 2.0 teknolojilerini kullanarak gerçekleştirdiği yeni nesil uygulamalara ve Sun'ın yeni yazılım stratejilerine değindi. Java Day'in ana konuşmacısı olarak bir sunum yapan Sun Microsystems Teknoloji Gurusu Reginald Hutcherson, Java'nın dünya üzerinde 180'in üzerinde mobil operatör tarafından kullanıldığını ve dünyada 1,2 milyar Java'lı telefon bulunduğunu kaydetti. Önümüzdeki yıllarda mobil cihazların sayısındaki artış ve Java'daki gelişmelerle birlikte bu sayının katlanarak artacağını kaydeden Hutcherson, daha sonra Java'nın dünyadaki durumu ve Java teknolojilerinin bugünü ve geleceği konusunda katılımcılara bilgi verdi.

Java Day'de yurt dışından gelen konuk teknoloji danışmanları, Java'yla ilgili gelişmeleri katılımcılarla paylaştı ve Java ile gerçekleştirilen ilginç uygulamaları renkli demolarla anlattılar. Katılımcılar masaüstü uygulamalardaki yenilikler, kurumsal bilgiişlem, Web 2.0 uygulamaları ve Java ile programlanabilir nesneler teknolojisi ile ilgili ayrıntılı bilgi sahibi olma şansını yakaladılar. Java uzmanlarının sahnede Java'yla yazdıkları programlar ile Tom Cruise'un başrol oynadığı meşhur Minority Report (Azınlık Raporu) filminde olduğu gibi, herhangi bir işletim sistemine gerek kalmadan uzaktan bir çeşit elektronik eldivenle yönettikleri çeşitli robot ve oyuncaklar da ilgiyle izlendi.

Sun Türkiye Genel Müdürü Özhan Toktaş, açılışı yaptı

Gün sonunda Hürriyet Gazetesi bilişim editörü Yurtsan Atakan'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen "Yaşamın İçinde Java" adlı paneli vardı. Panelde Pozitron CEO'su Fırat İşbecer, Bilyoner İnteraktif Hizmetler AŞ Ürün ve Kanal Yönetimi Müdürü Ali İlhan Tireli, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Coğrafi Bilgi Sistemleri Müdürü ve Bilgiişlem Müdür Vekili Hamdi Çinal ve Ericsson İş Geliştirme Yöneticisi Sibel Aydoğdu Bahadır, Java ile gerçekleştirdikleri ilginç proje deneyimlerini paylaştılar.

Akzo Nobel'de felakete izin yok

Firma kurduğu iş sürekliliği sistemi ile Exchange sunucusunu her koşulda kesintisiz çalışacak hale getirdi

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

İş sürekliliğini sağlamak günümüzde şirketler için vazgeçilmez bir gündem maddesi. Bu nedenle yedekleme yapılarının çok iyi kurulması gerekiyor. Endüstriyel ve otomobil boyaları üretiminde sektörün önemli firmalarından biri olan Akzo Nobel de bu konuda planlama yapan firmalar arasında yer alıyor. Şirket içi ve dışı elektronik iletişim altyapısını oluşturan MS Exchange sunucusunun kullanımında minimum kesintiyi hedefleyen şirkette gün geçtikçe içeriği büyüyen posta kutularının korunması ve ihtiyaç duyulduğu an erişilebilmesi de kritik bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştı. Şirket yöneticileri bu amaçla bir proje hayata geçirdi. CA ürünlerinden XOSoft kullanılarak gerçekleştirilen projenin başlangıcı ve karar süreci hakkında Akzo Nobel Bilgi Sistemleri Müdür Yardımcısı Gökhan Özçağıran projenin başlangıç aşamasını ve karar sürecini şöyle anlatıyor:

"2006 Eylül ayında donanım ve yazılım kaynaklı bir sorunun çözümlenip, sistemin çalışır hale getirilmesinin bize ne kadar zaman kaybettirdiğini gördüğümüzde, böyle bir çözüme ihtiyacımız olduğunu fark ettik. Her ne kadar bir felaket önleme planımız olsa bile daha sonra bu plan dahilinde kullandığımız yedekleme sisteminin, gereksinimlerimize istediğimiz hız ve çeviklikte yanıt veremediğini gördük. Bu eksikliğimizi fark ettiğimiz anda da iş sürekliliği üzerine bir çözüm geliştirdik".

Akzo Nobel'in eski yapısında, tek sunucu üzerinde çalışan tek bir Exchange veritabanı bulunuyordu. Gün sonunda, veritabanı teyp sürücüsü ile yedekleniyordu. Yeni yapıda ise, ana Exchange sunucusu ile SAN üzerinde ana Exchange veritabanı çalışıyor. Herhangi bir sorun olduğunda XOSoft'un yedek Exchange sunucusu ve SAN üzerindeki yedek Exchange veritabanı aktif hale geliyor. Böylece, kullanıcı tarafında ancak dakika seviyesinde ve hissedilmeyen bir geçiş yaşanıyor. Arka planda sistem sorumlusu ana sunucu ve veritabanı üzerinde çalışabilmek için hiçbir zaman kısıtlaması yaşamıyor. Tüm bunlara ek olarak, ana Exchange veritabanı her akşam yine teyp sürücüsü ile yedekleniyor.

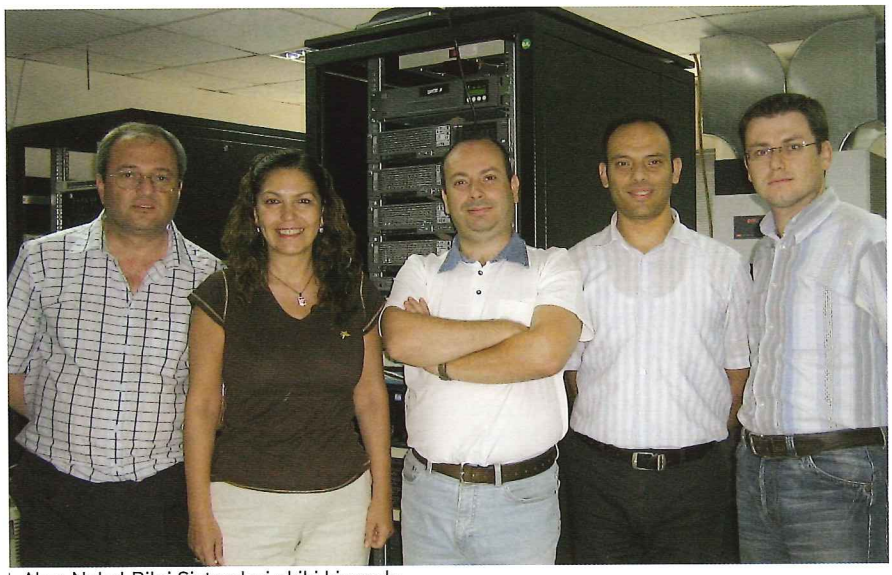
Akzo Nobel Bilgi Sistemleri ekibi birarada.

Bilgi Sistemleri Müdür Yardımcısı Özçağıran, bu çözümü neden tercih ettiklerini şöyle açıklıyor:

"İş sürekliliği konseptindeki kesintisiz veya minimum duruşlu çalışma şeklini sağlayabilecek ürünleri test ettiğimizde, CA XOSoft ürünü dikkatimizi çekti. Yazılımın arka planda sistemi devamlı kontrol etmesi ve sorun algılaması durumunda otomatik yedek sisteme geçiş yapabilmesi, sistem sorumlusu arkadaşlarımızın iş yükünü azaltacağını gördük. XOSoft yazılımında hazırlanabilecek senaryolar ile sistem kontrolü tamamen otomatik yürütülebileceği gibi, bazı kritik geçiş durumlarını hesaba katarak sistem yöneticisinin manuel operasyon yapması da tercih edilebiliyor. Ayrıca tam yedekli çalışabilmek adına, XOSoft yazılımında birbirini yedekleyen iki adet Exchange veritabanının senkronize çalıştırılabilmesi, yazılım kaynaklı karşılaşabileceğimiz bilgi kaybı riskini de olabilecek en alt düzeye çekti".

XOSoft'un avantajı

XOSoft hakkında görüşlerini aldığımız CA Türkiye Kanal Satış Müdürü Hülya Yılmaz, XOSoft'un piyasadaki ürünlerden çok daha gelişmiş olduğunu belirterek, ürünün çok kısa bir sürede kurulabildiğini belirtiyor.

Hülya Yılmaz, XOSoft'un, piyasadaki diğer ürünlerin aksine canlı ortamda test edilebilme özelliğine sahip olduğunu söylüyor. Akzo Nobel'de projeyi çok kısa bir sürede hayata geçirdiklerini anlatan Hülya Yılmaz, şu an tüm yedekleme sürecinin otomatik hale getirildiğini belirtiyor.

Akzo Nobel Bilgi Sistemleri Müdür Yardımcısı Gökhan Özçağıran, ileriye dönük hedefleri hakkında şunları söylüyor:

"Hedefimiz, şirketimizin günlük işleyişinde kritik öneme sahip bilgilerin bulunduğu donanım ve yazılımları, iş sürekliliği çözümleri ile desteklemek. Bu neden ile geçmişte yapmış olduğumuz değerlendirmeleri ve risk analizlerini tekrar gözden geçirip, kurmuş olduğumuz felaket kurtarma ve yedekleme sistemlerini bu yönde geliştirmeyi planlıyoruz. Kısaca bu değerlendirme ve analizleri daha sık tekrarlayarak sürekli bir gelişim içinde olmak istiyoruz".

Microsoft toplarını ateşlemeye hazır

Dört yıl aradan sonra Windows Server 2008, Visual Studio ve SQL Server 2008 ile kurumsal pazarda yeni bir çıkış yapacak

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Global pazarda Yahoo'yu satın alma çabası ile dikkatleri üzerine çeken dev yazılım firması Microsoft, önümüzdeki dönemde yeni ürünleriyle kurumsal pazardaki varlığını pekiştirmeyi hedefliyor. Türkiye'ye dönüp baktığımızda, firmanın küresel strateji ve vizyonunu bölgesel ve yerel pazarlarda da uygulama eğilimi gösterdiğini anlamak pek zor değil. Microsoft, şubat ayında Windows Server 2008'in küresel tanıtımını yaptı. Ürünün Türkiye sunumu ise 12 Mart'ta İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Salonu'nda, 10 Nisan'da ise Ankara'da gerçekleştirilecek. Microsoft'ta kurumsal ürünlerden sorumlu yöneticilerle biraraya gelerek, önümüzdeki dönemde çıkması olası ürünler ve yeni sürümler üzerine konuştuk.

Microsoft MEA Sunucu Ürünleri Müdürü Göksel Topbaş Windows Server 2008, SQL Server 2008 ve Visual Studio 2008'in tanıtımlarının birlikte yapılacağını ifade etti. Bu lansmanın, Türkiye'de Microsoft'un gerçekleştireceği en büyük etkinliklerden biri olacağına dikkat çeken Topbaş, toplantıda, çözüm üreten firmaların sistem ve yazılım uzmanlarıyla biraraya geleceklerini ifade etti. MVP (Most Valuable Professional) olarak adlandırılan işortaklarını "Bilişimin Kahramanları" olarak nitelendiren Topbaş, bu kişilerin çeşitli seminerlerde, Microsoft ürünlerinin firmalarına uyarlanması aşamasında yaşadığı tecrübeler ve bilgi birikimini de izleyiciyle paylaşacaklarını söyledi.

2 milyon kez indirildi

Microsoft tarafından farklı firmalardan seçilen ve MVP olarak nitelendirilen BT profesyonelleri, Microsoft'un yeni ürün ve sürümlerinin beta testini yapıyor ve tecrübelerini paylaşıyorlar. Windows Server 2008'in şimdiye kadar en çok test edilmiş olan ürün olduğunu ifade eden Sunucu ve Araç Ürünleri Müdürü Selma Karaca, ürünün şu ana dek internetten 2 milyon kere indirildiğini söylüyor.

Windows Server 2008, Türkiye'de bugüne kadar Garanti Bankası ve Koç Sistem gibi birçok firma tarafından test edildi ve birçok yerde kullanıma geçti. Göksel Topbaş, ürünlerin Türkiye tanıtımında Bilişim Kahramanları Aramızda temasıyla, BT profesyonelleri ve geliştiricilerinin önemini vurgulamayı istediklerini ifade ediyor.

Microsoft, megabaytlarca yer tutan görsel grafik ve video dosyalarını, kilobaytlar boyutuna indiren yeni bir de teknoloji de geliştirmiş. Silver Light adı verilen bu teknoloji, özellikle düşük bağlantı hızlarına sahip olan ülkelerde yüksek çözünürlükteki grafik ve animasyonları performanslı bir şekilde çalıştırıyor. Microsoft'un gerçekleştirdiği www.bilisimkahramanlariaramizda.com web sitesinin giriş sayfasında Silver Light teknolojisinin bir örneğini görmek mümkün. Yazılımı aynı Java'da olduğu gibi her bir makine için bir kez yüklüyorsunuz ve bu teknoloji

Microsoft Sunucu ve Yazılım Araçları Ürün Grup Müdürü Necip Özyücel, Sunucu ve Araç Ürünleri Müdürü Selma Karaca, MEA Sunucu Ürünleri Müdürü Göksel Topbaş (soldan sağa).

ile yaratılmış sayfaları görüntülerken, sayfa yükleme süresi kısalıyor.

Her firmanın bir web sitesi olması zorunluluğuna dair mevzuata atıfta bulunan Topbaş, bu teknolojiyle firmaların kendi web sitelerinin hızlı şekilde geliştirebileceklerine ve bu konuda çok sayıda örnek uygulama yaptıklarına dikkat çekiyor.

Vista Servis Pack 1 yolda

Microsoft'un geçtiğimiz yıl piyasaya sunduğu Vista işletim sisteminin ilk Service Pack'i önümüzdeki günlerde kullanıcılara sunulacak. Windows XP kullanıcıları için destek devam edecek mi? Bu soruyu yönelttiğimiz kendisine yönelttiğimiz Microsoft Sunucu ve Araç Ürünleri Müdürü Selma Karaca şunları söylüyor:

"Microsoft'ta her ürün, çıktıktan sonra, 5 ile 10 yıl arasında bir süre desteklenir. Ardından ürünün yeni sürümü gelir. Kullanıcı ürününü bu sürüme güncellemez ve eski sürümünü kullanmak isterse, ücreti karşılığında bu servis hizmetini almaya devam edebilir".

Windows Server 2008 ile ne değişecek!

Mart ayının ikinci haftası itibariyle Türkçe sürümünün de piyasa da olacağı Windows Server 2008 dört temel nokta üzerinde yoğunlaşılarak geliştirilmiş. Web, güvenlik, iş sürekliliği ve sanallaştırma. Windows Server 2003'den farklı olarak, firmanın sanallaştırma teknolojilerine odaklandığını söyleyebiliriz.

Bilindiği üzere sanallaştırma, birkaç farklı fiziksel sunucuyla çalışmak yerine tek bir fiziksel makinanın sanal olarak bölümlendirilmesi ya da birden fazla fiziksel makinanın bir platform üzerinde tek fiziksel makina gibi çalışmasına olanak sağlayan bir teknoloji. Sanallaştırma, firmalara yönetim ve kaynak kullanımı noktasında büyük avantajlar getirdiği için son zamanlarda sıkça karşımıza çıkıyor.

Daha önceleri VMware platformu üzerinden sanallaştırma desteği veren Microsoft, şimdi kendi sanallaştırma çözümünü Windows Server 2008 ile sunuyor. Microsoft, Hyper-V adı verilen özel bir katmanda sanallaştırma çözümüne sahip. Yani makina ilk açıldığında sanallaştırma yazılımıyla çalışmaya başlıyor ve kullanıcılar bu taban üzerine istedikleri Windows ya da Linux işletim sistemini kurabiliyor. Bu çözümün VMware gibi sanallaştırma teknolojilerinden en büyük farkı, sürücü yazılımlarını işletim seviyesinde çalıştırabilmesinden kaynaklanıyor. Yani sürücüler, işletim sistemiyle hazır olarak kullanılabiliyor. Bu durum kurulum ve yönetim noktasında önemli bir avantaj oluşturuyor.

Windows Server 2008'de konsol tarafında da ilerleme kaydedilmiş, öyleki sanal ve fiziksel sunucular aynı konsol üzerinden yönetilebiliyor. Fiziksel sunucular "Quick Migration" özelliği ile kolaylıkla sanallaştırılabiliyor. Microsoft'un sanallaştırmayı taban seviyesinden kontrol etmesi, yazılımların büyük çoğunluğunun Microsoft tabanlı olduğu firmalar için makinaların birbiriyle sorunsuz konuşabilmesi anlamına geliyor.

Web'e ISS 7.0 makyajı

Windows Server 2008 içerisinde gömülü olarak gelen bir diğer önemli bileşen de ISS 7.0 web yönetim yazılımı. Modüler bir yapıya sahip olan ürün, sistem yöneticilerinin web sunucusu içerisinde istediği özellikleri ve bileşenleri kullanıp, gerek görmediklerini kapatmalarını sağlıyor. Bu özellikle güvenlik açısından yöneticinin işini kolaylaştırıyor. Yeni ürün paketinin web tarafında sunduğu diğer önemli üstünlük ise Windows Share Point Services'in iş süreçlerini geliştirmeye yönelik birkaç teknolojiyi birlikte sunuyor olması.

Windows Server 2008, Vista'nın çekirdek kodu üzerinden geliştirilmiş. Dolayısıyla Vista'nın sunduğu fakat henüz pek kullanılmayan birtakım teknolojiler artık kullanılabilir olacak. Örneğin IP versiyon 6 ile gelen Vista yine kendisiyle aynı dili konuşan Server 2008 ile daha hızlı bir bağlantı imkanı sunabiliyor. Network Access Protection gibi güvenlik tarafındaki birtakım kapalı özellikler de böylece artık kullanılabilir olacak.

Güvenlik tarafında ise Bitlocker Drive Encryption özelliği oldukça dikkat çekici. Teknoloji, sistem kapatıldığında bütün verileri şifreliyor, bu şekilde mesai saatleri dışında da güvenlik önlemi alınabiliyor. Active Directory Federation özelliği ise her kullanıcının sistemdeki her noktaya erişimini sınırlandırarak engelliyor. Read Only Domain Controller ise çok fazla sayıda şubesi olan firmalara avantaj sağlayacak şekilde geliştirilmiş yeni bir özellik. Bu yeni dizin denetçisi, eski sistemlerden farklı olarak şifreleri kaydetmiyor.

Ölçeğe göre sürüm

Windows Server 2008, Standart, Enterprise ve Data Center paketleriyle pazara çıkacak. Ayrıca ürünlerin sanallaştırmalı ve sanallaştırmasız sürümlerini bulmak da mümkün. Haziran ayı içerisinde küçük ölçekli firmalar için Cougar kod adlı SBS 2008 piyasada olacak.

75 kullanıcıya kadar kapasitesi olan Cougar'ın yanı sıra 250 PC'lik Centro kod adlı ve orta ölçekli firmalara özel bir paketi de pazarlanacak. Microsoft Sunucu Ürünlerinden Sorumlu Müdür Necip Özyücel, temmuz ayında SQL Server 2008'in geleceğini; veritabanında ayrıca coğrafi harita ve konumlandırma sistemi ile ilgili veri setlerinin de yer alacağını ifade etti.

Microsoft önümüzdeki dönemde ayrıca HPC (Hig Performance Computing) ve Grid Computing uygulamaları için birtakım çözümlere de portföyünde yer vermeyi planlıyor.

Eureko Sigorta yenilikçiliğin merkezi

Garanti Bankası'nın yüksek performansı ile Hollanda kökenli Eureko'nun yenilikçilikteki liderliğini birleştirecek

Yücel Kamcez
ykamcez@bilisimdergisi.net

Elementer sigortacılığın önde gelen kuruluşlarından Garanti Sigorta, geçen yılın ekim ayından itibaren faaliyetlerine Eureko Sigorta adı altında devam ediyor. Hollanda'da sigortacılık alanında pazar lideri olan Eureko BV'nin yüzde 80 hissesini satın aldığı Garanti Sigorta, özellikle banka sigortacılığında Türkiye'de pazarın önde gelen kuruluşları arasında. 14 milyar Euro'luk prim üretim hacmi olan Eureko BV ise yenilikçilik yönüyle öne çıkan bir Avrupa firması. Kuşkusuz 365 milyon Euro'luk bu birleşme Türkiye'de önemli bir açılıma yol açacak. Eureko Sigorta Genel Müdürü H. Okan Utkueri, bu gelişmenin Türkiye'de sigortacılık pazarını büyüteceğini ve teknolojinin de desteğiyle sektörün ilk beşi arasına girmeyi hedeflediklerini söyledi.

Kasko, sağlık ve tarım sigortası başta olmak üzere tüm branşlarda ürün çeşitliliğine gitmeyi planlayan Eureko Sigorta, müşteri segmentasyonu ve yenilikçi ürünler konusunda BT altyapısını ve özellikle analitik yazılım araçlarını başarıyla kullanan bir şirket olarak dikkat çekiyor. Müşteri segmentasyonu ve doğru fiyatlama yapmak için SAS'ın analitik yazılımlarından faydalanan şirket, bu yıl, sektör ortalamasının en az yüzde 10 üzerinde büyümeyi planlıyor.

Eureko Sigorta Genel Müdürü Okan Utkueri, "İnsanlar sözlerinizi dinler ama adımlarınızı izler" diyor.

Müşteriyi izleyen BT

"Klasik bir sözdür. İnsanlar sözlerinizi dinler ama adımlarınızı izler" diyen Eureko Sigorta Genel Müdürü Okan Utkueri, Garanti Bankası kurumsal yönetim anlayışının, sürekli büyüyen yapısının ve şeffaf yaklaşımının, özellikle banka sigortacılığı kanalında önlerini açtığını dile getiriyor. Yeni yapıda bu dağıtım kanalının başarısı dikkate alınarak burada hala mevcut olan yüksek potansiyelin değerlendirilmesi esas alınmış.

Geçen yıl kapsamlı bir çalışma ile elementer sigortacılıkta kurumun rotası belirlenmiş. "Doğru müşteri, doğru fiyat ve doğru strateji" işin temelini oluşturuyor. Özellikle sektörün genelini zorlayan araç sigortalarında hem banka kanalını, hem de Doğuş Otomotiv'in avantajlarını değerlendirmeyi planlayan Eureko'nun bu branşta geçmişten gelen bir finansal yükü de olmadığı için başarı şansı yüksek görünüyor. "İşin özü, bilimsel ve rakamlar üzerinde çalışmaktan geçiyor" diyen Utkueri, bu konuda şunları söylüyor;

"Kurum genelinde müşteri odaklı çalışma anlayışı hakim. Bu nedenle veritabanı kayıtlarımız da müşteri eksenli. Son yıllarda TC Kimlik No'su da işimizi kolaylaştırdı. Kuşkusuz müşteri elde etmek kadar, müşteri bağlılığını sağlamak da çok önemli bir konu. Her müşterinin beklentisi çok farklı. Müşteri bilgisinin arka planındaki bağlı dataları analiz edip sahaya yönelik çıktıları üretecek ara katmana ihtiyacımız vardı. Daha önce bunlar OLAP'lar ve raporlama yönetim araçlarıyla yapılmış. SAS ile başlayan yeni projemiz ise bu sürecin tamamlayıcı bir halkası. Doğru müşteri veritabanını oluşturduktan sonra bunun üzerinde doğru müşteri ve doğru fiyat analizlerini elde edebileceğimiz iş zekası yazılım araçlarını kurduk. CRM gibi birtakım pazarlama araçlarıyla da bu verileri destekleyip segmentasyonu sağlıklı bir şekilde günlük hayatımızın bir parçası haline getirebilmek istiyoruz".

Dünyanın yenilikçilik merkezi

Eureko BV, yenilikçiliğe önem veren bir şirket; bu kültür, Garanti içinde de yıllardır canlılığını koruyor. Eureko Sigorta'nın Cin Fikir Kutusu adıyla başlattığı platforma geçen yıl çalışanlarından 600'e yakın fikir gelmiş ve bu fikirlerin 200'ü ürüne dönüşmeye müsait olduğu görülmüş. Şimdi yaş ortalaması 28 olan Eureko Sigorta çalışanları bu platformdan çıkan altı proje üzerinde çalışıyor. Firmanın hedefi bu yıl sonuna kadar Türkiye'de 2 milyon poliçeye ulaşmak.

Geçtiğimiz yıl Eureko BV ise yenilikçilik konusundaki platformunu yaygınlaştırma kararı verince bu merkezin dünya çapında yönetimi ve moderatörlüğünü de Türkiye'ye önermiş. Hollanda dışındaki ülkelerde yapılan en iyi örnek çalışmalar, bu platformda tartışılacak. Kuşkusuz yaş ortalaması 28 olan 430 Eureko Sigorta çalışanı da bu platformda ciddi bir deneyim kazanırken, Türkiye'de pazara çarpıcı ürünler sunmaya devam edecek.

European Telecommunication Holding CEO'su Şevki Kuyulu, "Telefon görüşmesinden kişi ve kurumların beklentisi, temiz ve kesintisiz bir iletişim ortamıdır" diyor

Almanya'da pişti, Türkiye'ye geldi

Yerel ağın paylaşımı modeliyle internet hizmetlerini oluşturmaya karar veren Millenicom Türkiye, kurumsalda bayilerle büyüyecek

Yücel Kamcez
ykamcez@bilisimdergisi.net

Türkiye'de şehiriçi şebekelerin serbest aramalara açılması giderek bir yılan hikayesine dönüşürken, kısıtlı bir pazarda rekabet eden özel şirket sayısı da neredeyse parmakla sayılacak kadar azaldı. Lisans alan 40 UMTH şirketinden bugün geriye pazarın büyük bir bölümünü paylaşan dört-beş kuruluş kaldı. Pazarda hızla büyüyen kuruluşlar arasında öne çıkan Millenicom, Almanya merkezli European Telecommunication Holding (ETH) çatısı altında faaliyet gösteriyor. Görüşme dakikasında sektörün ilk iki, ciro açısından ise ilk üç firması arasında yer alan Millenicom, kurumsal pazarda da hızlı bir büyüme temposuna sahip.

Şirketin 2008 hedefi şehirlerarası ve yurt dışı aramalarda hizmet verdiği kurumsal müşterilerinin sayısını 17 bine çıkarmak. Şu anda 3 bin civarında şirkete hizmet verdiklerini söyleyen European Telecommunication Holding CEO'su Şevki Kuyulu, "Telefon görüşmesinden kişi ve kurumların beklentisi, temel olarak, temiz ve kesintisiz bir iletişimdir. Türk tüketicisi zaten buna aşinadır, asıl sorguladığı konu fiyattır. Bizler de Almanya'da ve Türkiye'de yıllardır bu hizmeti cazip fiyatlardan sunuyoruz. Özellikle en son duyurduğumuz 1045 hizmetimizin de etkisiyle kurumsal pazarda ciddi bir büyüme bekliyoruz" diyor.

Geçen yıl 105 milyon dolar ciro yapan Millenicom'un hedefi bu yıl da gelirler bazında yüzde 30'un üzerinde büyüme gerçekleştirmek. Bu amaçla bayi sayısını da üçe katlamayı planlayan firma, arama kartları, Call Shop hizmetleri ve arama bazında operatör seçimi servisi (Call by Call) 1045 ile geniş bir pazara sesleniyor. Abonelik gerektirmeyen bu servis ile tüketiciler önce 1045'i tuşluyor ve sonra numarayı çevirerek istediği yeri arıyor. 1045 servisi, şehirler arasında yüzde 15, mobil numara aramalarında yüzde 20'nin üzerinde fiyat avantajı sağlıyor. Şu ana kadar bu sistemi yaklaşık 200 binin üzerinde kişi kullandı.

Kart pazarı büyümedi

Hesapsız fiyat rekabetinin Türkiye'de arama kartı pazarının önünü tıkadığını söyleyen Kuyulu, "İletişim işi uzun solukludur. Yapılan hatalar nedeniyle bizim açımızdan bugün 10 milyon Euro ciroya sahip olabilecek bir pazar, 2,5 milyon Euro'lar civarında" diyor.

Kuyulu, Türk özel telekom sektörünün sorunları hakkında ise şu yorumu yapıyor:

"Telekom sektörünün büyümeden duramayacak bir sektördür. Çünkü fiyatlar düştükçe marjlar daralır, bunu karşılamanın yolu işlem hacmini artırmaktır. Avrupa'da devler sürekli büyüyor ve kullanıcı sayısı itibarıyla gidebilecekleri tek yer Türkiye'dir. Ona rağmen bakıyorsunuz, içeride hiçbir yabancı yatırımcı yok. Pazarda alternatif telekom operatörünün faydası nedir? Biz geldiğimizde Almanya'yı aramanın dakikası 60 kuruştu, şimdi 12 kuruş. Dünyayla iletişim kurmanın da belli bir maliyeti var. Sadece ülke ekonomisi açısından bile alternatif telekomların gelişmesi ciddi bir avantajdır".Millenicom Türkiye'nin, Türk Telekom ve diğer bütün mobil operatörlerle arabağlantı anlaşmaları bulunuyor.

Bayi ağını büyütecek

Almanya'da özellikle Türk, Rus, Polonyalı ve Yugoslavların ağırlıkta olduğu ve yaklaşık 10 milyon kişiye, abonelik, arama kartı, Call Shop ve internet paketi gibi çeşitli ürünlerle değen Millenicom, A tipi UMTH lisansına sahip. ETH CEO'su Şevki Kuyulu, kurumsaldaki büyüme hedefini bayilerle gerçekleştireceklerini vurgulayarak özetle şunları söyledi:

"Özellikle kurumsaldaki büyüme hedefimiz doğrultusunda bayi ağımızı genişletiyoruz. İlk aşamada 1045 dahil ses hizmetlerini pazara sunmakla başlayacağımız bu hizmetlerimizi daha sonra diğer ürünlerimizle çeşitlendireceğiz. Kurumsal müşteriye gidip ses çözümlerini sunabilecek anlayış ve teknik yeterliliğe sahip bayileri seçiyoruz. Bu konuya odaklanmaları bizim için yeterli, bu tür bayilere kurumsal desteğimizi sunuyoruz. İlk faz ses satmak ancak ses ve interneti birleştiren çözümler de gelecek. Bayilerimiz ürün çeşitlendirmesi yapabilecekler. Üç dört ay içinde kendimize ait internet servisimize ciddi bir yatırım yapmayı düşünüyoruz".

Almanya'da 39 Euro'ya satılan Millenicom internet paketi, tüketiciye, 16 Mbps internet erişimi; Almanya içinde ücretsiz ve Türkiye ile dakikası 1 cent karşılığı görüşme olanağı veriyor.

GSM'ye İsrail dopingi

Leadcom, Türkiye'yi doğuya açılan yeni üssü olarak seçti

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Ülkemizdeki cep telefonu kullanıcı sayısının milyonları bulması ve Türkiye'nin dünya sıralamasında hatırı sayılı bir yerde olması, sektördeki dev oyuncuları heyecanlandırıyor. Mobil telefon üreticilerinin olduğu kadar, GSM altyapısı üretenler ve entegratörlerin de bu heyecana ortak olduğunu görüyoruz. Örneğin, 3G teknolojisi için tüm operatörler hazırlıklarını tamamladı. GSM operatörleri, harekete geçebilmek için uzun bir süredir hukuksal düzenlemelerin sonuçlanmasını bekliyorlar.

Merkezi İsrail'de bulunan 50 farklı şubesiyle GSM altyapıları ve sistem entegrasyonu konularında hizmet veren Leadcom da Türkiye'deki çalışmalarına hızla devam ederken, bir yandan da yolun henüz başında olan Türki cumhuriyetlere göz kırpıyor.

Her yıl yüzde 40 büyüme

Leadcom Türkiye genç fakat hızlı adımlar atmış bir firma. Ağırlıklı olarak telekom sektörüne hizmet veriyor. Ağ altyapıları için gereken tüm bileşenleri içeren bir hizmet verme anlayışına sahip. Bunun içerisinde sahanın kiralanması ve planlanmasından, burada kullanılacak olan teknolojinin altyapısıyla ilgili çalışmaların tamamlanması yer alıyor. Firma, şu aralar Türkiye'de 3G altyapısının geliştirilmesi ile ilgili çalışmalara hız vermiş durumda.

Leadcom Türkiye, bu aralar, Motorola ve Vodafone ile bazı projeler üzerinde çalışıyor. Telekom ve GSM tarafında deneyimli olan İsrail'den kazanılan bu bilgi birikimini ülkemize aktarmayı istediklerini ifade eden Leadcom Türkiye Satış ve Pazarlama Müdürü Gamze Olgun Parıldamış, Türkiye için 2008'de 10 milyon dolarlık ciro hedefi koyduklarını söylüyor.

Leadcom Türkiye'nin 43 kişilik ekibinin yıl sonuna kadar 60 kişiye ulaşması hedefleniyor. Londra borsasında halka açık bir firma, küresel ölçekte ve son 5 yılda, her yıl, yaklaşık yüzde 40 oranında büyüyor.

Motorola'ya Leadcom dokunuşu

Türkiye Altyapı Çözümleri Proje Direktörü Ayhan Karaoglu

İsrail kökenli Leadcom, ülkemizde Motorola ile ortak çalışmalar yürütüyor. Ortak gerçekleşen projelerle ilgili olarak Motorola Türkiye Altyapı Çözümleri Proje Direktörü Ayhan Karaoglu'na birkaç soru sorduk.

Leadcom firmanızın hangi ihtiyaçları doğrultusunda size çözüm ortağı olmuştur?
Motorola olarak müşterilerimize, saha kiralamadan sahanın iletişime hazır "on air" hale getirilmesine kadar bütün aşamalarda hizmet veriyoruz. Bu hizmeti sunarken çözüm ortaklarımızın da aynı bilgi birikimine ve tecrübeye sahip olması gerekiyor. Leadcom , bu bağlamda yani, kiralama, TSS ve mühendislik bölümleriyle anahtar teslim çözümler sunabilen deneyimli bir kurum.

Leadcom ile gerçekleştirilen projelerden bahsedebilir misiniz?
Leadcom ile uzun zamandir birlikte calışıyoruz. Hızlıca sayabileceklerimiz arasında gerçekleştirdiğimiz tümü anahtar teslim, 3 ilde 400'e yakın SWAP projesi, yaklaşık 100'e yakın RT ve GF yeni saha projesi, BSC montajları ve sadece Leadcom ile gerçekleştirdiğimiz 3G deneme sahalarının montajları yer almaktadır.

Bahsi geçen ihtiyaçların çözümü noktasında Leadcom ile çalışmayı tercih etmiş olmanızın sebepleri nelerdir?
Hizmet verdiğimiz sektörün ve kurumların gereksinimleri , kesintisiz çalışma, yüksek performans, hız, dinamiklik ve güvenlik üzerine kuruludur. Müşterilerimize kesintisiz hizmet vermek, verimliliklerini artırmak, en yenilikçi çözümleri sunmak, standardizasyon. Motorola olarak imza attığımız her projenin temelinde bu ilkeler yeralıyor. Bu nedenle, bizimle aynı hızda yürüyebilecek ve bu sorumlulukları aynı şekilde taşıyabilecek iş ortaklarıyla çalışmak en önemli ihtiyacımız. Leadcom'un farklı alanlardaki uzmanlığı ve bilgi birikimi, hem küresel, hem de yerel piyasalarda hizmet verebilmesi, başarılı entegrasyonları ve sunduğu kesintisiz destek hizmetleri, doğal olarak tercihlerimizi etkiledi.

Tellcom Büyük Müşteriler Satış Müdürü Görkem Bakşı (solda) ve CMC IT Direktörü Demiriz (sağda)

Tellcom ile gelen yüzde 40 tasarruf

Çağrı merkezleri için operatör seçimi çok önemli. Operatörün hem uygun fiyatlı hem de yüksek kaliteli olması gerekiyor. Türkiye'nin en büyük çağrı merkezlerinden biri olan CMC (Customer Management Center) dış aramalarda Tellcom'u seçerek, yerleşik operatöre göre yüzde 40 tasarruf sağladı.

CMC, 1000'in üzerinde çalışanı ile 40'ın üzerinde kurumsal müşteriye çağrı merkezi hizmetleri veriyor. CMC'de dış aramalar en az gelen çağrılar kadar kadar yoğun olarak gerçekleştiriliyor. Geniş bir müşteri portföyüne ve yoğun bir trafiğe sahip olan CMC, dış aramalarının maliyetini düşürecek nitelikli bir çözüme ihtiyaç duyuyordu. CMC, sektördeki alternatif telekom operatörlerini inceledikten sonra, 2007 yılının 6. ayında Tellcom ile çalışmaya karar verdi. Hayata geçirilen projeyle birlikte CMC'nin dış aramalarının büyük bölümü Tellcom üzerinden gerçekleştirilmeye başlandı.

Seçimde altyapı etkili oldu

CMC Bilgi İşlem Direktörü Aydın Demiriz, Tellcom'u seçme süreçlerini şöyle anlatıyor: "Bizim için beraber çalışacağımız telekom operatörü çok önemli. İhtiyaçlarımızın 7/24 karşılanmasının yanısıra, kurumsal müşterimiz adına gerçekleştirdiğimiz dış aramalarda ses kalitesi ve erişilebilirlik vazgeçilmez bir nokta. Sektördeki pek çok operatörü değerlendirdik, sonunda sunduğu hizmet kalitesini ve altyapısını göz önüne alarak Tellcom'u da bu alandaki hizmet sağlayıcılarımız arasına dahil ettik. Uzun bir deneme sürecinden sonra da projeye başladık."

Deneme sürecinin ardından CMC ile Tellcom arasında bir kiralık hatla bağlantı sağlanarak, CMC'nin lokasyonundan başlatılan dış aramalar Tellcom'a yönlendirildi. Daha sonra aradaki bağlantı Fiber SDH'e geçirildi. Şu anki yapı 155 Mbit'e kadar bir kapasiteye olanak tanıyor. Kurulan altyapı sayesinde aynı anda yüksek sayıda çağrı yapılabiliyor.

Günde 30-40 bin çağrı

Proje hakkında görüşlerini aldığımız Tellcom Büyük Müşteriler Satış Müdürü Görkem Bakşı, projenin çok kısa bir zamanda gerçekleştirildiğini belirterek, mevcut sistem üzerinde günde 30-40 bin çağrı yapıldığını anlatıyor. Tellcom'un bu proje için kendi altyapısında da revizyona gittiğini anlatan Bakşı, bu ölçekte aramaları rahatlıkla karşılayabildiklerini belirtiyor. CMC'nin dış aramaları sabah 9 akşam 20 saatleri arasında gerçekleşiyor. Bu zaman dilimleri arasında sürekli bir destek ve izleme sağlanıyor. Ayrıca Tellcom'un servis desteği bu saatler dışında da 7x24 olarak devam ediyor. Herhangi bir sorun olursa anında cevap veriliyor. Aydın Demiriz, Tellcom'un ses kalitesinin çok başarılı olduğunu, kopan çağrılar, düşmeyen aramalar gibi sorunlar yaşamadıklarını anlatıyor.

CMC bu projeyle yerleşik operatöre göre maliyetlerde yüzde 40 oranında bir tasarruf sağlayarak, bu faydayı da kurumsal müşterilerine yansıtmış durumda.

Aydın Demiriz, Tellcom'a geçmelerinden sonra alınan servisten kurumsal müşterilerinin de memnuniyet duyduğunu belirterek, telefon giderlerindeki düşmenin doğrudan müşterilerin faturalarına yansıdığını anlatıyor. CMC bu sayede rakiplerine göre çok daha uygun bir fiyat sunabiliyor.

Etkin raporlama

Aramaların Tellcom üzerinden yapılmasının bir diğer avantajı da, detaylı raporların alınabiliyor olması. Ay sonunda tüm aramaların detaylı dökümünü içeren bir rapor müşteriye sunuluyor. Bu sayede CMC'nin müşterileri de aldıkları hizmete ilişkin performans değerlendirmesi yapabiliyor.

Haziran 2004'te kurulan Türkiye'nin yenilikçi telekom operatörü ve Turkcell grup şirketi Tellcom, Eylül 2004'te uzak mesafe aramalarda A Tipi UMTH lisansını ve Şubat 2005'de de ISS (Internet Servis Sağlayıcı) lisansını aldı.

Kurumsal pazarda Türkiye'nin ilk 500 şirketinin büyük çoğunluğu başta olmak üzere, kurumların şehirlerarası, uluslararası ve GSM aramalarının ekonomik bir şekilde gerçekleşmesini sağlayan Tellcom, CMC gibi birçok büyük ölçekli müşteride benzer projelere imza atmış durumda.

Aydın Demiriz, CMC'nin hedeflerinin büyük olduğunu belirterek, önümüzdeki dönemde özellikle finans dış arama projelerinde %100'lük bir büyüme bekliyoruz. Halihazırda yurtdışına da verdiğimiz çağrı merkezi hizmetlerinde Tellcom'un sağlayacağı katma değerli servislerle kurumsal müşteri memnuniyetini daha da arttıracaklarını ve stratejik ortak olarak farklı açılımlara imkan sağlanabileceğini belirtiyor.

tellcom

BT, faturayı hafifletir

Pacific Gas & Electric, "SmartMeter" projesiyle, 10 milyon müşterisine ekonomik enerji sağlama planı yapıyor

Deniz Sözüdoğru
deniz@bilisimdergisi.net

Merkezi San Francisco'da bulunan Pacific Gas and Electric (PG&E), 70 bin mil karelik bir alanda 15 milyon müşterisine doğalgaz ve elektrik hizmeti sunuyor. Oldukça büyük bir BT departmanına ve altyapısına sahip olan PG&E'de, dış kaynak anlaşmaları neredeyse yok denecek kadar az. Kendi bünyesinde yazılım ve uygulama geliştiren firma, yıllık ortalama 200 milyon dolarlık, yatırım hacmine sahip. Firma, bu yıl innovatif çalışmalara daha büyük hız katmış ve geliştirilmesi planlanan yeni projeler için 300 milyon dolarlık bir bütçe ayrmış. PG&E enerji sarfiyatı noktasında hassasiyet gösteren kullanıcılar ve firmalar için kolaylık sağlayan bir takım kampanyalar da gerçekleştiriyor. Örneğin, Silikon Vadisi'nde veri merkezlerinde sunucu konsolidasyonları yapıp sanallaştırma teknolojisini kullanan firmalar, daha az enerji tükettikleri için PG&E, bu firmaların paralarının bir kısmını geri ödüyor.

İnsan kaynağının daha etkili kullanılması için innovatif projeler gerçekleştiren firmada listenin başında SmartMeter projesi yer alıyor. 2005 yılında başlayan SmartMeter projesiyle enerji ve yönetim maliyetlerini düşürmeyi hedefliyor. Elektrik ve gaz sayaçlarına istenildiği anda radyo dalgalarıyla ulaşmayı amaçlayan firma, pilot çalışmalarda gerekli başarıyı sağlamış ve 300 bin civarında seyreden SmartMeter sayısını 10 milyon adedin üstüne çekmek için çalışıyor. Pasific Gas ve Electric Bilgi Sistemleri Direktörü Eugene M. Park ile yeni projeleri hakkında görüştük.

SmartMeter programının amacını, ne zaman başladığını ve şu an hangi aşamada olduğunuzu anlatır mısınız? Bu program ile müşteriler ve siz ne gibi yarar sağlayacaksınız?

SmartMeter programı 2005 yılında başladı ve 2011'de ulusal düzeyde uyarlamaların bitmesini planlıyoruz. Bugüne kadar 338 bin tane SmartMeter (181 bin doğalgaz, 157 bin elektrik sayacı) yerleştirildi. Hedefimiz 10.3 milyon adet SmartMeter yerleştirmek.

Gelecek nesil elektrik sayacı diyebileceğimiz bu yeni cihaz radyo sinyalleri aracılığı ile sayaç bilgilerini PG&E'ye gönderiyor. Her gün 600-800 sayaç okuyan işçiyi sahaya gönderiyoruz ve günde yaklaşık 4-5 bin sayaç okunuyor. Ertesi güne okunan 4-5 bin sayacın faturası kesiliyor. Oysa SmartMeter ile yaratılan en büyük farklılık bu kadar sayaç okuyucunun sahaya gönderilmesine gerek kalmaması. Dijital sayaç üzerindeki bilgi otomatik olarak şirkete geliyor. Sayaçların sahada tekrar okunmasına gerek kalmıyor.

Bizim açımızdan birinci faydası çalışan tasarrufu sağlamış olmamız. İkincisi, sayaç okumak tehlikeli bir iş. Yeni sistem sayesinde güvenlik de sağlanıyor. Diğer yararı ise aldığımız bilgi. Sayaç okuyucu ayda bir kere okunuyordu. Ama SmartMeter ile her saat iletişim kurmak mümkün. Dolayısıyla elektrik arızası olduğunu veya müşterinin bir günde elektriğini nasıl kullandığını öğrenebiliyoruz. Bu bilgi sayesinde de müşteriye enerji tasarrufu konusunda bazı tavsiyeler verebilir konuma geliyoruz. Bu enerji tasarrufu açısından çok önemli. Siz evde yokken elektrikler kesilmişse gelip onaracaklar, bundan haberiniz bile olmayacak.

GSM operatörleri, cep telefonu kullanımı gün içinde geceye göre daha fazla olduğu için yoğun trafiği geceye taşımak amacıyla indirim yapıyorlar. Biz de, gündüz 14:00 ve 17:00 arasında çok elektrik kullanıldığı için gündüz biraz daha pahalı, geceleri biraz daha ucuz yapacağız. Müşteriler de daha az elektik faturası ödemiş olacaklar. Proaktif olmamızı sağlayan bu program, insan kaynağı ve ekipmanı daha verimli ve hızlı kullanmamızı sağlıyor.

Elektronik faturalama ve CRM konusunda neler yapıyorsunuz?

Ev kullanıcılarına bir sürü ödeme kanalı sunuyoruz, hangisinde kendi-

lerini daha rahat hissediyorlarsa o şekilde ödeme yapabiliyorlar. Bazıları otomatik ödeme yapıyor bazıları telefonla, kimisi de ödeme noktalarından ödeyebiliyor. E-fatura ile zamandan ve kağıttan tasarruf ediliyor. Dolayısıyla doğal kaynakların kullanımını azalması açısından önemli bir yöntem. 2008 itibarıyla 850 bin e-Fatura müşterimiz oldu. Visa kredi kartı da kabul edilen sisteme 24 saat erişim mümkün.

Müşteri yönetimi konusunda farklı programlar kullanıyoruz. En önemlisi Customer Care and Billing adını verdiğimiz bir Oracle programı. Bu uygulamanın ana özelliği faturalama yapması ve kontak merkezlerinde koşması. İkinci uygulamamız ise Marketing Decision Support System. Bu da ilişki yönetimi, satış gücü gibi klasik CRM uygulamalarından daha kapsamlı bir uygulama. Burada geliştirilen bir uygulama. Bu iki ana uygulama stratejisi Oracle ve SAP etrafında dönüyor.

OracleOpen World'den hatırladığım kadarıyla teknolojiye önem veren ve yakından takip eden bir firmasınız. BT altyapınızdan bahseder misiniz?

PG&E aktivitelerini ve süreçlerini nasıl olgunlaştırabilir diye ileriye bakan bir şirket. Eğer süreci görebilir ve tekrarlanabilir yapabilirseniz, bilgi teknolojilerini de içeren otomasyonu gerçekleştirebilirsiniz. BT departmanı yapılanmamızda 6 organizasyon var. İlki BT iş ortakları bölümü. Burada iş yönetimini mümkün kılmak için işe odaklanmış bir ekip var. İkinci yapılanma mimari ve strateji, ürün BT standardını ayarlıyorlar. BT stratejisi, BT'yi nasıl tasarlarız gibi uzun dönemli konularla ilgileniyorlar. 3-5 yıllık yol haritası çiziyorlar. Üçüncüsü CIO/PMO (proje yönetimi ofisi) ofisi. CIO, BT içindeki paylaşımlı servisler, kaynak planlaması ve takımların birbiriyle iletişiminden, PMO ise bütün projelerin koordinasyonundan sorumlu. Dördüncü yapı uygulama hizmetleri olarak adlandırdığımız Oracle ve SAP gibi özelleşmiş iş uygulamaları

ve veritabanından sorumlu. Çünkü PG&E'de yaklaşık 2 bin iş uygulaması var. Beşincisi altyapı servisleri. Bu bölümdekiler; masaüstü, sunucular, veri merkezi ve help desk hizmetlerini yürütüyor. Son departman ise bilgi güvenliği ve uyumluluk.

Veritabanı olarak Oracle kullanıyoruz. BT profesyoneli sayımız 1400 ayrıca 350 civarında PGE danışmanı bulunuyor. Bizim üç tane veri merkezimiz var. Ana veri merkezimiz buradan bir saat uzaklıkta. O, veri merkezi uygulamalarının olduğu merkez. İkincisi San Francisco'da yanımızdaki binada ve yedekleme için kullanılıyor. Üçüncüsü de buraya oldukça yakın bir lokasyon yine.

Dış kaynak hizmeti alıyor musunuz, yoksa kendi bünyenizde mi gerçekleştiriyorsunuz? Sunucu konsolidasyonu yapıyor musunuz?

Hepsi de bünyemizde, dış kaynak kullanmıyoruz. Sadece Visa kredi kartı sürecinde kullanıyoruz. Visa yetkilendirmesi konusunda sıkıntılarımız vardı, biz de bu hizmeti dışarıdan aldık. Genelde paket program kullanıyoruz. İki alanda uygulama geliştiriyoruz.

Sunucu (Unix tabanlı sunucularda IBM, Windows'larda Dell sunucu) konusuna gelirsek konsolidasyona gidiyoruz. Önemli bir konuyu hatırlatmış oldunuz. Enerji kullanımımızı düşürdük. Satış kanalında hi-tech şirketlere yönelik bir indirim programımız var. Silikon Vadisi'ndeki yüksek teknoloji şirketlerinden sanallaştırmaya geçip daha az enerji tüketenlere paralarını geri veriyoruz. Bu program, giderek popüleritesi artan bir program. Diğer elektrik firmaları da örnek alarak bütün ülkede uygulamak istiyorlar. Örneğin Hewlett Packard konsolidasyona giderek enerji tüketimini azaltmak konusunda önemli bir adım attı.

Son olarak bu yılki ve önümüzdeki yıla dönük yeni projeler ve yatırım planlarınızı öğrenebilir miyiz?

Yeni yatırımlarımızın başında SmartMeter var. Yeni bir kurumsal iletişim stratejisi düşünüyoruz. Gerçek zamanlı, akıllı bilginin gelmesi için yatırım yapacağız. Ayrıca müşteri ilişkileri tarafında bir program daha düşünüyoruz. Oracle veya SAP olabilir. Enerji verimliliği programları da devam edecek. Varolan uygulamalar ve altyapıya olan yıllık harcamamız 200 milyon dolar civarında. Projeler yıldan yıla değişebiliyor ama sadece bu yıl 300 milyon dolar civarında yeni proje yatırımı yapıldı.

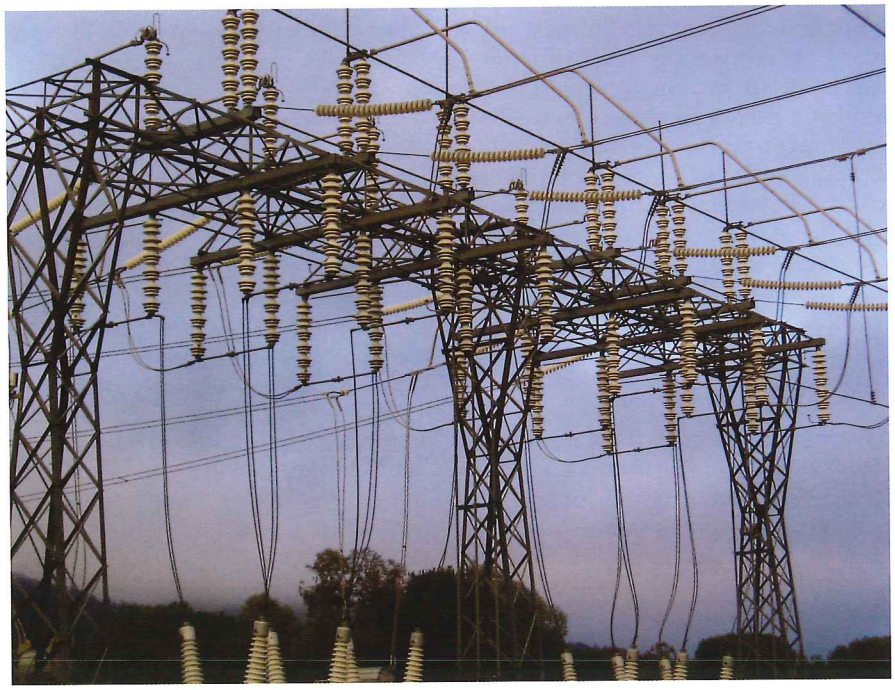

DSP Ankara Milletvekili Emrehan Halıcı:

"Yazılımın kendisi bizzat ar-ge'dir"

Yenilikçiliğin az sayıda insanın geliştirdiği başarılı projelerle ortaya çıktığını vurgulayan Halıcı, "Sektörümüzün bu konunun altını ısrarla çizmesi gerekiyor" diyor

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Bu ay TBMM çatısı altında görev yapan milletvekillerimizle gerçekleştirdiğimiz söyleşi dizisine 23. dönem DSP Ankara Milletvekili Mehmet Emrehan Halıcı ile devam ediyoruz. 1956'da Konya'da doğan Emrehan Halıcı, lisans ve lisansüstü eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Elektrik ve Elektronik Mühendisliği'nde tamamladı ve aynı üniversitede bir süre asistanlık yaptıktan sonra, Halıcı Şirketler Grubu'nu kurdu. Yurtiçinde ve yurtdışında bilgisayar ve yazılım alanlarında birçok proje gerçekleştiren Emrehan Halıcı, aydın kişiliğiyle birçok projeye de imza attı. Bilgisayar destekli müzik teknolojisinin yurdumuzda tanınması ve yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla 1994'ten bu yana düzenli olarak her yıl "Halıcı Bilgisayarla Beste Yarışması"nı gerçekleştiriyor.

Satrancın devlete bağlanmasında aktif rol oynayan Halıcı, 1992-1999 yılları arasında Türkiye Satranç Federasyonu Başkanlığı, 1998-2002 yılları arasında ise Dünya Satranç Federasyonu Asbaşkanlığı görevlerine getirildi. Satranç ve zeka oyunları üzerine kitaplar yazdı.

İş hayatında ve sosyal alanlarda yaptığı çalışmalarla birçok ödül alan Halıcı, 2004'te ODTÜ öğrencileri tarafından "ODTÜ'lülerin İdealindeki Mühendis" ödülüne layık görüldü. 21. Dönem DSP Konya Milletvekili seçilen Halıcı, o dönem DSP Grup Başkanvekili görevini de yürütmüştü.

Kurucusu olduğunuz ODTÜ-Halıcı Yazılımevi Türkiye'nin ilk teknopark yatırımı. Sizi böyle bir yatırım yapmaya iten gereksinim neydi?

Üniversite-sanayi işbirliğine hep inandım. Üniversite ortamındaki insan kaynağı ve araştırma imkanları, sanayi ve özellikle yazılımla iç içe olduğunda büyük yararlar sağlanıyor. Bugün üniversitelerin belli bölümlerini işbirliğine açmaları önemli bir adımdır, devrimdir. Başka bir teşvik yapılmasa dahi şirketler, buralarda yer almak konusunda istekli olmalı. Aynı biçimde üniversite öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri de firmalarla işbirliği yapma, projelerini bu firmalarda gerçekleştirme, stajların ortak planlandığı yapıların oluşturulması konusunda çaba göstermeli.

90'lı yılların başında üniversite–sanayi işbirliğine olan inancım nedeniyle Halıcı Yazılımevi'ni kurarken bu konuda önümüzde hiçbir örnek yoktu. O nedenle üniversite yönetimiyle işbirliği koşulları, işleyiş ve yapıyı tanımlama –ki koruma refleksi en gelişmiş üniversitelerden biri olan ODTÜ'de, üniversite arazisinde bir ticari şirketin bulunması fikrini kabul ettirmek, hiç de kolay değildi- konusunda çok ayrıntılı, uzun süren görüşmelerimiz oldu.

Teknoparkların bugünkü durumu değerlendiriyorsunuz?

57. DSP hükümeti döneminde çıkarılan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yasası çıktıktan sonra uygulamanın devam ediyor olması çok önemli bir gelişme. Yasayı çıkarttıktan sonra hükümet değişti ve AKP işbaşına geldi. Zaman zaman hükümetler bir önceki hükümetin başlattığı işleri devam ettirmeyebilir, eleştirebilir, tamamen değiştirebilir veya durdurabilirler. Ama AKP hükümeti ve Başbakan Tayip Erdoğan, teknoparklara verilen önemi daha da artıracaklarını ifade etti. Nitekim bir yönetmelik çıkarılarak süre uzatıldı, iyileştirmeler yapıldı. Ama teknopark kurulmasında gerçekçi olunmalı.

Teknoparklarda teşvik uygulaması olduğu için firmaların sadece teşvik ve kolaylıklardan yararlanmayı hedef alarak buraya gelmeleri bizim hedeflediğimiz durum değildi. Ayrıca üniversitelerin oluşturduğu çeşitli ortaklıkların sadece teknoparkları arsa tahsis edip bina yaparak kiraya verme yaklaşımları gerçekte teknoparkların felsefesine uygun bir yaklaşım değil. Maalesef her iki durumla da karşı karşıyayız. Burada yöneticilere düşen, bu sapmaları önleyip ana hedefe yönelmeyi sağlamaktır.

TBMM'de görüşülen yerinde ar-ge yasasına ilişkin değerlendirmenizi alabilir miyiz?

TBMM'de ar-ge konusunda ilk yasa çıkaran bir parti olarak içinde ar-ge, inovasyon, bilişim, bilgi ve teknoloji olan her konuyu destekleyip, iyileştirme çerçevesinde her türlü katkıyı vermeye hazırız. Ancak yeni Ar-Ge Yasası önerisinde maalesef bazı sınırlama ve kısıtlamalar var. Sayı ile ilgili birtakım limitler bulunuyor ki bunları sağlayabilme Türkiye'de çok kolay değil. Ar-ge Yasası, Türkiye'de küçük ve orta boy işletmelerin daha fazla yararlanabilmelerini mümkün kılacak bir biçimde genişletilmeli veya yeniden ele alınmalı. Ama bu haliyle bile şu an büyük çaplı uluslararası bazı firmaların Türkiye'de ar-ge merkezleri kuruyor olmaları son derece önemli.

Yeni yasada "yazılım üretimi" gibi bir ibare var ama bu yazılımın kendisini ifade etmiyor. Hazırladığımız değişiklik önergesi de Maliye Bankalığı

bürokratlarının "Birkaç kişinin biraraya geldiği ve çok basit yazılımları yapan firmaların bile ar-ge kapsamında değerlendirilebileceği" endişesi nedeniyle Genel Kurul gündemine getirilmedi. Oysa bizim istediğimiz de buydu. Yazılım Türkiye'de gelişmesini istiyorsak birkaç kişinin biraraya geldiği firmaları desteklemeliyiz. Yazılım projelerinin içinde ar-ge olup olmadığına bakılması yanlıştır. Bugüne kadar hep böyle yaklaşıldığı için yazılım projelerinin birçoğu desteklenmiyor. Bence yazılım bizzat desteklenmeli. Bilişim sektörü olarak çok kuvvetli bir şekilde, adeta isyan edercesine bunun altını çizmeliyiz.

Artık yazılımın bizatihi kendisi bir ar-ge faaliyeti olarak tanımlanmalı ve kabul edilmelidir. 57. Hükümet'in çıkardığı Teknoparklar Yasası'nda ar-ge ve yazılım ayrı ayrı tanımlandı. Bugün hükümet yetkilileri hatta Başbakan yaptığımız görüşmelerde bu konuyu desteklemek istediklerini söylerken bürokratları ikna edememekten dolayı ciddi üzüntü duyuyorum.

Yazılım ihracatı konusunda neler yapılmalı?

Ülkemizde tek tek başarı öyküsü olacak yazılım ihracatları yapılıyor. Ama Türkiye'de üretimi, firma sayısı, gelirlerindeki ciddi artışla bir yazılım patlaması hedeflenmeli. Türkiye'de üretilen yazılımların dünyanın değişik yerlerinde aranır, kullanılır olması; Türk yazılım firmalarının dünyanın değişik yerlerinde satış kanallarının oluşturulması gerekir. Bir firmanın yüksek miktarda bir ihracat yapmasından hareketle yazılım sektörü Türkiye'de gelişmiştir, diyemeyiz. Yazılım firmaları hem üretim, hem de yurt içi ve dışında pazarlama konusunda desteklenmeli.

Bilişim Bakanlığı kurulması konusunda görüşünüz nedir?

Bilgi toplumuna dönüşümün sağlanması için devrim niteliğinde bir değişikliğe ihtiyaç var. Bunu da ancak karar alma süreçlerinde rolü olan ve hükümette etkin bir bakanlık gerçekleştirebilir. Yıllarca sektör olarak, "Her bakan bilişimci gibi olsun, bir daire bile olsa yeter" dedik ve açıkcası ben de bu görüşteydim ama şu an köklü değişiklikler yapabilmenin başka bir yolu olduğunu sanmıyorum.

Ama şimdi bilişimin herhangi bir bakanlığa bağlanmasının sakıncalarını da görebiliyorum. Sanayi ve Bilgi Teknolojileri gibi bir şey olmamalı. Çünkü o durumda mevcut bakanlığın zaten yürüyen işleri arasında bir dönüşüm yapabilme şansı da kalmaz.

2004'teki Bilişim Şurası'nda TBMM'deki Bilgi Teknolojileri Grubu'nun bir komisyona dönüştürülmesi kararı alınmıştı... Başlı başına bir komisyon kurulmadı, grup da yok...Sorun nedir?

İki dönemdir TBMM'de Bilgi ve Bilgi Teknolojileri Grubu yok ama 'bilgi ve teknoloji', Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Bilgi Teknolojileri Komisyonu içerisinde anılıyor. Yani TBMM'de bir komisyon var. Böylece yasama çalışmaları için uygun bir zemin hazırlanmış oldu. Ancak bu durum, var olan eksikliği ortadan kaldırmıyor.

Ben komisyon kurulsa dahi bilgi ve bilgi teknolojileri grubunun çalışmalarına devam etmesinden yanaydım. TBMM'deki komisyonlar, temsil, oylama ve alınan kararlar açısından siyasi niteliği olan komisyonlar. Oysa grup, siyasi bir kompozisyon içermiyordu. Konuya ilgi duyan milletvekillerinin, ilgili kurum ve uzmanların katıldığı, oylamada alınan kararların siyasi bir içerik taşımadığı, özgür ve içten bir ortamdı. Grubun ortadan kalkması uzlaşma ve paylaşma ortamını da ortadan kaldırdı. Şu an çeşitli kesimlerden bu konuda bir grup oluşturması yönünde görüşler geliyor. Önümüzdeki dönemlerde böyle bir girişimimiz olabilir.

Sudan değil ama 300 dolardan ucuz

Asus yeni ekonomik dizüstü modeli Eee PC ile Türkiye'de hemen her eve girmeyi hedefliyor

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Negroponte'nin Her Çocuğa Bir Dizüstü sloganıyla estirdiği rüzgar, bilişim endüstrisinde hesaplı PC üretimini canlandırdı. Ucuz PC seçenekleri üzerinde çalışan şirketler arasında yer alan Tayvanlı üretici Asus da bu amaçla bir proje başlattığını duyurdu. Şirket yetkilileri, bunun bir sosyal sorumluluk projesi olduğunu ve Eee PC ile özellikle ilkokul çağındaki çocuk kitlesini hedeflediklerini söylüyor.

Eee PC'ye dünyadan gelen talep fazla olunca, üretimde sıkıntı yaşayan firma, adetleri azaltacağını duyurmuş. Başta Gana Cumhurbaşkanı olmak üzere birtakım ülke liderleri özel taleplerde bulununca üretimi artırmaya karar veren Asus, 2008 sonuna kadar 5 milyon adet Eee PC üretmeyi planlanıyor.

Asus Pazarlama Müdürü Nuran Efendioğlu, Eee PC için bu yıl Türkiye'ye ayrılan kontenjanın 200 bin civarında olduğunu söylüyor.

Cep fiyatına dizüstü

Eee PC'nin adındaki üç 'e', oyun, öğrenim ve işin başına getirilen İngilizce 'easy' sözcüğü, Türkçe'ye 'Kolay PC' olarak çevrilebilir. Taşınabilir bilgisayar isteyen ama satın alma güçlü çeken kullanıcılar, ilköğretim öğencileri ve ev hanımları için üretilen bu PC, 300 doların altı bir fiyatla pazara sunulacak. Üründe hedeflenen temel fiyat 299 dolar artı KVD. Ancak donanım seçeneklerine göre üst modellerde fiyatlar değişiklik gösterebilecek.

Bu ürünlerde sabit disk yerine flash bellek teknolojisi kullanılıyor. Bu şekilde hem maliyet, hem de yer avantajı elde edilmiş. Dolayısıyla daha küçük ve derli toplu bir taşınabilir PC ortaya çıkmış. 2 GB'dan 8 GB'a varan bellek seçenekleri sunan EeePc'lerin üzerinde kendinden web kamerası da bulunuyor.

Yazılımları üzerinde

Türkiye'ye gelecek ilk parti ürünlerin Linux işletim sistemiyle çalışacağını söyleyen Asus Pazarlama Müdürü Nuran Efendioğlu, bilgisayarın içerisinde özellikle ilkokul çağındaki çocuklar için özel olarak hazırlanmış, 40'dan fazla yazılımın olduğunu söylüyor. Open Office yazılım seti, web tarayıcı gibi uygulamalar ve diğer yazılımlar, ortalama bir kullanıcının gereksinimini karşılayacak nitelikte. Ürün tamamen Türkçe çalışıyor. Kablosuz internet bağlantısının olması ürünün diğer önemli bir özelliği olarak karşımıza çıkıyor.

Bu ürünün diz üstü kullanıcı kitlesini hedeflemediğine işaret eden Efendioğlu, projeyi Intel'in desteklediğini söylüyor. Küresel ölçekte birçok ülkenin milli eğitim bakanlıklarının Asus ile bağlantı kurduğunu ifade eden Efendioğlu, Rusya'nın bir milyon adet Eee PC sipariş talep ettiğine dikkat çekiyor. 2008 için Türkiye'ye ayrılan Eee PC kontenjanı 200 bin adet civarında. Mart ayında gelecek olan ürünlerin nisan ayında pazara girmesi bekleniyor.

"Geçen yıl Türkiye'de 700 bin Asus anakart satıldı"

Türkiye şubesini Kasım 2005'de kuran Asus, İstanbul ve Ankara ofisleriyle teknik servis ve pazarlama tarafında faaliyetlerine devam ediyor. Asus'un anakart ve ekran kartından gelen fanatik bir kitlesi olduğuna dikkat çeken Asus Pazarlama Müdürü Nuran Efendioğlu, Asus'un Türkiye'deki durumuyla ilgili şunları söylüyor: "Ne ürün eklediysek herhangi bir zorlama olmadan iyi satışlar elde ettik. 2007'de 700 binin üzerinde anakart satarak, pazardaki payımızı yüzde 35'in üzerine çektik. 2007'de satışların yüzde 80'i bayilerimiz üzerinden gerçekleşti. Geçen sene PDA tarafında iki model ile (P525 ve P535) toplam 5 bin ürün sattık".

Asus, geçen yıl 70 bin adet LCD monitör satışı ile Türkiye pazarında altıncı sıraya oturmuş durumda. Efendioğlu, 2008'in, LCD açısından canlı bir yıl olacağını söylüyor. Efendioğlu, dizüstü tarafında Asus'un daha çok 1.299-1.699 dolar fiyat aralığındaki ürünlerinin tercih edildiğine değiniyor. Şirket, 2007'de yüzde 10 olan dizüstü pazar payını, bu yıl içinde yüzde 15'ler seviyesine çekmeyi hedefliyor. İstanbul ofisinde 60 kişilik bir ekip çalıştıran Asus Türkiye, 2008'de İzmir ofisini açmayı planlıyor.

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ (TBD)
Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cadde No: 3/11-12
06460, A.Öveçler / ANKARA
Tel: (0312) 479 34 62 (Pbx); Faks: (0312) 479 34 67
e-posta:tbd-merkez@tbd.org.tr
Web: http://www.tbd.org.tr

Şube Kodu ***Üye No***

Karar Tarihi
...../...../.....
TBD tarafından doldurulacaktır.

Tarih : ...../...../.....

ÜYELİK BAŞVURU BELGESİ

TBD Yönetim Kurulu'na,

TBD'nin Tüzüğünü okuyarak, amaç ve yükümlülüklerini benimsediğim için üye olmak istiyorum. Gerekli olan bilgileri doğru olarak doldurdum. Bir yıllık üyelik ödentim ve bir fotoğrafım ilişiktedir. Gereğinin yapılmasını dilerim.

İmza: .....

Ad ve Soyad : ..... Cinsiyet: [ ] Kadın [ ] Erkek

ADRES BİLGİLERİ

İş Yeri *(Adı ya da Ünvanı)*: .....

Görevi : .....

İş adresiniz : .....
.....
Semt : ..... Posta Kodu : .....
İl : .....
İş Telefonunuz : (.....) .....
Faks : (.....) .....
E-Posta : .....

Ev adresiniz : .....
.....
Semt : ..... Posta Kodu : .....
İl : .....
Ev telefonunuz : (.....) .....
Kan Grubu: .....
Web: http://.....
Cep Tel: (.....) .....

Tercih Edilen Yazışma Adresi : İş [ ] Ev [ ]

Daha sonraki adres değişikliklerini bildirmeyi taahhüd ederim.

NÜFUS KAYDI BİLGİLERİ

Baba adı : ..... Ana adı : .....

Doğum Yeri: ..... Doğum Tarihi : ...../...../.....

Kimlik Belgesi Türü: [ ] Nüfus Cüzdanı [ ] Pasaport [ ] Sürücü Belgesi

Vatandaşlık No.	İl	İlçe	Mahalle / Köy	Cilt No.	Sayfa No	Kütük / Aile Sıra No.

Üyelik Aidatı Ödeme Bilgileri ***(lütfen ilgili kutuları işaretleyin, boş alanları doldurun ve imzalayın.)***

[ ] **Banka Hesabı Ödemesi:** Üyelik aidatı aşağıda belirtilen TBD banka hesaplarından birine yatırıldığında, makbuzun fotokopisi ya da alındı tarih ve sayısı bu forma eklenmelidir.
[ ] Garanti Bankası, Atatürk Blv. Şb. 710 6299991 [ ] T. İş Bankası Çetin Emeç .Şb. 4269 - 0012015

[ ] **Kredi Kartı Ödemesi**
[ ] 2007 / [ ] 2008 yılı için 48,00 YTL.'yi aşağıdaki kredi kartı hesabımdan alınız.
[ ] Her yıl genel kurul tarafından belirlenen aidat miktarını aşağıdaki kredi kartı hesabımdan alınız
Ödeme Şekli: [ ] Aylık [ ] 2 Taksit [ ] 3 Taksit [ ] 4 Taksit [ ] Yıllık
Kredi Kart Türü:[ ] Visa [ ] Access [ ] Eurocard [ ] Mastercard
Kredi Kart No : .....-.....-.....-..... Son Kullanma Tarihi: ..... / .....
Kredi Kartı Sahibinin Adı Soyadı: .....
Tarih : ...../...../..... İmza : .....

Yukarıda kimlik bilgileri verilen kişiyi TBD'ye üye olarak öneriyorum.

Ad, Soyad: ..... TBD Üye No:..... Ad, Soyad: ..... TBD Üye No:.....
Tarih: ...../...../..... İmza: ..... Tarih: ...../...../..... İmza: .....

MESLEK VE İŞYERİ BİLGİLERİ

Mezun olduğu son okul/üniversite : .....

Yıl : ..... Bölüm : ..... Derece: [ ] Lise [ ] Lisans [ ] Y. Lisans [ ] Doktora

Mezun olduğu bir önceki okul/üniv : .....

Yıl: ..... Bölüm : ..... Derece: [ ] Lise [ ] Lisans [ ] Y. Lisans [ ] Doktora

Çalıştığınız Kuruluşun Etkinlik Türü: *(birden fazla seçenek işaretlenebilir)*

[ ] Satış/Pazarlama [ ] Üretim [ ] Bütünleştirme/Çözüm [ ] Danışmanlık

[ ] Hizmet [ ] Diğer .....

Çalıştığınız Kuruluşun Etkinlik Alanı:

[ ] Yazılım [ ] Donanım [ ] İletişim/Ağ Teknolojileri [ ] İnternet Servis/İçerik Sağlayıcı

[ ] Hizmet [ ] Kamu Hizmeti [ ] Diğer .....

Kişisel Uzmanlık Alanınız:

[ ] Sistem/Ağ Yönetimi [ ] Programcı [ ] Sistem Çözümleyici [ ] VTYS Yöneticisi

[ ] Satış Destek [ ] Satış Sonrası Destek [ ] Proje Yöneticisi [ ] Birim Yöneticisi

[ ] Yönetici [ ] Danışman [ ] Diğer .....

Çalıştığınız Kuruluşun Personel Sayısı:

[ ] 5000+ [ ] 1001-5000 [ ] 201-1000 [ ] 101-200

[ ] 51-100 [ ] 21-50 [ ] 6-20 [ ] 1-5

Çalıştığınız Birimin Personel Sayısı:

[ ] 500+ [ ] 201-500 [ ] 101-200 [ ] 51-100

[ ] 21-50 [ ] 6-20 [ ] 1-5

TBD ÇALIŞMALARI

TBD bünyesinde bulunan çalışma gruplarından aşağıdakilerle ilgili çalışmaları izlemek isterim.

[ ] Kamu Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri

[ ] İnternet

[ ] Sosyal Etkinlikler

[ ] Avrupa Birliği

[ ] Eğitim

[ ] Yazılım

[ ] Tarım ve Bilişim

[ ] ECDL (European Computer Driver Licence)

[ ] İletişim Politikaları ve Stratejiler

[ ] Terim Kolu

[ ] TBD Genç

[ ] Bilişim Hukuku

[ ] Türk Cumhuriyetleri

[ ] e-Belde

[ ] Uluslararası İlişkiler

[ ] Bilişim Sistemleri Güvenliği

[ ] Görme Engelliler

[ ] Diğer .....

Vega dünyaya teğet geçiyor!

Finans sektörüne yönelik yazılımlarda uzmanlaşan Vega Bilgisayar, dünya devlerine beş kıtada hizmet veriyor

Yücel Kamcez
ykamcez@bilisimdergisi.net

Yerel yazılım sektörünün çıktıları hakkında elimizde yeterli veri olmasa da birbirinden farklı sektörlerde birbirinden yaratıcı birçok özel uygulama yazıldığını biliyoruz. Vega Bilgisayar gibi belli alanlara çok uzun yıllar odaklanan firmalar, hem sektör hakkında derinlemesine bilgi sahibi oluyor, hem de ellerindeki ürünleri her geçen yıl daha rafine bir hale getiriyor. 1994 sonunda kurulan Vega Bilgisayar da işe önce nakliye ve finans sektörünü hedef alarak başladı. Ancak kısa bir zaman süresinde bankacılık alanında karar kıldı. 2001 krizine kadar Türkiye'deki her iki bankadan birinde bu firmanın bir çözümü bulunuyordu. Daha sonra bankaların sayısının azalmasına karşın Vega'nın etkinliği arttı ve şirket aynı zamanda yurtdışına da açıldı.

Pfizer, Peugeot ve Coca Cola gibi birçok uluslararası şirkete finansal raporlama araçları sunan şirket, şimdi dünyanın Avustralya hariç tüm kıtalarında iş yapıyor. Türkiye'de ise 36, Kıbrıs'ta 5 bankada şirketin çeşitli programları kullanılıyor. Vega Bilgisayar Genel Müdürü Okan Emir "Yurtdışında 100'den fazla ülkede çeşitli programlarımız kullanılıyor. 2008 yılında Çin, Hindistan ve Avustralya ile faaliyetlerimiz başlayınca dünya haritamız tamamlanmış olacak" dedi.

Vega Bilgisayar ekibi birararada. Ali Murat Gürçay, Sıtkı Erdoğan, Ayten Öner, Okan Emir, Muharrem Özer, Aziz Gürel, İrem Erbay, Burak Güney (soldan sağa).

10 bin nokta kontrolü

Çözümlerini Microsoft Windows platformunda geliştiren Vega, Office uygulamalarından her türlü veriyi Microsoft SQL veritabanına aktarma konusunda uzmanlaşan bir şirket. Bu yapısı nedeniyle özellikle Excel ağırlıklı yüzlerce hesap tablosunun işlem gördüğü bankacılık ortamında bu uzmanlık raporlama işlemlerini önemli ölçüde kolaylaştırıyor. Şirketin uzun yıllar geliştirdiği rapor kontrol çözümü RapKon, müşteri kesiminin neredeyse tamamı tarafından kullanılıyor.

BDDK, TCMB, Maliye Bakanlığı ve Hazine gibi birçok kamu otoritesine 100'ün üzerinde formda rapor sunması gereken bankalar için bu önemli bir avantaj oluşturuyor. Çünkü RapKon, şirketin BT altyapısında dağınık durumda olan sayısız Excel tablodan verileri süzerek ve Vega yetkililerinin ifadesiyle "10 bin ayrı nokta kontrolü" yaparak raporlar arasındaki tutarlılığı sağlıyor. Vega Bilgisayar Genel Müdürü Okan Emir, "Bu program, kullanıcıların aşırı eğitim alıp öğrenmesi gereken bir araç değil. adaptasyon ve eğitim süreci çok kısa, dolayısıyla kimseden bu konuda özel bir uzmanlık beklemiyoruz" diyor.

Vega'nın geliştirdiği projelerden biri de Toplu Beyanname. Özellikle bankaların şubelerinden topladığı muhtasar, Damga Vergisi, BSMV ve bildirim raporlarını topluca sistemden alarak Maliye Bakanlığı Gelirler İdaresi Başkanlığı'na sunulacak formata çeviren bu yazılım da birçok bankada kullanılıyor.

Operasyonel risk yönetimi

Vega Yazılım Danışmanı Aziz Gürel ise bankalara yönelik bir operasyonel risk projesinin gündemlerinde olduğunu söylüyor. 2009'da Türk bankacılık sektöründe de uygulanacak olan Basel II kriterleri konusunda uzman, danışman ve yazılımcılardan oluşan bir ekip Vega'nın şu günlerde bu yeni projesi üzerinde çalışıyor.

Vega Proje Yöneticisi Burak Güney, çalışma sistemleri hakkında özetle şunları söyledi: "Bizim yaptığımız, bankalardaki mevcut yapıyı analiz etmek, istedikleri raporları almalarını sağlamak ve yapamadıkları analizler konusunda onlara yardımcı olmak. Çünkü genel anlamda raporlama yapıları aynı olmakla birlikte altyapı ve iş süreçleri birbirinden çok farklı yapıda olabiliyor. Uzun yıllara dayanan birikimimiz, nedeniyle zaten olayın başında neyle karşılaşacağımızı biliyoruz".

Finans sektöründeki raporlama ve analiz birikimini ve danışmanlık deneyimini 2001 yılında yurtdışına taşımaya başlayan Vega, bu ülkelerde faal olan çokuluslu dünya devlerinin finansal raporlama ile ilgili bir ihtiyacını karşılıyor.

Genel Müdür Okan Emir'e göre Vega'nın Türkiye'deki bankacılık deneyimi yurtdışında çok işine yaradı. İnternetin ve iletişim olanaklarının artması da danışmanlık ve destek konusunda firmanın elini bir hayli rahatlatmış görünüyor.

ÖSYM Başkanı Ahmet Ünal Yarımağan:

"Test dışında da sınav seçeneklerimiz olmalı"

Bu yıl uygulanacak Sınav Merkezi Otomasyonu Projesi ile ÖSS adaylarının sınavda oturacağı sıradan alacağı test kitabına kadar hemen her şey bilgisayarla belirlenecek

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Bilişim teknolojilerini ve interneti en yoğun kullanan kurumlardan biri de Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi. Sadece geçen yıl sayısı 1,5 milyonu aşan genç kitlesinin test sonuçlarını değerlendiren ve hemen her yıl giderek artan öğrenci sayısı ile değişen sınav koşullarına uyum sağlamaya çalışan ÖSYM hızlı bir değişim içinde. Merkez, ÖSS'nin değerlendirilmesi ve organizasyonunun her aşamasından BT'den yararlanıyor. Adayın sınav giriş belgesi, sınav gününe ilişkin organizasyon dökümü, sınav sonrasında cevap kağıtlarının okunması, işlenmesi, değerlendirilmesi, sonuç belgelerinin dökülmesi, tercihlerin internet aracılığıyla veya okul ve üniversitelerdeki bilgisayarlardan yapılması, merkezi yerleştirmenin yapılması, sonuçların internet aracılığıyla adaylara iletilmesi ve üniversitelere bildirilmesinin her aşamasında bilgi teknolojileri devreye giriyor.

Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanı Ahmet Ünal Yarımağan ile Bilişim okurları için kurumun gündeminde olan bilişim projeleri ve olası gelişmeler hakkında görüştük.

Önümüzdeki yıllarda eğitim sisteminde ciddi değişiklikler olabileceğine dikkat çeken Ünal Yarımağan, "Bir değişiklik olursa biz de gerekenleri en kolay şekilde yapabiliriz" dedi.

A. Ünal Yarımağan kimdir?

Ünal Yarımağan, 1942'de Kilis'te doğdu. Hacettepe Üniversitesi'ne 1974'te öğretim görevlisi olarak atanan Yarımağan, üniversitede Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nün kurulmasına öncülük etti. 1983'te Bilişim Sistemleri Bilim Dalında doçentlik unvanını alan Yarımağan, 1989'da profesörlüğe yükseldi, 1991'de Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanlığı görevine getirildi. 1993-1995 yılları arasında YÖK Bilgisayar Milli Komitesi Başkanı olan Yarımağan, 1999-2002 yılları arasında ise YÖK Enformatik Milli Komitesi üyeliğinde bulundu. Yarımağan, 1974'te "Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı"nı yürütme görevi Hacettepe Üniversitesi'ne verildiğinde bu projede Sınav Değerlendirme ve Yerleştirme Alt Sistemi Sorumlusu olarak görev aldı. ÖSYM kurulduktan sonra da ek görevli olarak Alt Sistem Sorumlusu Bilgi İşlem Birim Yöneticisi Danışman ve Yürütme Kurulu üyesi olarak çalışan Yarımağan, 9 Ekim 2004'te ÖSYM Başkanlığı'na atandı.

Bilişim sektöründen gelen bir başkansınız. Göreve başladıktan sonra ÖSYM'de ne gibi değişiklikler oldu?

2004'te göreve geldiğimde beri çok büyük ölçüde değişiklikler yapıldı. O zaman başvuruların büyük bir bölümü kağıt üzerinden alınıyor, tercihler kağıt üzerinden yapılıyordu. Bugün tüm başvuru ve tercihler elektronik ortamdan yapılıyor. Ayrıca hazırlıklarına geçen yıl başlanan ve ilk kez bu yıl uygulayacağımız "Sınav Merkezi Otomasyonu Projesi"ni kullanacağız. Proje, sınav esnasındaki oturma düzenini ve hangi adaya hangi kitapçık türünün dağıtılacağını merkezden belirlemeyi, dolayısıyla hem kopya çekilmesini tamamen önlemeyi, hem de adaylara fiziki açıdan rahatlık sağlamayı amaçlıyor.

Bu projede de ÖSS sınavının yapıldığı 20 bin dersliğe ilişkin bina ve salonları ve sınavda tüm görev alan görevlilerin bilgileri ayrıntılı biçimde bilgisayara aktarıldı. Sınavların gerçekleştirileceği dersliklerin boyutları, sıranın türünden pencerelerinde perde olup olmadığına, güneş ve klima durumu, sandalyelerin yerden yüksekliği, sıraların dizatı yükselliğine ve birbirlerine olan mesafelerine kadar tüm bilgilere sahibiz.

Bu bilgilerden yararlanılarak adayların mevcut imkanlar içinde en iyi salonlarda sınava girmesini sağlayacağız. Buna göre; gürültülü salonlar, pek çok adayın şikayetçi olduğu güneş alan salonlar, dar sıralar, havasız ve küçük ortamlar sınav salonu olarak kullanılmayacak.

Sınav düzeni de güvenlik ve adayların rahatlığı açısından en iyi biçimde oluşturulacak. Daha önce çok uzun boylu bir insan, ilkokulda sınava girebildiği için olumsuzlar yaşanabiliyordu. Artık kilo ve boy olarak diğerlerinden farklı olan adayları kendileri için en uygun dersliklerde sınava almaya çalışacağız.

ÖSS'de soru kitapçıklarının dağıtımına ilişkin bir değişiklik var mı?

Eskiden salon başkanı adayı, adayı kendi isteğine göre bir yere oturtuyor, kitapçığı kendi isteğine göre dağıtıyordu. Bazıları bunu iyi planlayamadığı için, yan yana ya da birbirlerine yakın oturan adaylara aynı kitapçık türü düşüyordu. Bu konuyu salon başkanlarının inisiyatifine bırakmayacağız.

Bu dağılımı bilgisayarla yaparak mümkün olduğu kadar bir adayın çevresinde oturan hiç kimsenin aynı soru kitapçığına sahip olmamasını sağlayacağız. Örneğin, 20 kişilik bir sınıfta 7 numaralı adayın nereye oturacağını ve o adaya hangi kitapçık türünün dağıtılacağını belirleyeceğiz. Yeni sistemle adayların birbirlerine yakınlığına ilişkin de bir standart getirmeye çalışıyoruz. Kopya açısından daha güvenli olan bu sistemle kopyayı tamamen önleyeceğiz.

Güvenliği sağlamak ve kopya çekilmesini önlemek için 10 tür soru kitapçığı basıyoruz. Soru kitapçıklarının dağıtımını da Ankara'dan yani merkezden yapacağız.

ÖSYM'nin BT kullanarak uygulamaya koyacağı başka projeler var mı?

Üzerinde çalıştığımız projelerden biri de yabancı dil sınavlarının bilişim ortamında yapılması. Şimdiye kadar tüm sınavlarımız gibi yabancı dil sınavlarını da çoktan seçmeli sorulardan, kağıt üzerine işaretleyerek yapıyorduk. Burada sadece adayların okuma- anlama yetenekleri ölçülebiliyor. Dinleme, konuşma ve yazma yetenekleri ölçülemiyor. Ayrıca çoktan seçmeli sorular dışında soru türleri kullanılamıyor. Bu bizim bir eksikliğimiz.

Şimdi İngilizce, Almanca ve Fransızca için yabancı uzmanlara bir dilbilim çalışması yaptıracağız. Sorular neyi ölçecek, farklı soru türleri nedir? Zorluk dereceleri nedir? Hangi seviyede ne tür sorular sorulmalı belirme için tüm analizler belirlenecek, kurallar kurulacak, hocalara eğitim verilecek, soru bankaları oluşturulacak. Daha sonra özel olarak donatılmış bilgisayarlarla sınav salonlarını hazırlatacağız.

Adaylar, küçük kabinlerde birbirini rahatsız etmeyecek ve etkilenmeyecek bir şekilde sınava girecekler. Sınav süresince güvenlik açısından kamera ile görüntüleri alınacak, bilgisayarın türettiği sorulara verilen cevaplar kaydedilecek. Bazı sorular sesli, bazıları görüntülü olacak. Sonunda adayın kısa bir paragraf yazması istenecek.

Bu proje, BT'nin en ileri düzeyde kullanıldığı, adayların internet üzerinden başvurdukları, para yatırdıkları, sınava giriş belgelerini döktükleri, kendilerine verilen randevu gününde gelip sınava girdikleri, sınavdan ayrıldıklarında da sınava ilişkin belli değerlendirme bilgilerine sahip olduğu bir sistem olacak.

Bu projenin bilişim kısmı kısa sürede çözülebilir. Ama dilbilim konusunda yurtdışından uzmanlara ihtiyaç olduğu için bir hizmet satın alınacak. Bunu 2010'da uygulamaya koymayı düşünüyoruz.

ÖSYM'nin geleceğe ilişkin projeleri hakkında bilgi verir misiniz?

ÖSYM'nin bütün yaptığı sınavları, çoktan seçmeli sınavlar dışında açık uçlu sorulardan oluşan sınavlar haline dönüştürmeyi planlıyoruz. Sadece test usulü sınav yapan ve tüm yükseköğretim programlarına tek bir sınavla öğrenci yerleştiren bizden başka bir ülke yok. Bizim bu sınav sisteminden şikâyetleri azaltmamız için test dışında da sınav yapmamız lazım. ÖSS'de açık uçlu sorular yöneltilip yöneltilememesi bir kaynak meselesi. Bizim sınavları iyileştirebilmemiz için bu birikmeyi önlememiz lazım. 1,5 milyon kişiye açık uçlu soru yöneltilemez. Bu ancak sınava giren sayısının 500 binlere inmesi halinde mümkündür.

ÖSS konusunda gelecek yıllara ilişkin bir değişiklik planlaması var mı?

Biz fikir üretir, konuşuruz ama karar organı değiliz. Türkiye çok hızlı gelişen, AB'ye girmeye çalışan bir ülke. Bu kapsamda düşünürseniz, önümüzdeki yıllarda bu sistemde de ciddi değişiklikler olabilir ama bunun için öncelikle Türkiye'deki ilk ve orta öğretim ile yüksek öğretim kuşağında gelişmelerin olması lazım. Bu konularda bir değişiklik olursa, biz de gerekenleri yaparız; üstelik en kolay yoldan biz uygularız.

TOBB'un yeni projeleri ticaret ve sanayimizin resmini çekecek

Bu yıl TOBB'un uygulayacağı Ticaret Sicil Gazetesi ve Sanayi Kapasitesi Envanteri ile ekonomimize ilişkin en güncel bilgiler uluslararası standartlarda tutulacak

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Yaklaşık 10 yıl önce otomasyon projelerini gündemine alan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), dış kaynak kullanımı, şirket ortaklıkları gibi belli seçenekleri değerlendirdikten sonra bir buçuk yıl önce TOBB Bilgi Hizmetleri Dairesi içinde oluşturduğu Yazılım Müdürlüğü ile önemli projelere imza atmaya başladı.

365 oda ve borsaya proje geliştiren müdürlük, projelerin eğitim, destek, kodlama, geliştirme, sistem analizi ve tasarımı işlemlerinin tamamını kendi bünyesinde gerçekleştiriyor. TOBB Bilgi İşlem Müdürlüğü de bu projelere donanım desteği ve altyapı sağlıyor.

Bu yılın ikinci yarısında devreye alınması hedeflenen Ticaret Sicili Otomasyon Projesi, Türk ticaret hayatının çehresini değiştirecek. Türk ticaret hayatında devrim niteliğindeki bu projeyle artık internet üzerinden tüm firma işlemlerini yapmak, şirket kurmak, şirketlere ilişkin herhangi bir değişikliği (sermaye yapısı, adres vb.) yapmak mümkün olacak. Aynı zamanda doğru, kesin ve güncel bir firma veritabanı oluşturulacak.

Projenin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile entegrasyonu için gerekli görüşmeler devam ediyor. Birçok kişinin kullanacağı projede bilgi güvenliği ve işlem kolaylığı önem taşıyor. İşlem yapmada zorlananlar için çağrı merkezi hizmeti verilecek.

Ticaret Sicili Gazetesi

21 Şubat 1957'den beri çıkarılan Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 1980'den bu yana TOBB tarafından basılıyor. Türkiye ekonomisi için karar destek mekanizmalarının güçlendirilmesi açısından önem taşıyan projeyle yatırımcı ve girişimcilere de hızlı ve güncel bilgi akışı sağlanacak. Tüm sicil gazetelerinin ve uygulamaların elektronik ortama aktarılmasıyla Türkiye'de firma tarihçeleri artık anında çıkarılabilecek, bölgesel ve sektörel bazda çeşitli sorgulamalar yapılabilecek.

Ayrıca bu projeyle Ticaret Sicil Memurlukları işlemlerine standardizasyon ve işlevsel bütünlük kazandırmak; ayrıca, web tabanlı uygulamalar ile iş süreçlerini e-dönüşüm uygulamalarına dâhil etmeleri hedefleniyor.

Yaklaşık üç yıldır süren proje kapsamında 2 milyon civarında Ticaret Sicili Gazetesi yüksek kalitede taranarak sayısal ortama aktarıldı. Aktarılan gazete görsellerinin indeksleme çalışmalarına da hız verildi.

TOBB Yazılım Müdürü Baydar, web tabanlı üyelik takibi ve muhasebe programlarının örneğine az rastlanır birer başarı hikâyesi olduğunu vurguluyor.

Kimleri hedefliyor?

Yazılım Müdürlüğü'nde Java ile web tabanlı olarak geliştirilen yazılım, temel olarak, üç gruba hitap ediyor: Firmalar, ticaret sicili memurları ve TOBB Ticaret Sicili Müdürlüğü çalışanları. Proje devreye alındığında ilgili firma çalışanları ya da mali müşavirleri Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlatmak istedikleri ilanları internetten oluşturabilecek, Ticaret Sicili memurları ise internetten gelen talepleri hızla inceleyip, gerekli kontrollerden sonra çevrimiçi olarak onay verebilecekler.

TOBB tarafında da gerekli onaylar verildiğinde ilan gazetede basılmaya giderken veritabanındaki yerini de almış olacak.

Otomasyon yazılımının halen süren testlerinin yanı sıra Türkiye'deki 238 Ticaret Sicili memuruna eğitim verildi. Halen 110 civarında odada programın testleri sürüyor. Bundan sonra otomasyonun tüm Türkiye çapında yaygınlaştırılması planlanıyor.

Arşivler aktarılacak

Projenin bir ayağı da arşivin elektronik ortama aktarılması. 1957'den beri

çıkan bu gazetelerin elektronik ortama aktarılması çalışmaları devam ediyor. Bu veri aktarımı tamamlandığında Türkiye'de ticaretin yıllara göre seyri, açılan kapanan şirket istatistikleri, yıllar önce kurulmuş köklü şirketlerin neler yaptığı, sermayesini ne zaman artırdığı, nerelere ne zaman şube açtığı, kapattığı, ortak yapısının nasıl değiştiği gibi bilgiler alınabilecek.

TOBB Bilgi Hizmetleri Dairesi Başkanı Atilla Yardımcı, Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu'nun, Bakanlar Kurulu'nun onayıyla aldığı kararlar kapsamında oluşturulan şirket bildirim formlarının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Otomasyonu projesiyle artık ilgili kurumlara elektronik ortamda gönderileceğini bildirdi.

Şirket kuracak kişi artık ilgili kurumları dolaşmayacak. Elektronik ortamda şirketi kurup tescil ettirip onay aldıktan sonra ilgili kurumlara bu bilgiler elektronik olarak gönderilecek. Oluşturulan bilgi alanlarının (adres yapısı, faaliyet kodları vb) uluslararası standartlara uygun olduğu projeyle, kurumların bilgi paylaşımı da tek merkezden sağlanmış olacak.

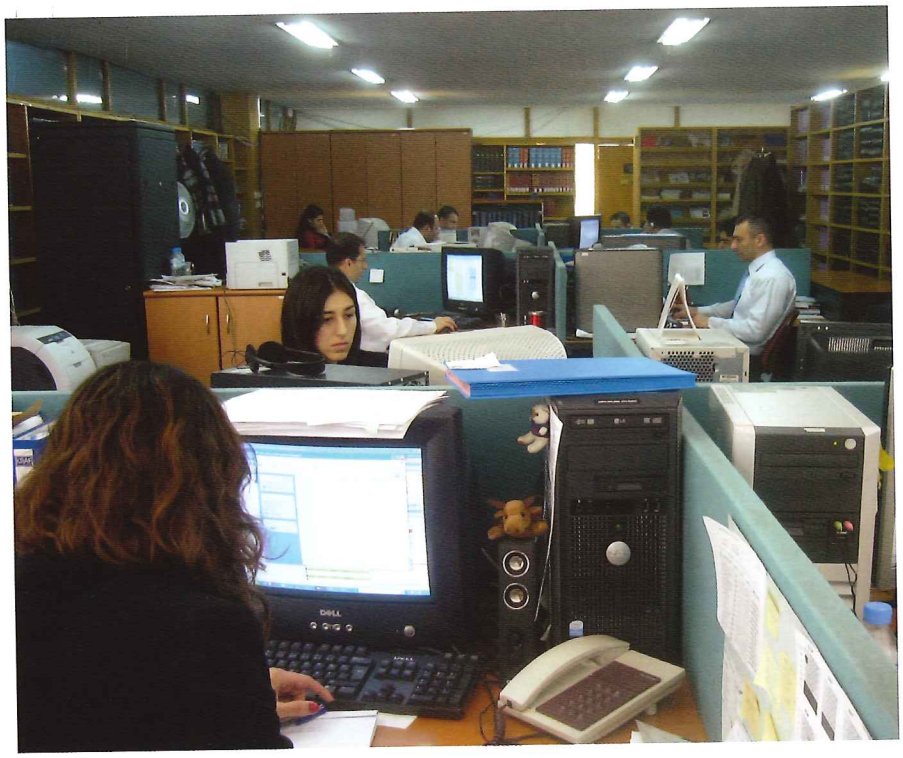

Güncel Sanayi Envanteri

Sanayi Kapasite Raporu Otomasyon Sistemi ile sanayi kapasite raporlarına ilişkin tüm inceleme ve denetleme süreci otomasyon ortamına taşınıyor.

Devreye giren otomasyon projesiyle Türkiye'nin dört bir yanında Sanayi Kapasite Raporu yaptıran tüm sanayicilerin kapasite bilgileri uluslararası standartlara uygun olarak saklanmaya başlandı. Süreci hem hızlandıran hem de standardize eden otomasyon yazılımı, kısa süre içinde sanayiye yön veren karar vericilerin önüne rafine bilgiler sunacak. Kullanıcı eğitimlerinin önümüzdeki ayda tamamlanması planlanıyor. Halen yirmiyi aşkın oda, Sanayi Kapasite Raporları'nı sunulan sistem üzerinde hazırlıyor.

Halen "Türkiye'de sanayi üretimi nedir, ne kadar üretim yapılıyor, firmaların kapasitesi nedir, üretim artıyor mu, azalıyor mu?" sorularına yanıtlarına doğru ve kesin bilgilere ulaşmak çok kolay olmuyor. Sanayi kapasite raporları otomasyon kapsamına alındığı anda bu bilgilere ulaşmak artık daha kolay olacak. Sanayi Kapasite Raporu Otomasyon Sistemi projesi, tamamlandı, şimdilik pilot odalarda kullanılıyor.

Projeyle birlikte sanayi kapasite raporlarının elektronik ortamda üretilirken raporun üretiminden onayına kadar geçen süre bir gün içinde tamamlanacak. Proje, Türkiye'nin sanayi bilgi sistemine en büyük ve en doğru bilgiyi sağlayacak.

Proje kapsamında ilgili kurumlarla entegrasyon konusunda Yabancı Sermaye Müdürlüğü, Sanayi Bakanlığı, TÜİK, Kamu İhale Kurumu ve Milli Savunma Bakanlığı ile görüşmeler sürüyor.

Odalara web tabanlı yazılım

TOBB Yazılım Müdürü Salih Cenap Baydar, TOBB'un müdürlüklerince sunulan çok çeşitli hizmetlerin otomasyonu için yazılımlar geliştirdiklerini, 365 oda ve borsaya hizmet götürdüklerini ve son kullanıcı olarak vatandaşa hizmet sunduklarını bildiriyor. Baydar, web tabanlı üyelik takibi ve muhasebe yazılımlarının, 200'ü aşkın noktadan kullanıldığını vurguluyor.

Söz konusu projeyle oda ve borsalar üye ve muhasebe işlemlerinin takibinde ayrı bir yazılım almazken veri güvenliği ve erişim güvenliği gibi uzman personel de istihdam etmek zorunda kalmamış oluyor. Verinin yedeklenmesi ve erişim güvenliği ile ilgili önlemler de TOBB'daki profesyonellerden alınıyor.

TOBB merkezinde, Yazılım Müdürlüğü bünyesinde çalışan bir çağrı merkezi ise kullanıcılardan gelen telefonları ve faksları cevaplıyor, değişiklik isteklerini ve hata bildirimlerini alarak yazılımcılara yönlendiriyor. 30 kadar büyük oda, yerelde çalışan ve istemci sunucu mimarisinde geliştirilen bu yazılımı kullanıyor.

TOBB'un yürüttüğü önemli BT projeleri

1. Ticaret Sicil Gazetesi Otomasyon Sistemi (Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğü) Yazılımın geliştirilmesi tamamlandı. Eğitimler verildi. Bakanlıktan onay bekleniyor. Yılın ikinci yarısında uygulamaya konulacak.
2. Sanayi Kapasite Raporu Otomasyon Sistemi (Sanayi Dairesi Başkanlığı) Testler bitirildi. Bu yıl tüm Türkiye genelinde yaygınlaştırılacak.
3. Oda-Borsa Üye Takip, Muhasebe ve Ticaret Tescil yazılım uygulamaları (Oda Borsa Daire Başkanlığı) 250'yi aşkın oda ve borsa TOBB'un sağladığı ve teknik destek verdiği yazılımı kullanıyor. Bunlardan 220'si web tabanlı.
4. İş Makineleri Bilgi Sistemi(Oda Borsa Daire Başkanlığı) Tüm iş makinelerinin takibi, hırsızlıklara karşı tedbir geliştirme olanakları veren yazılım tamamlandı. Test için odalara açıldı. Yakında devreye alınacak.
5. Sektör Meclisleri Portalları (Sektör Meclisleri Müdürlüğü) 54 sektör meclisi için web sayfalarını yapımına başlandı. Bu yıl tamamlanacak.
6. Akreditasyon Otomasyonu Sistemi-ATS (Kalite ve Çevre Müdürlüğü) Oda-borsa akreditasyon sürecinin takibi ve yönetimi için ihtiyaç duyulan yazılım tamamlandı ve devreye alındı.
7. Fuar Bilgi Sistemi (Fuarlar Müdürlüğü) Türkiye'de gerçekleştirilen tüm fuarların, fuarları düzenleyen firmaların ve fuarlarla ilgili süreçlerin takibi için ihtiyaç duyulan program hazırlandı. Yakında devreye alınacak.

Bölgenin ağır topu

AB Genişleme Bölgesi, Oracle Türkiye'ye uğurlu geldi. Firma, çalışanı ve işortağının bilgi birikimiyle bir çekim merkezi oldu

Bilişim Haber Merkezi
haber@bilisimdergisi.net

Oracle Türkiye Ülke Çözümleri Müdürü İlker Koçer

Şirket birleşmeleri bilişim endüstrisinde alışageldik bir manzara. Sun'ın MySQL'i, Oracle'ın BEA'i satın alması, Microsoft'un Yahoo atağı bu yıla damgasını vuracak girişimler olarak karşımıza çıkıyor. Bugüne kadar neredeyse 40'a yakın firmayı bünyesine katan Oracle ise bir rekora gidiyor. Şirket birleşmesi sadece bir mali alış verişten ibaret değil. Özellikle birbirine yakın ürün ve hizmet üreten firmalar açısından birleşmeler, müşteri kitlesinin memnuniyeti ve iş kültürlerinin farklılığı gibi kan uyuşmazlığı yaratması olası sorunlara da gebe. Oracle Türkiye Teknoloji Çözümleri Ülke Müdürü İlker Koçer ise şirketin, tüm birleşmeleri gayet iyi yönettiği kanısında: "Sadece tempomuz artıyor ama Oracle, kapıdaki resepsiyontimizden en tepe yöneticimize kadar belli sayısal hedefleri olan insanların çalıştığı bir firma. Başta pazarlama olmak üzere buradaki hemen herkes satıştan evine ekmek götürür. Bu bizim için bir yaşam biçimidir" diyor.

Oracle Türkiye son üç yılda yüzde 30 ortalama büyüme hızına sahip ve 28 ülkenin dahil olduğu AB Genişleme Bölgesi olarak (EECIS) adlandırılan bir bölgede yer alıyor. Koçer'e göre Oracle Türkiye, bu bölgede ikinci sıra için Polonya ile çekişiyor. Listenin başında ise Rusya var. ERP'de JD Edwards ve PeopleSoft, CRM'de Siebel ve iş zekasında Hyperion derken şimdi de orta katman yazılımları üreten BEA'i satın alması, kuşkusuz Oracle'ın kendi iç süreçlerinde de belli bir değişim yaratıyor.

İnsan kalitesi yüksek

Koçer, Türkiye'de etkisi daha çok hissedilen Hyperion ve Siebel satın almaları sonunda bu markalar özelinde mevcut cironun ikiye katlandığını söylüyor. Bu girişimler sonrasında şirket içinde bu markaların da konumlandığı BI, ERP ve teknoloji gibi ayrı iş grupları oluşturuldu.

Büyümenin de kendine özgü bir enerjisi olduğunu söyleyen İlker Koçer, şunları söylüyor:

"Bölge sadece mantıksal bir yaklaşımı ifade ediyor, belli bir merkeze gerek duyulmadı. Örneğin, Türkiye'de oturan 18 çalışanın bölgesel sorumlulukları var. Aynı şekilde Cenevre ve Viyana'dan bazı yöneticiler bu bölgede farklı konularla ilgileniyorlar. Bu bölgede yer aldıktan sonra hem büyümemiz hızlandı, Türkiye'de bazı merkezler açılmaya başladı. Diğer ülkelere baktığımız zaman hem işortaklığı yapımızın, hem de çalışan kalitesi açısından olgunluk düzeyimizin daha iyi olduğu anlaşıldı. Türkiye'de 260 işortağımız var ve özellikle iş ortaklarımızın ekonomiye yaklaşımları ve teknik çözümleriyle diğer ülkelere göre çok daha ileri bir noktada olduklarını görebiliyoruz. Örneğin, finans sektöründeki bilgi birikimimizle bütün bölgede lider konumdayız".

Bölgesel çekim merkezi

İki yıl önce bölgedeki yazılımevlerini Oracle teknolojisiyle tanıştırma amacıyla ISV Migration Center adı altında bir merkez kuran şirket, bu merkez ile yazılımların Oracle platformlarına taşınma hizmetini ücretsiz olarak vermeye başladı.

Koçer, bu merkezde bölgedeki 400 civarında yazılımevinin çözümünü Oracle platformuna taşıdığını söylüyor. Türkiye'den bu merkezi kullanan firma sayısı ise 80 civarında. Merkezde 22 kişilik bir danışman grubu çalışıyor. Türkiye'deki bu merkezin çalışması ilgi görünce buraya bağlı Moskova ve Polonya'da da benzerleri açılmış.

Bölgede bir güç haline gelen Oracle Türkiye altı ay önce de Partner Academy adlı bir çalışmayı başlattı. Koçer işortaklarına yönelik eğitimler vermeye başlayan bu organizasyonu bölgede bağımsız bir eğitim merkezi haline getirmeyi planladıklarını açıkladı. Bu girişimin de Avrupa'da bir ilk olacağını söyleyen Koçer, Partner Academy'yi farklı fiziksel bir ortamda kapsamlı bir eğitim merkezi olarak yapılandıracaklarını söylüyor. Görülen o ki yeni markaların katılımı ile birlikte eğitim, destek, danışmanlık ve lisanslama gibi ana iş segmentlerinde Oracle Türkiye büyümesini sürdüreceği yeni bir döneme giriyor.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

ProCurve Networking by HP

İş Bankası müşterilerinin yüzü HP ProCurve ile gülüyor

"HP çözümleriyle, bilgi işlem altyapısında daha önce yaşadığımız tüm sorunların üstesinden geldik. Şu anda daha istikrarlı ve güvenli bir iletişim ağını kullanıyoruz ve performansımız kayda değer düzeyde arttı. Eskiden yaşadığımız anlık kesintileri ve performans kayıplarını artık yaşamıyoruz. Sistem, dağıtık yapıda olduğu için bir aksaklık yaşansa bile bunu anında düzeltebilecek durumdayız."

Aydemir Şaman,
İş Bankası Bilgi İşlem Müdürlüğü Grup Müdürü

İş Bankası, kesintisiz işleme olanak tanıyan, sorunları banka işlemlerini etkileme aşamasına gelmeden ortadan kaldıran ve yüksek performans sağlayacak olan bir iletişim ağı altyapısı ihtiyacındaydı. Banka, araştırmaları sonucunda taleplerine en etkili şekilde cevap veren HP ProCurve iletişim ağı çözümlerini kullanmaya karar verdi.

Geçmişte kullanılan sistemlerin yedekli bir yapıda olmasına rağmen kilitlenme yaşanan bankada, iletişim altyapısında çok karmaşık, dikey bir yapı oluşturmak yerine, yatay büyüyen, basit bir sistem yapısı tercih edildi. HP ve İş Ortağı Data Market, İş Bankası'nın ihtiyaçlarını karşılayan bir iletişim ağı altyapısı çalışması gerçekleştirdiler.

İş Bankası'nda gerçekleştirilen ProCurve Network anahtarlama uygulaması, bankanın genel merkezini ve tüm yönetim kadrolarını, bir başka deyişle bankanın kalbini kapsıyor. Şubeler ile birlikte bankanın toplam 20 bin 10/100 Mbps Ethernet portunu destekleyen altyapıda bilgiye erişim hızı ciddi önem taşıyor.

HP ile gerçekleştirilen çalışma sayesinde yüksek bant kapasitesi elde edildiğinden, İş Bankası'nın işlem hızı ve müşteri memnuniyeti de arttı. Bugün, banka birimlerinin merkezi anahtarlara bağlantı hızı % 70 oranında artmış durumda. Ayrıca kesintisiz işlem olanağı da, artan taleplerin etkin şekilde karşılanmasını sağlıyor ve bankanın büyüme hedeflerini destekliyor.

Teknoloji

- 3 adet temel ProCurve Network anahtarı
- HP Storage Works Veri depolama çözümleri
- HP Blade sunucular

Data Market

- 1992 yılında kuruldu.
- Türkiye'deki ilk HP kurumsal bayileri arasında yer alıyor.
- Donanım, yazılım, hizmet ve danışmanlık alanlarında faaliyet gösteriyor.
- Müşteri odaklı hizmet anlayışı ile, ihtiyaçlara en uygun, 7x24 kesintisiz ve kaliteli bilişim çözümleri sunuyor.
- Kurumsal pazardaki HP'nin en önemli Sistem Bütünleştirici İş Ortaklarından
- "2007 - En yüksek ciro yapan HP iş ortağı/kurumsal" ödülüne layık görüldü.
- www.datamarket.com.tr

Bu bir reklamdır.

hp invent

Aydınlanmış özçıkar

Kurumsal sosyal sorumluluk, şirketler için taktik mi yoksa stratejik bir gereksinim midir?

Irving Wladawsky-Berger
http://blog.irvingwb.com

The Economist dergisinin 19 Ocak tarihli sayısında Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) hakkında özel bir haber yayınlandı. "Kurumsal Sosyal Sorumluluk, bir lütuf gösterisi gibi görünse de, bugünlerde ana eğilim olarak dikkat çekiyor" diye başlayan haber, bu işin neden birden bire patladığını soruyor ve yanıtlıyor: "Birkaç nedeni var. Firmalar, kendi şöhretlerini ve hatta içinde yer aldıkları iş ortamını korumak için daha sıkı çalışmak zorunda kalıyorlar".

Özel haberin sonraki açıklamalarında ise "Dahası firmalar izleniyor. Utandırıcı haberler dünyanın hemen herhangi bir yerinde görülebiliyor, örneğin firmanızın markasını taşıyan bir giysi üzerinde çalışan bir çocuk işçinin fotoğrafı çekilebiliyor ve anında her yerde yayınlanabiliyor" ifadeleri şöyle devam ediyor; "Dışarıdan gelen bu tür baskıların yanı sıra şirketler, kendi çalışanlarından kendilerine yansıyan güçlü bir kurumsal sosyal sorumluluk talebiyle de karşı karşıya. Bu aynı zamanda yetenekli insanları elde etmek için yapılan yarışın da bir parçası olabiliyor".

Kurumsal sosyal sorumluluk, neden, sadece kurumları iyi hissettiren reklam kampanyalarının bir parçası olarak değil de kendi kültürlerinin içine işlemiş bir değer olarak kucaklanmış olmalı?

Bazı uzmanlar, geçmişte, birçok açıdan bu kavrama karşı çıktı. Bazıları KSS'i iş için yapılması gereken bir gösteri olarak değerlendirdi, hatta kurumun bir numaralı hedefi kazanç sağlamak olmalıyken, bu enerjisini yanlış yönlendirdiğini savundu. 20. yüzyılın ikinci yarısının en etkili ekonomistlerinden Milton Friedman, 1970 yılında yazdığı bir makalede gayet açık bir ifadeyle "bir işin sosyal sorumluluğunun karını artırmak" olduğunu iddia etti.

Bazıları ise bir şirketin sosyal etkinliklere yönelmesini, temelde diğer insanların –hissedarların- parasıyla oynamak olduğuna işaret etti. Bu kişilere göre sosyal etkinlikler, seçilmiş hükümetlerin sorumluluk alanına giren iyi şeylerdi fakat şirketler için uygun değildir. Onların görüş açısından KSS'i dikkate alan firmaların amaçları kuşkuyla karşılanmalıdır.

KSS'in büyüleyici bir konu olduğunu düşünürüm, çünkü özünde, insana işin ne olduğunu düşünme olanağı verir. Bir işin temel önceliği para kazanmak olmalıdır –aksi takdirde hayatta kalamayacaktır. Yine de, bir firmayı, sadece bir para kazanma makinesi olarak tanımlamak da, tek yönlü ve her nedense modası geçmiş bir etkiye sahip.

Öncelikle bu tip önermeler, büyük ölçüde, iş, devlet, topluluklar ve sivil toplumlar –her biri önceden tanımlanmış, değişmeyen rolleri itibarıyla düşünüldüğünde- arasında görece durağan ilişkiler olduğunu varsayar. Bu görüş açısından, şirketlerin üstlendiği rol, kararlı bir şekilde kazanca ve hissedarların gelirlerine odaklanmak; devletin rolü ise az ya da çok kişisel politik ideolojilerden uzak doğru denetim düzeyleri sağlamaktır.

Ancak 21. yüzyılda ekonomi ve toplum arasında küresel bütünleşme ve bağımlılıklar düşünüldüğünde, tüm bu eski sınırlar ciddi ölçüde geçirgen ve yıpranan roller giderek daha karmaşık bir görü-

İşler yolundayken kimse yenilikçiliği düşünmez

Şu anda ABD'nin ünlü üniversitelerinden MIT'de konuk profesör olarak mühendislik sistemleri dersi veren Irving Wladawsky-Berger, IBM Teknoloji Akademisi Onursal Başkanlığı görevinden geçen yıl 31 Mayıs'ta emekli oldu. IBM'e 1970 yılında araştırma merkezi Thomas J. Watson Research Center'da ilk adımını atan Berger, 1985'ten itibaren şirketin ürün geliştirme çalışmalarına katıldı ve IBM laboratuvarlarında geliştirilen ürünler için birçok teknoloji aktarım programını başlattı. Daha sonraki yıllarda ise Unix sistemler ve uygulamaları da içeren büyük sistemlerle ilgili birimlerin yöneticiliğini yaptı. Şu anda Şikago ve Teksas üniversitelerinin yönetim kurullarında danışman ve profesör, BP Danışman Komitesi'nde görev alan kıdemli yönetici, ABD'de teknolojiyle ilgili birçok ulusal komite için de kurucu ve üye olarak hizmet veriyor.

MIT'de ağırlıkla teknoloji eksenli yenilikçilik üzerine dersler veren Irving Wladawsky-Berger'e biz de Bilişim dergisi okurları için birkaç soru yönelttik.

Özellikle şu günlerin fırtınalı ekonomik havası içinde firmaların yenilikçiliğe bakışını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bilişim, yenilikçilik, iş süreçlerinin iyileştirilmesi gibi alanlara yatırım yaparken yönetimlerin öncelikleri neler olmalı?
Hızlı değişen, küresel ve yoğun rekabetin yaşandığı dünyamızda şirketlerin büyümesi çok karmaşık bir süreçten geçiyor. Bu nedenle şirketler, hayatta kalma savaşlarından sonra ellerinde kalan zamanı, parayı ve enerjiyi yenilikçiliğe harcama konusunda endişe duyabiliyorlar. Fakat bu gereksinim, ancak bir şirket gerçek anlamda sıkıntı yaşamaya başladığı zaman bir sorunsal haline geliyor. Aslında genellikle bu yaklaşım da şirketlerin kendi hataları olmayacaktır. Böylesi durumlar ortaya çıktığında firmalar, yenilikçilik, değişim ve gelecek üzerine düşünmeye başlıyorlar. Kuşkusuz yenilikçiliğe sahip çıkanlar, diğerlerine oranla esen fırtınadan daha az etkilenir. Bilişim, yenilikçilik, iş süreçleri ve diğer yapılması gerekenler arasında bir öncelik belirlemek ise çok güçtür. Ortada bir sorun varsa öncelik bunu çözmektir. Aksi takdirde bir gelecek olmayacaktır.

Firmalar yenilikçiliğe hangi noktada gereksinim duyuyorlar. Genelde yenilikçiliği işi kurtarmak için onu bir can simidi olarak mı görüyorlar, yoksa şirketler bunu bir yaşam stili olarak benimsemeye başladılar mı?
Şirketlerin belli bir olgunlaşmaya ve başarıya ulaştığı noktada yenilikçiliğe daha az öncelik vermeye başladıklarını düşünüyorum. Birçoğu, artık buna gereksinimi olmadığını veya bir lüks olduğunu düşünür, genelde mevcut işlerin büyütülmesine ve operasyonlara odaklanırlar. Birkaç yıl sonra ise pazar büyük olasılıkla değişmeye başlar; daha yeni, girişimci ve hırslı rakipler, bu şirketlerin müşterilerini ve pazar payını almaya başlar ve ancak o zaman bunun bir sorun olduğunu fark ederler. Bu noktada yenilikçilik artık bir lüks olmaktan çıkar, rekabete karşı savunma ve geleceğe kalabilmek için ciddi bir gereksinim olduğu anlaşılır.

Teknoloji eksenli yenilikçilik ağırlıklı dersler veriyorsunuz. Bu kavramı biraz açar mısınız?
Teknoloji temelli yenilikçiliği açıklayabilmek için, buhar enerjisi, elektrik, telefon ve interneti örnek verebiliriz. Tüm bu teknolojiler, ilk adımda, daha iyi bir düzeye erişmeye çalıştılar. Fakat nitelikleri gelişip maliyetleri düştükçe ve toplumun erişebildiği bir şey haline geldikçe, teknolojiler, iş dünyasını, toplumu ve insan yaşamları üzerinde dönüştürücü bir etki yaratıyor. Bu teknolojilerin, sarsıcı (disruptive*) bir yenilikçiliği mümkün kıldığını düşünüyoruz.

Yenilikçiliğin genelde genç ve girişimci şirketlerden geldiğini görüyoruz. Büyükler cephesinde ise "yenilikçilik" genelde bu tür kuruluşları satın almak şeklinde gerçekleşiyor! Olgun ancak uzun yıllar sonra yorgun düşen şirketlerin yenilikçilik çabaları sizce yeterli mi?
Evet, yenilikçilik genelde genç, girişimci ve hırslı şirketlerin işidir. Zamanla başarılı şirketler olmaya doğru evrilirler. Fakat bu tür şirketler, sık sık, büyük ve yerleşik şirketler tarafından, yeni bir iş alanına girmenin veya yeni teknoloji ve becerilere sahip olmanın en verimli yöntemi olarak görüldüğü için satın alınırlar.

Bununla birlikte, daha büyük şirketler de yenilikçi olabilir ve kuşkusuz olmalıdırlar. Eğer firmalar, kendi içlerinde gerçekten iyi yeteneklere sahiplerse mevcut ürün ve hizmetleriyle giderek artan bir oranda yenilikçi olabilirler. Dolayısıyla genç girişimci şirketlerin yenilikçiliğe yatkınlığı bir kenara yerleşik büyük şirketler de sarsıcı yeniliklerle ortaya çıkabilirler. Kısaca, bir şirketin yenilikçi olması için izleyebileceği çok sayıda yol vardır. Önemli olan şirket yönetimlerinin atacakları her adımda yenilikçiliğin öneminin farkına varmasıdır.

–

(*) disruptive; Türkçe'ye yıkıcı, bozucu olarak çevrilebilen bu sözcük, şu günlerde yenilikçilik ile ilgili (innovation) metinlerde genelde alışageldik yöntemleri alaşağı etme anlamında kullanılıyor. Bu sıfatı, bazı yerde alışılmadık, bazı yerde ise sarsıcı olarak karşılamayı tercih ettik.

nüm kazanıyor. Dahası, hükümetler, iş dünyasının yetki alanında olan şeyleri yapmak zorunda kalabiliyor veya tam tersi de olabiliyor.

İkinci olarak bu tip önermelerin, duygusal zekayı kısıtladığını da düşünüyorum. Bununla birlikte şirket, ortak hedefler için çalışan insanların örgütleri olarak işin kalbidir. Bir şirket, tabii ki, müşterileri ve aynı zamanda onun potansiyel müşterileri de olan iş yaptığı topluluklar ve ulusları da kapsayan bir ortam ile birlikte hayat bulur. Bir şirket yalnızca ekonomik değil, toplumsal ve –sadece sayılardan değil, insanlardan oluşan- bir politik bir ortamın içinde varlık bulur. Bu insanların birçoğu –çalışanlar, işortakları, müşteriler ve çevredekiler- şirketten, kazanç sağlamasının ötesinde bir şeyler isterler.

İşler, pazardaki markalarının olumlu nitelikleriyle ilişkili olarak ciddi ölçüde zaman, para ve enerji tüketirler. Marka ve müşterisi arasındaki ilişki, duygusal bağlantılar, özdeşleştirmeler, beklentiler ve kimyası nedeniyle [son derece] karmaşıktır. İyi yönetilen şirketler bunu bilir ve bu nedenle kendileriyle ilişki kurmak isteyen insanları, şirkete, ürünlerine ve hizmetlerine çekebilmek gibi olumlu yaklaşımlar ile kazanç elde etme gereksinimi arasında denge gözeten bir kültür oluşturmak için ciddi çaba gösteriyorlar. Zamanımızda bu gereksinim, iki kozmik güce bağlı olarak daha da önemli kazanıyor; küreselleşme –giderek daha fazla sayıda şirket dünya genelinde iş yapıyor ve küresel markaları oluşturmaya çalışıyorlar- ve tabii ki, internet, -firmaların eylemlerini, özellikle yanlış adımları [yansıtarak]- herkesle hızlı bir iletişimi olanaklı kılıyor.

Eğer bana izin verirseniz, şirketlerin kurumsal kültürleri ve markaları açısından sosyal sorumluluğu neden benimsemeleri gerektiğini, en iyi bildiğim şirket IBM'den yola çıkarak, örneklemek isterim. Örneğin, kültürel çeşitliliği ele alalım; bu durum Yahudi ve Küba kökenli biri olan benim için son derece kişisel bir durum. IBM çalışanlarına sağladığı fırsat eşitliğiyle sayılamayacak kadar çok rekora sahiptir.

Örneğin, 1953'te IBM Başkanı Thomas J. Watson, Jr. şirketin fırsat eşitliği politikasını içeren ilk mektubu yayınladı –Bu mektup, ABD Yüksek Mahkemesi'nden, eğitimdeki eşitsiz uygulamaları ciddi olarak gündeme getiren Brown vs. Board of Education davasındaki kararından bir yıl önce ve Sivil Haklar Yasası'ndan ise 11 yıl önce yayınlandı-. Watson, mektupta "Bu örgütün politikası, ırk, renk ve inanç [farkı] gözetmeden söz konusu göreve uygun kişiliğe sahip, yetenekli ve birikimi olan insanlarla çalışmaktır" diyordu. Bu yaklaşı-

mıyla IBM'in tüm kazancını -ki [ayrımcı] iki Güneyli valiye 'ayrı ama eşit' politikalarını reddettiğini de yazarak- riske atıyordu. Ancak onun bu ifadeleri olmasaydı, IBM, dünyanın hemen her yerinde fabrikalarını kuramazdı.

IBM kültürel çeşitliliğe olan ilgisini, firma genelinde sekiz ayrı konsey -Asyalılar, Siyahiler, Eşcinseller ve Lezbiyenler, Latin kökenliler, Erkekler, Amerikalılar, Engelliler ve Kadınlar- kurarak derinleştirdi. Ben de Latin Amerikalılar Liderlik Konseyi'nin kurucu üyesiyim.

Artan rekabetçi, küresel, bilgi ekonomisine doğru yöneldikçe, kültürel çeşitlilik, her firmanın sahip olabileceği en ciddi rekabetçi özelliklerinden biri haline dönüşüyor. Firmanıza uygun en yetenekli insanları çekmek isteyebilirsiniz -Watson'un 1953'deki fırsat eşitliği mektubundaki temel güdü- ve yetenekli insanlar, -dünyanın her yerinde ve kendi ülkenizde işgücünüz- çeşitlenmeye devam ediyor. Ayrıca dünyanın her tarafından müşterileriniz ve işortaklarınız, sizinle iş yapmak istiyor -Eğer onlara ülkelerindeki gibi saygın davranabiliyorsanız ve kendileriye birey olarak ilgileniliyorsanız, bu eğilimleri daha da artıyor-. IBM'in kültürel çeşitlilik politikası, bizlerin, onlarca yıl dünyanın her tarafında çok farklı insanlarla iş yapmamızı sağlayan doğal bir yaklaşımdı.

Kurumsal sorumluluğun "yeşermesine" ne dersiniz -bu şirketlerin, çevre üzerinde yarattıkları etkilere ciddi olarak bakmalarını sağladı-?.. Çevre duyarlılığı ve sürdürülebilirlik inisiyatifleri, bugün toplumun sosyal sorumluluğa sahip şirketlerden en önemli beklentilerinin başında geliyor. Böyle inisiyatifler, sadece, politik doğruları uygulamak hevesini tatmin etmek adına hisse sahiplerinin parasını boşa harcamak meselesi midir?

Doğrusu değil. Bu bir çevre bilincidir ve sonunda bu da bir verimlilik bilincine dönüşür. Firmalar kendi ürün ve hizmetlerine, böylece yeni bir gözle bakar ve her şeyi çok daha verimli yapmaya çalışırlar. Rakipleri karşısında alışılmadık yenilikçilik örnekleriyle ortaya çıkarlar ve kendi endüstrilerinde lider olurlar. Çevre ve sürdürülebilirlik inisiyatifleri, geleneğin bir parçasıdır. Alışılmadık yenilikçilikler, kaçınılmaz olarak, daha az enerji [tüketen] ve daha az atık [üreten] ürün ve hizmetleri geliştirecektir -bu da, [kurumların] sosyal sorumluluk imgesini geliştirmenin çok ötesine geçmesine yardımcı olur-.

Örneğin, IBM, Project Big Green adıyla bilgi işlem merkezlerinde yenilikçi teknolojiler, ürün ve hizmetlerle enerji tüketimini azaltmaya başladı. Bağlantılı diğer bir inisiyatif olan Big Green Innovations, gelişmiş teknolojiler ve hesaplama modelleri ile alternatif enerji, karbon ve su yönetimi gibi bazı çevre fırsatlarını geliştirmeyi amaçlıyor. Ayrıca IBM, kısa ir süre önce, Eco-Patents Commons adı altında Sony, Nokia ve Pitney Bowes ile yaptığı bir işbirliğini duyurdu. Kamuya açık bu patent portföyü, bir bakıma, araştırmacıları, girişimcileri ve her ölçekte şirketleri, çevreyi korumaya yardımcı olacak ürünler, süreçler ve hizmetler yaratması için özendirmeyi amaçlıyor.

The Economist'in özel haberi, sonunda, şuna işaret ediyor; "Tek yönlü bir bakış, şirketler açısından, KSS'in toplumun (eğer mümkünse biraz daha ilerisinde) hızlı değişen beklentilerine yanıt verme çabalarının bir parçası olduğunu söylüyor. KSS, firmanın kendi şöhretini dikkate almanın, risklerini yönetmenin ve rekabetçi avantajlarını korumanın bir sonucudur. Bu iyi yöneticilerin bir şekilde yapmak zorunda oldukları bir şeydir. Bunu iyi yapmak, basitçe, geçmiştekinden daha büyük bir çaba ve net bir odaklanma gerektirebilir, çünkü bilgi, geçmişe göre çok daha hızlı yayılıyor ve firmalar çevrelerindeki ısının arttığını hissedebiliyorlar... KSS'i dikkate almak, aydınlanmış çıkarlara özdeş ve zamanla hissedarlar için sürdürülebilir karlılığa yardımcı bir unsur olabilir".

Haberin şu sonuç bölümüne ise pek katılmıyorum: "İş dünyasının geleceğini, şirketlerin ilkeleri ile onların ticari becerileri arasındaki etkileşimler belirleyecek".

**Çeviri: Yücel Kamcez. Yazarın Ocak 2008 tarihli blog'undan alınmıştır. Köşeli parantezler arasındaki ifadeler çevirmene aittir.*

Demir çelik ateşinde yerli ERP

Tübitak'ın gücü ile ERP'sini geliştiren Model Yazılım, Unilever, Pepsi, Arçelik ve Kürüm gibi dev şirketlere hizmet veriyor

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Kurumsal kaynak planlama uygulamaları üzerine odaklanan Model Yazılım, 1992 yılında kuruldu. Başlangıçta Unilever grubuyla özel sektör proje tecrübesini edinen şirket, 10 yıla yakın bir süredir, bu grubun fabrika otomasyon ve merkezi yönetim binasında hizmet vermeye devam ediyor. Firmanın Pepsi Türkiye ve Arçelik'te de bayii otomasyon kurulum çözümleri bulunuyor.

Tübitak ile birlikte Always adını taşıyan bir yazılım çerçevesi (framework) üzerinde uygulamalarını oluşturan Model Yazılım, burada Visual Studio ile C tabanlı "Anadil" isimli özel bir programlama dili de geliştiriyor. Şirketin, fonksiyon ekibi, ERP modüllerini, bu dili kullanarak yazıyor.

Tübitak destekli

Model Yazılım Genel Müdürü Atila Zeybek kendi ERP yazılımlarını nasıl yarattıklarının hikayesini şöyle anlatıyor:

"Ar-ge çalışmalarını projelendirip Tübitak'a sunmuştuk. 2004 yılında proje Tübitak'da değerlendirildi ve kabul gördü. Projemiz, 2007 yılı başına kadar sürdü. Altyapının, üst seviye mimariye taşınması zorlu bir süreçti, ayrıca ERP tarafında yapılan fonksiyonel geliştirmeler de vardı. Bu noktada Tübitak'tan iki izleyici atandı. Devamında pojeyi daha da geliştirmek istedik. 2007 Kasım itibariyle Tübitak'ta hakemlerin değerlendirmesiyle ikinci projeye resmen başladık. Always adını taşıyan kendimize ait framework üzerinde yazılımlarımızı Microsoft Visual Studio ile geliştiriyoruz. Anadil, bize hazır bir uygulama arayüzü yönetimi sağlıyor ve kolaylıklar sağlayacak bazı işlevsellikleri sunuyor".

Temelde güçlü bir malzeme yönetimine sahip olan Model Enterprise ERP yazılımı, satış dağıtım yönetimi, finans yönetimi, muhasebe yönetimi, üretim yönetim, personel yonetimi, sabit kıymetler, bakım onarım yönetimi gibi modüllerden oluşuyor. Ayrıca uluslarası ölçekteki büyük kuruluşların kendi iş süreçlerini de uyarlayabilmesini sağlayan bir yazılım altyapısına sahip.

Model Yazılım, farklı segmentteki birçok kuruluşa kendi ERP çözümü olan Model Enterprise ERP'yi uyarlıyor. Siemens, Pepsi, Arçelik ve Ünilever gibi kuruluşların yanı sıra demir çelik endüstrisinin önemli şirketlerinden Kürüm Holding de, Model Enterprise ERP kullanıcıları arasında. Kürüm, hem Türkiye, hem de Arnavutluk'ta demir çelik üretimi yapıyor.

Aynı dili konuşmak

Projeyle ilgili olarak Kürüm Holding Proje Koordinatörü Nejat Bocnak şöyle konuştu:

Model Yazılım Genel Müdürü Atila Zeybek

"Kürüm Holding'de önceden standart bir muhasebe paketinin üzerine geliştirilmiş ikinci bir uygulama vardı. Kullanıcılar, ana veri tanımlarını muhasebe paketinde yapıyorken, günlük fiş girişlerini ikinci programda takip ediyorlardı. Ayrıca, satınalma ve stok yönetimi modülleri yetersiz kaldığı için, pek çok operasyon, Excel dosyalarında takip edilmek zorunda kalıyordu. Raporlama ihtiyaçları ise hem muhasebe paketi, hem de ikinci uygulama kullanılarak karşılanıyordu.

Donanım altyapısında oluşabilecek en ufak kesintide veri tutarsızlıklarının oluşması ihtimali vardı. Büyüme trendindeki Kürüm Holding'in ilerideki ihtiyaçlarına cevap verebilecek sağlam bir altyapı ihtiyacı söz konusuydu.

Ayrıca, söz konusu yapı, çalışanların verimliliğini önemli ölçüde azaltmaktaydı. Bu durum, Kürüm Holding yöneticilerini yeni bir arayışa soktu. Bu arayış, Model ve Kürüm'ü biraraya getirdi.

Fiilen birbirine bağlı iş süreçleri ve bu süreçlere bağlı bilgi akışı elektronik ortamda yeniden düzenlendi. Tüm departmanlar aynı dili konuşmaya başladı. Sürecin herhangi bir yerindeki aksaklık, diğer departmanlar tarafından çok daha çabuk ve etkileyici bir şekilde hissedildi. Enterprise Model ile çalışanlar, tam olarak bir ekibe dönüştüler ve tek bir vücut gibi hareket etmeye başladılar. Standart veriler üzerinden süreç performans kriterlerini ölçümleyecek bir yapı kuruldu".

Nezih Kuleyin
nezih@semor.com.tr

Tekerleği neden yeniden keşfetmeyelim?

Patent Ödül Törenleri'nde tanıtılan merdiven, mevcut buluşlar üzerine bir kez daha düşünmemizi sağladı

On dört şubatın, tüm dünyada, sevgililerin unutulmaz kılındığı gün olduğunu biliyoruz. Bu yıl benim açımdan bambaşka bir diğer anlamı daha oldu. Ben artık on dört şubat iki bin sekiz tarihini en temel buluşların bile bir başka gözle yeniden irdelenmesi gereken bir tarih olarak anımsayacağım.

Çünkü bu on dört şubatta öyle inanılmaz bir olay yaşadık ki, ben yaratıcı zekanın tekerlekten başlayarak tüm buluşları yeniden gözden geçirmesi gerektiğine, çünkü bulundu zannedilen birçok buluşun, yeniden gözden geçirilerek, yeni buluşlarla bir başka boyuta taşınabileceğine inandım.

Neden mi?

Türk Patent Enstitüsü'nün her yıl düzenlediği Patent Ödülleri Töreni her yıl olduğu gibi bu yıl da kalabalık bir izleyici topluluğunun katılımı ile yapılıyordu. Önce bir anons yapılarak herkesin yerlerine oturması söylendi, sonra güvenlik görevlileri, koridorları açık tutmak amacı ile ayakta bekleyenleri ite kaka salonun arkasına sürdüler. Başbakan geliyordu! Güvenlik önlemleri her yerde sürerken, sahneye, yaklaşık altı metre uzunluğunda ve bir metre genişliğinde L harfine benzeyen alüminyum profilden yapılmış gibi gözüken bir şeyi getirip bıraktılar.

Bir süre sonra herkes, sahneye bırakılan nesneyi unutmuş, merakla açılışın yapılmasını bekliyorken, Başbakan'ın salona geldiği anons edildi ve tören başladı.

Türk Patent Enstitüsü Başkanı Yüksel Birinci'nin konuşmasından sonra Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO) Genel Müdür Yardımcısı Narendra Sabharwal kürsüye geldi. Konuşması çok ilginçti, bence en önemli tarafı, konuşmasında "WIPO, Türkiye ile işbirliğinden onur duyuyor" demesiydi. Sabharwal'ın konuşması bitince Almanya'nın IENA Fuarında ödül alan ve WIPO tarafından yılın buluşçusu olduğu ilan edilen Murat Nural sahneye davet edildi.

Hepimiz "Neymiş bu yılın buluşu!" diye düşünürken Murat Nural daha önce getirilmiş olan L biçimindeki profil demiri yerden ayağa kaldırıp L'nin kısa kısmını açınca ortaya dört ayak üzerinde duran dik bir merdiven çıktı.

Dik duran demir aksama iki tane de ayak girecek yer yapılmıştı. Murat Nural geldi ve ayaklarını ayak koyma yerlerine koyup çok rahat bir biçimde salonun tavanına kadar dik bir biçimde çıktı. 'Dik Çıkan Merdiven' üzerinde duran Murat Nural, alkış sesinden sağır olabilirdi.

Sonra diğer ödüller verildi. Onlar da çok başarılıydılar şüphesiz ama hepimizin aklı binlerce yıldır kullanılan merdivenin geçirdiği evrimdeydi. Artık benim açımdan geçmişe yönelik ezberimi yeniden gözden geçirme zorunluluğu doğmuştu. Eskiden şöyle düşünürdüm: 'Temel buluşların tamamı yapılmıştır. Önemli olan bu buluşları kullanarak, yeni buluşlar yapmaktır'.

Bu görüşümü değiştirdim. Yaratıcı zeka, "Bundan daha iyisi bulunamaz" denilen her şeyi yeniden ve insanlığın yararına olabilecek bir biçimde tekrar bulabilir. Yaratıcı zekamızı daha da işlevsel kılmak için hepimizin bildiği bir atasözünü değiştirerek şöyle kullanmayı öneriyorum.

Tekerleği yeniden keşfetmeye gerek var, çünkü, merdiven yeniden keşfedildi.

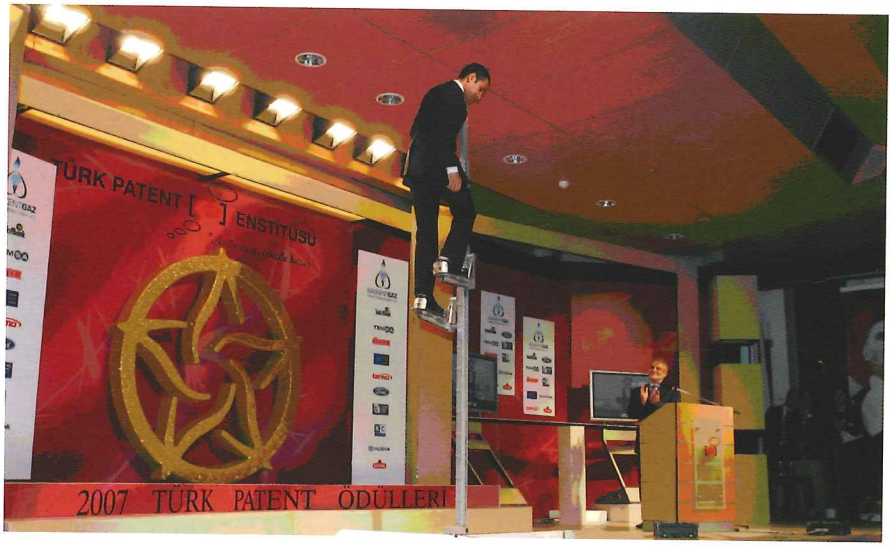

Kısa kısa Çin izlenimleri

Kısa Çin seyahatimde ülkeyi ve insanlarını gözlemledim Çinliler taklitçilik ve kopya suçlamasından fazlasıyla sıkılmış durumda...

Dr. Arzu Baloğlu
baloglu@eng.marmara.edu.tr
Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Shanghai'ya gelmeden evvel Çin hakkında biraz fikrim vardı. Malum bugünlerde hangi ürünü açsanız, üzerinde "Made in China" damgası. İnanamıyorsunuz, bu adamlar bu kadar çeşidi hatta pazarda ne kadar ürün ya da marka varsa her şeyi bu kadar ucuza nasıl üretiyorlar? Gerçekten gözünüzle görmedikçe bazı şeyleri algılamak zor. Ben bu ülkeye geldiğim ilk saatlerde ilk önce trafiği gördüğümde biraz endişelendim hatta çok korktum. Trafikte kurallar var elbette; ama kuralları tanıyan da var, tanımayan da... Yolları, sadece araba ve insanlar değil bisikletli ve motosikletliler de aynı yoğunlukta kullanıyor ve neyin nerede nasıl karşınıza çıkacağı hiç belli değil. Sanki ellerinde ne çeşit araç varsa çevreye dikkat etme kendilerini yola atabiliyorlar. Sadece önlerini görmeleri onlara yetiyor gibi.

Evet, trafiği bu şekilde gözlemledim ama yollarda çok da fazla kaza yok. Artık araba kullanmaktaki ustalık mı, yoksa fazla kuralcılık mı kazayı davet ediyor, bir karar veremedim. Sonradan bu konuyu tekrar düşündüm ve her yerde sonuç odaklı çalıştıkları kanaatine vardım.

Çalışkanlık ve yenilikçilik

Yine "Made in China" konusuna dönersem, bu insanların, gelişmişliği gerçekten hak ettikleri kanısındayım. Her yerde karınca yuvası görüntüsünde çalışma ortamları söz konusu. Gece gündüz, "sınırsız" ve "hayır'sız" bir çalışkanlık gördüm, Shanghai'da. İşe bağlılar ve sorumluluklarının çok ama çok farkındalar. Bir Çinli işine çok düşkün gerçekten. Uzun çalıştıkları için sosyal hayatları ve hobilerine vakit kaldığını sanmıyorum. Bu gezimde çalışmaya ve üretmeye programlanmış bir Çin fotoğrafı gördüm.

OEM gibi orijinal ürünlerin yanında şimdilik kopya ürünler yoğun bir üretim ağırlıkta ve dünyada bu nedenle kalitesizlikten şikayetçi müşteri sayısı da az değil. Ama bu aşamadan sonra Çin'in inovasyon ve ar-ge'ye yatırım yapacağını gözlemliyorum. Kalitesiz, kopya veya ucuz ürün imajını yıkıp kendi markalarını yaratabilmeyi ve küresel pazarda yerlerini almayı çok istiyorlar. Böyle tanınmaktan rahatsız olduklarını da hissettim. Fakat bununla beraber özgün ürünlere yatırım yaptıkları da bir gerçek ki, bu noktada bir haksızlık etmek istemem.

Tasarruf eski alışkanlık

Çin bundan sonra neler yapabilir? Elbette ürün geliştirme ve tasarım. Ve bol bol yenilikçi çalışmalar. Oysa ki bunları gerçekleştirmeleri de zor değil. Gerekli iş gücü, kaynak, iş ahlakı, sorumluluk ve işe bağlılık mevcut. Neden olmasın? Kişi başı çok yüksek maaş aldıklarını sanmıyorum ama az maaş alsalar da dişten tırnaktan artırıp tasarruf yapabilme yaklaşımı ülkede yaşayanların genelinde var. Tasarruf yapma, eskiden beri gelen bir alışkanlık. Çinli yoksulluktan bugünlere geldiği için paranın kıymetini çok iyi biliyor. Harcarken de satarken de kazanmak zorunda olduğunun bilincinde...

Çinli üreticinin en büyük motivasyonu, üretim ve ticaret miktarını artırabilme. Tıpkı trafikte olduğu gibi ticarette de kuraldan ziyade sonuç odaklı çalışılıyor. Kısacası, yeter ki, müşterin olsun, malını sat, sattığın mal pahalı olsun ve bu çarkı mümkün olduğu kadar çabuk döndür. Çünkü para hala çok ihtiyaç var. Çünkü besleyecek nufusları hala çok fazla...

Geleneksel görünüm değişiyor

Çin'de bir taraftan inşaatlar yükseliyor. Dünyanın neredeyse en uzun plazaları burada ve her birinin ayrı birer kişiliği var. Özgün yapıda, yapısı, duruşu, işleyişinin farklılığını keşfetmek zor değil. Rengarenk ışıklarıyla bir başka aydınlatıyorlar şehri, gecenin sisli karanlığında... Rüya gibi, seyre doyulmuyor.

Ülke dış dünya ile yaptığı ticaretten epey gelir elde etti. Artık yenilikçiliğin tam zamanıdır. Yeni bir vizyon ile bu şekilde devam ettiği takdirde Çin'in birkaç zaman sonraki halini merakla bekliyoruz.

Öte yandan ülkemiz adına ise bu gelişmenin sadece takipçisi olmak bize endişe veriyor. İyileştirme, tasarım ve yenilikçi yatırımlar üzerinde hızımızı artırma zamanının çoktan geldiğine yürekten inanıyorum. Aksi takdirde dünyayı dolaşan "Made in Turkey" ürünlerimizin yerini "Made in China" ürünlerin alması an meselesidir.

e-Öğrenme ile öğrenciler daha dikkatli

Projede öğrencilerin dikkat süresi yükselirken, genel öğretim süresinde yüzde 15 tasarruf sağlandı

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında e-Dönüşüm Türkiye Projesi'ne destek vermek amacıyla 2006 Haziran'ında ODTÜ bünyesinde kurulan, e-Devlet Araştırma ve Uygulama Merkezi (EDMER), özel sektör ve kamu tarafından desteklenirken, örnek projeler de imece usulüyle uygulamaya geçiyor.

EDMER'in Bire Bir e-Öğrenme adıyla gerçekleştirdiği projenin birinci aşaması tamamlandı, yaygınlaştırma ve içerikte işbirliğini kapsayan ikinci aşaması başladı.

EDMER Müdürü Ali Arifoğlu, bu projeyle, öğrencilerin dikkat süresinin yükseldiğini ve öğretim zamanında yüzde 15 tasarruf ve içerikte ise yüzde 35 oranında iyileşme gerçekleştiğini açıkladı.

Merkezde, e-Öğrenme ile eğitimde dönüşüm, teletıp bilişim uygulamaları, sayısal köy, sağlık sektöründe mobilite ve RFID teknolojilerinin kullanımı, m-Devlet projeleri yürütülüyor. Kavram kanıtlama (Proof of Concept) projelerinin üzerinde durduklarına dikkat çeken EDMER Müdürü Arifoğlu, e-Öğrenme projesinin, çağdaş eğitim anlayışıyla yetişmiş insan gücünü kullanarak 21. yüzyılda rekabetçi bir toplum yaratabilmeyi böylelikle gelişmiş ülkelerle aramızdaki sayısal uçurumu kapatabilmeyi hedeflediğini söylüyor.

Bire Bir eÖğrenme ile Eğitimde Dönüşüm Projesi'nin deneme aşaması, Mayıs 2007'de pilot olarak seçilen Altındağ Evliya Çelebi İlk Öğretim Okulu'nda gerçekleştirildi.

e-Öğrenme projesinde, Türk Telekom WiMax ve ADSL bağlantısını kurarken, Intel'in Milli Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağışladığı Skoool ile Meteksan - IES firmasının Vitamin içeriği, Intel'in Milli Eğitim'e bağışladığı 60 Classmate PC, Smart Technologies'in bağışı olan 2 adet akıllı tahta ve 2 projektor ile EDMER'in 4 adet öğretmen dizüstü bilgisayarı ve içerik sunucusu kullanıldı.

e-Öğrenme AB'ye anlatılacak

Birinci aşaması bitirilen proje sonucunda hazırlanan rapora göre, e-Öğrenme ile öğretim zamanında yüzde 15'in üzerinde tasarruf sağlandı. Ayrıca öğrencilerin geleneksel öğretimde ortalama 18 dakika olan dikkat süresinin 28 dakikaya yükseldiği belirtiliyor. Projenin çıktıları nisan ayında yapılacak olan ve Avrupa Birliği'nin desteklediği e-Gov Day toplantılarında anlatılacak

Arifoğlu, projenin ikinci fazında bu modelin birden fazla okulda uygulanabilmesi amacıyla bir işbirliği modeli geliştirileceğini söyledi. Bu kapsamda Ankara'da 5 okul birbirine bağlanacak, altyapıları kurulacak ve ortak içerik geliştirme konusunda bir model oluşturulacak.

Şu an toplam 12 olan katılımcı sayısının zamanla artacağını belirten EDMER Müdürü Ali Arifoğlu, "Hem ulusal ve uluslararası stratejik işbirliklerimiz, hem de yeni üyelerle ilgili görüşmelerimiz var" diyor.

Edmer Müdürü Ali Arifoğlu

Sayısal Şehir

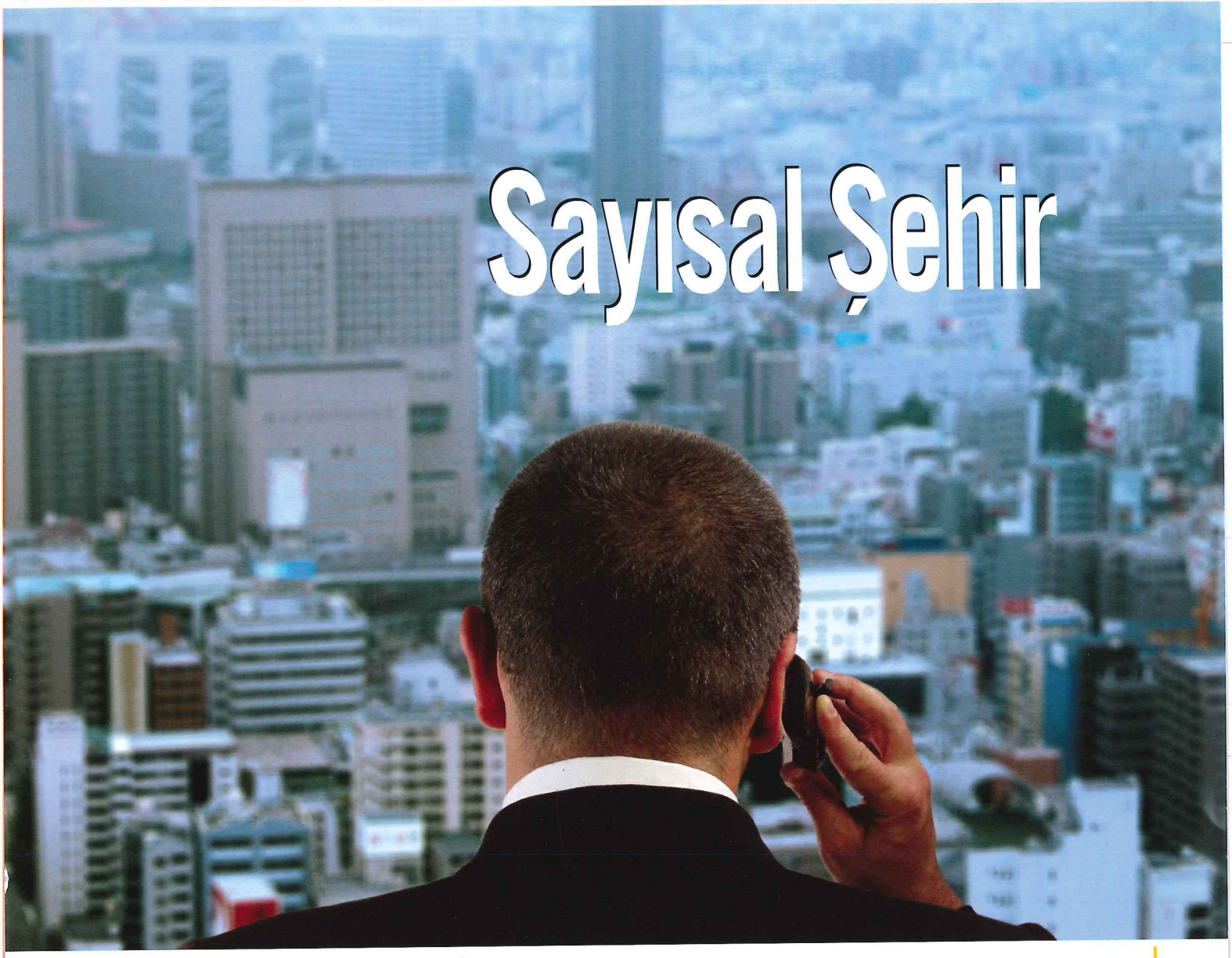

Mobil iletişim teknolojilerindeki baş döndürücü gelişme, hareket halindeki şehir insanına çok fazla seçenek sunuyor. Henüz olgunlaşan iletişim standartları geleceğin şehrini biçimlendirecek

Dr. Ozan Koseoglu
ozankoseoglu@hotmail.com
BSc, MSc, Phd, Grad. Mem. ICE, MIET***

Günümüzde mobil iletişim ve kablosuz ağ teknolojileri cok hızlı bir şekilde gelişmekte ve kullanıcılara birçok yeni olanaklar sağlamaktadır. Bugün dünyada çeşitli ülkelerde "Digital City" adı altında uygulanan ve 2007 senesi içinde Ulaştırma Bakanlığımız bünyesinde araştırılmaya başlanan "Sayısal Şehir" projesi özetle kullanıcıların gerçek zamanlı ve anlık bilgiye ulaşmasını sağlayarak kişisel ve kurumsal bazda zaman ve verimlilik gibi kazanımlar yoluyla hayat kalitesini artırmayı amaçlamaktadır. Bu anlamda projenin Türkiye'de hayata geçirilmesi birçok unsurun biraraya gelmesiyle mümkün olacaktır. Bunlar sırasıyla teknoloji altyapısı, kişisel kullanıcı icin servisler ve hizmetler, kurumsal kullanıcılar icin sektörel bazda yaratılacak uygulamalar ve en önemlisi "insan" faktörünü inceleyerek kullanımı üst düzeye çıkarmak.

Bugün birçok teknoloji yatırımında ön plana çıkan üç faktör teknoloji, insan ve iş süreçleri olmakla birlikte dünyada akademi ve endüstri çevreleri, teknoloji ile birlikte insanın değişimini yeni analiz etmeye başlamıştır.

"Sayısal Şehir" projesi kapsamında bu şekilde bir analiz ve pilot uygulama öncesinde kullanılacak teknolojilerin ve Avrupa'da var olan benzer uygulamaların değerlendirmesi asağıda özet bir şekilde sunulmuştur. Tüm bunların gerçekleşmesine olanak verecek olan tedarik zinciri yönetimi ve operatörler, servis sağlayıcılar, vb. arasındaki işbirlikçi çalışma projenin finans modelinin altyapısını oluşturacaktır.

Yeni teknolojilerin ortaya çıkması ses, görüntü ve data transferinin aynı platformda gerçekleştirilmesine olanak sağlamaktadır. Bugün teknolojinin geldiği noktada operatörler, servis sağlayıcılar ve üreticiler açısından hedeflenen kişisel ve kurumsal bazda son kullanıcıyı her zaman - her yerde düşüncesi ile internet tabanlı kablosuz bir ağ örgüsü içinde mobil cihazlar vasıtasıyla bilgiye ulaştırmaktır. Bu düşüncenin gerçekleştirebilmesi teknoloji açısından kablosuz ağ teknolojilerinin kurulumuna ve mobil cihazların doğru şekilde kullanımına dayanmaktadır.

Sektörde mevcut olan ve "Sayısal Şehir" projesine katkıda bulunabilecek kablosuz ağ teknojileri, 3G ve 3.5G (HSDPA), Wi-Fi (WLAN) Mesh ve WiMAX teknolojilerini içermektedir.

3G ve 3.5G (HSDPA)

Geçtiğimiz yıllarda Avrupa'da telefon şirketleri ve telekom operatörleri milyarlarca dolar harcayarak devlet tarafından satılan 3G lisanslarını almışlardır. Ancak telekom sektöründeki yavaşlama ve ödenen yüksek miktarda lisans ücretleri, teknoloji altyapısının kurulumunda gecikmelere sebebiyet vermiştir.

3G teknolojisi, özetle, GSM teknolojisinde olduğu gibi geniş kapsama alanında video iletişimini, görüntülü görüşmeyi ve mobil internet erişimini kullanıcılara sunmuştur. Teorik hızı 2 Mbps olmakla birlikte asgari 384 Kbps hızla kullanıcılarına hizmet vermektedir. Ancak geçmişte yeni bir teknoloji olması ve insanların sesin dışında görüntülü ve video iletişiminin yer aldığı bir plaformda yeterli iş modelleri geliştirememesi nedeniyle 3G Avrupa'da hedeflenen operatör gelirlerine ulaşamamıştır. Batı Avrupa ülkelerinde yaklaşık altı yıl önce dağıtılan lisanslar sonucunda operatörler ancak son birkaç yılda hizmet vermeye başlamışlardır. Buna karşılık 3.5G veya HSDPA adı altında teknik anlamda 3G'den tek farkı çok daha yüksek erişim hızına sahip yeni bir teknoloji, geçtiğimiz yıl içerisinde operatörlerin gündeminde yer almıştır.

Türkiye'nin şu anki durumda en büyük avantajı Avrupa'da yaşanmış 3G teknolojisinin tecrübesine sahip olması ve aynı zamanda, Google firmasının YouTube adlı internet üzerinden video paylaşımı sağlayan portalı satın almasıyla çok hızlı bir şekilde büyümekte olan mobil videoya dayalı iletişim pazarını yakalamış olmasıdır. Ancak bugün Avrupa'da dahi 3G ve HSDPA teknolijisinin henüz keşfedemediği kurumsal kullanıcı profili doğru strateji ve fiyatlandırma belirlendiği takdirde operatörler icin büyük bir fırsat oluşturmaktadır.

Avrupa'da özellikle İngiltere'de yürütmekte ve incelemiş olduğumuz akademik araştırma projeleri ve çeşitli endüstrilerden firma yetkilileriyle yapmış olduğumuz fikir alışverişleri; 3G ve HSDPA teknolojilerinin kurumsal mobil kullanıcılara görüntülü bilgi paylaşımı adına ciddi bir avantaj sağladığını ortaya çıkarmıştır.

Mobil cihaz pazarında da bugün itibariyle bahsedilen teknolojileri destekleyen çok sayıda ürünün yer alması "Sayısal Şehir" kapsamında 3G ve HSPDA teknojilerini içeren bir pilot uygulamayı desteklemektedir.

Wi-Fi Mesh

Wi-Fi Mesh teknolojisi gündelik hayatımıza ve bugün evlerimize dahi girmiş olan Wi-Fi (WLAN) teknojisinin bir uzantısı şeklinde sektörde yer bulmuştur. Bilindiği üzere Wi-Fi teknolojisi radyo frekansları ile çalışan iletişim noktaları sayesinde mobil cihazlarımıza kablosuz ağ bağlantısı ve kablosuz internet erişimini taşımıştır.

Wi-Fi Mesh ise cok sayıda erişim noktasının birbirleriyle kablolu bir bağlantı olmaksızın iletişim kurabilmesini ve tasarlanan alanda mobil kullanıcının pozisyonun değişmesiyle kablosuz bağlantıda herhangi bir kopma olmamasını sağlamaktadır. Teorik data transfer hızı 54 Mbps gibi 3G'ye kıyasla çok yüksek olmakla beraber kapsama olarak çok daha dar alanlarda kullanılabilmektedir. Bu nedenden ötürü dünya genelinde ev kullanıcılarının, okulların, alış veriş merkezlerinin, kütüphanelerin, ulaşım sistemlerinin, havaalanlarının, vb. gibi çok sayıda bireysel kullanıcının bulunduğu yerlerde kablosuz internet erişimi sağlamak amacıyla kullanılmaktadır.

Bu servisler "hot zone" veya "hot spot" adı verilen bölgelerde gerekli kapsama alanını yaratarak operatörlere ve servis sağlayıcılara kullanıcıların aylık veya anlık kullanımları için ücret ödemeleri karşılığı sağlanmaktadır. Bunun yanında kamu ve özel sektör kuruluşlarında kurumsal çerçevede yaratılan kablosuz ağ erişimi ve mobil teknoloji uygulamalarınn özellikle üretim, perakende, finans, lojistik, sağlık ve eğitim sektörlerinde uygulandığı gözlemlenmiştir.

İngiltere'de yürütmekte olduğumuz akademik ve endüstri tabanlı çalışmalar bu teknolojilerin cok yakında enerji ve inşaat sektöründe büyük çapta yer bulacağını öngörmektedir.

"Sayısal Şehir" projesi kamu kurumlarında ve özel sektör kuruluşlarında çalışma dinamiklerine mobil iş çözümlerini beraberinde getireceğinden Avrupa'da Wi-Fi ve Wi-Fi Mesh kullanılarak başarıyla gerçekleştirilmis birçok proje ve üzerinde çalışılmakta olan araştırma projelerinin Türkiye'deki operatörler, altyapı tedarikçileri ve servis sağlayıcılar tarafından incelenmesi projenin başarısına katkı sağlayacaktır.

Wi-Fi Mesh teknolojisi herhangi bir lisans gereksinimi olmaksızın kısa sürede kullanıcıların hizmetine sunulabilmesi yönünden ve şu anda Türkiye'de çeşitli şekillerde var olması açısından "Sayısal Şehir " projesi kapsamında daha geniş boyutlarda kullanılabilmesi uygun olan bir teknolojidir. Mobil cihaz pazarında 3G'de olduğu gibi bu teknolojiyi destekleyen her çesit ürün yer almaktadır.

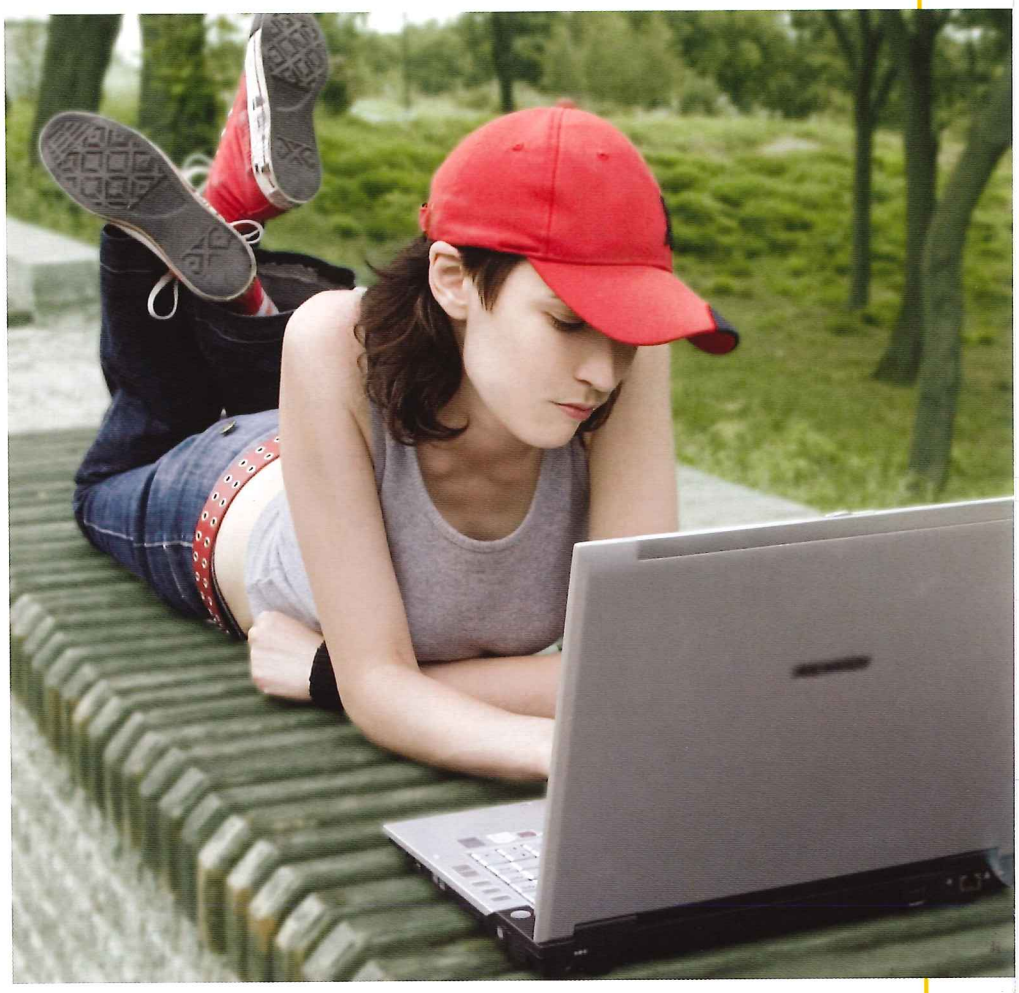

WiMAX

WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Acess) 10-66 GHz frekans aralığında geniş bantta internet hizmeti vermek üzere lisanslı olarak tasarlanmış bir kablosuz ağ teknolojisidir. WiMAX kurulum olarak GSM şebekesinde olduğu gibi baz istasyonu mantığı ile geliştirilmiştir. Ancak GSM ve 3G teknolojisine kıyasla çok daha kolay bir kurulumla gerçekleşmektedir. Kurulum için baz istasyonunun yüksek bir bina veya kule üzerinde olma zorunluluğu mevcuttur. Kapsama alanı olarak çapı 7-10 km olan ve "cell" olarak tabir edilen alan içerisinde 50 km mesafeye kadar sinyal taşıyabilmektedir. Bilgi transferi teorik olarak 75 Mbps olarak tasarlanmış ve bu özelikleriyle Wi-Fi ve 3G teknolojileri arasındaki kapsama ve hız yönünden yer alan tezatlıklardan iyi bir şekilde faydalanacağı öngörülmektedir.

Bu teknoloji, WiMAX 802.16d (lisanssız) ve 802.16e (lisanslı) olmak üzere iki standart ile telekom sektörüyle buluşması planlanmıştır. Bugün dünyanın hiçbir ülkesinde henüz lisanslı olarak kullanıma geçilmemis ve Avrupa'da halen test calışmaları sürdürülmektedir. 802.16d teknolojisinin en büyük dezavantajlarından biri statik bir erişime olanak vermesidir. Örneğin, erişimin olduğu bölgeden bir başka bölgeye araba ile giderken sinyalin taşınamamasıdır. 802.16d teknolojisinin altyapı cihazları birçok teknoloji firması tarafından üretilmiş ve satışa sunulmuştur.

Ancak bu haliyle Wi-Fi teknolojisinin yüksek hızda olan versiyonu olmanın ötesine geçememiştir ve aynı zamanda kurulum maliyetinin Wi-Fi teknolojisinin cok üzerinde olması en büyük dezavantajıdır. Bunun yanında bu teknolojiyi destekleyen mobil cihaz eksikliği de mevcut durumuyla 802.16d teknolojisinin "Sayısal Şehir" projesi için yetersiz kalacağını göstermektedir.

Bunların aksine 802.16e teknolojisinin mobil erişimi desteklemesi, lisanslı altyapısı ve başta Intel olmak üzere birçok mobil cihaz üreticisi tarafından desteklenmesi; "Sayısal Şehir " projesinde çok önemli bir unsur olacağını ortaya koymaktadır. Yapmış olduğumuz piyasa araştırmaları ve İngiltere'de Nortel Networks firmasının da katkıda bulunduğu araştırma projemiz göstermiştir ki, 802.16e uyumlu cihazlar, 2008 yılının ikinci yarısı itibariyla markette yerini alacaktır.

Lisansların dağıtılması ve Avrupa'da WiMAX 802.16e teknolojisinin tam olarak kullanıma geçmesinin 2009 yılı içinde olması beklenmektedir. Sonuc itibarıyla WiMAX teknoloji kurulumu ve kullanımı Türkiye'nin "Sayısal Şehir" projesinde işveren, operatörler, altyapı yüklenicileri ve servis sağlayıcıları açısından en büyük yatırımlardan birini teşkil edecekir.

Özetle, "Sayısal Şehir" olgusu, Türkiye için yeni olmakla birlikte Avrupa çesitli teknolojileri test etme aşamasında bulunmaktadir.

İngiltere'nin şu anda sadece kablosuz networklerin iyileştirilmesi ve birçok alanda uygulanmasına dair "Wired and Wireless Intelligent Networked Systems" adı altında akademik araştırma projelerine ayırmış olduğu bütçe 30 milyon dolar civarındadır. Bu nedenlerden ötürü "Sayısal Şehir" projesine akademik kurumların ve sektörel kuruluşların işbirliği içinde maksimum faydayı sağlayabilmesi Türkiye'nin bilişim alanında en önemli hamlelerinden birini gerçekleştirebilmesine olanak sağlayacaktır.

Uzun yıllardır inşaat sektöründe bilişim uygulamaları alanında çalışan Dr. Ozan Köseoğlu, şu an İngiltere'de Laing O'Rourke firmasında görevlidir.

** ICE (Institution of Civil Engineers- İnşaat Mühendisleri Enstitüsü Üyeliği)*

*** MIET (Member of Institution of Engineering and Technology- Mühendislik ve Teknoloji Enstitüsü Üyeliği)*

Yaratıcı fikirler de istatistiklere girecek

Amerikan Ticaret Bakanlığı, yenilikçi yatırımların ekonomi üzerindeki etkisini anlamak için istatistik sistemini yenileyecek

Bilişim Haber Merkezi
haber@bilisimdergisi.net

Dünyada yenilikçiliği hala soyut bir gerçeklik olarak değerlendirenler var. Ancak Ocak 2008'de yaşanan bir gelişme, yenilikçiliğin ekonomi üzerindeki gerçek etkisini ölçmek isteyen ABD'nin bu yönde kapsamlı bir adım attığını gösteriyor. Amerikan Ticaret Bakanlığı'nın 18 Ocak tarihli bir basın özetinde yer alan haber, Ticaret Bakanı Carlos M. Gutierrez'in başını çektiği ve ekonomi ile yenilikçilik arasındaki ilişkileri geniş ölçüde yeniden ele alacak bir girişimin ayrıntılarını içeriyor.

Habere göre bakanlık, yüksek teknolojili ürünler ve hizmetlerin ekonomi üzerindeki etkilerini ölçecek bir dizi yenilikçilik ölçüm inisiyatifini başlattı. Hedef yenilikçilik verilerini toplayarak her geçen gün artan bu tür yatırımların üretkenlik üzerindeki etkisini tam olarak ortaya koymak.

ABD ekonomisinin gayrisafi yurtiçi hasılası, 30 yıl öncesine göre, üretkenliğinin gelişmesi nedeniyle yüzde 75 oranında arttı. Bu nedenle bakanlık artık yenilikçiliği tanımlamak, ölçmek ve dahası onu daha da ileri taşımak için bazı politikalar geliştirilmesi gerektiğinden hareketle bir komite oluşturdu. Bütün çalışmaların arka planında bakanlığın görevlendirdiği bu güçlü komite yer alıyor.

21. Yüzyılda Yenilikçiliğin Ölçümü Danışma Komitesi, bilişim endüstrisinin önde gelen tepe yöneticilerinin yanı sıra küresel şirketlerin CEO'larından oluşuyor. Bakanlık şimdi bu komitenin aldığı kararları, kamudaki diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte adım adım hayata geçirme planları yapıyor. Komitenin hazırlamış olduğu rapor bir hayli uzun olduğu aşağıya bu raporun devletle ilgili tavsiyeler bölümünü alabiliyoruz. Raporun tamamına erişmek istiyorsanız aşağıdaki web bağlantılarını kullanabilirsiniz:
www.commerce.gov
www.innovationmetrics.gov

Devlet ne yapmalı?

Danışmanlık Komitesi, uzun erimli hedef olarak, devletin, yenilikçilik ölçümlerine ulaşmak için özellikle eşgüdüme vurgu yapması gerektiğini söylüyor. Komite, böyle bir çabanın, mevcut devlet veri setlerinde yapısal bir düzeltmeye; daha iyi ve gelişmiş verilere, istatistik kurumlarının veri setleri arasında gelişmiş bağlantılara ve en nihayetinde tüm verinin paylaşılması / eşzamanlı kılınması için yetki sahibi bir organa gereksinim duyacağını belirtiyor.

Danışmanlık Komitesi hükümete özellikle şu önerilerde bulunuyor;

✔ Ulusal ekonomideki yenilikçiliği ölçmek ve tanımlamak için güçlü bir rehber oluşturun.

✔ Yenilikçiliğin Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'ya ve üretkenliğe katkısını tutarlı tahminlere dönüştürebilmek ve yenilikçiliği daha iyi tanımlayabilmek için istatistik kurumlarındaki mevcut verilerin niteliğini artırın.

✔ Daha kuvvetli yenilikçilik araştırmaları için veriye erişim olanaklarını artırın.

✔ Ticaret Bakanlığı'nın yönetimi altında, yenilikçiliğin gerekliliği, sorunları ve başarılarını ele alan forumlar ve atölye çalışmaları düzenleyin.

✔ Yenilikçiliğin ölçümlenmesi ve analiziyle ilgili olarak uluslararası diyaloglarla katılım arayışını ve Amerika'nın bu çabasının uluslararası uyum-

Yenilikçilik Danışma Komitesi'nin Önerileri

Eğer komitenin önerileri uygulanırsa yenilikçiliğin ABD ekonomisine olan etkisi daha iyi anlaşılacaktır; çeşitli veri üretim ajansları ekonomik istatistiklerinin üretimine ve kalitesine katkı sağlayabilir ve bilgi, yenilikçilik üzerine süren diyalogların doğurduğu ve etkilediği bilginin gelişmesini sağlayabilir.

Ekonomik ölçümler zamanla gelişiyor fakat ekonomi daha hızlı bir şekilde değişiyor. Danışma Komitesi, 21. yüzyılda istatistiki sistemlerimizin geliştirilmesi adına temel göstergelerimizdeki mükemmelliği ve tutarlılığı teminat altına almak adına bir rehber sunabilir.

Çalışan İstatistikleri Bürosu'nun üretkenlik ölçümleri ile Ekonomik Analizler Bürosu'nca (BEA) yapılan GSMH ölçümünü bütünleştirmek, yüksek teknoloji ürünleri ve hizmetlerinin etkisinin karşılaştırmalı muhasebesine izin verecektir. Bu hedef, başlıca sektörler ve ayrıntılı olarak endüstriler için tümleşik tahminlerin geliştirilmesine yönelik bir düzlem oluşturacaktır.

Fikri mülkiyet sermaye stoğu (patenler, copyright'lar ve ticari markalar gibi) gibi maddi olmayan varlıklar ve insan sermayesi, BEA'nın tamamlayıcı yenilikçilik muhasebesinde tanımlanarak ulusal hesaplarımızda, bilgi varlıklarının değeri, aynı fiziksel varlıklar gibi eşit bir konumda sağlıklı bir şekilde ölçümlenebilecek.

Böyle bir muhasebe, Ulusal Gelir ve Üretim Muhasebesi ile bütünleştirildiğinde firmaların yenilikçiliğe yaptıkları maddi olmayan ve ekonominin, aynı miktarda sermaye ve işgücü ile daha fazla üretme becerisini sağlayan yatırımların büyük bir resmini ortaya koyacaktır.

Ulusal Bilim Vakfı (NSF), bugüne kadar, mühendisler ve bilimadamlarınca katkıda bulunulan ar-ge etkinliklerinin verilerinin toplanması sağlayan Sayım Bürosu'nun (Census Bureau) önemli bir işortağı olageldi. NSF ve Census şimdi birlikte geniş bir endüstri kesiminde yapılan yenilikçi etkinliklerin çok ayrıntılı verisini toplamaya çalışıyor. Bu çabalar ABD ekonomisindeki yenilikçiliğe neyin ivme kazandığını gösterecek olan bulmacanın en önemli parçasıdır.

Bu hükümetin tek başına yürüteceği bir proje değildir. Yenilikçiliği ölçmek işbirliği gerektiren bir süreçtir. Şirketler ve akademik kurumlar yenilikçiliğin ölçümlenmesini anlamak, değerlendirmek ve yaygınlaştırmak için birlikte çalışmalıdır. Araştırma, en iyi örnekleri tanımlamaya, veriler konusundaki eksikleri giderme ve ortaya ölçütler koymaya gereksinim duyar.

luluğunu dışarıya yansıyacak şekilde teminat altına alın.

✔ Yenilikçiliğe yol açan unsurların analizi ve veri koleksiyonları üzerinde gerekli tüm çalışmalar yapıldıktan sonra bir Ulusal Yenilikçilik Endeksi geliştirmeye çalışın.

✔ Aşağıdaki önerileri hayata geçirmek için gereken fonlamayı temin edin.

Hükümetler için burada ifade edilen tavsiyelerin birçoğu mevcut programlar ve etkinliklerle bağdaşacak şekilde yapılandırılıyor. Örneğin, ABD Ulusal Gelir ve Ürün Göstergeleri (NIPA), Ticaret Bakanlığı'na bağlı Ekonomik Analizler Bürosu (BEA) tarafından kullanılan resmi bir çerçeve oluşturuyor. Bu göstergeler, sermaye yapısındaki değişimleri, ticareti, gelir ve giderleri, ürün çıktılarını, kısacası Amerikan ekonomisinin sağlığını izlemekte kullanılan verilerden oluşuyor. Bu gösterge setleri, 1929 Büyük Krizi'nden sonra oluşturuldu; 2. Dünya Savaşı ve daha sonraki dönemlerde, yöneticilere çeşitli ekonomik dalgalanmalarda yardımcı olmak üzere sürekli arıtılarak geliştirildi. Şu anda ise ekonomiden sorumlu yöneticilere, kısa erimli ekonomik dalgalanmalarda anında tepki verebilmek için hızlı ve öncelikli politikalar üretmeleri için mükemmel bir destek sunuyorlar. Aslında bu göstergeler (NIPAs) uzun erimli üretkenlik artışının yönünü anlamak ve yenilikçiliği ölçmek için tasarlanmamışlardı. Bugün yöneticilerin dikkatini kısa erimli istikrardan uzun erimli ekonomik büyümeye çekmek için bu göstergelerin de yeniden düzenlenmesi gerekiyor.

Ulusal ekonominin performansını ölçümlemek üzere bir çerçeve oluşturmak için, ulusal ekonomidek yenilikçiliği ölçebilecek ve tüm ekonomi ölçümlerini yeniden gözden geçirilmesini sağlayacak bir devlet programı, en temel bileşendir. Sadece BEA tarafından değil diğer istatistik kurumlarının BEA ile ilişkili olarak katkı sağladığı kayda değer çalışmalar olmakla birlikte bu gelişmeleri sağlamak zaman alacaktır.

Bu programın dört ana bileşeni olarak şunlara vurgu yapılıyor: Ulusal Gelir ve Ürün Göstergeleri ile toplam faktör verimliliğinin (TFP) çeşitli endüstriler düzeyinde tahminlerini entegre etmek; ek olarak yenilikçilik gösterge seti eklemek; sektör verilerini geliştirmek ve maddi olmayan varlıkların ölçümünü geliştirmek. Bu dört bileşenin her biri üzerinde çalışmalar başlatıldı, ancak daha ileri götürülmesi için parasal desteğe gereksinim olduğu söyleniyor.

Danışma Komitesi, istatistik kurum ve kuruluşlarına, veri setlerinin veri tutarlılığını sağlamak; yenilikçiliği anlamayı kolaylaştıracak zengin veriler oluşturmak veri setleri arasında yeni bağlantılar geliştirmeyi desteklemek için bir ajanda oluşturmalarını tavsiye ediyor. Böyle bir ajandanın oluşturulması kuşkusuz yeni bir yasal düzenlemeyi de gerektirebilir. Çünkü istatistik kurumları genelde veri paylaşımı ve dolayısıyla veri tutarlılığını sağlayacak bu tip girişimlerde kendi yönetimlerinin izinlerine tabidir.

İşletme bazında veri ve şirket bazında veriler özellikle yenilikçiliğin ölçümü ve izlenmesi için yararlı olabilir. Birçok Amerikan endüstri istatistiği, temel yapı taşları olarak işletme bazında verileri esas alarak tahminde bulunur. Bu tür istatistiklerin birçok nedenle önemli faydaları vardı. Çünkü işletme bazında verileri gruplarken yaklaşık olarak aynı işlemleri yaparlar. Ayrıca birçok şirket birden fazla işletmeye sahip veya ortak olabilir. Bu işletmelerin her biri farklı coğrafi alanlarda bulunabilir; farklı türde ürünler veya hizmetler üretebilir.

Örneğin, teknoloji lisanslama anlaşmalarını bu şekilde izlemek, yenilikçi süreçlerin etkilerini açıklama noktasında aydınlatıcı olabilir. İşletme bazındaki verileri derleyerek şirket bazlı istatistiklere dönüştürmek, daha nitelikli yenilikçilik ölçütleri belirlemeye yol açabilir. Tek bir veri kaynağından gelen işletme ve şirket bazlı veriler, çoğaltılarak mevcut örnekler arasında karşılaştırma yapabilmek daha büyük bir resim oluşturmaya el verir.

Raporda veri erişimi ve yasal konularda çeşitli düzenlemeler için bakanlığa bir dizi tavsiyede bulunuluyor. Ancak özetle görünen o ki, Amerikan ekonomisi bir yandan sıkıntılı dönemi atlatmaya çalışırken bir yandan da iş dünyasında rekabetin ve bilginin temel dinamiklerini sorgulayan yeni bir yaklaşımı geliştiriyor.

Derleyen: *Yücel Kamcez*

Komitede kimler görevli?

Steve Ballmer (Microsoft) / David L. Bernd (Sentara Healthcare) / James Blachard (Synovus Financial Corp.) / George Buckley (3M) / Art Collins (Medtronic) / Michael Eskew (UPS) / Luther Hodges, Jr. (Phoenix Associates) / John Menzer (Wal-Mart Stores) / Samuel J. Palmisano (IBM) / Carl Schramm (Ewing Marion Kauffman Foundation) / Ashish Arora (Carnegie Mellon University) / Rajesh Chandy (University of Minnesota) / Kathleen B. Cooper (Southern Methodist University) / Dale W. Jorgenson (Harvard University) / Donald Siegel (University of California at Riverside).

Gelecek beş yılda sunucu ve işletim sistemleri pazarı

Araştırma şirketi Gartner, hazırladığı çeşitli raporlarda sunucu ve işletim sisteminde ciddi bir değişim yaşanacağını ortaya koyuyor

Bilişim Haber Merkezi
haber@bilisimdergisi.net

Önümüzdeki beş yıla ilişkin çeşitli öngörülerde bulunan Gartner, teknoloji kullanımında ciddi bir değişim döneminden geçtiğimizi ortaya koyuyor. Araştırma şirketinin 2008 Tahminleri: İşletim Sistemleri ve Donanımların Evrimi Sürüyor başlıklı raporunda dikkati çekilen temel bulgular arasında öne çıkmaya başlayan sanallaştırma; zaman zaman farklılaşan, bazen de birbiri üstüne binen çeşitli işletim sistemi ve donanımların gelişmesiyle güncelliğini koruyor.

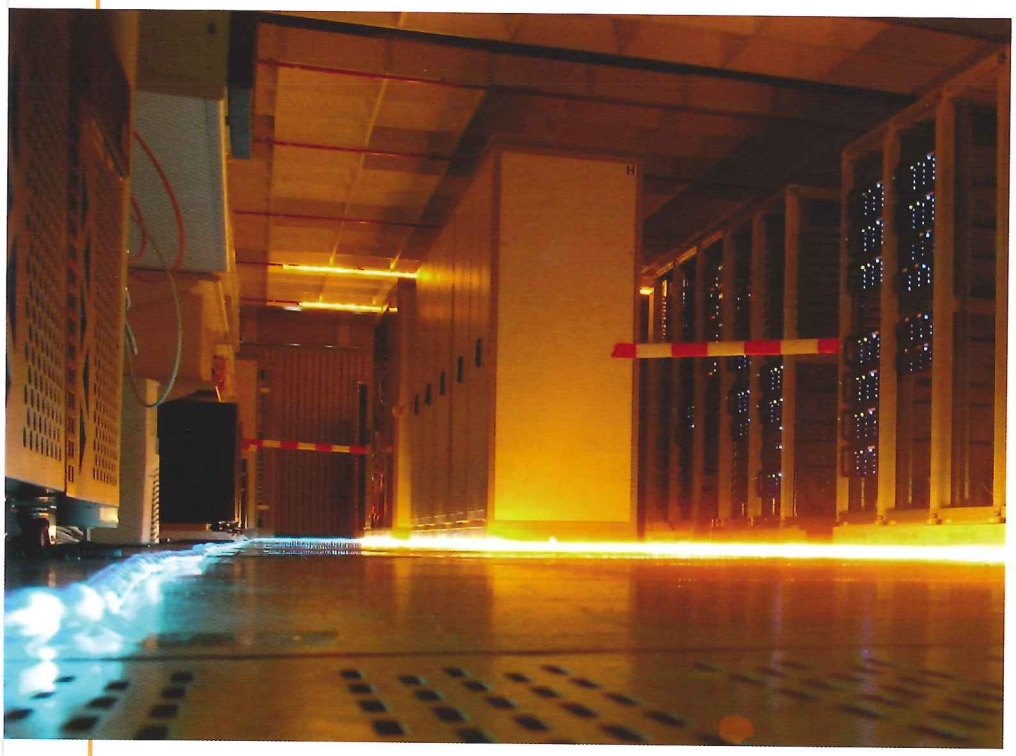

Linux, özellikle ilişkisel veritabanı sistemlerini üzerinde çalıştıran Unix donanımlara yeni bir açılım sağlarken, Çin'in BT dünyasındaki yıldızı da giderek parlıyor. Bu ülkenin de önümüzdeki yıllarda dünyanın ilk 10 sunucu üreticisi arasında alması bekleniyor. Son olarak da istiflenebilen (rack-mounted) ve yüksek performanslı sunucular (blade) arasındaki pazar kavgası devam ederken rekabetin olumlu bir sonucu olarak şirketler, x86 sunucuların yaşam döngüsünü genişleten daha uzun garanti süreleri önermeye başlayabilirler.

Stratejik planlama konuları

Gartner uzmanları, özellikle BT yatırımı yapan ve bu yapılardan sorumlu olan yöneticiler için bazı uyarılarda bulunuyor. Örneğin, uzmanlar, büyük ilişkisel veritabanlarını çalıştıran Unix ve Linux işletim sistemleri arasında, 2009 yılına kadar artık büyük bir teknik fark kalmayacağı görüşünde. Öte yandan yine 2010 yılına kadar sanallaştırma pazarının iki kat büyümesi beklenirken, bazı markaların da bu alanda öne çıkmasına kesin gözüyle bakılıyor. 2012'ye doğru, özgün performanslı sunucular ile istiflenebilir modüler sunucular arasındaki rekabet devam etse bile bu pazarda penetrasyonun önemli ölçüde azalması bekleniyor.

Veri merkezlerindeki kapasitelerin ise 2011 yılına kadar yüzde 30 oranında artacağı saptanırken, BT'den sorumlu üst düzey yöneticileri açısından en temel sorunu, ajandalarındaki "enerji tüketimi" maddesinin oluşturacağı anlaşılıyor.

Linux RDBMS rüştünü kanıtladı

İlişkisel veritabanı yönetim sistemleri açısından (RDBMS) Linux kökenli yazılımlar son iki yılda öne çıkarken, Unix'in gerilemesi dikkat çekiyor. Bu eğilimin hızlanarak devam etmesi kaçınılmaz. 2009-2010 gibi Linux RDBM gelirlerinin toplam RDBMS gelirlerinin dörtte birine yaklaşması bekleniyor. Bu aynı zamanda, 2010 yılında, Linux veritabanı cirosunun Unix veritabanlarından daha yüksek olacağı anlamına da geliyor. Üçüncü nesil Linux yazılımları, BT merkezlerindeki performans gereksinimlerini karşılamakla kalmayacak, ayrıca Linux şirketleri ve Linux için yazılım geliştiren diğer öncelikli platformları da içine alan tüm belli başlı RDBMS şirketlerinin desteğiyle güçlü yönetim araçlarına da sahip olacak. Örneğin, Oracle, 9i ile bu yönde önemli adım atan şirketler arasında.

Gartner, 2006 yılında, 650 yaptığı bir araştırmada, yanıt veren yöneticilerin yüzde 56'sının, gelecek bir yıl içinde kendi veritabanlarını Linux ortamına geçirmeyi planladıklarını bulgulamış; bu yöneticilerin sadece yüzde 25'i bu iş için Unix ortamını kullanmayı düşündüklerini söylemişlerdi. Araştırmaya yanıt veren büyük bir çoğunluk ise tüm kurumsal uygulamaları bu süre içinde Linux ortamına geçirmek istediğini dile getirdiler.

Fiyatları giderek ucuzlayan sunucular üzerinde yekpare ölçeklenebilen ve Unix'den daha hesaplı olan Linux işletim sistemleri, güçlü veritabanlarının ölçeklenebilen mimarile-

riyle bu ekonomik sunuculara dağıtılabilmesi nedeniyle birçok BT yöneticisi tarafından cazip bulunuyor.

Tüm bu etmenlerin Unix ortamında 2009'dan sonra yeni uygulama geliştirmenin önünü kesmesi doğal karşılanıyor. Uzun yıllar Unix ortamına yazılım geliştiren bağımsız sayısız yazılım geliştiricinin Linux platformuna kayması beklenirken Sun Solaris bu konuda ciddi bir istisna oluşturuyor. Çünkü Sun, işletim sistemiyle Linux dünyasının iş alışkanlıklarıyla paralel bir topluluk desteğini ve dahası kendi sunucularını, giderek ekonomik bir tüketim nesnesi haline dönüştüren yeni bir anlayışı öne çıkarmaya başladı. Dolayısıyla Linux ile birlikte ortaya çıkan pazar fırsatını değerlendirerek yüksek hacimlerde iş yapma becerisi göstermeye başladı.

Sanallaştırmaya hücum

Ortada yalın bir gerçek var: Sanallaştırma teknolojisi hızla yaygınlaşıyor. Gartner tahminlerine göre, günümüzde kullanılan sunucuların sadece yüzde 1'i gibi küçük bir kesimi üzerinde 1 milyon civarında sanal makine (VM) çalışıyor. 2010 yılında ise mevcut sunucuların yüzde 14'ünde en az 7 milyon sanal makinenin çalışması bekleniyor. Bu güçlü ivme, kuşkusuz, temel sanal işletim sistemi yönetim yazılımları (hypervisor) ile sanallaştırma yönetim yazılım araçlarının, giderek daha ekonomik fiyatlarda ve her yerde bulunur bir hale gelmesiyle sonuçlanacak.

Bu gelişme, sistem verimliliği ve kullanım esnekliği açısından pazarı yeniden şekillendirirken, özellikle sanal yönetim ürünlerini ve fırsatlarını sunan çeşitli şirketlerin marka bağımlı çözümleri ise işi biraz daha karmaşıklaştıracak.

Çin işi sunucular

Dünya ekonomisi içinde yeni bir güç merkezi haline gelen Çin'de bazı telekomünikasyon firmaları kendi sunucularını üretmeye ve pazarlamaya başladılar. Örneğin, Huawei ve ZTE, oldukça ekonomik maliyetlerle bu işi yapıyor ve işlerini yurtdışında geliştirmek için yoğun bir performans harcıyorlar. Gartner, önümüzdeki üç yıl içinde, zirvedeki 10 sunucu sağlayıcı firma listesinde olasılıkla bir Amerikan firması veya bir Japon markasının yerini bir Çin markasının almasını bekliyor. Dolayısıyla bu gelişme sunucu pazarından da Çin adına önemli bir pay koparılması anlamına geliyor.

Keskin kılıçlara biley!

Yüksek performanslı sunucu serileri ile modüler sunucuların, pazardaki doyum nedeniyle 2012'ye doğru giderek azalan bir ilgiye mazhar olması bekleniyor.

Çeşitli markaların özgün sunucuları, büyüme yönünde bugün belli bir oranda sanallaştırma rüzgarından etkileniyor etkilenmesine ama sanallaştırma çabası aynı zamanda performanslı (blade) ve modüler sunuculara da standart bir görüntü vermeye başladı.

Örneğin, performanslı ve modüler sunucuların, söz konusu zaman dilimi içinde tüm sunucu satışlarının yüzde 21'iyle sınırlı kalacağı tahmin edilirken, istiflenebilen sunucuların pazarda baskın olarak kendini kanıtlaması kaçınılmaz görünüyor.

Enerji tüketimine dikkat

Büyük veri merkezlerinde sunucu sayısı arttıkça enerji tüketimi de ciddi bir sorun haline geliyor. Sunucular, veri saklama ve yedekleme birimleri ve ağ altyapıları bileşenlerinin sayısı artarken veri merkezlerinin yüzölçümünde önemli bir büyüme olmuyor. Gartner, Global 1000 içinde yer alan firmaların yüzde 70'inde son yedi yılda bu yönde önemli bir darboğaz oluştuğunu gözlemlemiş.

Dolayısıyla birçok şirketin yeni sistemleri yerleştirmek için yeni alanlar kiralaması veya satın alması veya finansal kiralama yöntemlerine başvurması gerekiyor. Söz konusu şirketler içinde 10 CIO'dan birinin kendi veri merkezinin enerji faturasını ödemekten sorumlu olduğu saptanmış.

BT yöneticilerine temel öneriler

✔ Çalışanlarınızın becerilerini Unix'ten Linux'a (Solaris'e de olabilir) aktarmak için eğitim planlarınızı yapmaya başlayın. Uygulama ve veritabanlarınızı aşama aşama hesaplı donanımlar üzerine taşımaya başlayabilirsiniz. 2.6 çekirdeği kullanan Linux dağıtımları üzerinde üçüncü nesil uygulamaları çalıştırabilirsiniz.

✔ Sanallaştırma teknolojilerini kullanmayı planlıyorsanız, tek bir markaya bağımlı kalmayın ve uzun vadeli taahhütlere girmeyin. Bu nedenle kısmen çeşitli araçları deneyip sonuçlarını test edin.

✔ Özellikle dünya çapında iş yapan firmaların bölgesel ofislerinde kullanmayı planladıkları sunucular için yeni gelişen Çin etmenini göz önünde tutmaları salık verilir.

✔ BT birimleri, raf sunucularına yatırım yapmayı sürdürebilirler.

✔ Olası yüksek enerji faturalarına hazırlıklı olun ve bunun için önleminizi alın. Özellikle finansal şeffaflık ve bütçe ayrıntıları, CIO'ların işini kolaylaştırabilir.

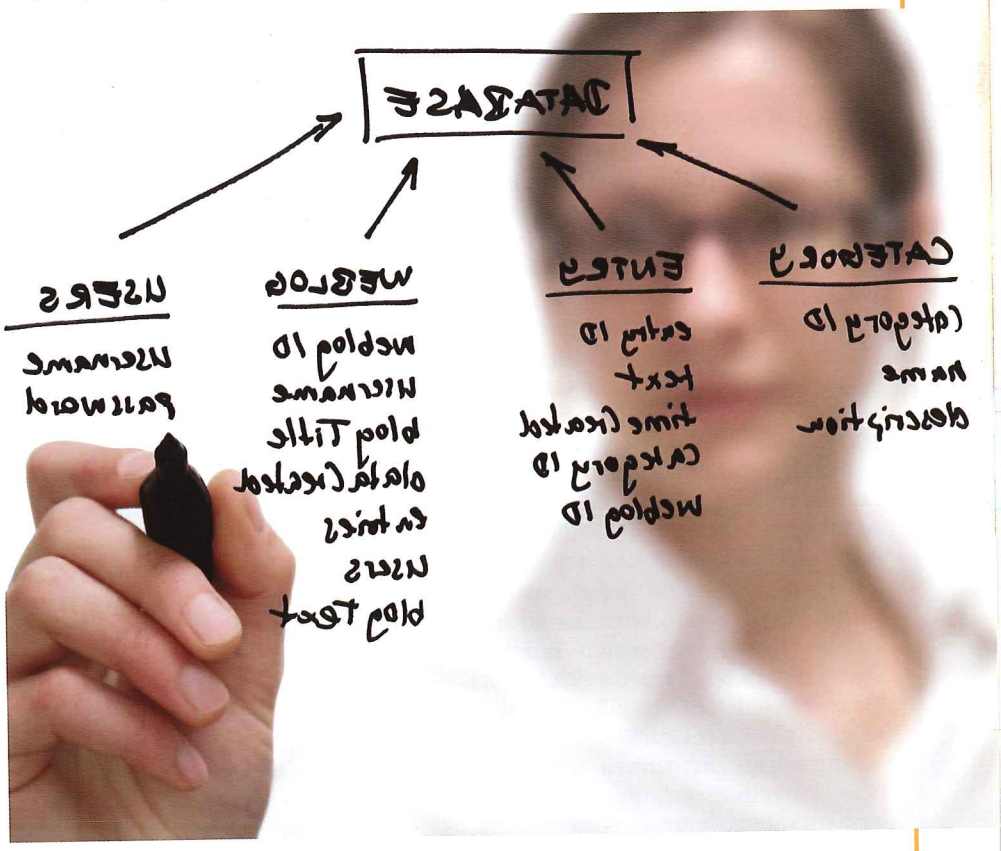

Doc. Dr. Erkan Tekman
Pardus Projesi Yöneticisi
tekman@pardus.org.tr

Özgür yazılım neden satıyor?

Yazılımın toplam sahip olma maliyetinin (TCO) yanı sıra şimdi gündemde başka bir kavram var: Toplam Inovasyon Maliyeti (TIO)

Geçen yazımızda özgür yazılım şirketleri arasında başarı hikayesi olarak adını geçirdiğimiz MySQL'in Sun Microsystems tarafından, hem de 1 milyar ABD Doları'na satın alınması pek çok gözün, bir kez daha, özgür yazılım tarafına çevrilmesine neden oldu. Ardından da QT uygulama çerçevesinin geliştiricisi Trolltech'in Nokia'ya 150 küsur milyon ABD Doları'na satılması... Koca koca şirketler neden minik (kendi boylarına ve kimi endüstri ölçütlerine göre) özgür yazılım şirketlerini satın alıyorlar? Hem de bu minik şirketlerin yıllık gelirlerinin 10-20-50 katı paralar ödeyerek. Yanıt basit: Özgür yazılım satıyor! Geçen yıl 50 milyon ABD Doları kazanan MySQL'in bu yıl 70 milyon ABD Doları'nı rahatça geçmesi bekleniyor: Yılda yüzde 40 büyüme, hem de yıllardır bu şekilde sürdürülebilen bir büyüme. İşte bu yazımızın temel sorusu:

İnsanlar, daha önemlisi kurumlar, neden özgür yazılım ürünleri satın alıyorlar?

Özgür yazılım ürünleri, adı üzerinde, yazılım ürünleri. Yani, kullanıcı, bir yazılım ürününden ne bekliyorsa, özgür yazılım ürünlerinden de aynı şeyleri bekliyor. Bu beklentileri üç eksende toplayabiliriz: İşlevsellik, güvenlik ve maliyet. Hayal ve ümit edilen, kullanıcı tarafından arzu edilen tüm işlevleri yerine getirirken hiçbir güvenlik sorunu yaratmayan, buna karşın makul bir fiyatı olan yazılım ürünleri. Doğal olarak bu mümkün değil, hatta bir eksende ilerledikçe diğer eksenlerde geriliyorsunuz genelde.

İşlevselliği artırmaya çalıştıkça hem güvenlik sıkıntıları yaşamaya başlıyorsunuz, hem de fiyat yükseliyor. Sistem çok güvenli olsun deyince hem işlevleri kırpmanız gerekiyor, hem de maliyet artıyor. Ucuza mal olsun dediğinizde ne iş görüyor, ne de güvenli oluyor...

Özgür yazılımın temel iddiası, özgür yazılım ürünlerinin her üç eksende sahipli yazılıma göre daha avantajlı olabileceği yönünde. Yani daha ucuza, daha işlevsel ve daha güvenli kod üretmek ve bu kodu yaşatmak mümkün. Böyle olursa, doğal olarak, kullanıcılar da seçimlerini özgür yazılım ürünlerinden yana kullanırlar, herkes özgür yazılım satın alır, özgür yazılım şirketlerinin gelirleri artar ve bu şirketlerin de piyasa değerleri yükselmeye başlar. Ve öngörüsü kuvvetli büyük şirketler, eğer kültürel açıdan da bir sorun yaratmazsa ufak özgür yazılım şirketlerini satın almaya başlarlar; geleceğe hazırlık...

Peki, özgür yazılım neden satıyor? Özgür yazılım ürünlerinin edinme maliyeti 0, yazıyla "sıfır". GPL ve çoğu özgür lisans bunu sağlıyor. Sırf bu açıdan bakınca özgür yazılımın çok ciddi bir avantajı varmış gibi duruyor, ama özgür yazılım şirketlerinin de para kazanması imkansız hale geliyor. Oysa, bir yazılım ürününün gerçek maliyetini ölçmek için farklı bir ölçü var: TCO = Total Cost of Ownership, yani toplam sahip olma maliyeti.

Bedavaya edindiğiniz yazılımı sisteminize adapte etmek, bakımını ve güncellemesini yapmak, kullanıcılarınızı eğitmek ve diğer işler için harcamanız gereken parayı, sistemin çalışmamasından doğacak işgücü kaybını, vb. baştan hesaba katmanız gerekiyor. Tabii aynı masraflar lisans ücretini ödeyerek aldığınız sahipli yazılımlar için de söz konusu. Artık oyun bir TCO karşılaştırması haline geliyor.

Ama unutmamalı ki GPL'in ve diğer özgür lisansların sağladığı yalnızca bedelsiz dağıtım değil. Özellikle kaynak koduna erişme son derece önemli bir unsur. Sahipli yazılım üreticileri ve taraftarları çoğu zaman bu özelliği "Son kullanıcı ya da kurumsal kullanıcı, kaynak koduna dokunmuyor ki hiç!" diyerek değersiz göstermeye çalışırlar. Oysa kaynak kodunun açık olması, bilginin özgürce el değiştirmesi, fikri mülkiyetin paylaşımı bir yandan özgür yazılım ürünlerinin işlevsellik ve güvenlik eksenlerindeki üstün performansının temel nedeni olurken, diğer yandan da bedelsiz dağıtım modelinin sürdürülebilirliğini sağlıyor.

Yani işin kaynağında kaynak kodu var!

Ötesi, özellikle son yıllarda daha fazla dillenmeye başlayan yeni bir kısaltma var: TIO – Total Innovation Opportunity, yani toplam inovasyon fırsatı. Pek çok kişi kaynak kodunun açık olmasının inovasyonu artırıcı bir etkisi olduğunu, özgür yazılım kullanan firmaların -kaynak koduna müdahale etsinler ya da etmesinler- bilişimde ve bilişime bağlı operasyonlarında inovasyon yaratarak rekabet avantajı elde etmelerinin daha kolay olacağını, hikayenin basit TCO hesabından çok daha derine indiğini savlıyorlar. Artık yazılım alımlarında TCO, ve daha önemlisi TIO karşılaştırması da yapmanın zamanı geldi mi dersiniz?

Eski köye yeni adet şart!

Sektörde toparlayıcı ve öncü olmayı hedefleyen İnovasyon Derneği, Türkiye'nin İnovasyon Öncüleri Yarışması'nı gerçekleştirecek

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Uluslararası literatürde, yeni fikirleri kullanarak veya mevcut bilgileri çok farklı yollarla uygulayarak ticari bir yarara dönüşen önemli değişiklik sağlama olarak tanımlanan inovasyon, Türkçesi ile yenilikçilik, bugün hayatımızın önemli bir parçası. İnternet, cep telefonları, kişisel bilgisayarlar, kompakt diskler, hep birer inovasyon olarak ortaya çıktı.

Üniversite-sanayi-devlet üçgeni işbirliğinde DPT, TÜİK, TSE, KOSGEB, TTGV ve TÜBİTAK gibi kurumlar, bugüne kadar inovasyon için, birer aracı, koordinatör, destekleyici ve denetleyici rol üstlendiler. Son yıllarda yayınlanan ve herkesin dilinde olan, iş dünyası ve liderlerin sıklıkla söz ettiği, inovasyon, şimdi de bir dernek çatısı altında Türkiye'nin gündeminde. Mart 2007'de kurulan İnovasyon Derneği, Mevlana'nın "Dün dünde kaldı cancağızım. Bugün yeni şeyler söylemek lazım" sözünden hareket ediyor.

STK, kamu kurumları ve özel sektörden inovasyon uzmanlarının biraraya gelmesiyle oluşturulan İnovasyon Derneği (İNODER) Başkanı TOBB Sanayi Dairesi Başkanı Mustafa Lale, toparlayıcı ve öncü olmayı hedeflediklerini söylüyor. Türk şirketleri için inovasyonun yeni bir kavram olduğuna, bu alanda sistemli ve stratejik adımlar atan firmalar bulunduğu ancak sayısının fazla olmadığına dikkat çekerek "İnovasyon, kurumsal bir sistemin varlığı sayesinde gerçekleşmiyor. Bu nedenle de sürekliliği ve etkisi yeterli düzeyde olamıyor. Gözlemlediğimiz kadarıyla bu alanda yapılması gereken çok şey var" diyor.

Mustafa Lale, "Bizim kültürümüzde de iki günün birbirine eşit olmaması istenir. Bu da yenilikçiliği çağrıştırıyor. İnovasyonu çok iyi değerlendirebilirsek bunun katma değerlerinin de çok ciddi olacağını biliyoruz" diyor. "Devlet, bu alanda benimsediği politikayı, hem kamuya, hem de özel sektöre hissettirmeden uygulatabilmeli" diyen Lale, derneğin, devletin pek çok kuruluşunu tetiklemek ve inovatif düşünmeyi sağlamak için üniversite, kamu, özel sektör ve konunun ilgili tüm kesimleriyle işbirliğine gireceğini söylüyor.

Türkiye'de inovasyonun sürekliliği ve etkisi yeterli düzeyde olamadığını dikkat çeken İnovasyon Derneği Başkanı Mustafa Lale, bu alanda tetikleyici olmak istediklerini söyledi.

İnovasyon Öncüleri Yarışması

Dernek bu amaçla bu yıl "Türkiye'nin İnovasyon Öncüleri Yarışması"nı gerçekleştirecek. Yarışma hem KOBİ'ler hem de büyük işletmeler için yapılacak. Yarışma için Türkiye 12 gruba ayrıldı.

Gruplar önce kendi içlerinde yarışacaklar ve 3 Kobi ile 3 büyük işletme seçecekler. Her bir bölgenin yarışma ödül programı bölgesel olarak yapılacak.

Ankara'daki jüri ise bunların hepsini değerlendirecek. Yarışmanın gerek yerel anlamda bölgelerde gerekse Türkiye genelinde inovasyonun tanıması anlamında ses getirmesi bekleniyor.

İnovasyon Derneği, inovasyon kültürünü küçük yaşlardan itibaren çocuklara aşılamak üzere "Eski Köye Yeni Adet Getirin- Var Olan Problemleri Yeni Fikir ve Yöntemlerle Çözümlemek" adlı kitap hazırlığı içinde.

İnovasyon Derneği Yönetim Kurulu'nda, KOSGEB Başkan Yardımcısı Mustafa Çolakoğlu, Sağlık Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı Mustafa Bulun, Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı Doç. Dr. Ahmet Kesik, Tecnolopolis Türkiye Direktörü Şirin Elçi, Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu üyesi Alp Boydak ve Türk Patent Enstitüsü'nden Arife Yılmaz yer alıyor.

Küreselleşmenin getirdiği bir sonuç olarak bize yenilikçilik kavramı biraz gecikmeli yansıdı belki ama önümüzdeki yıllarda çok daha hızlı bir şekilde Türkiye'nin gündemine oturacak gibi görünüyor.

Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mustafa Akgül:

"AB ülkelerinin hiçbirinde 5651 ruhunda bir yasa yok"

Nisan'da İnternet Haftası'nın 11'incisi gerçekleştirilecek. Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mustafa Akgül ile internetimizin "hal-i pür melal"ini konuştuk

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

İnternet Haftası'nın bu yıl kaçıncısı kutlanacak?

İnternet Haftası 1998'de başladı. Bu yıl 11.'sini yapıyoruz. Türkiye interneti 15. yılını dolduruyor. Bu etkinlik, internet kültürünü geniş kitlere yaymak için, halkı internetle tanıştırmak, ve internetli ilgili gelişmeleri ülkenin gündemine koymak için yapılıyor.

Bizler, internetin sanayi devriminden daha önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle ısrarla, interneti anlatmaya, yaymaya ve bundan toplumsal yarar sağlanması için çalışmaya devam ediyoruz. İlk yıllardaki sloganımız "İnternetle Tanışın... İnternet Yaşamdır!" idi, şimdi sadece "İnternet Yaşamdır" halini aldı. Geçen yıl Samsun'da yapmıştık. Bu yıl ise Doğu'da bir merkezde yapacağız.

İnternet Haftası'nı ilk düzenlemeye başladığınızda amaç ve hedefiniz neydi? Amaç ve hedefinize ulaştınız mı?

Bu uzun soluklu bir mücadele. İlk hedefler gerçekleşseydi, hedefimizi daha da büyütüp devam ederdik. Ama, düşünün ki, ülkede nüfusun yaklaşık yüzde 25'i interneti duymamış bile, kullanan ise yüzde 25 civarında. Kırsal kesimde kullanım çok düşük. Ülkede 12 milyon insanımız günlük 1 doların altında bir gelire sahip. İnternet ve bilişim okur yazarlığı, modern dünyada, temel bir yurttaşlık hakkı haline geldi, evrensel hizmet kapsamına girdi. 12 milyon kişinin, BT ve internetle tanışması demek kendi bireysel gelişimi için bu aracı kullanabilmesi anlamına gelir. Bu da, toplumun çok bilinçli bir çabası ile mümkündür. İnternet, zaman ve mekan farklarını azaltan, büyük bir fırsat yaratıcısı ve eşitleyicidir. Toplumun elitlerinin yanında en yoksul kesimleri de bilişim ve internetten yararlanmalı.

İnternetin Türkiye'deki gelişimi nedir? Bu konuda neler yapılması gerekiyor?

Türkiye'de internet yaygınlığı dünya ortalamasını yakalamış durumda ama hedeflerimiz, Avrupa ortalamasının çok altında. Bardağın dolu tarafında başarılı e-devlet projeleri var; finans sektörü, bazı sektörlerde profesyoneller, iş dünyası, göreceli olarak okullar iyi durumda. Ama, kırsal kesim, Kobiler, esnaf ve varoşlar büyük ölçüde internetle tanışmamış durumda.

Bilgi Toplumu Stratejimiz (BTS) var ama toplum ve uygulayıcılar için bu bir sır gibi. Siyasal sahiplenme, entelektüel liderlik, örgütlenme, yönetişim, serbestleşme, insan gücü, pilot projeler ve sayısal bölünme konularında ciddi sorunlarımız bulunuyor. Bir başka deyişle, Türkiye gemisinin rotası, bir türlü Bilgi Toplumu'na dönemedi. Döndürmek için kapsamlı bir çaba da görünmüyor. DPT'de Türkiye'yi bilgi toplumuna taşıyacak operasyonel bir alışkanlık ve bir yapı bulunmuyor. Konuyu koordine edecek kişiler çekingen davranıyor.

BTS, aslında bir e-devlet stratejisi. E-devlet projeleri de bir tüketici hizmetidir. E-devlet denilince herkesin aklına kamuda yürütülen BT projeleri geliyor. Halbuki Türkiye'nin yapması gereken üretim ve kalkınmadır. Türkiye, üretime, inovasyona, ar-ge'ye ağırlık vermeli. Bilgi toplumunda temel zenginlik, yetişmiş yurttaşların beyinlerindeki bilgidir, beceridir, bireylerin yaratıcılığıdır. Ar-ge ve inovasyon, bağımsız düşünen, eleştirel bakabilen, gelişmiş bireylerin bulunduğu ortamlarda gelişir.

Türkiye, geniş kitleleri bilişim ve internetle tanıştırmak için bir seferberlik ruhuyla, kamu, özel sektör ve STÖ'ler, hep birlikte çalışmalı. Eski bilgisayarlar; 100 dolarlık dizüstü bilgisayar projesi; ücretsiz, sağlam ve güvenilir açık kaynak kod yazılımlarının tümü bu amaçla kullanmalı. Türkiye'de de bu yönde ciddi pilot projeler yapmalı ve sayısal bölünmeyi önleme konusunda ciddi çabalara girişmeliyiz.

Türkiye'de bilgi toplumuna dönüşümde özel sektörün önü hâlâ büyük ölçüde kapalı. Telekom sektöründe, servis sağlayıcılığında ve kablo internette özel sektörün can çekiştiğini görüyoruz.

Bilgi toplumu bağlantılı indekslerde genelde 40. - 50. sıralardayız. En son Birleşmiş Milletler indeksinde 60. sıradan 76'ya düştük. Bazı e-devlet indekslerinde ise 20 civarına çıktığımızda oluyor. Ama, internet ve temsil ettiği değişimin, en az Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde olduğu kadar toplumu dönüştürecek bir proje olduğunu, entellektüeller dahil, pek fazla kimseye anlatamadık.

İnternet haftaları daha önce daha ses getirici bir şekilde kutlanıyordu? Şu anda belki yaygınlık anlamında yurt çapında daha geniş bir katılımla yapılıyor ama özellikle hükümet ve si-

yasiler tarafından fazla sahiplenilmiyor. Bunun nedeni nedir?

Çok başlılık. Kendini internet ve bilişimin koruyucu olarak gören çok kişi var ama bunu gerçekleştirecek uzmanlık ve yapılanmayı gerçekleştiren, buna vakit ve enerji ayıran yok. İnternet Kurulu'nun uzun dönemdir aktif olmayışı ve şu an yokluğu da bununla bağlantılı bence. Öte yandan bu işin motoru olacak özel sektör, telekom firmaları, ISS ve internet cafeler zor durumda, yaşama kavgası veriyorlar.

Devlette kafa karışıklığına bir örnek vermemiz gerekirse... DPT Bilgi Toplumu Dairesi, 2003 Şubat'ında 5 kişi ile başladı, şu anda 15 civarında uzman çalışıyor. Türk vatandaşlarını internette zararlı içerikten korumak için kurulan ve 5651'in getirdiği sansür amaçlı internet dairesine ise 90 kişilik kadro verildi. Sanırım onlarda da şu anda 30 küsur kişi var. Çelişkiye bakın ki, interneti ve bilgi toplumunu büyütmek için 5 kişi, ama marjinal bir problem için 90 kişi. Çarpıklığın bundan iyi göstergesi olur mu?

Güvenlikle, özgürlükler arasındaki denge, internet bağlamında, güvenlik lehine bozuldu. Devletin vatandaşlarını zararlı içerikten korumaya kalkması, temiz internetin hedeflenmesi demokrasilerde kabul edilemez bir bakış açısıdır. Devlet, vatandaşı bilgilendirir, bunun araçlarını sağlar, ama neyin zararlı olduğuna esas olarak vatandaşın kendisi karar verir ve devlet, okullarda bu denetimi uzmanların gözetiminde ve yönetişim ilkeleri ışığında yapar.

Ulaştırma Bakanlığı bünyesindeki İnternet Kurulu feshedildi, yeniden yapılanacağı bildirildi ancak henüz bir somut gelişme yok. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Özellikle 5651 yasasından sonra bir kuruldan söz ediliyordu. Sizin bu konudaki görüşünüz nedir?

Ulaştırma Bakanlığı, eskiden var olan, özel sektör, kamu ve STK'ların hemen hemen eşit bir ortamda katıldığı, bir ortak akıl ve çözüm arama platformunu benimsemedi. Feshetti. 5651 ile kurulmaya çalışılan İnternet Kurulu sansür amaçlı bir kurul. Yeni kurul, yönetişim amaçlı değil ve içinde sadece bir bilişim STK temsilcisi olacak; özel sektör temsilcisi ise hak getire.

Ulaştırma Bakanlığı, kendi bünyesinde bir internet dairesi bile kurmak istemiyor; ama interneti zapt-u rapt altına alma amacını benimsemiş durumda. İnternete vereceği zarar ne olursa olsun, bunu yapmak istemektedir. İnternette suç işlenmesini önlemek istiyor ama bunun bir sansür olduğunu da göremiyorlar. "Kuş uçmasın"... AB ülkelerinin hiçbirinde 5651 ruhunda bir yasa yok. 5651, interneti algılayamamanın, korkmanın, çekinmenin bir yansıması. Dünyada bugün 120 milyon web sitesi var. Bunların kaçını denetleyebilirsiniz.

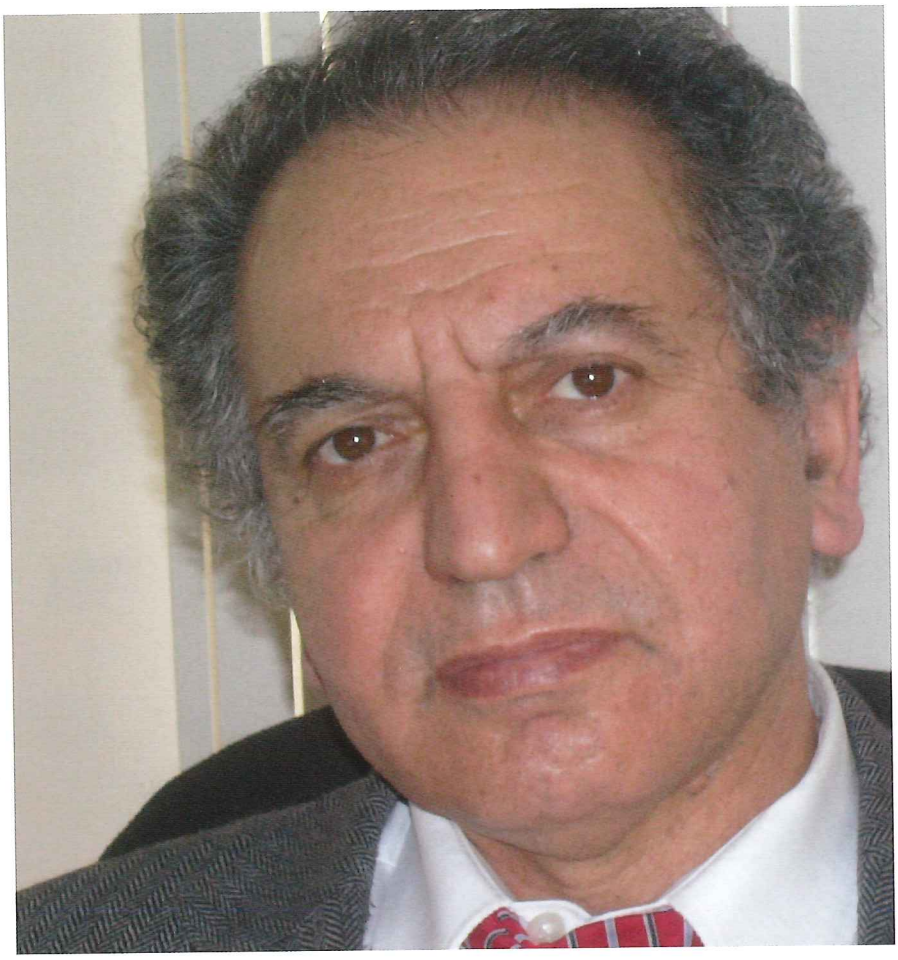

İnternet, bilgi toplumu yolunda devrimsel bir değişimdir. Klasik paradigmaları yıkıyor. Türkiye de hepimiz yasakçı içgüdülerden ve içe kapanma reflekslerinden vazgeçmeli, kendimize, yurttaşımıza ve insanımıza güvenmeliyiz. Türkiye'nin bilgi toplumu için tutarlı, sağlıklı bir yürüyüşü olduğunu söylemek mümkün değil. Bu anlamda ülkemizin devrimsel bir değişime hazırlandığının hiçbir belirtisi yok. Aksine, marjinal sorunlar üzerine orantısız tepkiler vermekten öteye gidemiyoruz.

Akademik Bilişim'in kaçıncısını düzenlediniz? Akademik bilişim etkinliği kapsamında ülkemizdeki akademik yapının bilişim konusundaki yapılanmasını nasıl görüyorsunuz? Sıkıntılar ve çözüm önerileriniz nedir?

Akademik Bilişim Konferansı bir yıllık değerlendirme, bilgi ve deneyim paylaşımı, sorunlara ortak çözüm arama ve ortak politika belirlemeye katkı vermeyi hedefliyor. Böyle bir platformun varlığı kendi başına önemlidir. Kaldı ki internetin türevi olarak başlayan Akademik Bilişim, boynuzun kulağı geçmesi misali çok daha başarılı olmuştur. Her yıl bir başka Anadolu Üniversitesi'nde başarılı bir şekilde gerçekleşmektedir.

Akademik Bilişim, İnternet Haftası ve İnternet Konferansı bizlerin, ülkemizin rotasını bilgi toplumuna döndürmek için yaptığımız süreklilik arz eden çabalardır. Gönül isterdi ki, bilişim dünyası, özel sektör ve kamu daha, bu işin ucundan tutarak daha da gelişmesini sağlasın.

Konferans, üniversite dünyasında temel internet ve bilişim hizmetlerinin tartışılmasını sağlıyor. Ama 5651'in de etkisiyle özgür ve fikirlerin serbestçe oluştuğu bir ortama toplumsal önderlik etme konusunda biraz çekingen kaldığını düşünüyorum.

Standartlar ve sağlık bilişimi - II

Sağlık bilişimi alanındaki mini yazı dizimize, sağlık standartları üreten kuruluşlara, başlıca sağlık standartları ve işlevlerine ana hatlarıyla değinerek son veriyoruz

Dilek KILIÇ
TBD Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi
dilekd.kilic@gmail.com

Öncelikle size ülkemizde "Tıp Bilişimi Derneği" adı ile faaliyet gösteren bir örgütten söz etmek istiyorum. Örgüt, ülkemizde Tıp Bilişimi alanında uluslararası çalışmalar yapan başarılı bir kurum. İnternette www.turkmia.org adlı site ile yaşayan Tıp Bilişimi Derneği, 1999 senesinde Ankara'da, tıp hekimi ve bilişim profesyonelleri tarafından kurulmuş. Tıp Bilişimi konuları ile ilgiliyseniz, bu internet sitesine göz atmanızı tavsiye ederim. "Dökümanlar" bölümünde, her yıl düzenledikleri etkinliklere ait çok değerli bilgiler içeren bildiri ve sunular bulunduruyorlar. Güzel bir e-kaynak olarak ziyaretçilerin hizmetine sunuyorlar. Bu aynı zamanda başarılı ve verimli bir bilişim uygulaması da...

Her yıl ülkemizde "Ulusal Tıp Bilişimi Kongresi" düzenleyen kurum, 4.Ulusal Tıp Bilişimi Kongresi'ni de 15 - 18 Kasım 2007 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirdi. Bu kongrede HL7 Türkiye toplantıları da gerçekleştirildi. Peki dünyada Tıp Bilişimi Standartları denince ilk akla gelen "HL7" ve "HL7 Türkiye" nedir? Tıp Bilişimi Derneği, HL7 Türkiye'nin neresinde bulunmaktadır?..

Bu konuda kısa açıklamalar ve sağlık bilişimi alanında hizmet veren diğer uluslararası kuruluşlara değinerek yazımıza devam edelim...

HL7 (Health Level Seven)

www.hl7.org

HL7, ANSI (American National Standarts Institute) tarafından tanınan ve 1987 yılında kurulmuş olan bir standart geliştirme organizasyonudur. İsmindeki "Level Seven" ifadesi, ISO'nun (International Organization of Standardization) 1984 yılında ortaya koyduğu, OSI modelinin 7.katmanı olan en üst düzeyini temsil etmektedir. OSI

(Open System Interconnection), ağ sistemlerinde, iletişimin hangi kurallar çerçevesinde gerçekleşmesi gerektiğini belirleyen ve 7 katmandan oluşan – 1. fiziksel katman, 2. veri bağı katmanı, 3. ağ katmanı, 4. ulaşım katmanı, 5. oturum katmanı, 6. sunum katmanı ve 7. uygulama katmanı- bir iletişim modelidir.

HL7, klinik ve yönetimsel verilerin birbiri ile haberleşebilmesi için mesajlaşma standartları geliştiren bir mesaj geliştirme ve mesajlaşma platformudur. Diğer standartlar belli başlı alanlara yoğunlaşmalarına rağmen, HL7, bütün sağlık organizasyonlarının gereksinimleri üzerinde odaklanmıştır. HL7, bütün üyelerinin değişik ihtiyaçlarını tanımlamak ve desteklemek için organize olmuştur. ABD'de, sağlık bakım hizmeti sunan kuruluşlar, profesyonel birlikler, sistem danışmanları ve üreticileri gibi kuruluşlar, kullanıcılar, satıcılar vb. gibi kendi gereksinimleri, öncelikleri ve ilgi alanları farklı olan gruplar, 1.500 civarında üyesi olan HL7 tarafından desteklenmekte ve bu sayede gerçekleşen bilgi alışverişi, organizasyonun kalitesini artırıcı bir etki sağlamaktadır.

HL7 Türkiye: HL7 International'ın isteklerine uygun olarak, Tıp Bilişimi Derneği bünyesinde özerk, katılıma açık ve demokratik bir yapı olarak kurulmuştur. HL7 merkez ile Tıp Bilişimi Derneği'nin görüşmeleri sonucu HL7 Türkiye'nin organizasyonunu Tıp Bilişimi Derneği üstlenmiştir. HL7 Türkiye'nin tanımı ve amaçları, Tıp Bilişimi Derneği'nce şöyle açıklanmaktadır: HL7 Türkiye, ülkemizde HL7 standartlarının tanıtılmasını sağlamak, kullanımını yaygınlaştırmak, HL7 ile ilgili bilgi birikiminin artırılması için HL7 dokümanlarına ulaşımı sağlamak, HL7 ile ilgili toplantılar ve çalışmalar organize etmek amacıyla kurulmuştur.

HL7 Türkiye, Tıp Bilişimi Derneği'nin bünyesinde bir yapı olduğu için, HL7 Türkiye'ye üye olacak bireysel üyelerin Tıp Bilişimi Derneği'ne de üye olması gerekiyor. Kurumsal üyelerden de HL7 çalışmalarına katılacak kişilerin derneğe üye olmaları bekleniyor.

ANSI (American National Standarts Institute) / www.ansi.org

Amerikan Ulusal Standartlar Enstitüsü, gönüllü standart geliştirme çalışmalarını koordine eden, özel ve kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. Avrupa'daki benzer kuruluşlardan farklı olarak ANSI standart üretmez. Standart geliştiren kuruluşlar, kullanıcılar ve hükümet kuruluşlarının ihtiyaç duyulan standartlar üzerinde bir anlaşmaya varmalarına yardım eder. Bir diğer rolü de, aynı alanda birden fazla standart geliştirme çalışmasından kaçınılmasına yardımcı olmaktır. ANSI, sağlık bakım sektörü ile ilişkili tüm standart geliştirme çalışmalarının koordinasyonu için HISB (Healthcare Informatics Standards Board) örgütünü kurmuştur. Bu kuruluş da, ANSI gibi standart üretmemekte, bu alanda yürütülen çalışmaları koordine ederek aynı alanda birden fazla kuruluşun çalışma yapmamasını ve üretilen standartların var olan ihtiyaçları karşılamasını temin etmeyi amaçlamaktadır. ANSI, uluslararası standart geliştirme çalışmalarında ABD'yi temsil etmektedir. ANSI-HISB üyesi kuruluşları şu şekilde sayabiliriz; sağlık alanında standart geliştiren kuruluşlar, çeşitli şirket ve üreticiler, meslek kuruluşları, ticari birlikler, ilgili hükümet kurumları ve diğer ilişkili kurumlar.

WHO (World Health Organization) www.who.org

Birleşmiş Milletler'e bağlı olan ve toplum sağlığıyla ilgili uluslararası çalışmalar yapan bir örgüttür. 19-22 Temmuz 1946 tarihlerinde New York'da düzenlenen Uluslararası Sağlık Konferansı'nda BM'ye üye 51 ülkenin temsilcisi ile Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), OIHP (Merkezi Paris'te bulunan Uluslararası Halk Sağlığı Bürosu), PAHO, Kızılhaç, Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu ve Rockefeller Vakfı temsilcileri, Dünya Sağlık Örgütü'nün anayasasını oluşturmuşlardır. Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi, WHO Cenevre Merkezi ve 6 bölge ofisi ile Türkiye arasındaki ilişkileri koordine etmek ve ilişkilerde verimli sonuçlar almak üzere 1959 yılında WHO Türkiye Temsilciliği'ni kurmuştur. Daha sonra bu temsilcilik, yine bir yasayla ortadan kaldırılarak yerine WHO Türkiye İrtibat Ofisi kurulması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

ASTM / www.astm.org

ASTM International 1898 yılında kurulmuş, kar amacı gütmeyen ve 100'den fazla farklı ülkeden 30 binden fazla üyeye sahip standart geliştiren kuruluştur. Üretim teknolojileri alanlarında, test ve materyallerde ar-ge ve standardizasyon geliştirme faaliyetleri, ana uğraş alanlarıdır.

IEEE (Institute of Electrical and Electronic Engineers) www.ieee.org

IEEE, 147 ülkeden 320 binin üzerinde üyesi olan uluslararası bir kuruluştur. IEEE, elektrik, elektronik, bilgisayar mühendisliği ve bilgisayar bilimleri ile ilgili teorik ve pratik çalışmaların geliştirilmesi ve tıbbi cihazlar tarafından üretilen enformasyon ve genel bir bilişim çerçevesi üzerinde odaklanmaktadır.

Sağlık standartlarına bakış

Sağlık Standartları konusunda çalışan bazı kuruluşları tanıttıktan sonra, sağlık standartlarını konularına göre sınıflandırıp, ana hatlarıyla inceleyelim:

Tanı Kodlama ve Hastalık Sınıflandırma Standartları

ICD-10 (International Classification of Diseases) Uluslararası Hastalık Sınıflaması bir kodlama ve sınıflandırma sistemidir. Her hastalık için o hastalığa özgü bir kod kullanılmaktadır. Kayıt tutmak ve istatistik oluşturmak için çok gereklidir. ICD-10 ilk defa 1994 yılında ulusal ölüm verilerini kodlamak için kullanılmıştır. ICD-10 dünya çapında tutarlı bir kodlama sağlar, detaylıdır, her tür hastalığın kodlanması mümkündür ve karşılaştırmalı istatistiksel veri sağlar. Doğru ve detaylı bir kodlama; hasta ve hastane kayıtlarını tutmayı, arşiv oluşturmayı kolaylaştırır, bunlara erişime olanak sağlar. Uygun kodlama, diğer benzer tüm vakaların tanımlanmasını sağlar. Kaynak yönetiminde kullanılır. Ülkemizde de yaygın olarak kullanılmaktadır.

Haberleşme ve İletişim (Mesaj Formatı) Standartları

Çeşitli sistemler arasında veri alışverişi için standartların geliştirilmesi ile ilgili bu alan, tüm standart geliştirme çalışmaları içerisinde en çok çalışma yapılan ve diğer standart alanlarına göre en gelişmiş alandır. Bununla birlikte, bu alanda hala pek çok geliştirme ve farklı standartlar arasındaki uyum çalışmaları sürdürülmektedir. Bu alanda yapılan bazı çalışmalar; ASC X12 tarafından yayınlanan sağlık hizmeti

veren kuruluşlar ile ödeme yapan kuruluşlar arasında idari ve faturalamaya yönelik elektronik veri iletişimi standartları, HL7 Standartları, ASTM komiteleri tarafından yayınlanmış mesaj iletişim standartları olarak sayılabilir.

İçerik ve Yapı Standartları

İçerik ve yapı standartları elektronik hasta kayıtlarında yer alacak veri elemanlarının açık bir şekilde belirlenmesini, ateş ve kan basıncı gibi temel veri elemanlarının tanımlanmasını, her veri alanının uzunluğunun, veri tipinin ve her veri alanı için geçerli içeriğin standardize edilmesini gerektirmektedir. Bu alanda çalışma yürüten kuruluşların başında Amerikan standart geliştirme kuruluşları ASTM ve HL7 gelmektedir.

DICOM / Görüntü İletişim Standartları

Sayısal tıbbi görüntü formatı ve sistemler arasında veri transferi amacı ile "Digital Imaging and Communication" (DICOM) standardı, ACR-NEMA tarafından geliştirilmiştir. DICOM, jenerik bir sayısal görüntü iletişim formatı sağlamakta ve görüntü arşiv ve iletişim sistemlerin (PACS - picture archieve and communication systems) geliştirilmesini kolaylaştırmaktadır. Radyolojide kullanılan pek çok görüntüleme sistemini (X-Ray, CT, MRI, ultrasound, nükleer tıp) destekleyen DICOM standardının diğer görüntüleme tiplerini de (anjiyografi, endoskopi, laparoskopi, tıbbi fotoğraflar ve mikrsoskopi) desteklemesi için çalışmalar sürdürülmektedir. DICOM standardının geliştirilmesinde Avrupa (MEDICOM - Medical Image Communication) ve Japon (ISAC – Image Store and Carry) standartları ile işbirliği yapılmaktadır.

Yetki Doğrulama, Gizlilik, Veri Güvenliği Standartları

Bilgisayara dayalı hasta kayıt sistemleri ve sağlık bakım enformasyon ağlarının gelişmesi, daha gelişmiş veri güvenliği ve doğrulama standartlarına ihtiyaç yaratmıştır. Bu konuda yaygın bir fikir birliği oluşmuş olmasına karşılık, yapılan çalışmalar oldukça erken bir safhadadır. ABD'de bu konuda bazı yasal çalışmalar yapılmakta; uluslararası standart geliştiren çeşitli kuruluşlar da bu konu üzerinde çalışmalarını sürdürmektedirler.

ASTM E31 komitesinin E31.17 ve E31.20 alt komiteleri güvenlik ve gizlilik konusunda standartlar geliştirmektedir.

Terminoloji ve Tıbbi İsimlendirme Standartları

Bu alanda, American Pataloglar Birliği (CAP) tarafından ilk versiyonu 1975 yılında yayınlanan, her türlü tıbbi kavramın kodlanmasını amaçlayan, yaklaşık 150 bin terim içeren SNOMED'i (Systematized Nomenclature of Human and Veterinary Medicine), laboratuvar test sonuçları, klinik gözlemler ve tanısal çalışma gözlemlerinin kaydedilmesi amacıyla geliştirilen LOINC kod sistemini, FDA tarafından geliştirilen bir ilaç kodlama sistemi olan NDC kodlarını (The National Drug Code), ECRI tarafından geliştirilen uluslarası bir tıbbi araç ve sarf malzemesi isimlendirme ve bilgisayar kodlama sistemi olan UMDNS (Universal Medical Device Nomenclature System) sistemini, NLM (National Library of Medicine) tarafından geliştirilerek idame edilen temel klinik kodlama ve referans sistemlerinin terminoloji, semantik ve formatları arasında bağlantılar kuran 200 binden fazla kavram ve 400 binden fazla terim içeren UMLS (Unified Medical Language System) sistemini sayabiliriz.

Sağlık Bilişimi konularında fikir sahibi olmanızı başarabilmiş olmayı diliyorum. Sağlıkla kalın...

FORTIFY SOFTWARE

Yazılımlarınızı Kaynağında Koruyun

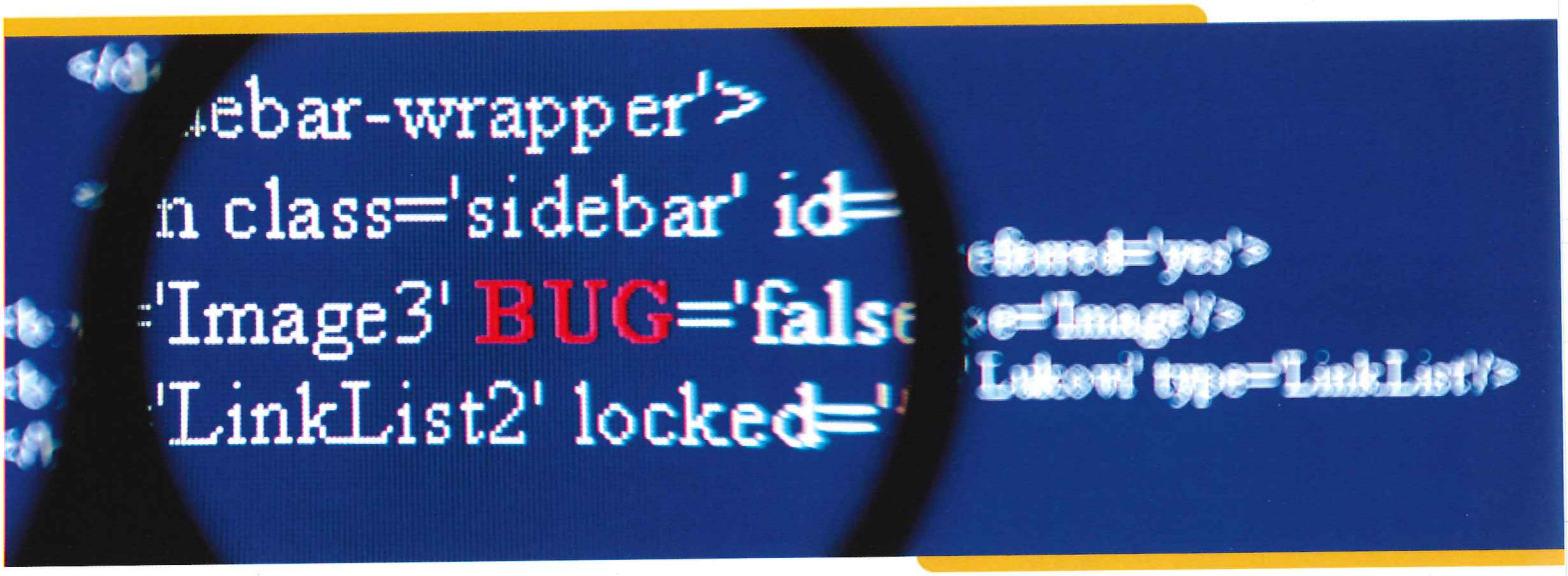

Zafiyetlerin %92'si yazılımlardan kaynaklanmaktadır.
NIST

Saldırıların %75'i yazılım katmanında gerçekleşmektedir.
Gartner

Fortify Kaynak Kod Analizi (SCA), yazılım güvenlik zafiyetlerinin geliştirme sürecinin en erken noktasında tespit edilerek giderilmesini sağlayan endüstrinin en yaygın ve verimli uygulamasıdır. Gelişmiş teknik özellikleri sayesinde yazılım geliştiricilere problemleri en az çaba ile bulup giderme, güvenlik uzmanlarına ise daha çok kodu daha kısa sürede gözden geçirebilme imkanı sunar.

Programlama Dilleri
ASP.NET, C/C++, C#, COBOL, Klasik ASP/VB6, ColdFusion, Java, Javascript, JSP, .NET, PL/SQL, PHP, T-SQL, XML

Platformlar
Windows, Solaris, Linux, Mac OS X, HP-UX, AIX

IDE'ler
Visual Studio, Eclipse, WSAD, RAD

Pro-G Proje, Bilişim Güvenliği ve Araştırma San.Tic.Ltd.Şti.

ODTÜ Teknokent Gümüş Blk.
Zemin Kat No:1 06531 Ankara
T: (312) 210 14 94
F: (312) 210 14 93

Çetin Emeç Bulvarı 7.Cadde
No:5/4 06460 Öveçler/Ankara
T: (312) 473 35 12
F: (312) 473 35 14

PRO-G İstanbul
T: (533) 414 23 24

PRO-G BİLİŞİM GÜVENLİĞİ

E-Posta, e-imza, m-imza derken...

İş dünyasında ciddi tasarruf sağlayacak olan e-imza ve mobil imzanın Kobilere duyurusu için STK'ların eğitim imkanları artırılmalıdır

Osman Arslan Tunçelli
TBD Kobilişim
Çalışma Grubu Koordinatörü
tuncelli@tuncelli.net

E-posta: Günümüzde mektuptan sonra en çok kullanılan e-posta (elektronik posta, elektronik mektup) iletişimi artık eski cazibesini kaybetmektedir. Bazı araştırmalara göre, 18 yaş altı gençlerin, genelde e-postadan ziyade mesajlaşmayı (SMS), forumları, MSN ve Facebook gibi sosyal ağları kullanmayı tercih ettiklerini saptamaktayız.

Geçmiş aylarda yapılmış anket ve araştırmalara göre (Bkz: www.dunya.com/teknoloji / 07.02.2008) 18 yaş altı gençlerin, e-posta'dan ziyade genelde mesajlaşmayı (SMS), forumları ve MSN ve Facebook gibi sosyal ağları kullanmayı tercih ettiklerini saptamaktayız.

Genç kesimin, genelde e-posta'yı, özellikle öğrencilerin öğretmenlerine verdikleri proje işlemlerinde; resmi ve ciddi kaynaklı yazışmalarda kullandıklarını görmekteyiz. 1.100 genç üzerinde yapılan anketlerden çıkartılan sonuçlara göre hele hele 12-17 yaş gruplarının, e-posta'yı adeta hiç kullanmadıklarını söyleyebiliriz.

E-imza: Islak imzalı sözleşmelerin yalnızca noter masrafları, yalnızca 2006 yılında, 12,6 milyon YTL'yi aşmış olduğu saptanmıştır. E-imza dönemini tam anlamıyla başlattığımızda bu ve buna benzer masraflar tarihe karışacaktır.

Başka bir deyişle işverenlerin bu türlü masraflarının yanı sıra bazen günlerce seyahatinden dönmesi beklenen imzacı ve imza sorunları da ortadan kalkmış olacaktır.

2007 yılında başlatılan ve Kobilerin KOSGEB destekli e-imzaya geçiş süreci yavaş ilerlese de önemli bir adımın atıldığını söylemek gerekir. Bu türlü destekte Kobiler üç yıllık e-imza kullanım paketlerine yalnızca ürünün KDV tutarını ödeterek sahip olabilmektedirler.

E-imza ile firmaların iş takipçilerine ödeyeceği ücretlerden kurtulmaktan başka belgelendirmeler için kullanılan en az yılda bir milyon sayfa kağıt sarfı miktarını da ortadan kaldırmaktadır. E-imzanın daha çok kullanımı ve başarısının, konuyla ilgili yetkilendirilmiş sertifika hizmeti sunan e-Güven gibi firmaların yazılımları ve hizmetlerinin gelişimlerine de bağlı olduğu bilinmektedir.

TC Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın doğrudan ve ayrıca KOSGEB ile, bu soruna daha da yakın durup teşvik etmelerinden; Kobiler tarafında e-imzanın belli bir farkındalık yaratması için KOSGEB ve diğer STK 'ların eğitim ve duyuru imkanlarının artırılmasından yanayım.

M-imza: İnternet ortamında, gerek temel bankacılık işlemleri (limit artırma, azaltma, sanal kart işlemleri, koruma ve korunma hadleri, kredi kart ödemeleri, kredi alımı, tasfiyesi, hesap açma kapama, vb. gibi) ile ve gerekse başta EFT, havale, menkul kıymet alımı-satımı vb. gibi bankalar üzerinden yürüyen parasal hareketlerde, hacker'lardan korunma veya sizin dışınızda hesaplarınızı kontrol altına almak isteyen yetkisiz ve kötü niyetli kişilere karşı, mobil imza, bankalardaki kullanıcı adınız ve şifreniz dışında güçlü bir emniyet sağlayan bir koruma sistemidir.

Zira banka tarafında devamlı değişen 16 harf ve rakam bileşiminden oluşan parmak ucu şifreniz önce cep telefonunuza geliyor. Daha sonra bu işlem, ancak cep telefonu operatörünüzün belirlediği ve banka çalışanlarının dahi bilmediği altı haneli şifrenizle birlikte ilgili bankaya teyid edilerek tamamlanabilmektedir.

Henüz yurdumuzda yeterince yaygınlaşmamış (2007 sonunda 20 bin kişi abone idi) bu sistemin tanıtımının daha çok yapılması, belki de bir süre (bu bir yıl olabilir) ücretsiz yararlandırılması vb. gibi özendirici faaliyetlerin yararlı olduğu görüşündeyim.

Ayrıca bu sisteme bütün bankaların, leasing ve faktoring şirketleri ile B2B ve B2C kökenli özel şirketlerin katılmalarından yanayım.

Sanal kart uygulamaları içinde mobil-imza'nın da bulunması ve kullanılması, işlem emniyetini maksimize ederek anılan işlevi çok kilitli bir kapı haline getirmektedir.

Son zamanlardaki (2008 başında Finansbank da devreye girdi) gelişme ve mobil imzayı kullanan kuruluş sayısındaki artış eskiye oranla biraz daha iyi görünmekle beraber yetersizdir.

Mobil imza ile firma ve kişilerin, zaman harcamaktan ve diğer maliyetlerden kurtulmaları ile genel ekonomiye ciddi bir katkı sağlanabileceği de gözden uzak tutulmamalıdır.

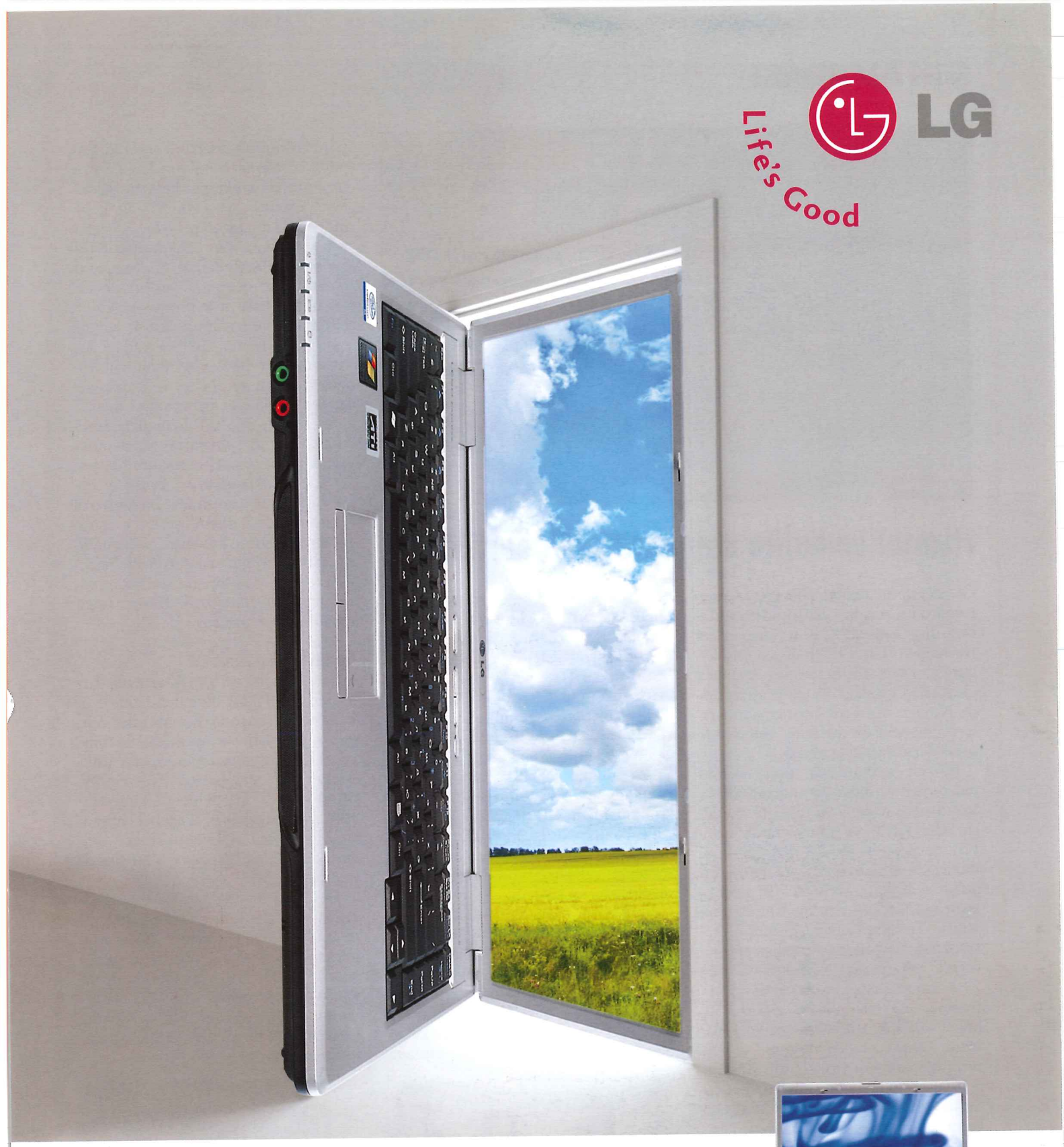

Mobil hayatın kapıları açılıyor.

Notebook ürün grubunu her geçen gün genişleten Index, ürün yelpazesine teknoloji harikası LG Notebookları da kattı!

Mobil dünyanın tüm avantajlarını eksiksiz sunan LG Notebooklar, mükemmel performansı, üstün kalitesi, benzersiz teknolojisi ve zarif tasarımı ile tüm beklentilerinizi karşılıyor. Siz de Index güvencesiyle bir LG Notebook sahibi olun, mobil dünyanın kapılarını ardına kadar açın.

LG Notebooklar Türkiye'nin bilişim kaynağı Index ile şimdi size çok daha yakın.

Index, sizlerin istek ve ihtiyaçlarına uygun çözümler üretmeye devam edecek.

INDEX
Türkiye'nin Bilişim Kaynağı

İstanbul : 0.212.331 2121
Ankara : 0.312.472 8220
İzmir : 0.232.489 3210
www.index.com.tr

Index, LG Notebook Türkiye distribütörüdür.

Sanayi ve Ticaret Bakanı M. Zafer Çağlayan, "Hedefimiz, Türkiye'yi, bölgenin bilişim üssü haline getirmektir" dedi.

Hizmet ve kalite standartlarına sertifika

Geleceğin en önemli altyapı ve yatırımlarının bilişim sektöründe yapılacağı düşüncesiyle Bilişim Sanayicileri Derneği - TÜBİSAD'ın geçen yıl başlattığı bilişim hizmetlerinde standart oluşturma çabaları ilk meyvesini verdi. Nihayet sektörün hizmet standartları için belli bir uzlaşma zemininde ortak bir dil yakalanabildi.

Bilişim sektöründe daha mutlu müşteriler ve daha verimli bir sektör yaratmak amacıyla sunulan hizmetlerin adını koyan ve standartları belirleyen dernek, bt_POTA Bilişim Hizmetleri Sertifikasyon çalışmalarını, 26 Şubat'ta Ankara Swissotel'de gerçekleştirdiği bir lansman ile kamuoyuna tanıttı. Toplantıda, sektörün temsilcisi olarak sertifikasyon çalışmalarına destek veren ve sertifika almaya aday 21 bilişim firmasının üst düzey yöneticisine teşekkür plaketi verildi. 27 Şubat 2008'den itibaren şirketler BT hizmetlerinin standartlaşması ve yeterliliklerinin sertifikalandırılmasını içeren bt_POTA Bilişim Hizmetleri Sertifikasını almak üzere TÜBİSAD'a başvurabilecekler.

Üst düzeyde katılım

"Doğru Hizmet ve Kalıcı Başarı İçin bt_POTA" isimli toplantı TÜBİSAD Başkanı Tuğrul Tekbulut, Rekabet Kurulu Başkanı Prof. Dr. Nurettin Kaldırımcı, Savunma Sanayi Müsteşarı Murad Bayar ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan'ın konuşmalarıyla açıldı.

Toplantının açılışında konuşan Tekbulut, 2006'da başlattıkları BT hizmetlerinin standartlaştırılması ve ve yeterliliklerin sertifikalandırılması çalışmasının sonucu bt_POTA Bilişim Hizmetleri Sertifikası'nın ortaya çıktığını anlattı. "Sektörümüz nihayet kendi standartlarını belirledi ve bir sertifikasyon sistemi ile kendini bağladı" diyen Tekbulut, emek yoğun ve yüksek katma değerli bir iş kolu olan BT hizmetleri pazarının, ancak standartların sağlanıp yetkinliklerin belirlenmesiyle büyüyebileceğini söyledi.

"İnanılmaz fırsatları sunan bilişimin ülkelerin kalkınmasında önemli rolünü inkar etmek mümkün değil" diyen Sanayi ve Ticaret Bakanı Çağlayan ise bakanlık olarak bilişim ve teknolojiyi çalışmalarının odağına yerleştirdiklerini söyledi.

Yazılım ve servis ihracı

Garanti ve Satış Sonrası Hizmet Yeterlilik Belgesi'nde, e-imza ve e-belge dönemini başlattıklarını bildiren Zafer Çağlayan, bununla söz konusu belgeleri artık internetten dakikalar içinde alınabildiğini, böylece zaman, para ve kaynak tasarrufu sağlandığını, yılda ortalama 1 milyon kağıt israfının ortadan kalktığını belirtti. Bakanlığı "tek tuşla ulaşılabilir" hale getirmeye hedeflediklerini anlatan Çağlayan, "Sorunlarının çözümünde BT'yi sonuna kadar kullanan Türkiye, uzak olmayan bir gelecekte yazılım ve servis ihracatçısı konumuna gelebilir. Hükümet ve bakanlık olarak hedefimiz, Türkiye'nin, 2010'a kadar, Avrupa'nın ve bölgenin teknoloji hizmetleri üssü, yaratıcılık ve inovasyon merkezi haline getirilmesidir" dedi.

bt_POTA Bilişim Hizmetleri Sertifikası, bilişim firmalarını uluslararası standartlara paralel olarak bu hizmetler için yetkilendiriyor. Böylece bilişim sektörü, sunduğu hizmetlerin kapsamını, verimliliğini, müşteri memnuniyetini, kalitesini, güvenliğini, güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini taahhüt ediyor. Bu sertifikasyon, bilişim sektörünü belli hizmet standartlarına kavuşturuyor.

Sertifika nasıl alınacak?

Sertifikaya aday olmak isteyen firmalar, bt_POTA Belgelendirme Kurulu'na başvuruda bulunacak. Bilişim sektörü firma temsilcileri, müşteriler, akademisyenler, kamu temsilcileri ve üniversite üyelerinden oluşan bt_POTA Belgelendirme Kurulu, sertifikasyon sürecine başvuran firmaları değerlendirmeye alarak, denetleme yapacak olan firmayı atayacak.

Denetim firması tarafından hazırlanan değerlendirme raporu doğrultusunda, belgelendirme kurulunun kararıyla sertifikalandırma gerçekleşecek. bt_POTA kapsamında konvansiyonel hizmetler, dış kaynak kullanımı hizmetleri, çözüm geliştirme ve uyarlama hizmetleri ve danışmanlık hizmetleri belgelendirilecek.

İstanbul Bilişim Kongresi 3-4 Haziran'da

Bilişim dünyası bu yıl bahar sezonunu kapsamlı ve renkli bir etkinlikle sonlandıracak. Türkiye Bilişim Derneği, 2. İstanbul Bilişim Kongresi'ni, bu yıl, 3-4 Haziran tarihlerinde İstanbul Askeri Müze salonlarında gerçekleştiriyor. İş dünyasından, bilişim sektöründen ve kamu yönetiminden yaklaşık 6 bin katılımcının davet edileceği 2. İstanbul Bilişim Kongresi, bu yıl Bütünleşim sloganı altında teknoloji, iletişim ve iş süreçleri anlamında birbiriyle bağlantılı ve kesintisiz çalışan kurumsal yazılımlar ile altyapı kavramına vurgu yapmaya hazırlanıyor.

İstanbul Askeri Müze'nin 7 ayrı salonunda gün boyu sürecek olan sunum, oturum, panel ve forumlarla, kurumsal yazılım, üç ana boyutu olan kurumsal, sektörel ve bilişim itibarıyla tartışmaya açılacak. İş dünyasındaki uygulamalardan, teknolojideki ana akımlara ve sektör içi gelişmelere kadar geniş bir alana ışık tutması beklenen 2. İstanbul Bilişim Kongresi, akademik bildirilerle de bu alanda yaşanan bilimsel gelişmeleri gündeme taşıyacak.

Kurumsal boyutta temel olarak işletmelerdeki belli başlı iş süreçleri çevresinde kümelenen uygulama ve teknolojiler ele alınıyor. Bu çerçevede, tedarik zinciri yönetimi (SCM), müşteri ilişkileri yönetimi (CRM), risk yönetimi, insan kaynakları gibi çok sayıda bileşene sahip olan kurumsal kaynak planlama (ERP) uygulamaları; iş süreçlerinin optimizasyonu (BPM) ve servis temelli mimari (SOA) gibi uygulamaları kesintisiz bir platformda biraraya getirmeyi amaçlayan teknolojiler; internet ve mobil merkezli pazarlama ve satış uygulamaları; proje ve kalite yönetimi gibi konular, canlı örnekleri, sorunları ve çözüm önerileriyle birlikte ele alınacak.

Sektörel boyutta ise Türk ekonomisinin finans, lojistik, sağlık, taahhüt, eğitim, turizm ve spor gibi dinamik sektörlerinde yaşanan gelişmeler, panel ve oturumlarla tartışmaya açılacak. Özellikle yazılım sektörü için ciddi bir potansiyel niteliğine sahip olan bu sektörlerde ortaya çıkan yeni fırsatlar ve gelişme alanlarının taraflarca değerlendirileceği panellerin önemli bir ağırlık noktası da Kobiler olacak. Bu toplantı serilerinin bir bölümünün ağırlıkla Kobilere hizmet veren yerli yazılım sektörüyle teknolojiyi kendi işlerinde yoğun olarak kullanmaya başlayan orta ölçekli işletmeleri buluşturması bekleniyor.

Bilişim boyutu, kuşkusuz, yazılıma içeriden ve bilimsel bakış getiren öze yönelik çalışmaların yansıdığı sunum ve oturumlardan oluşuyor: Yazılımda kalite standartları; yazılım projelerinin yönetimi ve belgelenmesi; açık kaynaklı uygulamalar; servis tabanlı mimariler ve arakatman (middleware) yazılımları; mobil teknolojiler; web içerik yönetimi yazılımları; uluslararası yazılım geliştirme standartları ve en son yazılım modelleme teknolojileri gibi kurumsal yazılım dünyasındaki son gelişmeleri akademik bildiriler, panel ve oturumlarla destekleyen zengin bir program sunuyor.

TBD İstanbul Şube Başkanı Prof. Dr. Ahmet Orkan, "Bu yıl, kongremizin sloganı Bütünleşim'dir" dedi.

2. İstanbul Bilişim Kongresi, sadece bu konularla da sınırlı değil. Türkiye yazılım sektörünün önde gelen temsilcilerinin de yer alacağı toplantılarla Türkiye'de Ar-Ge ve Yazılım Sektöründeki Açılımlar da tartışmaya açılacak. Ayrıca, e-Devlet projeleri kapsamındaki e-İmza ve elektronik vatandaşlık hizmetleri gibi birçok konuda ortaya çıkan son gelişmeler de yetkili yöneticileri tarafından kamuoyunun ilgisine sunulacak.

Bilişim topluluğunun acı kaybı

Telekomünikasyon Kurumu (TK) Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanı Dr. Mehmet Altuner, 17 Şubat 2008'de tedavi gördüğü Gülhane Askeri Tıp Akademisinde vefat etti.

Altuner, 1958 yılında Kayseri'de doğdu. Lisans eğitimini Erciyes Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektronik Mühendisliği Bölümünde, yüksek lisansını Uludağ Üniversitesinde ve doktorasını da Erciyes Üniversitesinde tamamladı. 1983-2001 yılları arasında Erciyes Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektronik Mühendisliği Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yaptı.

2001'de Telekomünikasyon Kurumu'na Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Daire Başkanı olarak atanan Dr. Altuner, Sektörel Araştırma ve Stratejiler Daire Başkanı olarak görev yaptı. Altuner, evli ve üç çocuk babasıydı.

Bilişim dergisi çalışanları adına sayın Dr. Mehmet Altuner'in ailesinin ve yakınlarının acısını paylaşır, baş sağlığı dileriz.

Bilişim STK'larının başkanları toplandı

Bilişim sektöründe geleneksel hale gelen Bilişim STK Başkanları Toplantısı en son 21 Şubat günü İstanbul'da yapıldı. 13. kez gerçekleşen toplantıda, sektörün tüm sivil toplum örgütlerinin yöneticileri biraraya gelerek genel durum değerlendirmesi yaptı.

4 Mart 2008 Salı günü yapılacak ve Türkiye Bilişim Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Turhan Menteş'in de katılacağı e-Dönüşüm İcra Kurulu toplantısı, gündemin ilk maddesi olarak ele alınırken, 60. Hükümet Programı'nda yer alan bilişim politikaları da bütün ayrıntılarıyla gözden geçirildi.

Bir sonraki Bilişim STK Başkanları Toplantısı, 21 Mart 2008 Cuma günü yapılacak.

Ziya Bahtiyar
ziya@bilisimdergisi.net

Emekleme çağından ergenliğe ASIMO

Honda mühendislerinin geliştirdiği ASIMO, ancak yirmi yılda ayağa kalkıp koşmaya başlayabildi

O dünyanın en gelişmiş insansı robotu. 21 yıllık bir emeğin, harcanan milyonlarca doların ürünü. Robotların nereden nereye geldiklerinin canlı bir örneği. Robot çalışmalarında geçen onca yıla rağmen evimizde daha henüz niye robotları göremediğimizin de somut bir yanıtı.

Çok sayıda robotun çalıştığı endüstriyel alanların başında gelen otomotiv endüstrisinin Japon yıldızlarından Honda, daha 1980'lerde, geleceğin araçlarının dört tekerleklilerden iki ayaklılara kayacağını öngörmüş olmalı ki, 1986 yılında işe koyuldu. Hedefleri iki ayaklı bir insansı robot yapmaktı. Böylece çok zor değilmiş gibi görünen bu hedefe ulaşmanın öyle pek kolay olmayacağını da bize göstermiş oldu. Bilimkurgu filmler ile gerçek arasında ciddi bir mesafe vardır.

Honda'nın robotu ASIMO'ya gelene kadar yıllarda, firmanın mühendisleri, iki ayak üstünde durabilen ve yürüyebilen bir robot yapmak için çok uğraştı. Geliştirilen ilk modellere baktığımızda değil yürümek, emeklemek bile çok kolay bir iş değildi. Vinçle ayakta duran ve kablolarla hareket eden ilk modelin (E0) bir adımını atması 20 saniyeye yakın bir zaman alıyordu. Neyse ki sonraki model E1'de yürüme hızı saatte 250 metreye yükseldi. E2 modelinde ise ilk kez 'dinamik yürüme' sistemi denenince bu kez robotumuz saatte 1,2 kilometre hızla adımlamaya başlamış.

Beş yıllık bir çalışmanın ardından 1991'e geldiğimizde ortaya çıkan E3 modelinde, nihayet yürüme şekli biraz insana benzemeye başlamış, hız da 3 km/saati buldu. Sonraki evrede (1991-1993) ise geliştirilen E4, E5 ve E6 modellerinde yürümeyle ilgili önemli sorunlar aşıldı; robotlar askı ve kablo bağlantılarından kurtarıldılar.

Tipik Japon!

Honda mühendisleri 1986'dan 1993'e kadar, iki ayak üzerinde insana benzer bir şekilde bir yere bağlı olmadan bağımsız yürüyebilen bir robot yapabilmek için uğraştılar. Yürüme önemli ölçüde halledildiğine göre bir çift bacaktan ibaret robota kol takmanın da sırası geldi. Bacakların üstüne bir gövde ve iki kol eklendi. Ortaya çıkan robot P1 modeliydi. İlk insansı prototip P1, yürümenin yanında kollarıyla cisimleri tutup, taşımaya da başladı. P2 modelinin ise dışına plastik bir deri, yani bir anlamda bir kaporta eklendi.

Hemen onun ardından gelen P3, kendi kontrol sistemiyle tamamen bağımsız hareket edebilecek hale geldi. Bu modelin boyu ortalama bir Japon ölçüsü olan 1,60 cm'ye indirilerek ağırlığı da 130 kg'a düşürüldü. Bugün görünümü astronot giysili bir insana benzeyen ASIMO serisi işte bu model baz alınarak geliştirildi.

Honda'nın robot mühendisleri, 1997 ile 2000 yılları arasında harıl harıl çalışarak ASIMO'yu geliştirdiler. Boyu 120 cm, ağırlığı sadece 54 kilo olan bir robot ortaya çıktı. Yeni şekli çok daha insansı olan ASIMO'ya kişiler, bu nedenle daha çok sempati duymaya başladılar.

İşlevleri arttı

Bugün ASIMO, saatte 1,6 km hızla, kendisinden istenen birçok işlevi yerine getirebiliyor: Örneğin, dinamik ve başarılı bir şekilde yürüyebiliyor, merdiven inip-çıkabiliyor, kollarını kullanabiliyor, eliyle tokalaşabiliyor, başını istenen yöne çevirebiliyor, kısıtlı da olsa Japonca ve İngilizce konuşabiliyor, sözle komut alabiliyor, sesleri ve yüzleri tanıyabiliyor, kol ile işaret edilen yere gidebiliyor ve daha birçok özelliğe sahip.

2004 yılı sonlarında tanıtılan ASIMO'nun ikinci sürümünde (v2), robotun beli insanlardaki gibi dönebilir hale getirildi. Bu sayede sağlanan esneklik ile yürüyüş hızı 2.7 km/saat'e çıkabiliyordu. Ayrıca saatte 6 km'lik bir hızla da koşabiliyordu.

Birkaç ay önce ASIMO'lar takım halinde çalışabileceklerini gösteren bir "demo" gerçekleştirdiler ve bir kafedeki müşterilere servis yaptılar. Aküleri zayıflayan "yorulan" ASIMO'lar görevlerini diğer takım arkadaşlarına devrederek otomatik şarj ünitesine gidip kendilerini şarj edebiliyorlardı.

Kobi segmentinde lazer yazıcı seçenekleri

Lazer yazıcı satın alırken performanstan maliyete, boyutlarından toner tüketimine kadar birçok unsuru gözden geçirmeniz gerekiyor

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Toner ve baskı maliyetlerinin düşmesiyle birlikte lazer yazıcı üreten firmalar, birbiri ardı sıra bu segmentte rekabetçi ürünlerini pazara sunmaya başladı. Yazıcı firmaları bugün sadece iki ayrı uçtaki tüketici kesimine -büyük baskı merkezlerine veya son kullanıcılara- yönelik ürünler üretmiyor. Kobi dediğimiz küçük ve orta ölçekli firmalar için de bir dizi özel çözüm sunuyorlar. Hemen her büyük markanın Kobi'leri hedefleyen bir model serisi bulunuyor. Yazıcı seçimini zorlaştıran bu çeşitli ürünler arasından işinize uygun bir seçim yapmak da kolay bir iş değil.

Eğer çok sayıda baskı almayı planlıyorsanız ve bu baskıların renkli olmasının sizce bir önemi yoksa, tek renk lazer yazıcı çözümleri daha ekonomik görünüyor. Bunun yanı sıra yerden ve enerjiden kazanmak için fotokopi, faks, OCR tarayıcı gibi özelliklerin birarada bulunduğu yazıcı çözümlerine de göz atabilirsiniz. Bu tür ürünler derli toplu tasarımlarla geliyor. Dolayısıyla bu tür ürünler satın alma ve kullanım maliyetlerinde önemli avantajlar sunabiliyor.

Şirketinize yazıcı alırken dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli nokta da, alacağınız yazıcının şirketinizin ağ alt yapısına ne kadar uyumlu olduğudur. Artık çoğu kurumsal yazıcı, hızlı ethernet bağlantısına sahip ve kolayca şirketin ağına konumlanabiliyor. Bu durum aynı anda birden fazla kullanıcının ihtiyacını karşılayabilme avantajını sağlıyor. Ayrıca dahili USB girişi bazı işleri kolaylaştırabiliyor. Örneğin, ağda bir sorun olduğunda yakın bir bilgisayardan çıktı alabilmek gibi.

Baskı kalitesi önemli

Elbetteki bir yazıcının temel görevi, kaliteli baskıları kısa sürede en az enerji ve toner harcamasıyla gerçekleştirmesidir. Baskı kalitesini belirleyen önemli bir parametre de yazıcının dpi'ı, yani inç kare başına nokta sayısı, kısacası baskı çözünürlüğüdür. Ne kadar hızlı sayfa çıktısı alabiliyorsunuz? Hatta ilk çıktıyı alış süresi, yazıcınızın işlemci hızı ve dahili belleğinin performansını ortaya koyar.

Yazıcınızın postscript ve PCL6 gibi standart yazıcı dilleriyle uyumlu olması, kağıda basılan karakterlerin sorunsuz olması açısından önemli. Bir başka dikkat edilmesi gereken nokta ise eğer firmanızda çoklu işletim sistemi kullanıyorsanız, yani Linux, Mac OS ya da Windows tabanlı işletim sistemlerinden en azından herhangi ikisini birarada kullanıyorsanız, yazıcınızın bu iki farklı sistemin de dilinden anlaması gerekir. Firmanıza yazıcı satın alırken içinde her şeyi barındıran bir ürünü almaktansa, şirket ihtiyaçlarına göre bir ürün tercih etmelisiniz. Firmanızdaki kullanıcı sayısı, aylık baskı adetleri, toner sarfiyatı ve network uyumluluğu gibi parametreleri alt alta yazıp, ufak bir maliyet analiziyle firmanıza en uygun yazıcıyı seçebilirsiniz. Üretici firmaların temsilcileriyle yaptığımız görüşmelerde, 2007 yılında lazer yazıcı satışlarında bir sıçrama olduğu ve bu trendin önümüzdeki dönemde de devam edeceği sık sık dile getirildi. 2008'de pazarda Kobi segmentindeki ürün çeşitliliği artacak. Şu an piyasada onlarca farklı model görmek mümkün. Pazardaki büyük oyuncuların öne çıkan ürünlerini siz Bilişim okurları için inceledik.

Epson Aculaser M2000

Tek renk baskıda avantaj arayanlar için

Piyasaya renkli yazıcılar hakim gibi görünse de aslında tek renk yazıcıları da göz ardı etmemek gerekiyor. Tek renk yazıcıların sağladığı hız ve toner maliyet avantajı, özellikle Kobiler tarafında sıkça tercih edilmesine sebep oluyor. Epson M2000 serisi yazıcılar, firmanın tek renk yazıcılar tarafında geliştirmiş olduğu en yeni ürünlerinden biri. Yazıcı, ilk sayfayı 6 saniyede çıkarıyor ve 14 adet çift taraflı baskı alarak, dakikada 28 sayfa basabiliyor. Yazıcının sahip olduğu 1200 dpi baskı çözünürlüğü ise oldukça iyi. Serinin iki önemli modeli olan M2000D ve M2000DN; baskı verimini düşürmeden kağıt tüketimini azaltmak isteyen işyerleri için kullanıcılarına çevresel anlamda bir katma değer de sağlıyor. Ürün gelişmiş ağ bağlantı özellikleriyle dikkat çekiyor. Standart olarak yüksek bellek kapasitesi ve 300 MHz işlemciye sahip olan bu iki model, belgelerin hızlı ve verimli bir şekilde işlemden geçmesine olanak tanıyor. M2000DN ve M2000D modellerine, yüksek miktarda baskı sırasındaki bakım ihtiyaçlarını azaltmak için, kağıt kapasitesini 300 sayfadan 800 sayfaya çıkartabilen, bir kağıt tepsisi ekleyebiliyorsunuz. M2000 serisi yazıcılar standart olarak sahip olduğu Adobe Postscript ve PCL6 yazıcı dilleriyle son derece uyumlu, fontların baskılarda sorunsuz görünmesini sağlıyor.

Ürünün fiyatı: Ürün ülkemize henüz yeni geldiği çin fiyatı belli değil.

www.epson.com.tr

HP Laserjet M2727

Ofisin 'beşi bir yerde'si!

Çok işlevli lazer yazıcılar, birçok işi birarada yaptığı için maliyet avantajı sağlıyor. Bu özellikleri nedeniyle küçük ve orta ölçekli firmalar tarafından daha çok tercih edilebiliyorlar. HP Laserjet M2727, renkli lazer yazıcı, faks ve OCR özelliklerini birarada sunan bir kurumsal yazıcı. HP Laserjet M2727 kullanıcıların yüksek hacimli baskı ve kopyalama ihtiyacını karşılarken, yerden ve zamandan tasarruf da sağlıyor. Ürün, dakikada 26 sayfaya kadar baskı ve kopyalama hızlarına sahip. İlk sayfa baskı hızı 10 saniyeden daha kısa. Yazıcı üzerindeki tarayıcı, renkli sayfaları da tarayabiliyor. Şirket içi ağ yapısına kolay bağlanabilen bu ürün anında LED aydınlatması sağlayan bir CCD tarayıcı da içeriyor. Bu teknoloji, daha az enerji kullanarak, kaliteli taramalar yapmak ve ilk kopyayı daha hızlı üretmek için belli bir avantaj sağlıyor. Cıva tabanlı CCFL (floresan) ampuller kullanan diğer CCD/Reduction Optics tarama modüllerinin çoğundan farklı olarak, LED aydınlatmalı CCD tarayıcı cıva içermiyor. Kullanıcılar ayrıca, iki HP baskı kartuşundan birini seçebiliyorlar. Bunlardan biri, yüksek performanslı günlük baskı ihtiyacı, diğeri yüksek hacimli baskı ortamları için kullanılıyor. 500 kağıda kadar girdi kapasitesi bulunan yazıcı 33,6 kbps'ye kadar faks hızları; özel doküman alımı, faks-telefon ve elektronik ortamda 600 sayfaya kadar veri saklama ve yüksek hızlı bir USB 2.0 bağlantısına da sahip. Ürünün işlemci hızı 450 MHz ve bellek kapasitesi de 64 MB.

Ürünün fiyatı: 699 dolar + KDV
www.hp.com.tr

Lexmark X560n

Belleğine güveniyor

Lexmark'ın yapmış olduğu bir araştırmaya göre kullanılan küçük ve hoş bir renk lekesi günlük ofis belgelerinin dikkat çekmesi açısından önemli bir etki yaratabiliyor. Orta ölçekli firmalar için yazıcı çözümlerine bir hepsi birarada çözümü de Lexmark'tan geliyor. Lexmark X560n renkli lazer yazıcı; faks gönderimi, yüksek çözünürlüklü tarama ve dakikada 30 sayfa siyah-beyaz, 20 sayfa renkli baskı yapabiliyor. Ayrıca ürün, 550 sayfalık ek kağıt besleme çekmecesi, 50 sayfalık bir otomatik besleyiciye de sahip. Özel iş akış yazılımı, ofis verimliliğini artırmayı vaat ediyor. Gelişmiş yeni toneri ile "pantone kalibrasyonu" ve 2400 Image Quality baskı çözünürlüğünde kaliteli çıktılar alan ürün, ağ bağlantı özelliklerine de sahip. Postscript 3 ve PCL6 uyumlu seçimlik 10 bin sayfalık toner kartuşu ile geliyor. Cihaz dört satırlık bir grafik ekrana sahip. Bu ekran üzerinden yanlışlıkla gönderilen bir doküman tek bir tuşla iptal edilebiliyor. Ürüne istenirse 802.11g standardına uyumlu kablosuz yazıcı sunucusu bağlanabiliyor. Bu şekilde kablosuz ağ üzerinden ofisteki herkes bilgisayarlarından bu yazıcıyı görebiliyor. Yazıcının işlemci hızı 400 MHz, standart olarak 384 MB bellek ile geliyor. İstenildiğinde bellek kapasitesi 1408 MB'a artırılabiliyor.

Ürünün fiyatı: 1.500 YTL (KDV dahil) **www.lexmark.com**

OKI C8800

En küçük A3 yazıcısı

Sürekli olarak çalışma sayfaları, kitapçıklar, çalışma planları ve çizelgeler yazdıran firmaların ihtiyaçlarına göre tasarlanmış bu ürün, Avrupa'nın en küçük A3 yazıcısı olma ünvanını elinde tutuyor. Mimarlık ofisleri, reklam ajansları gibi daha yaratıcı uygulamalar kullanan kurumlar, C8800 ile A6 kağıt formatından A3'e ve 1.2 m uzunluğunda banner baskılara kadar çok çeşitli formatlarda baskı yapabiliyor. Tüm bunların yanında, grafik tasarım uygulamalarını destekleyebilen bir yazıcı arayışında olan profesyoneller için de uygun bir çözüm olan yazıcı, hem Mac, hem de PC platformlarını destekleyen Postscript özelliğine de sahip. C8800, High Definition Color (Yüksek Tanımlı Renk) teknolojisi ile geliştirilmiş. Renklide 26, siyah-beyaz baskıda da dakikada 32 sayfaya varan baskı hızlarına sahip 8800, hem renkli, hem siyah-beyaz olarak ilk sayfasını 10 saniyeden daha kısa sürede yazdırabiliyor. Ürün, standart olarak 256 MB bellek ile geliyor ve 768 MB'a kadar yükseltilebiliyor. Ayrıca ağ üzerinden veri iletimi sırasında uyumluluk ve belge güvenliği sağladığından bünyesinde tek bir yazıcı ile çalışmak isteyen firmalar için ideal bir çözüm.

Ürünün fiyatı: 1.999 Euro + KDV
www.oki.com.tr

Samsung CLX-3160FN

Aynı zamanda renkli fotokopici

Hepsi birarada ofis çözümleri sunan yazıcılar, Kobiler tarafında en çok rağbet gören ürünlerin başında geliyor. Piyasada neredeyse her markanın bu segmentte en az birkaç çözümünü bulmak mümkün. Samsung CLX-3160FN, baskıda çok yüksek performansa ihtiyaç duymayan, fakat kaliteden ödün vermeden yazıcısıyla birden fazla işi birarada gerçekleştirmek isteyen firmalar için üretiliyor. Ürün, lazer yazıcı, faks, tarayıcı ve fotokopi özelliklerinin hepsini sağlıyor. 33.6 Kbps'lık modem hızıyla faks çekebilen bu model, her sayfayı yaklaşık 3 sn'de tarıyor ve faksta tek renk için 300 x 300 dpi, renkli de ise 200 x 200 dpi çözünürlükle çalışıyor. Dakikada 600 x 600 dpi çözünürlüğünde 4 renkli sayfa basma kapasitesine sahip bu modelin kağıt tepsisi 150 sayfa tutabiliyor. 66 x 429 x 486 mm boyutlarında ve 20 kg ağırlığındaki Samsung CLX-3160FN, USB 2.0 bağlantısına ve ağ tarafında ethernet 10/100BaseTX hızlarına sahip. Cihazın ses düzeyinin düşük olması da önemli bir avantaj. Yazarken 49 desibelden, kopyalamada 52 desibelden ve bekleme durumunda ise 35 desibelden az gürültü üretiyor. Yazıcı 128 MB bellek kapasitesine sahip. Windows ve Linux işletim sistemleriyle uyumlu olarak çalışıyor.

Fiyatı: 1.000 YTL (KDV dahil)
www.samsung.com.tr

Xerox Phaser 8860

Renkli baskıda maliyet avantajı

Toner maliyetleri nedeniyle renkli baskı çıktıları, şirketler tarafından zorda kalınmadıkça tercih edilmeyen bir özellik olarak karşımıza çıkabiliyor. Xerox Phaser 8860 katı mürekkep teknolojisini kullanarak uygun maliyetlerle dakikada 30 sayfa renkli veya siyah-beyaz baskı yapabiliyor. Büyük toner kartuşlarına göre daha az enerji harcayan küçük tasarımlı katı mürekkep kartuşları, dökülecek, akacak ya da leke oluşturacak bir madde içermiyor. Bu açıdan çevre dostu sayılabilir. Ürün "Run Black" özelliği ile renkli kartuşlar bitse bile siyah-beyaz baskı almaya devam ediyor. İlk renkli baskıyı 5 saniye gibi kısa bir sürede alan Phaser 8860'ın kağıt giriş kapasitesi istenildiğinde 1.675 sayfaya kadar artırılabiliyor. Ürün ayda 120 bin sayfalık baskı kapasitesine sahip. Xerox Phaser 8860'ın belleği standart olarak 256 MB'dan başlıyor ve 1 GB'a kadar yükseltilebiliyor. Cihaz, Adobe PostScript3 ile uyumlu. USB 2.0 ve 10/100BaseTx ethernet ağ bağlantısına sahip. Otomatik çift taraflı baskı ve N-up baskı özelliklerini de birarada bulunduran yazıcı, poster, kitapçık gibi farklı uygulamalar için ideal. Ayda yaklaşık 1.000 ile 10 bin sayfa arasında baskı yapabilen küçük ve orta ölçekli ofislere yönelik tasarlanan Xerox Phaser 8860, rapor, sunum gibi renkli baskı gerektiren dokümanlar için ideal hız ve uygun maliyet avantajı sunuyor. Ürün, Microsoft Vista dahil tüm Microsoft ve Mac sürümleri ile uyumlu çalışıyor.

Fiyatı: 1.995 dolar + KDV
www.xerox.com.tr

Abdullah Raşit Gülhan
SinerjiTürk Platformu Başkanı
argulhan@yahoo.com

Bilgi toplumu olabilecek miyiz?

e-Dönüşüm ve Bilgi Toplumu çalışmalarının uzun bir geçmişi olmasına rağmen, bu alanda hızlı yol alabildiğimiz söylenemez

Bilgi toplumu olmak ve e-Dönüşüm'ü gerçekleştirmek yönünde çabaların başlangıcı hatırladığım kadarı ile 2000'li yılların başıdır. Gerçekte bu kapsamlı konulara, bu köşenin yazarının da delege raportör ve başkanı olarak görev yaptığı son birkaç kalkınma planında ve Bilgi Toplumu maddeleri çerçevesinde değinildi, çeşitli öneriler sunuldu. Kısaca bu konuların geçmişinin çok kısa olmadığını söylemek isterim. Görece olarak uzun bir süre önce çalışmalara başlamamıza rağmen, bu konuda yeterince mesafe alamadığımızı düşünüyorum. Özellikle, 8. Kalkınma Planı'nda bu alanda gereken altyapının ve politika zemininin hazırlanması için Telekomünikasyon Kurumu'nun kurulması önerildi ve 2000 yılında bu yeni düzenleyici yapı, ülkemizde ikincil düzenlemelerin yapılması maksadına yönelik olarak hayata geçti.

Aynı dönemde e-devleti konuşmaya ve e-Dönüşüm Türkiye'yi gerçekleştirmeye yeltendik. Konu hakkında birbirinden kalın raporlar, eylem planları ve strateji dokümanları hazırladık veya hazırlattık. Konuyu sonuçlandırması için görev önce Türk Telekom'a verildi. Daha sonra Türk Telekom'un özelleştirilmesi üzerine bu çalışmanın sorumluluğu Türksat'a devredildi.

59. Hükümet'in çok önemsediği e-Dönüşüm Türkiye konusunda Devlet Planlama Müsteşarlığı'nda bir e-Dönüşüm Kamu Liderleri ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan bir e-Dönüşüm Danışma Kurulu kuruldu. Bu gruplar ilk toplantılarını geçtiğimiz günlerde gerçekleştirdiler. İlk toplantıda Danışma Kurulu Başkanlığı'na, aynı zamanda TEDER Genel Başkanı da olan Serhat Özeren ve Başkan Vekilliğine ise İNETD Genel Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül seçildiler.

Bu dönüşüm sürecinde şimdi birçok beklentinin gerçekleşeceğine inanıyorum: Hükümetin bu konuya verdiği önemin güçlenerek süreceğine inanıyorum. Bu arada, e-Dönüşüm Türkiye çalışmalarının Türksat; Ulaştırma Bakanlığı ve DPT içinde yeni bir şevk ile hızlanacağına, e-Dönüşüm Danışma Kurulu'nun, TOBB Türkiye Sektör Meclisleri'nin bu konulara destek vereceğine olan inancım, bu konudaki iyimser düşüncemi güçlendiriyor.

Ülkemiz bir yanda terörle mücadele ederken, diğer yanda her birey ve kurumun, ülkemizin geleceği için e-Dönüşüm Türkiye konusunun en iyi şekilde sonuçlanması için, kendi kulvarlarında en doğru işi, en iyi şekilde ve tam zamanında yapmaları gerekmektedir.

Aksi halde, nasıl ki, geciken bir adaleti, adalet olarak değerlendiremeyeceğimiz gibi, son derece hızlı devinen bir dünyada, geciken e-Dönüşüm Türkiye projesinin de sağlıklı bir aşamaya varamayacağını da kabul etmeliyiz.

Buluşma noktamız...

www.tbd.org.tr

Duality'nin TV'li telefonu yolda

Küresel bir marka olmaya aday Türk ürünü Dual Infinity DS7700 pazara hızlı bir şekilde girdi. Dual Infinity sahip olduğu çift SIM kart teknolojisi ile fark yaratırken, estetik görünümü ile dikkat çekiyor. Tandoğan Holding ortaklığındaki Duality tarafından geliştirilen Dual Infinity, Türkiye çapında 274 bayiden oluşan yaygın satış ağıyla tüketicilere ulaştırılıyor. Telefonların dağıtımını Netcell'in ortağı Panatel üstlendi. Dual Infinity DS7700'ün çift SIM kart teknolojisi, operatör farkı gözetmeksizin aynı anda iki hat kullanmayı sağlıyor. Kolay ve kesintisiz iletişim olanağı sağlayan yeni cep telefonu, Bluetooth, yükseltilebilir bellek, 2.0 megapiksel kamera, MP3 çalar, video oynatıcı gibi teknik özelliklere sahip. Ayrıca Java, çift hoparlör, 2.0 LCD (QCIF) geniş ekran, çoklu mesaj gönderimi, sağlık menüsü gibi özellikler telefonda standart olarak yer alıyor. Cep telefonu pazarının yeni yerli markası Dual Infinity, 105 x 47,5 x 15,3 mm'lik boyutuyla kendi segmentindeki en ince tasarıma sahip. Bu cep telefonu 580 YTL ile tüketicilere sunuldu. Mayıs ayı itibariyle 5 yeni ürün ile daha pazardaki varlığını güçlendireceklerini söyleyen Duality Elektronik Yönetim Kurulu Başkan Vekili Aşkın Çakım, gelecek yeni ürünler arasında analog televizyon özellikli cep telefonunun da olacağını ifade etti.
www.dualinfinity.net

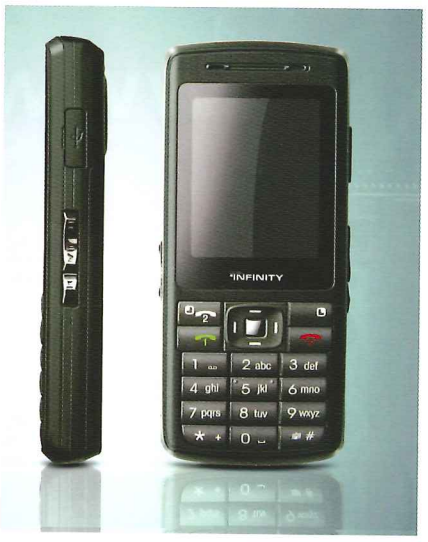

O yalnız da çalışıyor!

Zyxel ev ve işyerlerinde dosya saklanmasını ve paylaşılmasına sağlayan NSA-220 ağ depolama ünitesini Türkiye pazarına sundu. Doğrudan ağ bağlantısına sahip olan ürünü, ev ya da işyerinizde, ağ üzerinde depolama, yedekleme ve medya paylaşım ünitesi olarak kullanabiliyorsunuz. NSA-220, Gigabit Ethernet teknolojisiyle çalışıyor. Dahili ftp ve yazıcı sunucusuna sahip olan bu ürün ile Torrent bağlantıları da dahil olmak üzere internetten dosya indirmek mümkün. Evde dizüstü bilgisayara dosya indirmeye başladıysanız ve bilgisayarınızı alıp evden çıkmaya karar verdiyseniz, NSA-220 bu dosyaları indirmeye devam ediyor. Hatta NSA-220'ye dışarıdan bağlanıp, indirdiğiniz dosyaların durumuna göz atabiliyor ya da indirme listesine yeni dosyalar ekleyebiliyorsunuz. Ürün, aynı zamanda favori blog ve podcast'leriniz üzerindeki RSS'leri de otomatik olarak takip ediyor. İki adet 3,5 inç SATA sabit disk yuvasına sahip olan NSA-220, 1,5 TB'a ulaşan bir veri depolama kapasitesi sunuyor. Diskler güvenlik ya da kapasite ihtiyaçlarına göre RAID 0, RAID 1 ya da JBOD olarak kullanılabiliyor. Üstelik de 2 adet USB 2.0 bağlantı noktası sayesinde NSA-220'nin kapasitesini dilediğiniz oranda artırmanız mümkün. Ağ desteği olmayan taşınabilir diskleri de böylece ağınıza dahil edebiliyorsunuz.
www.zyxel.com.tr

Samsung'dan ödüllü LCD

2007 IF Product Design Ödülü'nün sahibi 22 inçlik 2232GW LCD monitorleriyle esnekliğin getirdiği kullanım kolaylığını ve kristal netliğinde görüntü kalitesini tüketicisi ile buluşturuyor. Samsung 2232GW, ışığın çok parlak olduğu ortamlarda bile panelinin özel Magic Clear kaplamasıyla ekranın kristal netliğinde görüntüyü korumasını sağlıyor. Böylece ışığın artmasıyla birlikte monitörlerde görülen ekran kararması ve netliğin bozulması gibi sorunlar ortadan kalkıyor. Parlak siyah özel bir malzemeden yapılmış yüzeyi ve mavi LED ışıklı açma/kapama düğmesine sahip olan ürünün, kenarlarında yer alan kıvrımlı tasarımı oldukça şık. Minimalist bir tasarıma sahip olan 2232GW'nin performansı da en az tasarımı kadar iddialı: 2 ms tepki süresi, 3000:1 kontrast oranı ve Windows Premium sertifikasına sahip olan ürün, Dünyanın ilk elastik panel dönüş yeteneğine sahip bu LCD ekran 160 derece açıyla dönebiliyor.
www.samsung.com.tr

Ergonomik klavyesiyle farklı

Sıradan cep telefonu boyutlarındaki HTC S710, aslında kayarak açılan klavyesi ile rahat kullanıma olanak tanıyan akıllı bir telefon. Windows Mobile 6.0 işletim sistemiyle çalışan S710, ufak boyutlarına rağmen bir PDA'de bulunan tüm özelliklere sahip. Cihazın sahip olduğu mini QWERTY klavye, hızlıca e-posta veya SMS gönderebilme olanağı sunuyor. Dahili Wi-Fi ve Bluetooth gibi gelişmiş kalosuz bağlantı seçenekleriyle gelen ürün, klavye açıldığında yatay sıralanan menüleriyle internette kolay dolaşmaya olanak tanıyor ve Microsoft Office uygulamaları üzerinde daha rahat çalışabilme ve görüntüleme imkanı sunuyor. Blackberry cihazlardan tanıdığımız Direct Push teknolojisi ile anında e-posta alıp gönderebilen S710, seri bir şekilde e-posta hizmeti almak isteyen kullanıcılar için yeni bir seçenek olarak yer alıyor. 2.0 megapiksel kamera ile yüksek kalitede resim ve video çekebilen S710 2.4 inç'lik genişliğindeki geniş ekranıyla fotoğraf ve video albümlerini başarıyla görntüleyebiliyor. Ürün Texas Instruments'ın 200 Mhz'lik OMAP 850 işlemcisini kullanıyor ve 64 MB RAM belleğe sahip. Cihazın bellek kapasitesi microSD kart ile artırılabiliyor. Sadece 101 x 50 x 17.7 mm boyutlarındaki cihaz 120 gr. ağırlığında GPRS ve EDGE'i desteklerken 3G alt yapısını desteklemiyor. HTC S710 stereo Bluetooth 2.0 kulaklıkla geliyor. HTC S710, Türkiye'de Brightpoint kanalıyla 559 dolar + KDV'ye satışa sunuldu.

www.casper.com.tr

Pes dedirten oyun sandalyesi

Milyar dolarları aşan pazar büyüklüğü ile oyun sektörü sadece donanım ve yazılımı değil, beraberinde tekstil, sinema, müzik hatta mobilya endüstrisi için bile bir kazanç kapısı olmaya devam ediyor. Fransız mobilya markası Ligne Roset, video oyunu meraklıları için oyun esnasında istedikleri gibi hareket edebilecekleri, hatta yerlerinde zıplayıp yorulmayacakları bir sandalye geliştirmiş. Tip-Up adını taşıyan sandalye, tek kelimeyle teknolojiyle sanatı bir araya getiriyor. Tip-Up gerçekten de ilginç bir tasarıma sahip ve oyun meraklılarına ekran karşısında geçirdikleri uzun saatlerde hem konfor, hem de hareket özgürlüğü sunuyor. Tamamen video oyun çılgınları için tasarlanan ve alışılmışın dışında çizgilere sahip olan Tip-Up, tripod şeklinde bir tabana sahip. Böylece oyun oynarken kişi sandalye üzerinde ayaklarından güç alarak istediği gibi hareket edebiliyor ve oyunun heyecanını tam anlamıyla yaşabiliyor. Ayrıca yine Ligne Roset'nin çok özel tasarıma sahip Gregory model tabureleri de, video oyunu tutkunlarının peşinde koştuğu ürünlerden biri haline gelmiş durumda. Halı formuna sahip yumuşak köşeleriyle dikkat çeken Gregory, oyuncuların ve çocuk odalarının vazgeçilmezleri arasında yer alıyor.

www.ligneroset.com.tr

Adres sormanın modası geçti

Nokia, Barselona'daki Mobile World 2008 etkinliğinde Nokia Map 2.0 uygulamasının beta sürümünü tanıttı. Genişletilmiş navigasyon özellikleri, çokluortamda şehir rehberleri ve uydu görüntüleri sunan Nokia Maps 2.0, yeniden tasarlanan kullanıcı arayüzü ile harita ve yön bulma deneyimlerini bir üst seviyeye taşıyor. Nokia Maps 2.0, otomobil navigasyon sistemi olan 'Drive' (Sür) özelliğine ilave olarak, yayalar için navigasyon işlevleri sunan Walk (Yürü) özelliğini de içeriyor. Walk özelliği sayesinde, cihaz, herhangi iki nokta arasında ayrıntılı görsel yönlendirme yapıyor. Ayrıca yakınınızdaki binalar, caddeler ve parklar (parkın içinden geçen yollar dahil) hakkında bilgi verdiğiniz takdirde konumunuzu belirleyebiliyorsunuz. Nokia 6210 Navigator gibi daha yeni cihazlarda, dahili pusulayı kullanarak yürüdüğünüz yönü de öğrenebiliyorsunuz. Yeni Nokia Maps 2.0 güncellemesi, ayrıca, yolculuğunuza renk katacak fotoğraflar, videolar ve sesli içerikleri kapsayan gelişmiş çokluortam rehberlerini satın alma olanağı sunuyor. Nokia Maps'in önceki sürümünde olduğu gibi Maps kullanıcıları, Walk ve Drive uygulamaları için 3 günlük ücretsiz navigasyon deneme sürümüne ek olarak 10 dakikalık ücretsiz şehir rehberi deneme sürümünden de yararlanabiliyorlar. Nokia, etkinlikte ayrıca Nokia Maps Series 40 yeni sürümünün, 2008'in ilk yarısında kullanıma hazır hale geleceğini de açıkladı. Nokia'nın 2007'de pazara sunduğu tahmini 437 milyonu aşkın cihazın büyük bir bölümünü, Series 40 platformu temelli cihazlar oluşturuyor. Nokia Maps 2.0'ın yeni sürümüne, Nokia Beta Labs'in web adresi **www.nokia.com/betalabs** üzerinden erişebilirsiniz.

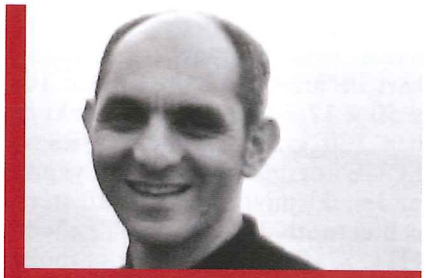

Zafer Babür
EBI İş Geliştirme Müdürü
zaferbabur@hotmail.com

Ürünümüz taze bitti, hizmetini verelim!

Açık kaynak kodları üzerine inşa edilen ücretsiz yazılım hizmetleri ve Kullandıkça Öde gibi iş modelleri, genel ezberi bozabilir

Son birkaç yıldır yazılım sanayindeki bir değişim yaşanıyor. Alışageldiğimiz ürün satışı ve lisans ücretleri uygulaması yerine hizmet satışı gündeme gelmeye başladı. Belki de yakın zamanda artık yıllık bakım bedelleri şeklinde bir uygulama bile göremeyeceğiz. Zira sistem, "Kullandıkça Öde" modeline doğru evriliyor.

Siebel'dan M. Cusumano'ya göre (Kaynak, Ocak 2008 IEEE Computer sayfa 20-27), Oracle'ın Siebel'i satın almasından önce, Siebel ürünlerinin fiyatları aşağıya doğru gitmesine rağmen, firmanın hizmet kaynaklı geliri, ürün satışı cirosunun çok üzerindeydi. Ürün satış geliri bugün hala oyun yazılımları için iyi bir gelir kaynağı. Ancak çevrimiçi oyun üreticileri ve Microsoft gibi ürününü ağırlıkla PC üreticilerine pazarlayanlar açısından durum aynı değil gibi.

Mecburen mecburiyetten

Şu sıralarda Microsoft da, IBM, HP, Sun, Cisco ve Dell gibi hizmet gelirine göz dikmiş durumda. Software as a Service (SaaS) ve "Özgür ama Bedava Değil" (Free, But Free) gibi gelişen yeni iş yapma yöntemleri, Google, Yahoo, MS (Windows Live) gibi kurumların eskiden para ile satılan yazılımları ücretsiz olarak kullanıma sunmalarına neden oldu.

Rekabetin her geçen gün artması sayesinde üründen kazanç sağlamak, yeni müşteriler edinmek zorlaşırken yazılım şirketleri de fiyat baskısına maruz kalıyor. Bu yüzden de yazılımın safi kar olduğu gerçeği (ilk üründen sonraki her ürünün CD maliyeti sadece) yalnızca teoride geçerli kalmaktadır.

Başlangıçta "ürün" odaklı olan üretim, doğru ürünlere ulaşılmasından ve tasarım konularında ilerleme kaydettikten sonra süreçlere odaklandı. 60'lı yıllarda ürün tasarımından 70'li yıllarda yazılım mühendisliğine geçiş yapan ve 80'li yıllarda "yazılım fabrikası" kavramı ile tanışan sektör CMMI ile standartlaşmaya devam etti.

Ürünler emtialaşma sürecinde her yerde bulunan, ucuz ve neredeyse birbirinden farkı kalmayan nesnelere dönüştükçe yönetimler de bu nesnelerin hizmetine yöneldi. İnternet sayesinde ise yazılım sanayi; talep eksenli "on-demand" ve işlem hareketine göre "transaction based" gibi çeşitli fiyatlama modellerinin yanı sıra işlemci temelli "CPU based", kullanıcı bağımlı "named user" ve trafik ağırlıklı "traffic based" vb. gibi yenilikçi fiyatlamalarla pazarda şansını denedi.

Klasik modelde peşin lisans ücretini ödeyen ve yazılımı kendi makinasına kurduran müşterilerin yerini ise artık yeni bir nesil almaya başlamıştı. Abonelik, reklam geliri veya işlem bazında davranan, özgür yazılım gibi ürünlere yönelmiş ve artık bu hizmetleri kendi makinasında kurulu olmayan yazılımlardan almaya başlayan yeni müşteriler ortaya çıktı. Ücretsiz yazılımlar ve hayli ucuza verilen uzaktan yazılım hizmetleri (SaaS) artık hemen her yerde karşımıza çıkacak ve Google tipi reklama dayalı ürünler de çoğalacaktır.

Son kurşunlar atılırken

Büyük firmalar geçmiş dönemde bakım anlaşmalarıyla satmış oldukları ürünleri, şimdi ücretsiz bakım anlaşması şapkası altında ürün yenilemesi

olarak sunmaya çalışıyorlar. Mamafih bakım anlaşması sadece varolan müşterilerden elde edilen bir gelir ve yeni müşterilerde bu bir gelir kaynağı olamıyor. Öte yandan büyük ar-ge ve satış organizasyonlarının maliyetini kaldıramayacak duruma gelecek olan yazılım kuruluşları ise çareyi ürün tasarımından çok müşterilerine bu hizmeti sağlayan kuruluşlar haline dönüşmekte buluyor.

Bu gelişme saha servisi yapan uzmanlaşmış şirketler için kötü haber. Accenture, Infosys gibi SAP ve Oracle ile kol kola giden danışmanlık hizmeti verenler, kurulum, bütünleştirme ve yerelleştirme sayesinde bugün ciddi kazançlar elde ederlerken, bu devler, benzer işlere soyunmaya kalktıklarında araları soğuyabilir. Anılan danışmanlık şirketleri bu kez uzman oldukları hizmetleri devlere değil web servisi sağlayıcılara vermeye başlayabilir.

Arka sıralarda uyumaya son!

Panasonic'in Türkiye'deki tek dağıtıcısı konumundaki Tekofaks, firmanın Avrupa'da ilk kez Türkiye'de pazara sunduğu kablosuz ses sistemi Crystalvoice'un tanıtımını geçen ay gerçekleştirdi. Crystalvoice, boyun mikrofonu, taşınabilir kablosuz mikrofonu, kızılötesi sensör ve hoparlörlerden oluşan bileşenleriyle diğer ses sistemlerinden kolayca ayrılıyor.

Ses iletimini, radyo frekansı yerine kızılötesi çıkışlar üzerinden yapan ürün, casus dinlemelere karşı güvenlikli. Sesin eşit ve temiz olarak yayılmasını sağlayan sistem, mekanlardaki ses seviyesi kontrolünü tamamen konuşmacıya bırakarak, sunum esnasında hareket özgürlüğü sağlıyor. Özellikle eğitim kurumları ve konferanslar için büyük kolaylık sağlayan ürün, kurulacak ortamın akustik ve sesi yansıtma özellikleri göz önünde bulundurularak ses konusunda uzmanlaşmış bir ekip tarafından kuruluyor.

ABD'de 1998 yılında ilk defa Audio Enhancement adıyla Panasonic tarafından üretilen bu sistem, Türkiye'de de kullanılmaya başlandı. Özellikle eğitim alanına katkı sağlaması hedeflenen Crystalvoice, bilgisayar ya da herhangi bir medya oynatıcıya kolayca bağlanabiliyor. Ürünün test kurulumu, ilk kez, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Cahit Arf ve Kerim Erim amfilerinde yapılmış. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Eyüboğlu Koleji İlköğretim Okulu ve Ayışığı Anaokulları'na da test amaçlı kurulumlar yapıldı. Firma çeşitli okullarda tanıtımlara devam ederken haziran ayında ürünün satışını başlatmayı planlıyor.

www.crystal-voice.com

Not tutma derdi sona eriyor

Şirketlerde toplantı notu tutulması, bu notların güvenliği ve bütünlüğü her zaman için kritik bir öneme sahip olmuştur. Notların yanlış tutulması ya da zamanında paylaşılamaması kimi zaman ciddi problemlere yol açar. Toplantılarda konuşulanların harfi harfine kaydedilmesini sağlayan Vidicode Business Recorder ile toplantı notu hazırlamak sıkıntı olmaktan çıkıyor. Bircom tarafından ithal edilen Vidicode Business Recorder, toplantıları başından sonuna kadar sayısal ortamda kaydediyor, saklıyor, şifreliyor ve arzu edildiğinde paylaşıma açılmasını sağlıyor.

Toplantıdaki tüm konuşmalar CD ya da USB bellek gibi bir depolama birimlerine kaydedilip istenirse e-posta yoluyla diğer katılımcılarla paylaşılabiliyor. Cihazın yüksek duyarlılığa sahip çift mikrofon sistemi ve dahili özel güç kaynağı (Phantom Power) sayesinde, mikrofona ne kadar uzakta bulunursa bulunsun toplantıya katılan herkesin konuşması anlaşılabilir şekilde kaydedilebiliyor. Ayrıca ürünün uzaktan kumandasındaki tek bir tuşa basarak, toplantı esnasında önemli anları işaretlenebiliyor ve daha sonra kaydı dinlerken bu noktalara anında ulaşılabiliyor.

Ürünün USB bağlantısıyla çalışan özel ayak pedalı gereci toplantıda konuşulanları kağıda dökerken, ses kaydedicisini de ellerinizi kullanmadan çalıştırabiliyorsunuz. Sesleri MP3 ya ad WAV formatında kaydeden ürün, 40 GB'lık sabit diski ile 1.418 saate varan bir saklama kapasitesine sahip.

www.bircom.com.tr

Veri kayıpları merkezden önlenecek

McAfee, gizli bilgiler için koruma sağlayan ve bu bilgilerin her zaman her yerde kontrolünü sağlamayı amaçlayan yeni çözümü McAfee Total Protection for Data adlı yeni sistemini duyurdu. Sistem hakkında bilgi veren McAfee Türkiye Ülke Müdürü Armağan Zaloğlu "İşletmeler bundan böyle, özel bilgilerin yetkili olmayan şahıslar tarafından kullanılmasını önleyebilecek. Bu yeni çözüm, işletmeleri gerçek anlamda veri kaybından koruyan ilk sistemdir" dedi.

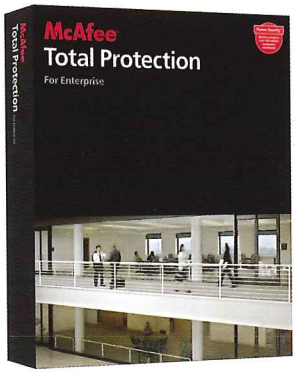

Kolay ölçeklenirlik ve merkezi yönetim sağlayan McAfee Total Protection for Data; istemci şifrelemesi ve cihaz kontrolü yaparak veri kaybının önlenmesini sağlayan DLP modüllerini içeriyor. Ürün, kapsamlı bir izleme ile kurumsal ve kişisel e-posta, anlık ileti, dosya aktarımı, P2P dosya paylaşımı, web postaları ve diğer uygulamalar da dahil olmak üzere iletişim kanallarından gelecek tüm tehlikelere karşı koruma sağlıyor. İstemcileri şifreleyen sistem, bir bilgisayarın kaybolması veya çalınması halinde bile işletmede ortaya çıkabilecek olası veri kaybını ortadan kaldırıyor.

Güvenlik kurallarını oluşturmaya ve yönetmeye yarayan McAfee ePolicy Orchestrator ile tam uyumlu çalışan yeni sistem, Total Protection for Data, kullanıcı dostu arayüzü ve konsollarıyla basit bir kuruluma sahip. Ayrıca yönetim ve raporlama noktasında da kolaylık sağlıyor. Çözüm, kullanıcıların gelecekteki olası gereksinimlerine uygun olarak ölçeklendirilebiliyor.

www.oki.com.tr

Cover Story

The President of the Banks Association of Turkey Ersin Özince: "Turkey may complete its structural reforms in five years"

Turkish banking sector re-structuring and controlling process started after 2001 economic crisis occurred. "Turkey is leader in the region in the areas of Technology standards and innovation, Turkey urgently needs to complete its structural reforms" says Ersin Özince the President of the Banks Association of Turkey. According to Özince Turkish banks will be one step ahead of its competitors in e-bank and touchless cards fields. The Banks Association of Turkey was founded in 1958 in accordance with the provisions of Article 57 of the Banks Act. The Association bears a legal entity and is the representative body for all the banks operating in Turkey.

Page 16

Akzo Nobel secured its Exchange server

One of Turkey's largest paint companies Akzo Nobel implemented a business continuity project. Computer Associates' XOSoft solution is used in the project. With the project Akzo Nobel aims to get 100% uptime on Exchange Server. Company's all critical applications run on Exchange Server. A downtime can not be acceptable. XOSoft allows Exchange to be continually analyzed and in case of down time backup server comes alive. One of the advantages of XOSoft is it allows live tests to be done. In a live environment the emulation of down time can be successfully tested.

Page 39

A regional power: Oracle Turkey

Oracle sustained 30 percent growth in the previous 3 years in Turkey. Oracle Turkey fights with Poland for first position in the region. Oracle Turkey formed ISV Migration Center two years ago. This center allowed many new ISV's migrating to Oracle.

About 400 software companies ported their software to Oracle. Oracle Turkey which became a regional force started Partner Academy project last month. Partner Academy gives training to business partners and creates a value add. Oracle Turkey plans to continue growing in Turkey.

Page 58

300 dollar notebook!

Asus plans to enter every household with its new cheap laptop model named eeePC. This low budget laptop will be sold under 300 dollars. In eeePC instead of hard disk flash drives are being used. EeePC can use flash drives from 2GB to 8GB. Asus plans to produce 5 million eeePC's worldwide and Turkey has 200 thousand eeePC quota. EeePC will come to Turkey at March and it is being planned to be sold on stores at April. Asus mainly will be focusing on education projects with eeePC.

Page 50

Centralized risk management

HSBC Turkey started its CoBIT and Basel-II process two and a half years ago. Bank analyzed its infrastructure and made the necessary changes. Currently HSBC makes risk management on a central basis. Bank has a datawarehouse in Turkey, data is collected and classified in Turkey and then sent to headquarters. In headquarters bank has advanced risk analysis software. With the help of this software data gets analyzed and probed. If a risk gets detected headquarters immediately warns Turkey. HSBC Turkey this year plans to enhance its ATM network and make necessary changes on its SOA architecture.

Page 26

İş Bank is getting centralized

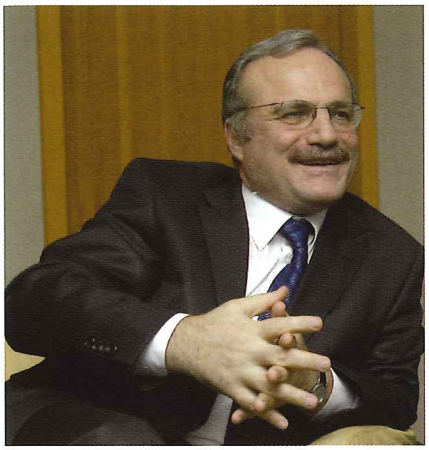

İş Bank is planning to centralize its operation. With this project bank plans to decrease the number of employees in branches. Bank will be doing most of the operation from headquarters. This will allow the bank focus more on sales. Bank also plans to enhance its IT infrastructure with this project. One of the plans is using the virtualization technologies more efficiently. With the help of virtualization technologies bank can use the resources in optimum way. İs Bank will be also focusing on CRM projects this year. Bank plans to enhance its campaigns with help of CRM technologies. Bank also wants to increase the number of its branches in 2008.

Page 28

Basel II Operation of Yapı Kredi

The collaboration between Yapı Kredi and Koçbank was Turkey's one of the biggest combination, which caused the birth of new Yapı Kredi. The bank has 2 billion 143 million YTL fund and has 48 billion YTL volume. Managers of two banks decided to complete more than 60 decided projects, together. IT based projects for Basel II has been executing by the leadership of General Manager Assistant Marco Anaboldi. "Basel II integrations requested by BDDK which is not just a management tool, it also helps to achieve record processes. So that corporal transparency becomes true" says Anaboldi.

Page 22

Sun created Java, but community drives it

Leaders of Java came to Turkey to meet with Turkish Java community in Java Day'08 activity. Reginald Hutcherson, Head of Technology Evangelism, Technology Outreach Group, Sun Microsystems met with Turkish Java developers answered the questions about the technology and community. According the Hutcherson one of the hardest things about Java world is keeping the developers from all over the world together and get connected. Java is very popular technology, especially for mobile platforms, 1.2 billion cell phones have built in Java applications and the technology supporting by more than 180 GSM operators in the world.

Page 36

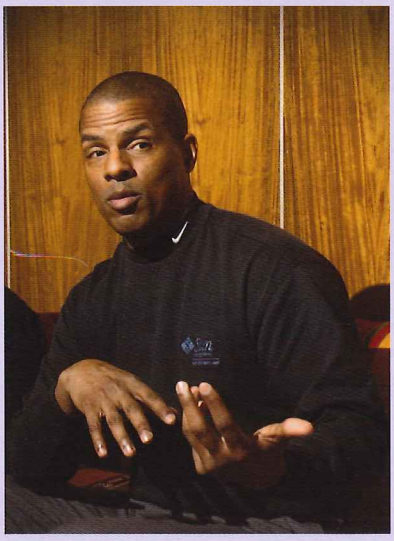

Digital City

Nowadays, mobile communication technologies have extremely important for transforming the cities as digital cities. The project "Digital City" aims to give facilities to each individual to access information, directly from everywhere at anytime. Research base of the project has already been started in 2007 by Ministry of Transportation in Turkey, as well. There is enormously different wireless technologies occurred such as WiMAX, 3G, HSDPA, Wi-Fi and Mesh for implementation of transforming the cities as "Digital Cities".

Page 87

Microsoft is ready for ignition

After four years break, the giant technology company is ready to unveil its new server OS; Windows Server 2008 and new developer tools; Visual Studio 2008, SQL Server 2008, as well. "Beta of Windows Server 2008 has been downloaded 2 million times, so far and obviously this is the most tested corporal product in Microsoft history" says Microsoft Manager of Server and Tools Selma Karaca. Microsoft will come together with its partners and corporal users on 14th March in Istanbul in introduction event of new corporal products.

Page 40

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Microsoft, Yahoo'yu alır mı?

44.6 milyar dolarlık teklifi reddedilen Microsoft, satın alma niyetinden geri adım atmayacak gibi görünüyor

Geçtiğimiz ayın kuşkusuz en çok konuşulan konusu Microsoft'un Yahoo'yu satın almak için yaptığı 44.6 milyar dolarlık teklif oldu. Arama motoru Google karşısında başarısız olan Microsoft, Yahoo'yu satın alarak bu alanda etkili bir oyuncu haline gelmeyi hedefliyor. Yalnız Yahoo'nun Microsoft'a cevabı ilginç oldu. Microsoft'un teklifini geri çeviren Yahoo, bu teklifin, firmanın değerini düşürdüğünü açıkladı.

Teklifin geri çevrilmesi, tabii ki, köprülerin tamamen atıldığı anlamına gelmiyor. Microsoft daha yüksek bir teklifte bulunabilir ve Yahoo bunu kabul edebilir.

Yahoo'nun karı düştü

Yahoo 2007'nin son 3 aylık döneminde 205.7 milyon dolar kar etmişti. Bu rakam, 2006'nın rakamlarından yüzde 23 daha düşük olarak gerçekleşmişti.

İnternet arama motoru pazarında yüzde 77 ile Google birinci sırada bulunuyor. Onu yüzde 16 ile Yahoo takip ediyor. Yahoo 500 milyon kayıtlı kullanıcısı ile en büyük e-posta sağlayıcısı konumunda.

Microsoft'un Yahoo'ya yaptığı teklif, bilişim endüstrisinin geldiği noktayı gösterme açısından çok önemli bir mihenk taşı. Bir arama motorunun değeri 44.6 milyar dolarlara ulaşmış durumda. Hatta bu rakam bile "az" olduğu gerekçesiyle geri çevrilebiliyor. Bunun dışında bu teklif Microsoft'un tekelci anlayışının geldiği noktayı göstermesi açısından da önemli.

Microsoft işletim sistemleri ve ofis yazılımları alanında rakipsiz tekel konumunda bulunuyor. Firma bu alanda Lotus, Word Perfect, Novell, Apple ve IBM gibi rakipleriyle dişe diş bir rekabete girdi ve tartışmasız olarak liderliğini ilan etti. Microsoft'un tekelci anlayışı sadece işletim sistemleriyle de kalmadı. Firma web tarayıcısını Windows'a entegre ederek Netscape'i, video oynatmayı ekleyerek de Real'i, neredeyse piyasadan sildi.

Yazılım devi girdiği her alanda bir numara olmak istiyor. Ve bunun için rakiplerine yaşam şansı tanımıyor. Arama motorlarında ise Microsoft başarılı olamadı. Google bu alanda tartışmasız tekel haline geldi. Aslında Microsoft'un Yahoo'yu alma planındaki esas hedef Google.

Microsoft, Google'ın hızlı bir şekilde yükseldiğini görüyor ve bunu engellemek için elinden geleni yapmak istiyor. Çünkü Google, arama motoru olmanın ötesinde, stratejik adımlar atmakta. Uygulamaları web'e taşıyan Google, yakın bir gelecekte işletim sistemlerinin bile alternatifi olabilir.

İşte böyle bir olasılık, Microsoft'un uykularını kaçırmaya yetiyor da artıyor bile.

Satranç hamleleri

Şu an gelinen noktada, Yahoo, Microsoft'un teklifini geri çevirmiş durumda. Yalnız Microsoft kolay kolay pes edeceğe benzemiyor. Firmanın direkt olarak Yahoo hissedarlarıyla bağlantıya geçeceği ifade ediliyor. Diğer taraftan Yahoo cephesinde de epey bir hareketlilik var. Yahoo, Microsoft'a karşı elini güçlendirmek için AOL ile yeniden birleşme görüşmelerine başlayabileceğini açıkladı. Son anda bir atak yapan Google da Yahoo ile ittifak yapabileceğini duyurdu.

Silikon Vadisi'ne yakın bazı kaynaklar, Yahoo yönetiminin Microsoft'un teklifine bir seçenek yaratmak için Google ile aylar önce yaptığı görüşmeleri yeniden başlatmayı planladığını iddia ediyorlar.

Olası Microsoft - Yahoo birleşmesine kuşkusuz en fazla tepkiyi Google gösteriyor. Google, yaptığı açıklamada, Yahoo'nun Microsoft'la birleşmesinin internet hizmetlerinde rekabeti azaltacağını ve Microsoft'un yeni bir monopol kurmasına zemin hazırlayacağını iddia ediyor.

Önümüzdeki günlerde arama motoru pazarının daha da hareketlenmesi bekleniyor. Milyar dolarların konuşulduğu bu pazar dünya ekonomisinin geldiği noktayı da göstermesi açısından çok önemli. Türk Telekom gibi bir devin 6.5 milyar dolara satıldığı göz önüne alınınca, bir arama motoruna 44.6 milyar dolar teklif verilmesi, geldiğimiz noktayı çok daha iyi gösteriyor.

Giderek tekelleşen dünyada, önümüzdeki dönemde ne tür satın almalar olacak, beraberce izleyeceğiz...

TÜRKİYE'DEKİ İLK

HP ÇÖZÜM MERKEZİ AÇILDI

Bilge Adam Kurumsal'ın Kozyatağı Şubesi'nde açılan HP Çözüm Merkezi, değişik BT çözümlerini HP teknolojileri üzerinde deneyerek görmek isteyen firmalara senaryo bazlı çözüm sunumları, kavram ispatı (PoC), yeni teknoloji danışmanlıkları ve sunucu sistemleri ile entegre uygulama danışmanlıkları yapmak için hizmet verecektir.

MEVCUT SENARYO GRUPLARI

Sunucu Sistemleri | Veri Depolama Sistemleri | Network | Güvenlik
Sanallaştırma | Felaketten Kurtarma | Microsoft Sunucu Sistemleri

hp invent

BilgeAdam KURUMSAL

Senaryolar ve işleyiş hakkında daha detaylı bilgi almak için Nermin Yazıcı ile iletişime geçebilirsiniz.
Telefon: 0212 216 42 42 / 1088
e-Posta: nermin.yazici@bilgeadam.com

ASUS®
Rock Solid · Heart Touching

Tatilde Bile Rahat Yok!

ASUS M530w ile ofisiniz, nereye gitseniz yanınızda.

Sektörde ürettiği anakartlar ve bilgisayar parçalarıyla efsaneleşen ASUS, M530w ile mobil telefon sektörüne de büyük yenilik getiriyor. Üstün mesajlaşma özellikleriyle dolu ASUS M530w, önemli iş bilgilerinizin size her an, her yerde ulaşmasını ve sizin bunlara cevap vermenizi sağlayarak bulunduğunuz her yeri ofisiniz haline getirecek.

İnternet Adına Her Şey!

ASUS M530w "Anında E-Posta" teknolojisini destekler ve ofisinizin e-posta sunucusundan size gönderilen postaları alabilir. Verilerinizi daha kolay yönetebilmeniz için ajandanızı ve ileti geçmişinizi günceller. Ayrıca; POP3, IMAP4, Microsoft Exchange posta sunucularını destekler ve yurtdışında olsanız bile e-postalarınıza ulaşabilmenizi sağlar. QWERTY tuş takımı, yüksek hızlı 3G, kablosuz 802.11 b/g bağlantı ve Bluetooth desteği içeren dahili Windows Mobile 6 Standard İşletim Sistemi ile ASUS M530w, her an cebinizde taşıyabileceğiniz bir bilgisayar gibi...

www.asus.com.tr